KOLMAPÄEV, 24. SEPTEMBER 2008

ISTUNGI JUHATAJA: Hans-Gert Pöttering

President

1. Istungi algus

(Istung algas kell 09.00)

2. Presidentuuri avaldus

President. – Suure kurbusega oleme saanud õppetunni Lääne-Soomes Kauhajokil toimunud dramaatilistest sündmustest, kus ühes koolis aset leidnud väga traagilises sündmuses kaotas oma elu 11 inimest. Hulk inimesi sai ka tõsiselt haavata kurjategija käe läbi, kes seejärel oma relva ka iseenda vastu pööras.

Avaldan Euroopa Parlamendi nimel oma sügavaimat kaastunnet ja solidaarsust ohvrite peredele ja kõigile lähedastele. Kõik ohvrid olid noored ja süütud rakenduskõrgkooli õpilased, keda oleks oodanud karjäär teenindussektoris.

Kõnealune tragöödia leidis aset vähem kui aasta pärast kohutavaid tapatalguid Jokela Gümnaasiumis. Nagu me kõik teame, peetakse Soomet üheks rahulikumaks ja turvalisemaks Euroopa riigiks, seega mõistame, et Soome inimesed on šokist sõnatud, ja jagame nende kurbust.

Kahjuks näeme sellistes veresaunades tihti kordumas sarnaseid käitumismalle. Antud juhul postitas kurjategija enne tapatalguid Internetti ähvardusvideoid, kuid sellest hoolimata ei olnud võimalik tragöödiat ära hoida. Vastutavate poliitikutena Euroopas ja kõigis liikmesriikides tuleb meil teha kõik võimalik, et tagada selliste vägivallaaktide õigeaegne märkamine ja ennetamine.

Avaldan veel kord Euroopa Parlamendi nimel sügavaimat kaastunnet ja solidaarsust ohvritele ja nende peredele.

3. Nõukogu edastatud kokkulepete tekstid (vt protokoll)

4. Euroopa Parlamendi prioriteedid seoses komisjoni 2009. aasta õigusloome- ja tööprogrammiga (arutelu)

President. – Järgmine punkt on arutelu Euroopa Parlamendi prioriteetidest seoses komisjoni 2009. aasta õigusloome ja tööprogrammiga.

Hartmut Nassauer, *fraktsiooni PPE-DE nimel.* – (*DE*) Hr president, daamid ja härrad, täna hommikul arutleme komisjoni õigusloome ja tööprogrammi üle tulevaks, 2009. aastaks, mis on valimiste aasta. Järgmisel aastal valitakse uus parlament ja komisjoni koosseis uueneb. Mitte kellegi positsioon ei ole kindel: ei komisjoni liikmete ega isegi mitte komisjoni presidendi oma, kes ei saa kahjuks täna hommikul siin viibida, et oma programmi isiklikult esitleda.

Igal valimiste aastal on alati kiusatus käituda õigesti kõigi meie valijate meelest, kinnitamaks neile, et me teame, mida nad tahavad või vähemalt seda, mida nad tahtma peaksid. Seega on küsimus selles, kuidas peaks Euroopa Liit end Euroopa kodanikele tuleval aastal esitlema. Sarnaselt kõigile poliitikutele on meie ülesanne püüda kodanike muredele reageerida. Euroopa Liidul on selleks silmapaistev võimalus. Me saame reageerida inimeste vajadustele ja muredele paljudel võimalikel viisidel.

Rahu on olnud inimkonna ajaloo jooksul selle põhiprobleem ja Euroopa Liit on kindlustanud rahu Euroopas mitmekümneid aastaid. Suudame leida lahendused välisohtudele nagu rahvusvaheline terrorism või nende suurte naaberriikide käitumine, kes vahetevahel rahvusvahelise seaduse reegleid põlgusega eiravad. Saame anda oma panuse, et tagada kindel ja jätkusuutlik Euroopa energiaga varustamine, tehes samas kõik võimaliku kliima kaitsmiseks. Saame kindlustada sotsiaalse turvalisuse ja õigluse Euroopas, päästes köidikutest valla Euroopa eduka majanduse kasvupotentsiaali, ning kaitsta Euroopa majanduse innovatsiooni ja konkurentsivõimet, koos sellega seostuva võimalusega luua ja kindlustada töökohti. Euroopast võib saada

turvaline sadam muutuvas maailmas. Minu kolleegidel on paljude nende teemade detailide teravamate punktide kohta lühidalt rohkem öelda.

Mis on Euroopa Liidu eduka tegevuse põhitingimused? Tahaksin eriti mainida kahte neist: esiteks vajame me sobivat institutsionaalset alust ning see tähendab kahtlemata Lissaboni lepet. See lepe loob suurema läbipaistvuse ja demokraatia ning tõstab ELi tegutsemisvõimet, võimaldades tal seega tõhusamalt toimida. Abi saamiseks võime pöörduda vaid Iirimaa kodanike poole, et nad kaaluksid uuesti oma seisukohta Lissaboni leppe suhtes. Olen nõus suure osa kriitikaga Euroopa Liidu tasemel, kuid me ei saa ignoreerida fakti, et Lissaboni lepe pakub paljudele kritiseeritud punktidele kindlaid lahendusi. Seetõttu on Lissaboni lepe ülioluline.

Teiseks vajame me siiski ka Euroopa kodanike toetust, mis on vähenenud muret tekitava ulatuseni. See tuli ilmseks Prantsusmaal, Hollandis ja viimasena, kuid mitte tähtsusetuna, Iirimaal korraldatud referendumitest. Küsimus pole selles, kas me vajame rohkemal või vähemal määral Euroopat, nagu mul oli hiljuti võimalus komisjoni presidendile öelda. Tegelik küsimus on, kus me vajame Euroopat ja kus mitte, ning see tuleb ära otsustada. Kui te lubate mul tsiteerida, ja ma tunnistan, et see on mu tõeline lemmiknäide, siis ei ole pinnasekaitse just see, millega me Euroopa Liidu tasemel tegelema peaksime. Pinnasekaitse sunnib tegutsemisele, kuid see ei loo juurde töökohti. Nimelt seetõttu on Euroopa edukas ja toetust pälviv, kui tegutsetakse seal, kus ühenduse tegevust vaieldamatult vaja on ja kus Euroopa tasemel tegutsemine võib anda rohkem tulemust kui riiklikul tasemel tegutsemine.

Seepärast tuleks minu arvates komisjonil hästi läbi mõelda järgneva aasta jooksul suurema tähelepanu pööramine subsidiaarsuse küsimusele oma tegevuses. See tõstaks Euroopa tunnustamist ja tõenäoliselt valiks eelmiste valimistega võrreldes rohkem Euroopa kodanikke meid kõiki ametisse tagasi.

Hannes Swoboda, *fraktsiooni PSE nimel*. – (*DE*) Hr president, pr asepresident, Euroopa Komisjon on viimastel aastatel teinud märkimisväärset tööd paljudes valdkondades, eriti keskkonna- ja kliimapoliitika alal, ja siin sellel täiskogul toimub saavutatu üle viimine seadusandlusesse. Ühisturu arengus võib näha siiski suuremaid puudusi, eriti mis puudutab sotsiaalset mõõdet.

Praegune finantskriis on antud teema arutamiseks piisav põhjus ja seda oleme me ka Rasmusseni raporti kontekstis teinud. Mitte ainult minu fraktsioon ja ma ise, vaid tõepoolest ka paljud teised on sügavalt pettunud volinik McCreevy öeldus ja ütlemata jätmises. See on suur probleem.

Kui me loeme mis tahes konservatiivse ajalehe praeguseid juhtartikleid, olgu selleks kas *Financial Times* või *Frankfurter Allgemeine*, siis võiksid pealkirjade autorid olla selle täiskogu sotsialistlikust fraktsioonist, kuid mitte komisjoni president ja kindlasti mitte hr McCreevy.

Financial Times'is on näiteks järgmised pealkirjad:

"Nüüdisaegse ajaloo suurim õiguslik viga" või "Pärast krahhi: miks vajab globaalne kapitalism globaalseid reegleid".

Samal ajal kui Damien Hirsti *Kuldvasikas* lõi kunstioksjonite rekordeid, kandsid finantsinstitutsioonid rekordilisi kaotusi, põhjustades järgmise kommentaari *Financial Times*'is:

"Kuidas kuldvasikas meid kõiki pimestas"

(DE) Kahjuks kehtib see komisjoni või vähemalt komisjoni nende liikmete kohta, kes peaksid nimetatud küsimuste eest vastutama. Frank Schirrmacher, ajalehe Frankfurter Allgemeine Zeitung peatoimetaja ja ülivähe vasakäärmuslane, kirjutab, et neoliberaalne ideoloogia lõi üksikisiku ja globaliseerumise vahele mõistuspärase ja soodsa ühenduse, mis juurdus ainuüksi majandusse, ja kurdab sotsiaalse heaolu arutluse enesehävituse üle.

Oleks kena leida komisjoni presidendi või volinik McCreevy sõnadest kas või osa nendest mõtetest. Lõppude lõpuks ei nõua ma laiaulatuslikku vasakpoolset kriitikat või enesekriitikat, kuid mida me ikka ja jälle nõuame ja mille Martin Scultz hiljuti ka väga selgeks tegi, on sotsiaalse mõõtme tugevdamine ja kõigi komisjoni projektide põhjalik läbivaatamine nende sotsiaalsete mõjude suhtes. Kahjuks ei toimu seda ikka veel ja komisjon ei ole selles küsimuses vastust andnud.

Samuti nõuame ka tugevamat Euroopa ühist majanduspoliitikat, mis võiks aidata leevendada või ära hoida seda tüüpi kriisi, mis USAst praegu üle maailma levib. Ka selles küsimuses on komisjon oma tegematajätmistega tähelepanuväärne olnud. Veel üks valdkond, kus komisjon on läbi kukkunud – ja mul on kahju seda teile öelda, sest tean, et teie saate selles suhtes väga vähe teha –, on ebaõnnestunud katse

Euroopas kasvavat ebavõrdsust omaalgatuslikult lahendada või liikmesriikide valitsusi tegutsema õhutada. Selle küsimuse üle arutleme täna õhtupoolikul seoses energianappusega, veel ühe teemaga, mille oleme korduvalt tõstatanud ja millele pole komisjonilt vastust saanud, kuigi viimane peaks antud teemal juba reaalseid algatusi tootma.

See on lubamatu, et komisjon, kellele pühendumine kaasamisele ja sotsiaalsele õiglusele on põhimõtte küsimus, lihtsalt seisab ja vaatab kõrvalt, kuidas praeguses majandusliku ja sotsiaalse elu teatud ajajärgus sotsiaalne ebavõrdsus Euroopas jätkuvalt kasvab. Selline käitumine on lubamatu ja me ei tohiks seda aktsepteerida.

Euroopa kodanikud ootavad, et komisjon suhtuks nende vajadustesse ja muredesse tõsiselt, esitaks asjakohaseid ettepanekuid ja käituks moraalselt vastutavana, eriti praeguse finantskriisi tingimustes. Selget seisukohta antud küsimustes ei peaks võtma mitte Prantsusmaa president Sarkozy, ametis olev eesistuja, vaid hoopis komisjon, komisjoni president ja ka asjassepuutuv volinik.

Pr asepresident, teie püüdlused kodanikke komisjoni tööst informeerida on väga ilmekad ja me avaldame teie pingutustele lugupidamist ning toetame neid täielikult. Siiski ei ole tegemist mitte ainult vormilise, vaid ka sisulise poolega. Volinikud peavad teile asjakohast sisu pakkuma. Mis puutub finantskriisi, reguleerimisse ja sotsiaalsesse mõõtmesse, siis pakub sotsiaalne turumajandus teile liiga vähe sisulist poolt. Just seetõttu on teil tihti raske kodanikele usutavat olukorda esitleda.

Me ütleme "jah" oma majanduse ja ühiskonna ökoloogilisele restruktureerimisele. Oleme selles küsimuses täielikult teie poolt ja kanname oma suhtumise üle ka tegudesse. Siiski on minu kiireloomuline teade teile, et peame astuma sammu tagasi, või sammu edasi, kui see väljendusviis teile rohkem meeldib, sotsiaalsel vastutusel põhineva poliitika poole, ning see tähendab ka komisjoni. Paluksin teil kindlustada, et selline olukord paari järgmise kuu jooksul heastataks.

Silvana Koch-Mehrin, *fraktsiooni ALDE nimel.* – (*DE*) Hr president, pr asepresident, järgmine, 2009. aasta on Euroopa Liidule tõepoolest väga tähtis aasta. Sellel aastal toimuvad Euroopa tasemel valimised ja üldisemas plaanis tuleb vastus leida peamisele küsimusele, millises suunas kulgeb Euroopa Liidu areng.

Seda me juba teame, et valimised toimuvad, aga me ei tea veel, milline täpselt on see vundament, mille põhjal me pärast valimisi edasi töötame. See on küsimus, millele meie kodanikud üsna õigusega vastust ootavad. Kuidas näeme vaimusilmas Euroopa tulevikku Euroopa institutsiooni vaatepunktist?

Komisjoni õigusloome- ja tööprogramm pakub loomulikult võimalust sellele küsimusele üldiselt vastata. Just sellepärast nõustusime parlamendina esitama komisjoni tööprogrammile kõigepealt oma nõudmised, enne kui neid meile esitletakse ja me seejärel neile reageerime.

Euroopa Liit seisab silmitsi otsese tähtsusega suurte väljakutsetega oma tuleviku kohta. Mida selline tulevik toob? Samal ajal toimub maailmas nii palju kodanike igapäevaelu vahetult mõjutavaid sündmusi nagu energiahindade tõus ja finantskriis. Siin on vaja selgesõnalist Euroopa seisukohta, et selgitada Euroopa Liidu kavatsusi nendele reageerida, ja selleks vajame veendumust ja juhtimist.

Just sellepärast on tähtis, et Euroopa komisjon esitaks väga selge seisukoha, kuidas ta käesolevale kriisile reageerida kavatseb, ja määratleks oma tööprogrammis täpselt poliitilised prioriteedid.

Selles kontekstis on meie seisukohalt tähtis, et komisjon ei unustaks Euroopa Liidu konkurentsivõimet. Üha rohkem globaliseeruval turul on meie jaoks tähtis määratleda konkurentsivõimet kui üht meie jätkuvat poliitilist prioriteeti.

Teised võrdselt tähtsad aspektid on aga ka kodanikuõiguste tugevdamine ja kaitsmine, teadusliku uurimise arendamine ja kliimamuutusele lahenduse leidmine. Need on ülejäänud teemad, mis on täiskogul palju aastaid väga tähtsal kohal olnud. Sellised valdkonnad peaks määrama komisjon ja eelkõige peaks komisjon ka kindlustama, et Euroopa on võimeline mis tahes saavutatud edu üle tunnustust pälvima. Tihti juhtub nii, et kui saavutatakse midagi, mis on kodanike huvide ja heaoluga täielikult kooskõlas, kuulub see au liikmesriikidele. Sooviksin, et komisjon pööraks sellele tulevikus rohkem tähelepanu.

Selles suhtes on mul väga hea meel näha siin täna teid, pr asepresident. Üks või kaks meie kaasliikmetest täiskogul peavad aktsepteerima, et komisjoni presidendil hr Barrosol oli täna midagi muud päevakavas. Mul on hea meel, et teie, pr asepresident, olete siin, sest teie vastutusalasse kuulub Euroopal Liidu sisese kommunikatsiooni edasiviimine ja see võiks pakkuda võimaluse, et tänase teema, nimelt komisjoni tööprogrammi üle arutletaks põhjalikult ka liikmesriikide parlamentides, nii et meil oleks selline vastastikune

mõjutus juba algusest peale. Saksa parlamendi ülemkojas leiab selline tegevus aset nüüd enamikes komisjonides, kuid see peaks kahtlemata moodustama osa liikmesriikide parlamentide täiskogude päevakorrast üle kogu Euroopa.

Euroopa tunnike on tulnud – nii palju peaks ilmselge olema. Seisame silmitsi globaalsete väljakutsetega ja Euroopal ei ole muud valikut, kui ühtselt reageerida.

Eva Lichtenberger, *fraktsiooni Verts/ALE nimel.* – (*DE*) Hr president, kolleegid, daamid ja härrad, komisjoni liikmed, arutlus tööprogrammi üle on, nagu alati, tõehetk. Siin näeme, mida nii paljudel sündmustel avalikult tehtud seisukohavõtud tegelikult väärt on. Kui vaatame programme detailsemalt, ilmneb kahjuks, et nende avalduste alusel ei ole tegutsetud, eriti mis puudutab finantsperspektiivi või komisjoni edasist planeerimist.

Meie ees on kliimakaitseprogramm, mis sisendab, et Bali konverents pole kunagi aset leidnudki, nagu poleks Euroopa mitte kunagi põhilise teerajajana edendanud kliimamuutusest tulenevate ohtude globaalsel tasemel ärahoidmist. Autotööstus on pidurid peale pannud ja komisjon istub ning vaatab pealt. Liikmesriikidele on avaldatud survet ja lubatud üksteist õõnestada, juurutades tööstustes kõigi aegade madalamaid keskkonnastandardeid ja tehes autotootjatele kõigi aegade suurimaid soodustusi.

Kahjuks näeme, et sama asi juhtub kõikehõlmavalt ka tööstussektoris. Nagu alati, on fookus tuumaenergial: tööstusel, mis raiskab võimsust, finantse ja energiat. Kuigi Euroopal on uuenduslik taastuv sektor, on Euroopa tasemel vaid väike võimalus säästa seda sektorit pärast seda, kui see on andnud oma panuse ja selle finantsressursid ja planeerimine on mujale määratud. Selline teguviis on täielikult lubamatu. Kui me jääme sel alal turuliidriteks, tuleb edasi anda selge ja ühemõtteline sõnum, ja see tähendab prioriteetide määramist seal, kus neid vaja on.

Kahjuks on meil sama probleem ka tööhõivesuhetega. Tahaksin siinkohal alla kriipsutada vaid ühe teema: tööaja direktiiv, mis on nüüd vastu võetud ja kus on selgesõnaliselt tehtud märkimisväärseid mööndusi. See on hoop näkku kõigile noortele inimestele, kes endale tuleviku rajada tahavad. Nii ei peaks me oma töölisi kohtlema.

Viimasena, me arutleme finantsturgude üle. Siinkohal võin vaid eelkõneleja hr Swoboda öeldut toetada. Viimased finantsturgude iseregulatsiooni eest võitlejad on järele jäänud siia täiskogusse. Isegi USAs kaalutakse regulatsioone, aga siinpool Atlandi ookeani teeskleme, et see kõik juhtub omaalgatuslikult. Peaksime suunama oma valmisoleku kindla raamistiku rajamisele, nii et finantsturud ei saaks enam areneda senises suunas, kus mõttetud finantstooted on kindlast majanduspoliitikast tähtsamad. Minu seisukohalt vaadatuna on kogu see programm suur pettumus.

Ilda Figueiredo, *fraktsiooni GUE/NGL nimel*. – (*PT*) Hr president, praegusel väga murettekitaval hetkel, kui inimesed Euroopas ja maailmas seisavad silmitsi fundamentaalsete väljakutsetega, on lubamatu, et Euroopa komisjon ei ole esitanud mingeid ettepanekuid senise poliitika peatamiseks. Selline poliitika on halvendanud sotsiaalset situatsiooni, suurendanud töötuse ja ohtliku ning alamakstud töö osakaalu, toonud kaasa eriti majanduslikult nõrgemaid riike ja ühiskonna haavatavamaid kihte mõjutava finants-, toidu- ja energiakriisi ning suurendanud rahvusvaheliste suhete militariseerimist koos kõigi ohtudega, mida see maailmarahule kujutab.

Hoolimata sellest, et Euroopa komisjon on olnud teadlik tööliste, tarbijate ja avalike teenuste kasutajate selgest vastuseisust erastamisele ja liberaliseerimisele, ebaõiglastele tervishoiu- ja sotsiaalkaitse reformidele ja aina suurenevale sissetuleku jaotusele majanduslike ja rahanduslike gruppide vahel, mis halvendab sotsiaalset ebavõrdsust, nõuab komisjon kindlalt sellise olukorrani viinud instrumentide ja poliitika alalhoidmist ja jätkamist, konkreetsemalt öeldes on nendeks stabiilsuspakt ja selle mõistmatud kriteeriumid, liberaalne Lissaboni strateegia ja Euroopa Keskpanga võlts iseseisvus. Komisjon jääb kindlalt ettepanekute juurde direktiivideks, mis on vastuvõetamatud, nagu Tööajadirektiiv.

Sellisel ajal peaks prioriteet olema peatada Lissaboni leppe eelnõu ratifitseerimine ning austada demokraatiat ja Iirimaa referendumi tulemust, mis oli selle kodanike sõltumatu otsus pärast sarnaseid tulemusi Prantsusmaal ja Hollandis. Euroopa Liidu juhtidel on aeg õppida sellistest hääletamistulemustest ning tööliste ja kodanike vastuseisust neoliberaalsele, militaristlikule ja demokraatiavastasele poliitikale.

Praegusel ajahetkel peaks olema prioriteet teha spetsiifilisi ettepanekuid, nagu toodi esile meie fraktsiooni resolutsiooni ettepanekus, sealhulgas stabiilsuspakti annulleerimine ning erastamise ja liberaliseerimise lõpetamine, koos rahanduspoliitika ja Euroopa Keskpanga ümberorientatsiooniga, tõstes esikohale tööhõive koos selle õigustega, vaesuse väljajuurimise ja sotsiaalse õigluse, sealhulgas progressi ja sotsiaalse arengu

pakti kaudu. Me peame andma oma kodanikele lootust, looma õigustega töökohti noortele inimestele ning kindlustama naistele võrdsuse ja võrdsed õigused.

Graham Booth, *fraktsiooni IND/DEM nimel.* – Hr president, kogu kliimamuutuseprogramm on andnud ELile veel ühe võimaluse ajada rind kummi ja näidata maailmale selle programmi tähtsust, kinnitades, et see on teema, millega rahvusriigid üksi tegelda ei saa. 20-20-20 loosung on tüüpiline näide meeldejäävast fraasist, mille kallal tööd teha: 20 % ELi energiast pärineb taastuvatest allikatest; 20 % süsihappegaasiheidete vähendamist – ja seda kõike 2020. aastaks. Samas jääb mõistmatuks kõige olulisem: kas see kõik on vajalik?

Hiljuti väitis IPCC meile, et 2 500 teadlast pidasid kõik CO₂ vastutavaks globaalse soojenemise eest ja et meie, inimesed, oleme selles süüdi. Al Gore'i kurikuulus film kinnitas seda seisukohta. Siiski on sellest hetkest rohkem kui 30 500 teadlast ja klimatoloogi kirjutanud alla Oregoni petitsioonile ja Manhattani deklaratsioonile, mis vaidlustavad otsekoheselt IPCC järeldused mõningate väga mõjuvate tõenditega. Nii et samal ajal, kui meid sunnitakse uskuma 2 500 IPCC teadlast, öeldakse, et peaksime täielikult ignoreerima 30 500 teadlast, kes sootuks vastupidise pildi maalivad.

Samal ajal kui maailm seisab silmitsi otseste finantsprobleemidega, veenab EL riike üle kogu maailma kulutama miljardeid maksumaksja raha millelegi, mis mitte ainult ei pruugi olla täielikult ebavajalik, vaid võib edukalt osutuda ka takistavaks teguriks, kui viimased tõendid globaalsest jahenemisest tõeks osutuvad. Peame pidama täieliku ja avatud debati, et täpselt tõestada, kellel õigus on. Mida IPCC seisukoha toetajatel karta on?

Ilma igasuguse kahtluseta on teil kindlasti meeldiv kuulda, et see on minu viimane kõne selles parlamendis, sest pärast käesolevat istungjärku lähen ma pensionile.

Sergej Kozlík (NI). - (SK) Euroopa Parlamendi resolutsiooni ettepanekuga komisjoni 2009. aasta tööprogrammi kohta võib põhimõtteliselt nõustuda, käsitledes seda kui tööprogrammi laiendavat dokumenti.

Isiklikult tahaksin osutada keerukusele, millega parlamendi resolutsioon rõhutab finantsturgudel stabiilsuse tagamise ja tarbijatele kindluse tagasi andmise tähtsust käesoleva finantskriisi ajal. Ei ole kahtlustki, et on vajalik välja arendada regulatoorsed meetmed nagu investorite tegevuse läbipaistvuse parandamine ja hindamisstandardite, äritegevuse järelevalve ja reitinguagentuuride töö täiustamine. Komisjon peab välja arendama detailse plaani, et parandada finantsteenuste õiguslikku reguleerimist ja vaadata uuesti läbi direktiivid krediidiasutuste kapitali adekvaatsuse kohta. See teeks võimalikuks edusammud finantsregulatsiooni raamistiku parandamisel ja suurendaks turuosaliste kindlustunnet.

Resolutsiooni lõige 27 sisaldab õigustatult üleskutset komisjonile kaaluda, millist laadi üleminekukorraldusi tuleks justiits- ja siseasjade valdkonnas kuni Lissaboni leppe jõustumise sissekandeni paika panna. Juhul kui siiski tekib tegelikult olukord, tänu millele Lissaboni lepe ei jõustu enne 2009. aasta valimisi, on sellel üleskutsel komisjonile palju laiem ulatus. Vastasel juhul ootab meie kallist Euroopa komisjoni ebameeldiv üllatus.

Ryszard Czarnecki, *fraktsiooni UEN nimel.*—(*PL*) Hr president, lubage mul täiskogule küsimus esitada. Mida kogu parlamendi õigusloomealane töö ja komisjoni ettepanekud käsitlevad? Vastus on, et need käsitlevad mõjuvõimu loomist Euroopa inimeste, Euroopa Liidu liikmesriikide kodanike seas. Usun kaljukindlalt, et parlament ja Euroopa komisjon peaksid keskenduma töökohtade loomise ja majanduskasvu edendamisega seotud õigusloomealasele tegevusele. Seda saab teha vaid näidates, et Euroopa Liit ja selle struktuurid on inimestele lähedased, nii et me saame ELi institutsioonide mõjuvõimu arendada. Viimane on hiljutiste aastate jooksul teataval määral nõrgenenud.

Minu arvates ei ole meie põhiprioriteet praegu Lissaboni leppe ratifitseerimine. Selle asemel peaksime keskenduma hoopis aktiivsele selgitustööle ELi kodanike seas, andes neile teada, et me soovime arendada tööhõivet ja oleme mures olemasolevate töökohtade pärast. Täiesti uus paljusid inimesi puudutav probleem on ka küberkuritegu. Kutsun üles prioriteete sobivalt hierarhiasse paigutama. Hetkel ühtegi konkreetset prioriteeti välja tuua ei saa.

Margot Wallström, *komisjoni asepresident.* – Hr president, lubage mul esmalt tänada parlamenti, et tegelete minu ettepanekuga muuta institutsioonidevaheline dialoog komisjoni tööprogrammi kohta rohkem poliitiliseks ülesandeks, mis hõlmaks fraktsioone, täiskogu ja komisjoni. Leian, et teie kõned on siiamaani sellele hea algus olnud.

Selle aasta tööprogramm on käesoleva komisjoni viimane ja seda on valmistatud ette väga erilistes tingimustes: Gruusia sõja järelkaja, olukord meie naabruses, Lissaboni lepet ümbritsevad ebakindlused pärast Iirimaa ei'd, kütuse ja tarbekaupade hinna kiire tõus, ostujõule ohtu kujutav inflatsioon, ja viimasena, kuid mitte tähtsusetuna, ja te kõik olete seda ka maininud, panku ja teisi krediidiasutusi puudutav finantskriis.

Mul ei ole tarvis teile meelde tuletada, et meie tegevus järgmise aasta esimesel poolel määrab ka Euroopa valimiste tausta. Just seetõttu rõhutasime eelmisel aastal oma iga-aastase poliitilise strateegia esitlemisel kavatsust jääda oma ambitsiooni juurde tuua Euroopale saavutusi ja kodanikele konkreetset kasu.

Hr Barroso juhitava komisjoni visandatud peamised poliitilised prioriteedid järgmiseks aastaks on endiselt struktureeritud viie samba ümber, kuid tingimused on muutunud ja me seisame silmitsi uute ja pakiliste küsimustega.

Esimene sammas on jätkusuutliku majanduskasvu ja tööhõive edendamine. Rohkem kui kunagi varem tuleb meil tegeleda tänaste muredega: mida me saame Euroopa Liidule ja samuti ka komisjonile saadaval olevatele instrumentidele tuginedes ja neid tugevdades teha majanduskasvu, tööhõive ja sotsiaalse stabiilsuse üles upitamiseks kasvava inflatsiooni ja finantsstabiilsuse edendamiseks. See on tähtis aruteluteema. Nagu te teate, on finantskriis ka meie päevakorra iganädalane teema number üks ja me oleme välja arendanud tegevuskava, kuid arutanud ka ettepanekut kapitalinõuete kohta, et kitsendada pankadele olemasolevaid reegleid. Samuti valmistame ette ettepanekut reitinguagentuuride reguleerimiseks, kellel, nagu te teate, oli finantsturgudel ja käesolevas kriisis samuti väga tähtis osa. Loomulikult arvame, et hästi läbi mõeldud ettepanekud on finantskriisi mõjudega tegelemisel samuti väga olulised. Niisiis tegutseme aktiivselt ja kavatseme nii ka jätkata. Veel üks mureküsimus on, mida saame teha nafta-, toidu- ja tarbekaupade hindade tõusule reageerimiseks. Meie ülesanne ei ole mitte igapäevane mikrotasandil juhtimine, vaid ühisturu kontekstis tuleb meil põhjalikult vaadelda võimalusi stabiilsuse toomiseks finantssüsteemi. See jutt käis siis esimese samba kohta.

Teine peamine jõupingutus tuleb suunata ülemineku edendamiseks madala saastetasemega ja tõhusale majandusele. Peamine ülemaailmne kokkusaamine lootusega jõuda globaalse kliimamuutuse kokkuleppeni perioodiks pärast 2012. aastat ja Kyoto protokolli on Kopenhaageni kohtumine. Euroopa peab oma tagala hästi ette valmistama ja säilitama teerajaja rolli kliimamuutuse alal. Samuti on meil vaja jätkata tööd kliimamuutuse mõjuga kohanemise abistamiseks, nii et saaksime olla targa majanduskasvu arendamise eesotsas.

Kolmas sammas puudutab ühist immigratsioonipoliitikat. Me tahame oma juunis avaldatud teatist järgides ühise immigratsioonipoliitika reaalsuseks muuta ning samuti ka immigratsioonipakti kallal töötada ning kui me seda saavutada tahame, tuleb meil paktide juurest õigusaktideni liikuda.

Neljas sammas käsitleb seda, kuidas suunata kavatsusi sellise poliitika ellu viimiseks, mis asetab esikohale meie kodanikud. Meie tegevust selles valdkonnas juhatavad ka uuesti läbi vaadatud sotsiaalagenda ja ELi tervishoiustrateegia ning samuti küsimus, kuidas me edaspidi tarbijate õigusi kindlustada saame.

Lõpetuseks, me püüdleme oma eesmärgi poole kindlustada Euroopa roll globaalse partnerina. Välisrindel on 2009. aasta väljakutsed hästi teada: laienemisprotsess, suhted meie naabrusega, Doha läbirääkimiste saatus, oma arenguabi registri edendamine ja täieliku koostöö rajamine USA uue valitsusega.

Käesolev arutelu tähendab, et parlament kaasatakse juba varakult, sest programmi ennast pole veel olemas. Seega võtame seda kui panust meie arutellu ja arvestame teie nõuandeid. Teisest küljest peaksid usaldusväärsuse säilitamiseks ja tõelise mõju avaldamiseks jääma parlamendi nõudmised komisjoni suhtes suunatuks ja see kehtib eriti 2009. aasta kohta. Täiskogu erinevates pooltes on järgmise aasta prioriteetide kohta erinevad seisukohad.

Loodetavasti nõustub enamik meist sellega, et peame töötama koos 2009. aastaks positiivse agenda loomiseks, mis keskendub hädavajalikele asjadele. Minu arvates peaksime kaaluma ainult neid algatusi, mis tõesti midagi muuta võivad. Lisaks oma ettepanekute hoolikale valimisele peame neid ka hästi edasi andma, nii et Euroopa kodanikud saaksid olla õiglased kohtunikud selle suhtes, mida EL nende heaks teeb ja teha saab.

Seega olen tänulik käesoleva arutelu eest just sel hetkel, kui me programmi ette valmistame. Kavatseme selle vastu võtta järgmisel kuul ja esitleda 19. novembri täiskogul, kus on kohal kõik kolleegid. Ma olen teie seisukohtade kohta hoolega märkmeid teinud ja kindlasti aitavad need meil rajada konkreetsete algatustega tööprogrammi, mis tähendab Euroopa kodanikele tõelist ja konkreetset muutust.

Piia-Noora Kauppi (PPE-DE). - Hr president, nagu hr Nassauer juba ütles, on fraktsioon PPE-DE iga-aastase õigusloomeprogrammi sisuga väga rahul. Ma leian, et tänu asjade käigu arengule on parlament juba sellesse kaasatud ning see muudab iga-aastase õigusloomeprogrammi arendamise meie jaoks väga lihtsaks.

Majandus- ja rahanduskomisjoni esindajana tahaksin keskenduda meie esimesele sambale – majanduskasvule, tööhõivele ja Euroopa konkurentsivõimele. Minu arvates on siin võtmetegur see, kuidas me finantskriisile reageerime. Fraktsioonis PPE-DE usume, et kuna meil Euroopas on seadused juba üsna hästi paigas, siis peaks kogu meie praegune tegevus põhinema olemasolevatel seadustel ja nende arendamisel. Me ei näe vajadust seda väga radikaalselt üle vaadata ja leiame, et kõigepealt tuleks kaaluda õiguslikult mittesiduvaid meetmeid, mis on ka kõige tõhusam viis globaalsetele küsimustele reageerimiseks. Finantsturud on tõeliselt globaalsed ja me ei saa käituda Euroopas nii, nagu oleksime vaakumis. Usume ka, et praeguses reguleerivas ja järelevalve raamistikus, nn Lamfalussy raamistikus, on palju parandusi ja toetame täielikult komisjoni tööd selles valdkonnas.

Teine teema on kliimamuutus, mis mõjutab Euroopa majanduskasvu ja tööhõivet. Siin ei peaks me võtma fundamentalistlikku seisukohta, et Euroopa peab tegutsema kohe ja tegema kõike viivitamatult ilma globaalse toetuseta. 30 % emissioone, isegi kui me niikaugele jõudma peaksime, ei ole kliimamuutuse lahendada püüdmiseks piisav. Me vajame tõhusat globaalset kokkulepet, mis tuleb tõenäoliselt Kopenhaagenist. Kuni selle ajani ei peaks me Euroopa konkurentsivõimet liiga palju nuhtlema, vaid lähenema Euroopa kliimamuutuse poliitikale realistliku vaatenurga alt.

Lõpetuseks, minu kolmas punkt puudutab väikse ja keskmise suurusega ettevõtteid, mis on Euroopa majanduskasvu võti. Peaksime näiteks sotsiaalpaketis nende vaateid ja arvamust Euroopa sotsiaalraamistiku keskkonna kohta alati arvestama. Sotsiaalpakett ei tohiks sellistele Euroopa ettevõtetele koormaks muutuda.

Jan Andersson (PSE). – (*SV*) Hr president, lugupeetud volinik, mina tahaksin keskenduda ELile sotsiaalses mõttes. Kui sotsiaalagenda vastu võeti, leidsime, et seda oli liiga vähe ja et see tuli liiga hilja. Vaadates nüüd komisjoni tööprogrammi ja ka ühisettepanekut, näeme, et tööhõive- ja sotsiaalküsimused ei ole seal eriti kõrged prioriteedid. Need on prioriteedid küll inimeste, kuid mitte komisjoni jaoks. Selline suhtumine ei ole kooskõlas tavainimeste nõudmistega.

Sotsiaaldemokraatide resolutsioonis püstitame mitmeid küsimusi. Üks neist puudutab ebatüüpiliste töökohtadega inimesi, kelle arv pidevalt kasvab, ja nende vajadust vastava kaitse järele; inimesi, kes on õigustamatule vallandamisele haavatavad ja kellele see mõju avaldab. Ühisel tööturul peaksid selles suhtes kehtima miinimumstandardid. Samuti peaksime veel kord heitma pilgu Globaliseerumisega Kohanemise Euroopa Fondi ja vaatama, kas saame arendada väljavaateid restruktureerimise tõttu tööpuudusega kokku puutunud inimeste koolitamiseks ja neile uute töökohtade leidmiseks. Meil on ka töötingimuste valdkonnas mitmeid ettepanekuid.

Lõpetuseks tahaksin tõstatada küsimuse, mida tööhõive- ja sotsiaalasjade komisjonis esmaspäeval arutati. Euroopa Ühenduste Kohtu otsuste tõttu kardavad inimesed praegu väga sotsiaalset dumpingut ja selle muutumist poliitikaks. Meil õnnestus ettepanekuid kavandades avada Lähetatud töötajate direktiiv, et tagada võrdne kohtlemine ja kehtestada esmases seadusandluses põhimõte, et põhiõigused nagu õigus streikida ei allu liikumisvabadusele. Loodan, et komisjon hakkab nüüd sellega tegelema. Hea on teada, et te organiseerite foorumit, kuid peaksite esitama ka konkreetseid ettepanekuid sotsiaalse dumpingu ennetamiseks ning töötajatele mõistliku palga ja mõistlike töötingimuste pakkumiseks.

Diana Wallis (ALDE). - Hr president, kui me viimati koos volinik Barrosoga tööprogrammi üle arutlesime, leidsin olevat hea, et komisjon püüdis hoiduda sellest, mida mina nimetan "lõpusündroomiks". See on parlamendile siiski Euroopa tasemel valimiste künnisel väga raske. Iga fraktsioon tahaks jätta tööprogrammi kestva jälje. Selline teguviis on igati loomulik, kuid samuti peame püüdlema ühehäälsuse poole ja teiega selles dialoogis ka nii rääkima, et mõningast selgust esile tuua. Te näete, et liberaalide ja demokraatide fraktsioonid on ühisettepanekus ühinenud, kuid me nopime midagi ka teistelt fraktsioonidelt, püüdmaks pakkuda seda, mis on tihtipeale meie roll: tasakaalu täiskogul ja teataval hulgal meelerahu.

Euroopa kodanike jaoks on praegu tõeliselt närvesöövad ajad. Igaüks tunneb ebakindlust tuleviku suhtes ülemaailmsete finantsrahutuste kontekstis, mis panevad muretsema võlakoorma, tööpuuduse, tervishoiukulude ja pensionide üle. See tekitab õhkkonna, kus ausus ja võrdsus võidakse kõrvale heita, sest igaüks peab oma ametikoha päästmise pärast võitlema.

Kliimamuutus toob kaasa oma mured, kuidas kohandada oma elustiili ja tulla toime kütusekulude hinna muutusega senisest väga erinevas maailmas.

Praegune globaalsete probleemide ajajärk peaks loomulikult olema hetk, kus EL saab kätte endale kuuluva, sest meie mõjuulatus on multinatsionaalne. Liberaalide ja demokraatidena ütleksime siiski, et kasutagem küll seda mõjuulatust, kuid see ei tohiks ulatuda liiga kaugele. Peaksime koonduma ühe vihmavarju alla ja

omama teataval määral ühist kontrolli, kuid peaks säilima ka individuaalne valik, nii et üksisikust kodanikud tunneksid asju praegustel ebakindlatel aegadel jälle kontrolli all olevat.

Niisiis, ütleme "jah" finantsturgude ja seal mängijate, kuid ka suurema tarbimisvaliku ja tarbimise kompensatsiooni kontrollile. Me ei taha Euroopasse uut Equitable Life'i. Ütleme "jah" suuremale tööjõuliikuvusele, laiaulatuslikumale ühendatud sotsiaalsele turvalisusele, kuid ka aususele ja mittediskrimineerimisele. "Jah" suuremale valikule tervishoiu ja patsiendi liikuvuse valdkonnas. Laskem oma kodanikel valida, kuidas nad oma elu elavad.

Kui te muretsete tuleviku pärast, on üks viis rohkem kindlust sisendada tunne, et saate ise selle jaoks midagi teha ja et teil on selle üle kontroll. Just see on läbiv teema liberaalide ja demokraatide poolt tehtud valikutes kõnealuses resolutsioonis. Ütleme "jah" Euroopale, kuid samuti "jah" ka individuaalsele valikule ja kodanike julgestamisele.

Seán Ó Neachtain (UEN) - (GA) Hr president, komisjon, nõukogu, parlamendi suurim mure on loomulikult Euroopa majanduse pidev areng. Euroopal ei ole sotsiaalotstarbel sularahafondi, et aidata ebasoodsasse olukorda sattunuid – see kõik peab tulema majanduse arengust. Me peame sellele väljakutsele viivitamatult näkku vaatama.

Finantsturgudel juhtunu valguses ei usu ma, et saame sel aastal vanamoodi jätkata. Praegu toimuv finantsturgude reeglitesse vahelesegamine peab lõppema. Avalikkus on selle pärast väga mures ja me peame nende kahtlused hajutama. Tegutseda tuleb õige varsti.

Kõik me siin Euroopa Liidus peame rohkem investeerima teadus- ja arendustöösse. Mulle valmistab rõõmu teadmine, et ajavahemikus 2007–2013 on selleks valdkonnaks ette nähtud 55 miljardit eurot. Peame nendes valdkondades olema kaasaegsed ja kindlustama konkurentsivõime, et luua töökohti ja tagada maailmale, kus me praegu elame, tugev majanduslik vundament.

Andreas Mölzer (NI). - (*DE*) Hr president, seisame hetkel silmitsi plahvatusohtliku kombinatsiooniga sotsiaalse olukorra halvenemisest, kultuurilistest konfliktidest, kasvavast demokraatia defitsiidist, varustamise kitsaskohtade ohust, inflatsioonist, sissetoodud julgeolekuabinõude riskist ja spekulatsioonimullist, ning see segu võib iga hetk plahvatada. Liiga kaua on ignoreeritud tööturu murettekitavat arengut ja kodanike muresid.

Nüüd on ülim aeg õiged prioriteedid paika panna. Mis puutub toidukriisi, siis usun, et meie iseseisva suutlikkuse säilitamiseks on ülioluline põllumajanduspoliitika renatsionaliseerimine. Lõpuks tuleb lahendada massilise illegaalse immigratsiooni probleemid ja viia Euroopa põliselanikkonnale sisse mõistlik sünni- ja perepoliitika. Kodanikke tuleb kaitsta ELi subsideeritud äritegevuse ümberpaigutamise eest ning samuti tuleb lõpp teha maksumaksja raha raiskamisele ja maksupettustele. Peame peatama üliinnukale erastamisele ohverdatud ELi perekonnahõbeda väljapoole müümise ja samuti ka lõpuks aktsepteerima Lissaboni leppe projekti ebaõnnestumist.

Kui EL näitab siin üles vastutust, suudame käesolevast kriisist välja tulla. Vastasel juhul tuleb meil tõenäoliselt tunnistajaks olla Euroopa Liidu kindlale allakäigule.

Salvador Garriga Polledo (PPE-DE). – (*ES*) Hr president, minu fraktsioon tahab lihtsalt rõhutada, et praegune eelarve- ja finantsraamistik aastateks 2007–2013 teeb tõhusa reageerimise uutele poliitilistele prioriteetidele väga raskeks. Nii käesolev parlament kui ka minu fraktsioon leidsid, et on võimatu võtta vastu uusi poliitilisi prioriteete ilma, et neile oleks tagatud piisav rahastamine.

Nüüd me näeme, et kehtivas finantsraamistikus ei ole ruumi nii nõukogu kui komisjoni poolt vastu võetud uutele algatustele nagu toiduabi või abi Gruusiale, ja seetõttu tuleb meil lahendused leida. Siiski ei tohi me lubada, et vastuvõetud lahendused kahjustaksid institutsioonidevahelise kokkuleppe raames olemasolevaid plaane ja saadavalolevaid fonde. Usume, et selles suhtes peame olema üliranged.

Peame tagama vajalike ressursside täieliku kättesaadavuse. Meie prioriteetide asjakohaseks finantseerimiseks tuleb kasutada kõiki institutsioonidevahelise kokkuleppe aspekte. Uute poliitiliste ootamatustega arenevas olukorras esilekerkivate probleemide adekvaatseks lahendamiseks tuleb samuti kasutada midagi, mille me üsna unustanud oleme, nimelt eelarve jooksvat läbivaatust.

Seetõttu palume komisjonil teha lisapingutusi, et ette pandud eelarve läbivaatusega nii kiiresti kui võimalik edasi liikuda.

Evelyne Gebhardt (PSE). - (*DE*) Hr president, pr asepresident, praegusel hetkel võib väga tugevalt tunda kodanike euroskeptilisust ja põhjus selleks on olemas. Selleks on poliitika, mille poole on viimastel aastatel püüeldud ja viis, kuidas seda kodanikele edasi antud on.

Seetõttu on ülimalt tähtis, et Euroopa Komisjon ja teised ELi institutsioonid peaksid poliitika tegemisel senisest rohkem silmas kodanike elu ning jätaksid neile mulje ja näitaksid, et Euroopa Liit teeb tõeliselt midagi oma kodanike heaks.

Selle teema lõpetuseks, näiteks meie analüüsidest selle kohta, mida vajatakse, selgub, et tähtis on keskenduda intensiivsemalt ka sellele, mida me tegema peaksime. Näiteks on väga oluline instrument klienditabloo, mida tuleks edasi laiendada, nii et meil oleks rohkem aimu kodanike muredest ja huvidest antud valdkonnas.

Teine samuti tähtis punkt selles kontekstis on ELi õigusloome mõjude parem jälgimine. Lihtsalt majanduslike mõjude hindamine ei ole piisav. Vaja on selgeid mõjuhinnanguid ka sotsiaalsfääris, et oleksime teadlikud meie loodud õigusloome mõjudest kodanikele ja saaksime näidata, et teame, mida tahame ja mida teeme ja et meie tegevusel võib nende elule positiivne tulemus olla.

Tähtis on ka ühesuguste õiguste tagamine kõigile ELi kodanikele. Seetõttu paluksin teil tungivalt töötada klassimõjude ja ühiste õiguste edasise arenguga. Selline tegevus annaks kodanikele väga tähtsa sõnumi edasi.

Bernard Lehideux (ALDE). – (FR) Hr president, pr asepresident, komisjoni käitumine tundub olevat nagu tähelepanematu kooliõpilase oma, kes kiirustades oma kodutööd õigeaegselt lõpetada püüab. Sotsiaalpakett on küll olemas, kuid see ei ole täielik ja seda võib vaadelda ainult kui ühte sammu komisjoni täieliku kaasamise suunas sotsiaalsetesse probleemidesse.

Komisjoni president ei ole mõistnud hoiatuse ulatust, mille Prantsusmaa, Hollandi ja Iirimaa kodanikud andsid ja mis oleks kahjuks ka mujalt välja tulnud, kui teisteski liikmesriikides oleks referendumit peetud. Sellised tulemused kutsuvad korrale. Kui inimesed veel Euroopat tahavad, tuleb üles ehitada parem ühiskond ja mitte üksnes võtta vastu rohkem ebaselgeid direktiive.

Õigusloome siseturu kohta on kindlasti vajalik, kuid see pole kaugeltki mitte kõige tähtsam küsimus. 2009. aasta programm ei taba sarnaselt oma eelkäijatele asja tuuma. Inimesed ei oota, et komisjon piiraks ennast, õigusloomele uut lisa tootes või isegi seda lihtsustades. Inimesed eeldavad, et komisjon on ELi asutamislepingutes talle usaldatud ülesannete kõrgusel: olla Euroopa Liidu juhtimapanev jõud, selle ideede generaator.

Selle teema lõpetuseks: ei piisa, kui komisjoni president istub kenasti ja vaikselt nõukogu presidendi selja taga. Me ootame, et komisjon käituks juhtfiguurina, kui me vaatleme, milline ühiskond meil rajada tuleb. Millise ühiskonna aga käesolev programm meile visandab? 2009. aasta programmis ei ole olulisi puudusi, kuid see pole programm, mida meie kaaskodanikud vajavad.

Hr president, tööprogrammi kohustuste jätkamine sõltub teie uuest kolleegist. Loodan vaid, et see programm pöörab praegusest rohkem tähelepanu Euroopa inimeste häälele.

Andreas Schwab (PPE-DE). - (*DE*) Hr president, pr asepresident, kolleegid, daamid ja härrad, täna komisjoni täiskogult tulevate sõnumite erinevust ei saa ignoreerida. Seetõttu keskendun ma niipalju kui võimalik mõningatele võtmepunktidele, mida kaasliikmed loodetavasti toetavad.

Minu arvates ja, mida teie, pr asepresident, ka varem mainisite, oleme võimelised kokku leppima selles, et Euroopa Liit peab säilitama oma seotuse sotsiaalse turumajanduse põhiprintsiibiga, edendades samal ajal sarnaselt ärisektori ja tarbijate huve. Individuaalsel tasandil on see raske tasakaalustamine, mille tulemus võib loomulikult vastavalt igaühe poliitilisele vaatepunktile varieeruda. Siiski usun ma, ja siinkohal tahaksin ma minna edasi hr Nassaueri sõnadest, et järgnevate kuude jooksul peaks komisjon arendama välja parema arusaamise sellest, mida subsidiaarsuse osas vajatakse.

Kui vaatame seda tüüpi ettepanekuid, mida te keskkonnasõbralike sõidukite hankimiseks esitlesite või mida te seda puudutavalt tööprogrammis esitada kavatsete, siis võtate ilmselgelt seisukoha, et meie linnapead nagu harilikud surelikud ei ole võimelised ise keskkonnasõbralikke otsuseid tegema, ja seetõttu tunnete vajadust oma ametikohalt Euroopa keskpunktis neile ette kirjutada, mida nad tegema peaksid. Meie arvates on see vale lähenemine. Meie tahame, et üksikisikud saaksid ise aru, et keskkonnasõbralikkus on nende endi huvides. Selle teema lõpetuseks, me vajame nendes sektorites rohkem subsidiaarsust, rohkem paremaid kogemusi ja vähem dirigeerimist.

Pr asepresident, kas ma võiksin ka julgustada komisjoni tulevikus lähenema julgemalt liikmesriikidega läbirääkimistele, näiteks nendes küsimustes, mis puudutavad tarbijakaitse seadusandluse ühtlustamist Euroopa Liidus ettevõtete ja tarbijate huvides. Sellise ühtlustamisega seotud toimingutel on mõtet ainult siis, kui me ühtlustame täielikult kogu tarbijakaitseseaduse valdkonna ega jäta liikmesriikidele edasist võimalust ühtlustatud õigustiku piiridega vusserdada. Vastasel juhul oleks tegemist mõttetu üritusega.

Claudio Fava (PSE). - (*IT*) Hr president, lugupeetud volinik, daamid ja härrad, 2009 on aasta, kus meid ei või leida mitte ainult arvamusküsitlustest, vaid kus me peame andma ka mõningaid vastusi oma valijaskonna spetsiifilistele küsimustele. Üks selline küsimus puudutab vabaduse, turvalisuse ja õigluse valdkonda: miks, kuidas ja millal me selle rajada kavatseme. Me peame andma vastuse edasipüüdliku õigusloomepoliitika programmi vormis, mida, lugupeetud volinik, komisjon veel aruteluks välja pakkunud ei ole.

Me ootame kindlaid õigusloomealaseid ettepanekuid immigratsioonipoliitika vallast, eriti mis puudutab ELi sisenemispoliitikat ja paguluspoliitikat, et kindlustada selline põhiõigus üle kogu Euroopa Liidu ja hoiduda tõmbamast eraldusjoont legaalse ja illegaalse immigratsiooni vahele, mis meile ühtekokku ebasobiv tundub. Usume, et ühtne poliitiline raamistik ja reguleeriv keskkond on vajalikud: kõrvuti vaoshoidvate meetmetega vajame integratsioonimeetmeid ja legaalse immigratsiooni kanaleid.

Ootame kindlaid ettepanekuid kohtuliku koostöö kohta kriminaal- ja poliitilistes küsimustes, mis rajanevad menetlusgarantiide vastastikusel tunnustamisel. Vastastikusest tunnustamisest on siiani puudu ja ilma selliste ettepanekuteta jääb võitlus organiseeritud kuritegevuse ja terrorismiga tõenäoliselt vaid retoorilisele tasemele.

Lõpetuseks, me ootame julgemat lähenemist põhiõiguste kaitsele ja kindlustamisele, mis jäävad kohtumeetmete peamiseks eemärgiks. Uuest Põhiõiguste Agentuurist peaks saama sellise tegevuse peamine instrument kohe, kui Lissaboni lepe jõustub.

Lugupeetud volinik, me loodame komisjoni poolt lähema paari päeva jooksul meile avalikustatavast kõnealusest programmist oma kavatsusele tõestust leida.

Jean Marie Beaupuy (ALDE). – (*FR*) Hr president, lugupeetud volinik, daamid ja härrad, voliniku sõnul sooviks tema ise rohkem nähtavat ja kodanikele midagi tähendavat Euroopat.

Tänapäeva suurim eelarvepunkt, mis moodustades 36 % Euroopa Liidu eelarvest, puudutab sidususpoliitikat. Kui üldse on mingi valdkond, kus meie kaaskodanikud Euroopa saavutuste ja otsustavuse praktilisi ja käegakatsutavaid mõjusid näevad, siis on see Sidususfond.

Nagu juba väidetud, on 2009. aasta märkimisväärne, sest saame jälgida uuesti valitud parlamendi ja komisjoni moodustamist. See tähendab, et tulemas on "tühi" aasta, kus teatud valdkondades ei toimu midagi. Siiski ei saa me sidususpoliitika suhtes mingit pausivõtmist lubada. Me ei saa peatada teoksil olevaid programme ja eelkõige nende mõjuvõimu. Kõigil siinviibijatel on kindlasti meeles arengud, mida sidususpoliitika on toonud Portugali, Hispaania, Iirimaa ja kõigi Euroopa riikide kodanike igapäevaellu.

Seetõttu peab komisjon olema võimeline esitlema meile detailset 2009. aasta tööprogrammi sidususe seisukohalt, mis, ma kordan, on Euroopa suurim eelarvepunkt ja ka meie saavutuste kõige käegakatsutavam väljendus kodanike jaoks. Niimoodi ei oleks 2009. aasta "tühi", vaid hoopis progressiaasta 2007–2013 planeerimisperioodi jooksul.

Tänan volinikku ja tema kolleege juba ette nende ettepanekute eest antud teema kohta.

Françoise Grossetête (PPE-DE). – (FR) Hr president, pr komisjoni asepresident, aastad 2008–2009 esindavad üleminekuperioodi, sest elame läbi ennenägematut majanduskriisi. 2009 on ka Euroopa tasemel valimiste aasta, mis tähendab kahjuks seda, et on oht seda aastat raisata.

Seetõttu tuleb meil teha kõik oma ettevõtete konkurentsivõime säilitamiseks ja kaaskodanike veenmiseks selles, et Euroopa on vastus nende küsimustele. Kahjuks on tööprogramm tihe, liiga tihe, ja sellega on hiljaks jäädud ning põhjuseks ei ole mitte olnud see, et mitme viimase aasta jooksul poleks selle teema kohta hoiatusi antud.

Kliimamuutuse kohta ütles pr Wallström, et peaksime olema targale majanduskasvule teerajajad. Sellega oleme kõik nõus, kuid jõupingutused peaksid olema ühendatud või siis üldse mitte. Euroopa ei saa sellega üksi hakkama ning ei peaks enda jalgealust tuliseks tegema. Meie vastuvõetavatel otsustel on suur sotsiaalne ja majanduslik kaal. Me ei saa rääkida globaalsest kliimamuutuse kokkuleppest, kui Hiina, USA, Brasiilia ja India meiega ühes paadis pole. Kokkulepe ilma Hiina allkirjata ei ole kokkulepe.

Mis puutub tervishoidu, siis räägiti meile farmatseutilise paketi olemasolust. Lõpuks ometi! Oleme sellist paketti juba aastaid soovinud. See tuli just hetkel, kui me valimisteks valmistuma hakkame. Siiski on see pakett jätkuvalt suure frustratsiooni allikaks. Kuidas saame õigustada oma aeglust ravimite võltsimise lahendada püüdmisel, kui see kujutab tõsist ohtu tervishoiule ja on tõsine kuritegu? Oleksime võinud juba kaua aega tagasi alustada tööd ravimite jälgitavuse ja ümberpakendamise keelu osas.

Lõpetuseks, on kohustuslik tugevdada meie tarbijakaitsepoliitikat, eriti kõigi kriiside ja toiduskandaalide valguses, mida maailm praegu läbi elab.

Seetõttu palun teil, pr Wallström, tungivalt veenduda, et 2009. aasta raisku ei läheks!

ISTUNGI JUHATAJA: Adam Bielan

Asepresident

Libor Rouček (PSE). - (CS) Daamid ja härrad, Euroopa on kohandunud viimase aja suhteliselt kindla majanduskasvu ja õitsenguga. Ma kardan, et nüüd hakkab see periood vähemalt ajutiselt lõpule jõudma. Seega peaksid komisjoni, parlamendi ja ka nõukogu järgmise aasta prioriteedid olema suunatud majandusliku kasvu taastamisele ja sotsiaalse sidususe tugevdamisele. Vajalik on arendada ELi finantsturgude reguleerimise süsteemi, ülioluline on püüelda tõhusama majandusliku ja rahandusliku kooskõlastuse poole, sealhulgas otseste maksude süsteemi kooskõlastus ja selgesõnalised meetmed maksupettuse vastu. Äärmiselt vajalik on esitada kompleksne ettepanek välispoliitikaks energia valdkonnas, sealhulgas aktiivne toetus energiainfrastruktuuri väljaehitamisele. Majandusliku ebakindluse perioodil on samuti ülioluline, et komisjon kinnitaks uuesti oma pühendumust toetada senisest tugevamalt sotsiaalseid õigusi ja ma ei pea teile meelde tuletama, et järgmise aasta põhiprioriteetide hulgas peaks leiduma ka Lissaboni leppe ratifitseerimise lõpuleviimine ja loomulikult selle rakendus.

Lambert van Nistelrooij (PPE-DE). - (*NL*) Hr juhataja, volinik pr Wallström rääkis just kodanikeni jõudmisest. Sidususpoliitika oma tuhandete väikesemastaabiliste piirkondlike ja omavalitsuse tasemel projektidega on tõepoolest Euroopa Ühenduse tegevuse kõige nähtavam vorm. Selliste projektide abil jõuame tulevikus aktiivselt kodanikeni. Ma pean silmas näiteks mitte ainult Euroopa piirkondade ja linnade avatud uste päevi siin Brüsselis mõne järgneva nädala jooksul, vaid ka paljusid erinevaid tegevusi liikmesriikides. Seni on kõik korras.

Siiski on vaja ka muudatusi ja mainiksin neist kahte. Esiteks on parlamendi innukas soov muuta ELi solidaarsusfond paindlikumaks. Kodanikud tahavad looduskatastroofide ja üleujutuste korral kiiret tegutsemist. Meil on sellekohane kavatsus ja Euroopa nõukogu on seda arutlust juba mitmeid aastaid takistanud. Lubage meil igal juhul veenduda, et teema on arutlemiseks avatud.

Teiseks, rohelisest raamatust territoriaalse sidususe kohta, mille avaldamist on oodata oktoobris, peab saama sidususpoliitika aluspõhi pärast 2013. aastat: mitte renatsionaliseerimine, vaid pikaajaline Euroopa jõupingutus, ühtne terviklik Euroopa poliitika. Me näeme mitmetes Euroopa piirkondades kontsentreerumist, see on globaliseerumise tulemus ja see on vajalik. Samal ajal peab meil siiski olema seisukoht, kuidas muuta võimalikuks tasakaalustatud areng kõigis omanäolistes Euroopa piirkondades laiaulatuslikumal skaalal nagu põllumajanduslik areng, teadus- ja arendustöö, ökoloogia ja nii edasi.

Siseturg on toonud palju kasu ja selle arendamine on peaaegu lõpule viidud, kuid sidususpoliitika jaoks on nüüd algamas uus ajajärk. Roheline raamat kindlustab sellele vundamendi ja uues faasis peavad järgnema õigusloomealased sammud.

Katerina Batzeli (PSE). – (*EL*) Hr juhataja, lubage mul alustada volinik Wallströmi tänamisega. Tema osalus on meil tõesti võimaldanud institutsioonidevahelise kokkuleppe raames leida Euroopa komisjoni ja Euroopa parlamendi jaoks ühine alus kommunikatsioonipoliitikale ja prioriteetide plaanile, mille me oleme ühendanud ja mida esitleme.

Lugupeetud volinik, nagu te väga õigesti ütlesite, siis teame kõik, et esimese samba sotsiaalpoliitikat puudutavad küsimused peavad olema kommunikatsioonipoliitika prioriteet ja tõepoolest tuum ELile, mis mitte lihtsalt ei austa oma kodanikke, vaid soovib globaliseerumiskriisi rahvusvahelises kontekstis kehtestada oma põhiprintsiibid, struktuurid ja korra.

Sellele punktile ei vaidle keegi vastu. Lubage mul siiski juhtida tähelepanu asjaolule, et teie ettepanekus napib kindlaid üksikuid soovitusi, mis oleksid suunatud spetsiifilistele turgudele või tegelemiseks tähtsate küsimustega nagu intellektuaalse omandi õiguste kaitse. Nüüdsest peab komisjon jõudma selle probleemi

suhtes kindlameelsele lahendusele, sest oma viimases teatises hoidub ta spetsiifilist soovitust andmast ja kitsendab end pigem "tehnokraatiliste" kui sisuliste küsimustega.

Mis puudutab haridus- ja immigratsioonipoliitikat, siis minu arvates peaksite neid teemasid oma tekstis esile tõstma.

Georg Jarzembowski (PPE-DE). - (*DE*) Hr juhataja, pr asepresident, ma tahaksin kiitust, mida te sellelt täiskogult saanud olete, veidi maha jahutada, vähemalt nii palju, mis puudutab reisijate õiguste teemat.

Me palume tungivalt komisjonil esitada laialdane ettepanekute pakett reisijate õiguste kohta kogu transpordisektoris. Rõõmustav on tõdeda, et reisijate õigused on juba olemas õhutranspordi sektoris, kuigi need oleks vaja kiiremas korras läbi vaadata, teades, et hulk lennufirmasid ei rakenda asjasse puutuvat eeskirja nii, nagu meie seda sooviksime. Sellel aastal oleme kokku leppinud ka reisijate õiguste paketi suhtes raudteel reisijate kohta ja see võetakse kasutusele järgmisel aastal.

Siiski, pr volinik, välja on kuulutatud kaugliinibussiga reisijate õiguste esitlemine ja arutlus laevateenuseid kasutavate reisijate õiguste üle on juba alanud. Kumbagi nendest esitatud meetmetest ei näe me tööprogrammis. Me vajame neid ettepanekuid, sest soovime reisijate õigusi kogu transpordisektori jaoks, mille suhtes me komisjoniga ühel nõul oleme: kui me tahame asetada kodaniku esikohale, on üks parimaid viise seda teha, võttes kasutusele kogu transpordisektorit hõlmavad reisijate õigused.

Teine punkt, mida ma lühidalt mainida tahaksin, on järgmine: me loodame, et komisjon võtab kasutusele planeeritud liiklusejuhtimissüsteemid vastavalt kavandatule. Täpsemalt, see tähendab ühtse Euroopa õhuruumi juhtimisprojekti SESAR ja ühtse raudteeliikluse juhtimissüsteemi ERTMS. Pr asepresident, nende süsteemidega me mitte ainult ei muuda transporti odavamaks ja turvalisemaks, vaid aitame ka keskkonda kaitsta. Seetõttu on teil meie täielik toetus nende süsteemide kiirele käikulaskmisele.

Ingeborg Gräßle (PPE-DE).- (*DE*) Hr juhataja, pr asepresident, daamid ja härrad, eelarvekontrolli valdkonnas ei ole uusi küsimusi esile kerkinud. Eelarvekontroll toimub jätkuvalt ja meid oleks rõõmustanud näha mõningaid selleteemalisi edusamme juba käesolevas päevakorras.

Sooviksin peatuda viiel punktil. Esiteks oleks meil tungivalt vaja pöörduda mõningase abi saamiseks Rumeenia ja Bulgaaria poole, et rajada õigusriik, õigussüsteem ja finantskontroll. Me ei taha kahe aasta pärast ikka veel samal positsioonil olla ja seega on antud teema meie jaoks väga tähtis.

Teine teema on raamatupidamisaruannete usaldusväärsust kinnitav avaldus eelarve kui terviku kohta pärast etapilist kontrollprotseduuri, millesse on kaasatud riikide riigikontrollid. Oleks kena, kui me suudaksime komisjonile jäänud viimase poole aasta jooksul sel teemal mõningaid suuri edusamme saavutada või vähemalt edasises ühises tegutsemises kokkuleppele jõuda. Eelarvekontrollijatena on meie ootused üsna tagasihoidlikud.

Kolmas punkt on lihtsustamine. Peaksime pakkuma liikmesriikide juhtimise madalamate tasandite organitele rohkem abi ELi seadusandluse rakendamisel. On ilmselge, et ELi seadusandluse paljud valdkonnad on neile mõõtmatult peavalu valmistanud ja see on ka nii suure hulga ebaõnnestumiste põhjus.

Neljandaks, välisabi teema, ja siin tahaksin eriti mainida Kosovot ja koostööküsimust ÜROga. Eelarvekontrollikomisjon on Kosovos viibinud ja sel otsustaval silmapilgul tahaksin ma teatada, et eelarve kohustuste täitmisse puutuvalt võib Kosovost vaidlusküsimus saada. Minu arvates ei küüni me kaugeltki ELile saadaolevate võimalusteni ja peame siin välja mõtlema kaaluka põhjuse.

Minu viies punkt puudutab liikmesriikidevahelise koostöö arendamist pettusega võitlemisel. Siin on meil kodutöö eriti nõukogu daamidele ja härradele. Novembris hääletab täiskogu määruse üle, mis sätestab õigusliku aluspõhja pettusega võitlemiseks, ja meil tuleb kaalutleda, kuidas seda paremate tulemuste saavutamiseks antud valdkonnas edasi arendada. Vähemalt on see midagi, mille suhtes me praeguseks juba kokku leppinud oleme.

Genowefa Grabowska (PSE). - (PL) Hr juhataja, sellel täiskogul on komisjoni strateegia kohta palju öeldud. Kõnealuse strateegia põhieesmärk on ELi lähendamine kodanikele ja seda kordame me aastast aastasse. Hoolimata pr voliniku otsusekindlatest jõupingutustest, mida ma kindlasti hindan, ja hoolimata tegevustest, mille üle ma tänulik olen, ei ole midagi saavutatud. EL ei ole kodanikele lähedasemaks saanud ja ma usun endiselt, et sellise olukorra põhjus peitub informatsioonipoliitikas. Ma olen uurinud Euroopa informatsiooni puudutavaid küsimusi. Komisjoni tegevuses on üks tähtis viide, nimelt rohujuuretasandil kampaania korraldamine, mis puudutab põhiõiguste harta sotsiaalset mõõdet. See on hea punkt. Ülejäänu puudutab aga pigem informatsiooni Euroopa Liidu töö ja kavatsuste kui selle tegevuste kohta. Kodanik ootab

informatsiooni tulemustest, mitte selle kohta, mida Euroopa Liit teha plaanib või kavatseb. Inimene tänavalt tahab teada, mida Euroopa Liit on saavutanud ja kuidas see teda puudutanud on.

Lõpetuseks tahaksin ma komisjonilt küsida, miks hr Ganley kampaania Iirimaal tõi paremaid tulemusi kui Iiri Parlamendi ja Euroopa Liidu algatatud Lissaboni lepet puudutav kampaania? Kas tegutses seal mingi salapärane jõud või oli tulemusel midagi pistmist hr Ganley fondidega? Võib-olla peaks komisjon seda asjaolu arvesse võtma.

José Ignacio Salafranca Sánchez-Neyra (PPE-DE). – (*ES*) 2009. aastal ei pea Euroopa Liit kindlustama mitte ainult Euroopa projekti sisemist mõõdet, vaid ka oma välismõju tervikliku ja tõhusa välispoliitika kaudu, reageerides praegustele globaalsetele väljakutsetele.

Selleks tuleb meil saada korda Kaukaasia kriisi järgsed suhted Venemaaga. Mingil moel tuleb meil omaks võtta naabruspoliitika, esiteks meie oma mandril assotsieerimis- ja stabiliseerimislepingute ja seejärel laienemispoliitika kaudu, ning ka väljaspool mandrit Vahemeremaade Liidu kaudu.

Minu arvates on tähtis ka säilitada oma kohalolek Kesk-Aasia, Iraani, Iraagi, Afganistani ja nüüd ka Pakistani konfliktipiirkondades, kindlustada kohalolek Kaug-Ida konfliktipiirkonnas ja säilitada suhteid rasketest aegadest kosuvate suurriikide Hiina ja Indiaga. Eriti tuleks sõlmida assotsieerimisleping Aafrika, Kariibi mere ja Vaikse ookeani riikidega.

Usun, et peaksime pöörama väga põhjalikku tähelepanu USA valimiste tulemustele ja, viimasena, kuid mitte tähtsusetuna, peaksime ka andma eelisõiguse assotsieerimislepingute sõlmimisele Mercosuri, Andide Ühenduse ja Kesk-Ameerikaga.

Lõpetuseks, hr president, pr asepresident, see on tohutu suur ülesanne ja mulle tundub, et seda oleks palju kergem lahendada, kui saaksime kasutada meile Lissaboni leppes välispoliitika valdkonnas pakutud instrumente.

Oma kõne lõpetuseks kinnitan teile, pr asepresident, et võite juba arvestada käesoleva parlamendi toetusega.

Szabolcs Fazakas (PSE). - (*HU*) Hr juhataja, tänan teid sõna andmise eest. Vastupidiselt ootustele on aasta tagasi Ameerikast alguse saanud finantskriis vaibumisest kaugel ja ründab ikka ja jälle, võimsamalt kui kunagi varem kogu maailma, sealhulgas finantsturgusid ja järelikult ka Euroopa majandust.

Keskpank peab finantsturgude ellujäämise tagamiseks sinna hiiglasuuri summasid pumpama. Ometi peab komisjon finantskriisi majandusliku ja sotsiaalse mõju vastuabinõuks saavutama edu kahes valdkonnas.

Esiteks tuleb niipea kui võimalik asutada ühine Euroopa finantsjärelevalveasutus ja tuleb korraldada sarnastest teoreetilistest ohtudest hoidumine, tagades niiviisi ka selle, et Euroopa võtab järk-järgult üle Ameerika kokkuvarisenud finants- ja kapitalituru rolli. Teiseks tuleks Euroopa finantssektor keskendada teoreetiliste toimingute asemel tegeliku majanduse rahastamisele, mis on senini hooletusse jäetud. Selleks on loomulikult vajalik ka majanduskasvu ja töökohtade loomise prioriseerimine Euroopa Keskpanga poolt lisaks inflatsiooni vaos pidamisele. Tänan teid tähelepanu eest.

Gunnar Hökmark (PPE-DE). - Hr juhataja, 2009. aasta on pehmelt öeldes otsustav aasta Lissaboni protsessi eesmärkide saavutamiseks. Täna tahaksin siin tõstatada neli teemat. Esimene on vajadus tõeliste edusammude järele parema reguleerimise alal, kus me kõik nõustume sellega, et 2012. aastaks peaksime vähendama administratiivset koormust 25 % ja ma leian, et komisjonil oleks kohane siin parlamendis aasta-aastalt näidata, et liikumine parema reguleerimise suunas tõesti toimub.

Teine teema on teadustöö ja innovatsioon. Eelarve läbivaatamine on lõpule jõudmas ja otsustava ning strateegilise tähtsusega on, et tagaksime praegu edasiliikumise ja Euroopa seadmise teadustöö ja innovatsiooni esirinda, andes oma panuse selleks kohase finantseerimisega.

Kolmas teema on tööjõuliikuvus. See on üks Euroopa Liidu kõige dünaamilisematest aspektidest, kus oleme olnud tunnistajaks ülimalt headele saavutustele, mis mitte ainult ei anna oma panust Euroopa majandusse, vaid toetavad ka üksikisikuid üle kogu Euroopa. Tähtis ei ole mitte ainult see, et me antud teemat võimalusi kaitstes keerulisemaks ei ajaks, vaid ka selle lihtsamaks muutmine haridusalaste arutelude ja reformimisega Bologna protsessi raames, muutes nõnda tööjõuliikuvuse reaalsuseks veel rohkemate inimeste jaoks.

Lõpuks, 2009 on tähtis aasta energiapoliitika alal tegutsemiseks, kus meil on hetkel edendamisel hulk seadusloomet puudutavaid punkte. Nende hulka kuuluvad energiaturgude seadustik (mis on ikka veel lõpetamata), taastuvate energiaallikate seadustik, jõupingutuste jagamise seadustik ja heitkogustega kauplemise

seadustik. Praegu on käes ka aeg kindlustada, et suudame selle protsessi lõpetada ja tulemusi tegelikkuses rakendada, nii et meil on hea alus parimaks teadmistepõhiseks majanduseks maailmas mitte ainult 2010. aastaks, vaid ka kaugemaks tulevikuks.

Jan Olbrycht (PPE-DE). - (*PL*) Hr juhataja, austatud volinik, 2009 on valimiste aasta. See ei tähenda siiski, et parlament ja komisjon peaksid keskenduma valimisprogrammile, välistades kõik teised teemad. Sellistes programmides on kalduvus lubada väga palju asju. Me omistame suurt tähtsust kuni 2009. aasta keskpaigani ja aasta teises pooles ette võetavale ühendatud tegevusele. Kodanikud ootavad samuti selgesõnalist ja arusaadavat informatsiooni.

Ma tahaksin viidata ühele sellistest elementidest, täpsemalt Euroopa Komisjoni oktoobriks esitatud fundamentaalsele muutusele. Muutus hõlmab sidususpoliitika täiendamist ruumilise tunnuse, nimelt territoriaalse sidususe jõustamisega. Komisjon on viidanud oktoobrile, kuid ometi ei suuda me 2009. aasta programmist antud teemale ühtegi viidet leida. Siiski teame juba, et see teema on põhjustanud ühteaegu nii suurt huvi kui ka poleemikat. Sellega seoses tahaksin rõhutada, et 2009. aasta on eriti tähtis sidususpoliitika koha pealt, eelkõige territoriaalne sidusus ja integreeritud tegevus. Ma loodan, et lähemal ajal saame lisainformatsiooni.

Danutė Budreikaitė (ALDE). – (*LT*) Loomulikult on rõõm arutada programmi, mis peaks olema eelnevatest aastatest pärinevate varasemate programmide järg. Esimeses sambas näeme võitlust globaalse finantskriisiga. See meenutab mulle tule kustutamist. See kriis on praeguseks kestnud juba aasta ja meie katsed seda märgata on läbi kukkunud. Kasutusele ei ole võetud mingeid meetmeid.

Tahaksin pöörata teie tähelepanu energiapoliitikale. Kolm aastat tagasi otsustasime ühtse energiapoliitika kasuks. See on pikk ja keeruline protsess, mis nõuab rasket tööd. Ülioluline on meie tegevuse kooskõlalisus. Ma kardan, et vahepeal ei ole mainitud mingeid energiaküsimusi puudutavaid tegevusi. Vastuvõetud õigusaktid ei raja ega rakenda ühist energiapoliitikat iseenesest.

Seosed puuduvad, alternatiivsete energiaallikate uurimist ei toimu ja mitte midagi ei ole võetud ette Arktika probleemide, potentsiaalsete Arktika ressursside suhtes. Õigupoolest puudub meil pikaajaline energiaperspektiiv ja tulemus võib olla sarnane finantskriisi olukorra omale. Kui energia vallas midagi juhtub, siis oleme üllatunud, ja ainult siis me tegutseme. Teen ettepaneku, et võib-olla võiksime alustatud tööd jätkata.

Monica Maria Iacob-Ridzi (PPE-DE). - (RO) Mina tahaksin rõhutada kaht prioriteeti, mida Euroopa komisjon järgmisel aastal sotsiaal- ja tööhõivepoliitikat puudutavalt arvesse võtma peaks.

Esiteks peaks Euroopa Komisjon ergutama noorte inimeste tööhõivet. Hiljutine Euroopas läbi viidud uuring näitas, et tööturule siseneb üha vähem ja vähem noori inimesi, sest neid heidutavad sellised takistused nagu tööpuudus valitud erialal ning kogemuste ja professionaalsete teadmiste nappus. See, et kõigil noortel inimestel oleks ligipääs parimale haridusele ja et nad omandaksid tööturul nõutavad kvalifikatsioonid, on kohustuslik. Seetõttu usun ma, et haridussüsteem tuleks tööturuga korrelatsiooni viia ja et üleminek teoorialt praktikale peaks toimuma sujuvalt läbi mitmete professionaalsete koolitusprogrammide või praktika ELis.

Teiseks peaks Euroopa Liit toetama, koordineerima ja täiustama liikmesriikide tegevust spordi valdkonnas, edendades laste ja noorte konkurentsivõimet ja spordiklubide liikmeks olemist ning ka erapooletut ja läbipaistvat suhtumist võistlustel. Sport vajab samuti finantstoetust ja mina pooldan uue eelarverea loomist, mis oleks pühendatud Euroopa spordiprogrammidele.

James Nicholson (PPE-DE). - Hr juhataja, mul oleksid mõned kommentaarid ja ma olen antud võimaluse eest tänulik. Ma tahaksin rääkida olukorrast Solidaarsusfondi puutuvalt. Olen selle fondi toetaja, sest leian, et selle kaudu on võimalik Euroopat ja Brüsselit inimestele lähemale tuua.

Euroopa Liidul on nüüd 27 liikmesriiki ja seega ei ole üldse oluline, kas tegemist on üleujutustega minu piirkonnas Põhja-Iirimaal või metsatulekahjudega Kreekas või Hispaanias või Portugalis. Need on mõningad hirmsad näited, kui inimesed on peaaegu hävitatud. Me ei räägi sellest, et nendele inimestele tuleb anda palju raha, vaid me anname neile kenasti lootust uuesti alustada. Tahaksin pöörduda palvega teile poole, et Solidaarsusfondi alal hoitaks ja toetataks, ja palun ärge muutke seda fondi liiga keeruliseks. Hoidke see lihtsana, kustkohast kas riigi valitsus või piirkondlik omavalitsus saab taotleda toetust ning minna siis tagasi oma kohalikku piirkonda ning rääkida inimestele, et Euroopas on selline fond ja et Euroopa toetab neid.

Nii et tehkem lihtsaks, hoidkem lihtsana, kuid ärgem hävitagem Solidaarsusfondi.

Margot Wallström, komisjoni asepresident. – Hr juhataja, austatud liikmed, tänan teid selle arutluse eest. Ma arvan, et see peegeldab väga hästi nende teemade täielikku skaalat, millega Euroopa Liit tegeleb: spordist (eelarverida spordi kohta) ravimite sildistamise ja tegevuseni Kaukaasia piirkonnas või kuidas me püüame aidata kaasa olukorra normaliseerumisele Lähis-Idas. Kõigi nende asjadega tegeleme me üheaegselt. See kujutab maksimaalset väljakutsest ka kommunikatsiooni seisukohast.

Täna kuulsime siin ka mõningaid väga üksikasjalikke ettepanekuid. Tahan teile kinnitada, et komisjoni roll on veenduda kõigi nende huvide tasakaalustamise võimalikkuses, sest komisjoni ei saa vaadelda kui ainult ühe huvi, sidusgrupi või teema esindajat. Meie tegevus peab katma kogu selle poliitiliste väljakutsete skaala tervikuna. Mõnikord saame teemasid ise valida, teinekord valitakse need meie eest, ja ma leian, et kuigi mõned inimesed väidavad, et nad hoiatasid finantskriisi eest, ei teadnud keegi täpselt selle kriisi toimumise aega ega kõiki tagajärgi. Seega peame ka selle teemaga tegelema. Me peame olema võimelised reageerima.

Viis, kuidas me seda teeme, on loomulikult see, et me oleme asutamiskokkulepete kaitsjad ning see kitsendab mõnikord meie tegutsemisvõimet ja –mahtu. Me ei saa järsku luua uusi pädevusi või tungida valdkondadesse, mille kohta teame mõnikord liikmesriikidel pädevusi olevat, või vähemalt oleme oma ettepanekutes piiratud või peame töötama koos teiste institutsioonidega. See moodustab kogu meie tegevusele raamistiku.

Kui me viimati väiksel seminaril kohtusime, ütlesime, et eelkõige peame jääma oma läkituse juurde ja selle sõnumi tahan ma ka parlamendile edasi anda. Me ei muuda oma üldisi eesmärke, milleks on heaolu, solidaarsus ja turvalisus. Need juhendavad meid ikka kogu meie tegevuses ning heaolu tähendab majanduskasvu ja tööhõive kaitsmist Euroopas. Mitte keegi ei peaks kahtlema meie kavatsuses jätkata võitlust majanduskasvu ja tööhõive eest Euroopas. Seda kavatsust on hiljutiste sündmuste ja finantskriisi kaudu isegi tugevdatud. See kõik on tähtsam kui see, et meil on väga jõuline poliitika ja et me oleme ettevaatlikud selle suhtes, mida me just praegu teeme. Ma ei usu, et keegi ignoreeriks fakti, et see on üks meie peamisi prioriteete, on seda olnud juba päris algusest ja on ka tulevikus.

Solidaarsusteema, täpsemalt energia ja kliimamuutus ja solidaarsusfondi kasutamine, sest kaitse tänapäevases mõttes tähendab ka kaitset looduskatastroofide ja -ohtude vastu, mida meil näiteks 10 või 20 aastat tagasi ei olnud. Nüüd on meil vaja korralikku koostööd ja kaitset ka selliste asjade vastu.

Mulle ei meeldi hukatuse ja sünguse õhkkond energia ja kliimamuutuse teema ümber. Minu arvates on meil Euroopas tohutud võimalused: oskusteave, tehnoloogia, ressursid, inimesed, lootus tuleviku suhtes ja isegi siis, kui see kõik on kulukas, leian ma, et saame hakkama ja see kõik toob tegelikult Euroopasse midagi väga positiivset – näiteks parema elukvaliteedi ja uued võimalused ka töökohtade loomiseks Euroopas.

Leian, et peaksime asjale lähenema vastupidisest suunast ja mitte nägema seda ainult kui kuluartiklit, koormat, jõupingutust, vaid hoopis kui osa tulevikust. See on tulevikulahendus ja just Euroopa võib võtta juhtpositsiooni ja luua uuendusi, töökohti, loomingulisust Euroopas. See toob meile parema elukvaliteedi, eriti luues üheks hetkeks meie kujutlusisse tuleviku ja ka kogu ülejäänud maailma.

Jätkame ka tulemuste üleandmist. Konkreetsed tulemused on praegu käesoleva komisjoni jaoks kõige tähtsamad. Komisjoni asetäitjat meist ei saa. Jätkame kuni lõpuni praeguste ettepanekute esitamist olemasolevale parlamendile ja nõukogule.

Tänan teid kõiki konkreetsete ettepanekute eest ja tahaksin vastata lihtsalt mõningatele neist, sest minu arvates on näiteks terve tarbijakaitse teema väga tähtis ja meil on väga ambitsioonikas projekt. Me esitleme ettepanekut olemasoleva tarbijakaitse seadusandluse täielikuks üle vaatamiseks, selle lihtsustamiseks ja kõigile kättesaadavaks tegemiseks. Loodame, et parlament on võimeline selle suure ettepanekuga enne valimisi tegelema. Enne aasta lõppu esitleme ka ettepanekut tegeleda veel ühe tähtsa fondi, Euroopa Globaliseerumisega Kohanemise Fondi tegevusvõimaluse laiendamisega. Tahame, et seda oleks võimalik kasutada ka globaliseerumise kontekstis ja selle mõjudele vastamiseks.

Kuna Jan Andersson mainis juba kogu sotsiaalset teemat ja, jällegi, komisjoni roll on veenduda kõigi nende teemade tasakaalustamises, kus sotsiaalagenda olulist rolli mängib, võib komisjoni poolt novembris organiseeritaval foorumil loodetavasti vaadelda ka Töötaja Lähetamise Direktiivi toimimist ja aidata meil edasist tegutsemissuunda otsustada. Me ei kohku nende teemade vaatlemisest kõrvale. Praeguseks teame, kuivõrd olulised need on ja kuidas isegi Iirimaa referendum neid peegeldas.

Selle teema kohta, pr Grabowska, ka teie teate väljendit et "vale on juba poolel teel Damaskusesse, samal ajal kui tõde alles saapaid jalga paneb". Ma ei tea, kas sõnastus on täpne, kuid tähendust te teate. Ma arvan, et see on osa teemast. Kui ollakse hästi rahastatud ning on võimalus ka hirmu kasutada ja mobiliseerida, siis on selline teguviis tihti tõhusam kui võib-olla kokkuleppe teksti selgitamine, mis ei ole alati niivõrd selgesõnaline

või ei aita asju lihtsustada. Samal ajal andsite sellel arutlusel hoopis mõned parimatest näidetest, miks meil uut kokkulepet vaja on, miks see aitaks meil maailmas üksmeelselt tegutseda ja ühehäälselt oma arvamust avaldada ning ka otsuste tegemisel efektiivsem olla ja miks see kodanikele kasulik oleks.

Me jätkame tulemuste üleandmist, näiteks eilse ettepanekuga telekommunikatsioonipaketi kohta, mis pakuks kõigile mobiiltelefoni kasutajatele madalamaid hindu ja kindlustaks rändlushindade alanemise.

Lõpuks tahaksin ka eelarve läbivaatuse kohta öelda, et konsulteerimisprotsess algse niinimetatud mõttetöö üle võib aidata meil esitada novembri lõpuks uue viisi eelarve moodustamiseks. Minu arvates on see võimalus vaadelda küsimust, mis Euroopa on ja kuidas ta järgnevate aastate jooksul käituma peaks. Sellega kommenteerisin ma ainult mõningaid teie pool tõstatatud üksikasjalikest teemadest.

Kõik siinkuuldu edastan ma komisjonile ja see annab olulist sisu meie aruteludesse tööprogrammi kohta. Hindan väga siin mainitud teemade laiaulatuslikkust ja mõne nädala pärast tuleme uue ettepanekuga tagasi ja esitleme seda kogu kolleegiumi ees. Soovin ka rõhutada, kuivõrd tähtis on raamlepingu olemasolu, mille juurde me ka jääme ja mida järgime, ja et me nõustume viisiga, kuidas institutsioonid säästlikult, tõhusalt ja demokraatlikult koos töötama peaksid.

Juhataja. – Olen saanud kuus resolutsiooni ettepanekut⁽¹⁾vastavalt kodukorra artikli 103 lõikele 2.

Arutelu on lõppenud.

Hääletamine toimub kolmapäeval.

Kirjalikud seisukohavõtud (kodukorra artikkel 142)

Tunne Kelam (PPE-DE), *kirjalikult.* – Aasta 2009 on otsustav, sest siis leiavad aset Euroopa tasandil valimised, komisjoni koosseisu uuenemine ja loodetavasti ka Lissaboni leppe ratifitseerimine.

Aasta 2009 esimese poole poliitiliseks prioriteediks on jätkuvalt Lissaboni leppe ratifitseerimisprotsess. Globaalsel areenil tugevaks tegijaks jäämiseks on otsustavad ühtsus ja paremad toimimismehhanismid.

Rohkem kui kunagi varem vajame paremat sidusust oma energiapoliitikas, eesmärgiga tugevdada energiaalast sõltumatust. ELi prioriteetideks peaksid saama liikmesriikidevaheline solidaarsus ja alternatiivsete energiaallikate otsimine.

Uue hoo peaks sisse saama Lissaboni leppes sätestatud eesmärkideni jõudmine. Innovatsioon, ettevõtlus ja teadmistepõhise majanduse edendamine on võtmeaspektid, mida meeles pidama peaksime. Siseturu lõpuleviimisele tuleb viimane lihv anda. Väikse ja keskmise suurusega ettevõtetele tuleb pakkuda tõhusamaid vahendeid, et toetada ka edaspidi nende rolli peamiste töökohtade loojatena.

ELi kodanikele lähemale toomiseks tuleb arendada välja uus lähenemine, mis peab olema kahesuunaline. Meie poliitikutena ei ole mitte ainult juhid, vaid eelkõige oma kodanike teenijad ja tähelepanelikud kuulajad.

Magda Kósáné Kovács (PSE), *kirjalikult.* – (*HU*) 2004. aastal määratud eesmärkidest on komisjon ebaõnnestunud kõige tähtsama täitmisel, nimelt Euroopa idee suhtes ükskõiksuse ja kindlustunde puudumise peatamisel või märkimisväärselt vähendamisel.

Ka järgmise aasta programm on selles suhtes ebaõnnestunud, et seal ei peegeldu ettekujutus tänase Euroopa erinevusest mineviku Euroopast. EL-27 majanduslik potentsiaal on palju võimsam kui EL-15 oma ja positsioon globaalses majanduses on palju tõsiseltvõetavam. Samas on EL-27 majanduslikud ja sotsiaalsed probleemid erinevad ning ka sisepinged ja hirmud on erinevad ja tugevamad.

Tööjõu ja teenuste vaba liikumine on toonud pinnale ägeda konflikti. Seda näitavad selgelt põhiseaduse eelnõu nurjanud prantslaste "ei"-hääled ja iirlaste hääled, mis muudavad Lissaboni leppe saatuse raskemaks, osaliselt erimissioonil olevaid töötajaid ümbritsevate pingete tõttu.

2009. aasta tööplaan on ebaõnnestunud ka selle mainimise osas, millised plaanid on komisjonil nende liikmesriikide jälgimiseks, mis tahavad pärast viieaastase tööjõuliikumise piirangu lõppemist rakendada edasisi kitsendusi tööjõuliikuvuse huvides.

⁽¹⁾ Vt protokoll.

ET

Selle kõigega seoses on mul kahju nentida, et rassismi ja ksenofoobia üha hirmutavam olemasolu Euroopas ei ole komisjoni tegudele õhutanud.

Need probleemid on vältimatud ja tulevad bumerangina tagasi. Ainuke küsimus on, kas tegeleme nendega siis, kui pingeolukorraga veel tegeleda saab, või siis, kui vihkamist täis neofašistlikud rühmitused Euroopa linnades mässe korraldavad. Loodan, et valime esimese variandi.

Marian-Jean Marinescu (PPE-DE), *kirjalikult.* – (RO) Euroopa Liit seisab rahvusvahelise olukorra ootamatu hapruse tõttu silmitsi suurte raskustega.

Finantsturgude ebastabiilsus, kütuse hinna kõikumine, terrorism, külma sõja spekter, terav vajadus energiaturvalisuse järele, kliimamuutustest tulenevate mõjude kuhjumine – need on ohud, millest Euroopa Liit vaid üksmeelsete meetmetega üle saab.

Gruusia kriisi ja USAst alguse saanud finantskriisi tagajärjed ja terrorismi laienemine peaksid üldjoontes kirjeldama selgeid tegevussuundi komisjoni õigusloome- ja tööplaanis.

Aasta 2009 on otsustav aasta institutsioonilisele stabiilsusele Lissaboni leppe tõttu, mille ratifitseerimine peaks olema järgmise perioodi peamine prioriteet. Programm peaks hõlmama neid aspekte, millest sõltub Euroopa Liidu edasine areng: ühine energiapoliitika, ühine välis- ja julgeolekupoliitika, naabruspoliitika reformimine ja seotuse tugevdamine Lääne-Balkani riikide, Moldova ja Ukrainaga, kes Euroopa Liitu vajavad ja keda ka Euroopa Liit vajab.

2009 on ka Euroopa Parlamendi valimiste aasta ja Eurobaromeeter ei tõota head. Komisjoni õigusloomeja tööplaan peaks näitama, et Euroopa institutsioonide peamine eesmärk on Euroopa kodanike nõudmiste täitmine ja heaolu kindlustamine.

5. Valmistumine ELi-India tippkohtumiseks (Marseille, 29. september 2008) (arutelu)

Juhataja. – Järgmine punkt on nõukogu ja komisjoni seisukohad ELi-India tippkohtumiseks valmistumise kohta Marseille's 29. septembril 2008. aastal.

Jean-Pierre Jouyet, *nõukogu eesistuja*. – (FR) Hr juhataja, daamid ja härrad, ma tervitan teie huvi suhete tugevdamise vastu Indiaga. Nagu pr Wallström meile meelde tuletas, leiab ELi-India tippkohtumine aset 29. septembril 2008. aastal Marseille's. Kohal viibivad India peaminister Manmohan Singh, komisjoni president hr Barroso ja nõukogu president Nicolas Sarkozy ja see on üks tosinast tippkohtumisest kolmandate riikidega Prantsusmaa eesistumisajal.

Panete tähele, et kohtumiste kalender sisaldab piisavalt tippkohtumisi peamiste esilekerkivate riikidega. Juulis toimus tippkohtumine Lõuna-Aafrikaga ja loodetavasti leiavad detsembris aset tippkohtumised Korea, Hiina ja Brasiiliaga. Need kohtumiste seeriad on Euroopa Liidule unikaalne võimalus arendada peamiste esilekerkivate riikidega dialoogi vastastikuse huvi objektide suhtes ja India tippkohtumine on sellise lähenemisega täiuslikult kooskõlas.

Olen teadlik sellest, et parlamendi välissuhete komisjon osales hiljuti mitmete ekspertide juhitud tulemuslikul tööseminaril ELi-India suhete kohta. See on õhutanud sügavat soovi ELi-India dialoogi ja koostöö laiendamiseks.

Presidentuuri juhib sama soov mis parlamentigi. India oma rohkem kui miljardilise rahvaarvuga, mis peaks 2025. aastal Hiinale järele jõudma, ja rohkem kui 8 % suuruse iga-aastase majanduskasvuga alates 2005. aastast on saamas Euroopa Liidu oluliseks partneriks ja järelikult tahame, et see tippkohtumine oleks tähtis samm meie suhete süvendamisel selle riigiga.

Alates esimesest ELi-India tippkohtumisest 2000. aastal oleme laiendanud omavahelise dialoogi ja koostöö ulatust. Euroopa Liit on nüüd India peamine kaubanduspartner. Samuti on EL üks peamisi investoreid Indias ja paljudes selle majanduse võtmesektorites, eriti energia-, transpordi- ja telekommunikatsiooni sektorites. Seni peetud tippkohtumised on andnud otsustava panuse meie suhete tugevdamise suunas.

2004. aastal ülendasime oma koostöö strateegilise partnerluse seisusesse. 2005. aastal tulime välja selle partnerluse innustamise kavaga ja 2006. aastal sõlmisime vabakaubanduslepingu. Siiski on vaja rohkem teha ja tagada, et meie poliitiline dialoog ja koostöö Indiaga kajastab selle riigi tegelikku potentsiaali.

Loodame, et Marseille' tippkohtumine täidab seda eesmärki. Samuti loodame tugevdada meie koostööd Indiaga valdkondades, mis on Euroopa Liidu praegused prioriteedid: kliimamuutus ja energia. Arutelud nendel teemadel meie rasketest aegadest kosuvate partneritega ei ole kaugeltki kerged, kuid need on vajalikud ja kindlate eesmärkide saavutamiseks tuleb meil India ametivendadega koostööd teha.

Esiteks soovime sellel tippkohtumisel võtta vastu uue tegevuskava, mis on lühem ja operatiivsem ning võimaldab meil kohandada oma partnerlust uute probleemidega energiaturvalisuse ja säästva arengu osas. Samuti tahame kindlustada edasise koostöö teadustöö ja uue tehnoloogia valdkonnas, näiteks mis puudutab päikeseenergiat ja ITER-projekti.

Seda tegevuskava peaks täiendama tööprogramm energia, puhta arengu ja kliimamuutuse kohta ning ühtlasi peaks see nägema ette koostööd energiatõhususe, kivisöe puhastamise ja taastuvenergia kasutamise valdkondades.

Kus vaja, peaks Euroopa Äri- ja Tehnoloogiakeskus neid meetmeid toetama. Uus keskus peaks avatama New Delhis aasta lõpuks. Loomulikult arutame tippkohtumisel ka rahvusvahelisele stabiilsusele kriitilisi piirkondlikke küsimusi, olgu need seoses Afganistani, Pakistani, Birma või Iraaniga.

Samuti soovime tippkohtumisel saavutada edu meie strateegilises partnerluses Indiaga spetsiifiliste koostööettevõtmiste algatamise või jätkamise kaudu. Loodame allkirjastada väga tähtsa lennundusalase lepingu, mille algatasid läbirääkijad aasta alguses. Oleme antud lepingu allkirjastamisest väga huvitatud, sest see võimaldab meil India riiklikud seadused Ühenduse seadustega kooskõlastada, parandades samal ajal Euroopa lennuoperaatorite õiguskindlust. Viitan siinkohal vaid India ja Euroopa Liidu vahelistele lendudele. Mis puudutab ülejäänud lende, siis loodan, et Ühenduse seadusi puudutavalt selles valdkonnas kõik sujub.

Soovime läbirääkimistele kaubandus- ja investeerimislepingu kaudu uut hoogu anda. Loomulikult on lepingu üle peetavad läbirääkimised komisjoni rida, kellel selles suhtes lasub vastutus. Tahaksime kinnitada komisjonile pr Wallströmi kaudu oma täielikku toetust, sest meie suhted Indiaga on tugevdamist väärt. Kaubandus- ja investeerimislepingu allkirjastamine oleks suur samm edasi.

Samal ajal, kui suhete arenemiseks Indiaga on suur potentsiaal, tuleb meeles pidada, et India on Lõuna-Korea järel kõigest Euroopa Liidu üheksas kaubanduspartner, mis on tõepoolest üllatav olukord.

Praegu käivad Indiaga läbirääkimised kolme dokumendi üle, mille me tippkohtumisel vastu võtta kavatseme: uuesti läbi vaadatud ühine tegevuskava, energiatööprogramm ja just mainitud leping ning ühendatud pressiteade nende kohta. Nendesse dokumentidesse puutuvat detailset infot ei ole mul täna võimalik anda, teades, et arutelud meie India partneritega veel käivad, kuid ma arvan, et võime sellel tippkohtumisel saavutatava suhtes optimistlikud olla.

Kokkuvõtteks tahaksin õnnitleda parlamenti tema ülikonstruktiivse rolli eest ELi-India suhetes. 2007. aastal loodi Indiaga suhtlemiseks individuaaldelegatsioon ning see on innustanud suhtlust Lok Sabha, India parlamendiga. ELi parlamendi delegatsiooni kutsutakse kindlasti üles võtma juhtrolli, eelkõige tulevaste parlamentaarsete resolutsioonide kavandamise osas India ja ELi suhteid puudutavate tundlike teemade kohta.

Lõpetuseks tahaksin kasutada võimalust eriliselt tõsta esile India suhete delegatsiooni juhatajat pr Gilli ja kiita seda dünaamilisust, millega ta oma rolli täidab.

Margot Wallström, komisjoni asepresident. – Hr juhataja, austatud liikmed, hr Jouyet, ma kõnelen oma kolleegi Benita Ferrero-Waldneri nimel ja mul on rõõm rääkida teile täna ettevalmistustest tippkohtumiseks Indiaga Marseille's 29. septembril 2008. aastal.

Olen nüüd teada saanud, et Euroopa suhete tähtsus Indiaga on mitmeid aastaid kasvanud ja seda mitte ainult kasvavate kaubandussuhete ja investeeringute, vaid ka ühise pühendumuse tõttu mitmekeelsele ja -kultuurilisele demokraatiale ja kogemuste tõttu nendega. Käesolevas parlamendis on suhete poliitilist tähtsust Indiaga demonstreeritud hiljuti nii uue parlamentaarse delegatsiooni moodustamise kui India presidendi Abdul Kalami kutsumisega parlamendikotta visiidile eelmisel aastal. See oli esimene selline India riigipea visiit.

Eeloleval tippkohtumisel loodame muuta kasvava poliitilise seotuse tugevamaks konkreetseks koostöö vormiks ja võime juba ka raporteerida paljudest edusammudest pärast strateegilise partnerluse loomist Indiaga 2004. aastal ja ühises tegevuskavas kokku leppimist 2005. aastal.

Esimesena tasub mainimist tugevdatud poliitiline dialoog ja koostöö. Nüüd on olemas ka regulaarne tippkohtumiste ja ministrite kohtumiste kalender. Rajatud on iga-aastane dialoog julgeoleku teemal, uued

dialoogiformaadid Aasia-Euroopa kohtumiseks (ASEM) ja Lõuna-Aasia Regionaalkoostöö Assotsiatsiooni (SAARC) kohtumiseks. See kõik on edendanud koostööd isegi tundlikel teemadel nagu terrorismivastasus.

Teine mainimist väärt punkt on ELi-India kontaktide tugevnemine, eelkõige haridusvaldkonnas, kus Euroopa Liit rahastas Erasmus Munduse programmi raames rohkem kui 900 stipendiumi India üliõpilastele, ja selline rahastamine jätkub kuni 2013. aastani.

Kolmas punkt on majandusliku ja tehnilise koostöö süvenemine. Tugevnenud on teadus- ja tehnikaalane tegevus ja kogemuste vahetamine ning need on jõudnud ka ministeeriumide tasandile. Loodud on uusi dialooge, rajatud on ELi-India energiaekspertide kogu ja jõustunud on Rahvusvahelise Katsetermotuumareaktori, nn ITER-leping, kus on osapooled nii India kui EL.

Kaubandus ja investeeringud on samuti laienemist jätkanud. Alates 2000. aastast on ELi-India kahepoolne kaubandus kahekordistunud 55 miljardi euro suuruse käibeni ja EL on nüüd India suurim välisinvestor, kogedes samas ka ise India välismaiste investeeringute voogude kasvamist.

Arengualane koostöö on jätkuvalt suurenenud ja me kasutame suurt hulka oma 470 miljoni eurosest otsesest eelarvest aastatel 2007–2013 India tarbeks, eriti millenniumi arengueesmärkidega seotud tervishoiu- ja haridusprogrammideks.

Seega oleme juba palju saavutanud, kuid teha on veel rohkem. Usume, et meie suhteid peaks juhtima rahu, inimõiguste ja üldise julgeoleku arendamine, jätkusuutlik areng koos keskkonnakaalutluste, sotsiaalse võrdsuse ja majandusliku õitsenguga ning kultuuri- ja haridusalaste mõttevahetuste tugevdamine. Üks meie põhieesmärke tippkohtumisel on leppida omavahel kokku uuesti läbi vaadatud ühendatud tegevuskavas, mis nimetatud eesmärke kajastaks.

Tegijatena ülemaailmsel areenil on mõlemal osapoolel vastutus globaalsete teemadega tegelda ja mõned sellised küsimused tippkohtumisel ka tõstatatakse.

Maailmakaubandusse puutuvalt loodame, et India ja USA suudavad lahendada oma erimeelsused Ülemaailmse Kaubandusorganisatsiooni (WTO) ümarlauaarutelu üle ja võimaldavad läbirääkimistel taas rööpasse tagasi saada. Meie jaoks on tippkohtumisel prioriteedid ka kliimamuutus ja energia ning me loodame allkirjastada ühise tööprogrammi energia, puhta arengu ja kliimamuutuse kohta, mis on keskendunud taastuv-ja puhtale energiale. Selle programmi juurde peaks kuuluma ka kaks Euroopa Investeerimispanga laenu kliimamuutuse teemal. Samuti arutame ülemaailmset finantskriisi ja meetodeid tegelemiseks toiduga seotud olukorraga maailmas.

Kahepoolsetest teemadest on meil arutleda mõningate tähelepanuväärsete ühiste huvide üle. Eelmisel aastal algatatud vabakaubanduslepingu läbirääkimised on olnud edukad ja nüüd on meie eesmärk nende varane ja tasakaalustatud lahendus. Loodame tippkohtumisel allkirjastada tsiviillennunduse koostööprogrammi. Samuti püüdleme merendusalase lepingu sõlmimise poole.

Kultuuri ja hariduse alal on meie eesmärk leppida omavahel kokku poliitilise dialoogi algatamises.

Prioriteedid on ka teadus ja tehnika ning tippkohtumisel tuleks tervitada Euroopa Äri- ja Tehnoloogiakeskuse rajamist Delhis ja Euroopa Parlamendi osutatud toetust sellele.

Lubage mul lõpetada, tervitades India parlamendi ja Euroopa Parlamendi vahelise sõprusrühma hiljutist loomist. Olen kindel, et see võimaldab kõigil teil kontaktide kaudu India partneritega veenda neid, et EL on nüüdisaja juhtkondadest kõige edukam ja edumeelsem ning et meil on teineteisele palju pakkuda.

Charles Tannock, *fraktsiooni PPE-DE nimel.* – Hr juhataja, ELi strateegiline partnerlus demokraatliku ilmaliku Indiaga on praegustel ohtlikel ja ettearvamatutel aegadel kriitilise tähtsusega, sest sellel riigil on meiega ühised väärtushinnangud ja püüdlused.

Seisame silmitsi ühiste väljakutsetega: terrorismivastane võitlus, millega seoses kutsun käesolevaga üles Indiale privilegeeritud staatuse andmist Europolis luureandmete jagamiseks ja terrorismivastaseks võitluseks; keskkonnakaitse vajadus, sealhulgas kliimamuutuse teema, ja globaliseerumisest tuleneva kasu käsitlemise tähtsus.

Hiljutised pommirünnakud Delhis rõhutasid tõsist ohtu, mida islamistlikud terroristid Indiale kujutavad. Olles tähelepanelik ebastabiilsuse suhtes India naaberriikides Pakistanist Sri Lankani, peaks meile kõigile ilmselge olema, et peame tegema kõik võimaliku toetamaks Indiat kui Lõuna-Aasia piirkonna suurriiki ja kui riiki, kellel on oluline, konstruktiivne ja ülemaailmne roll mitmepoolsetes organisatsioonides nagu

Lõuna-Aasia Regionaalse Koostöö Assotsiatsioon (SAARC), Kagu-Aasia Maade Assotsiatsioon (ASEAN) ja ÜRO. Ülim aeg on ka Indiale alalise koha pakkumiseks Julgeolekunõukogus.

Meie resolutsioon väljendab õigustatult muret hiljuti aset leidnud kristlaste tapmiste pärast Orissa provintsis ja rahutuste pärast Jammus ja Kashmiris, kutsudes üles nende eest vastutavate isikute karistamisele, sest inimõigused ja õigusriik on ELi-India strateegilise partnerluse esiplaanil. Selline olukord on täielikus vastuolus ELi-Hiina Rahvavabariigi ärisuhetega, kus Hiina peab end immuunseks meie palvete suhtes austada oma kodanike inimõigusi.

Loodan, et eelseisev tippkohtumine tugevdab India ja ELi õitsvat suhet, eriti kaubandusvaldkonnas. Organisatsiooni India Sõbrad kaaspresidendi ja asutaja ning ELi-India vabakaubanduslepingu välissuhete komisjoni eelnõu koostajana tahan näha kiireid samme vabakaubandussuhte arendamise suunas meie vastastikuse kasu eesmärgil koos suure välismaiste otseinvesteeringute koguvooga, mis praegu esimest korda Indiast ELi saabub. Minu fraktsioon, PPE-DE, tahab aga näha ka tugevdatud poliitilist koostööd paljude väljakutsete korral nagu praegune ülemaailmne finantsilise ebastabiilsuse küsimus, millega nii EL kui India tulevikus silmitsi seisavad.

Emilio Menéndez del Valle, *fraktsiooni PSE nimel*. – (*ES*) Valdav enamus käesoleva parlamendi liikmeid usub, et India on maailma suurim demokraatia ja meie koostööd selle riigiga tuleb laiendada.

Meil on Indiaga sarnased põhimõtted ja tegelikkus, demokraatiast mitmepoolsuseni rahvusvahelises suhtlemises. Siiski on mõned punktid, millega me ei nõustu: näiteks surmanuhtlus, mille kaotamist India kohtusüsteemist me soovime. Samuti nõuame tungivalt, et India liituks Rahvusvahelise kriminaalkohtu tegevusega.

Paljud kahetsevad, et India valitsus ei ole veel ratifitseerinud rahvusvahelist piinamise vastast konventsiooni. Olles seda öelnud ja hoolimata sellest, tervitame India koostööd ÜRO inimõiguste nõukoguga ja tunnustame India riikliku inimõiguste komisjoni tööd usulise diskrimineerimise, kastisüsteemi ja muude probleemide osas.

Oleme tähelepanelikud hinduistlike fanaatikute poolt hiljuti Orissa osariigis sooritatud julmadest tegudest. Mõistame sellised teod ilma vähimagi kõhkluseta hukka, kuid tunnistame samas, et need väga verised teod on erandid, mis ei ole laialt levinud. Seetõttu säilitame oma seisukoha, et India on kultuurilise ja usulise pluralismi mudel.

Indial on oma naabruses oluline roll ja sarnaselt meile on ta mures praeguse heitliku poliitilise olukorra pärast Pakistanis ja, jällegi nagu enamik meist, üha ebakindlamaks muutuva olukorra pärast Afganistanis ja Sri Lankal.

Kindlasti oleks kiiduväärne, kui New Delhi ühendaks oma jõupingutused Euroopa Liidu omadega, et aidata Birmal/Myanmaril oma praegusest õudusunenäost ärgata.

Lõpetuseks, Indiat võib pidada stabiilsuse ja rahu eestvedajaks oma piirkonnas. Erinevalt teistest riikidest vastutab India praegu tuumarelva omamise eest. Mina isiklikult usun siiski, et India allakirjutamine tuumarelva leviku tõkestamise lepingule oleks veel suurem samm edasi. Selle tulemusena paraneks India kuvand maailmas ja möödaminnes pean ma ütlema, et see kehtib ka selliste riikide nagu Pakistan, Põhja-Korea ja Iisrael kohta.

Hakkan oma sõnavõttu lõpetama ja, pärast oma mõtete avaldamist ning omades täit teadmist, et ühised eesmärgid ei tohiks välistada põhjendatud ja mõistliku kriitika, olen veendunud, et eelseisev ELi-India tippkohtumine kujuneb edukaks.

Nicholson of Winterbourne, *fraktsiooni ALDE nimel.* – Hr juhataja, on alati meeldiv rääkida teemadel, mis parandavad Euroopa Liidu ja India Vabariigi kui maailma ühe kõige tähtsama rahvusvahelise suhte pidevat arengut. Oma resolutsioonis kutsume tippkohtumisel osalejaid üles arutama edasisi viise selle suhte uuendamiseks, ja ootame huviga konkreetseid tulemusi, millest käesolevat parlamenti teavitatakse.

Tippkohtumise toimumise aeg on kriitiline. Oma resolutsioonis tundsime sügavalt kaasa septembri terroristlike pommirünnakute ohvritele, eeskätt India saatkonnas Kabulis. Täna peaksime kindlasti avaldama austust ka neile kangelastele, kes päästsid elusid Islamabadis, ja peame meeles pidama seda, et India paikneb märkimisväärsete julgeolekuprobleemidega piirkonna südames. Kohane oleks hakata tegelema ja austada meie resolutsioonis olevat soovi rohkemaks luureandmete jagamiseks ja toetada tuleks kõiki jõupingutusi aidata Indiat terrorismivastases võitluses, ja me usume, et nende hulka kuulub ka koht ÜRO Julgeolekunõukogus.

Oma resolutsioonis kutsume üles ka rahumeelsele tulevikule endises Jammu ja Kashmiri vürstiriigis, mis asub mõlemal pool piiri ja on praegu kaheks riigiks lõhestatud. Nagu me Euroopa Liidus väga hästi teame, saabub rahu koos tööhõive ehk töökohtadega ja on eriti hea meel teada, et praegu ehitab India Jammus ja Kashmiris osana 148 km pikkusest raudteeliini harust maailma pikimat raudteetunnelit, mis tuleb peaaegu 11 km pikkune. Sellest saab maailma pikim raudteetunnel, praegu on ta 95 % lõpule viidud, otsest tööd saab seal 3 900 inimest ja ma olen kindel, et tulevikus tekib sinna veel mitmeid tuhandeid töökohti.

Kultuuriteemal kutsume samuti üles rohkemate kultuuriliste sidemete loomisele. Käesolev aasta on dialoogi aasta ja Indial on selles suhtes Euroopa Liidule palju õpetada. Kutsume üles suuremale inimestevahelisele dialoogile ja ma olen kindel, et see on edasiviiv suund. Kokkuvõtteks palun ma tungivalt kolleegidel seda suurepärast resolutsiooni toetada.

Konrad Szymański, *fraktsiooni UEN nimel.* – (*PL*) Hr president, India on üks meie strateegilisi partnereid nii kaubanduse kui poliitika alal. Indial on oma piirkonnas konstruktiivne roll. Saabunud on aeg, kus India valitsus peab kuulma teravaid sõnu usuvabaduse jultunud rikkumise kohta oma territooriumil. Üleindialine Kristlaste Nõukogu väidab, et keskmiselt igal kolmandal päeval on kristlased Indias erinevatel tasanditel agressiooni ja sallimatuse sihtmärgid. Inimesed surevad ja kirikuid hävitatakse, samal ajal kui kohtusüsteem on võtnud erakordselt passiivse seisukoha.

Me ei saa jätta panemata tähele seadusi, mis keelavad teatud India osariikides usu vahetamise kristluseks. Ootame selles suhtes otsusekindlat tegutsemist ja samuti ka hüvituse suhtes kristlikele kogukondadele nende vara kahjustamise eest.

Hr Jouyet, lugupeetud volinik, ma kutsun üles kõiki neid küsimusi selle kuu lõpus aset leidval ELi-India tippkohtumisel väga selgelt väljendama.

Gisela Kallenbach, *fraktsiooni Verts/ALE nimel*. – (*DE*) Hr juhataja, tahaksin oma sõnavõttu alustada rõhutamisega, et minu fraktsioonil on kindel huvi heade partnerlusel põhinevate suhete vastu Indiaga, keda peetakse maailma suurimaks demokraatiaks.

Siiski, ja ka seda tuleb rõhutada, tähendab võrdne partnerlus ausalt probleemidest kõnelemist. Indiaga seda ikka veel ei toimu ja tõendit selle kohta pole ka meie ees olevas resolutsioonis. Just seetõttu ei saa me kahjuks kõnealust kokkulepet toetada.

Kuidas me saame väita, et India pakub mudelit kultuuriliseks ja usuliseks pluralismiks, nagu resolutsioonis formuleeritud on, kui ometi jälle on hinduismi äärmuslased pannud Orissas kristlaste vastu ja Kashmiris moslemite vastu toime vägivallaakte, kus on hukkunud loendamatu arv inimesi? Gujarati pogrommi eest vastutavaid isikuid ei ole ikka veel kohtu ette toodud. India loius kohtusüsteemis tuleb veel umbes 200 kohtuasjaga järjele jõuda.

Kas radikaalsete klikkide liialdatud vägivallaktide ja kristlaste ning moslemite tapatalgutega tegelemiseks on tegelikult midagi ette võetud? Kui palju dalitid tegelikult võrdsusest rõõmu tunda saavad? Kas inimõigused kehtivad tegelikult kõikjal ja kõigile? Kas lapsed on lõpuks tööle rakendamise eest kaitstud? Neid küsimusi peaksime oma India partneritega avameelselt arutama.

Viimase viie aasta jooksul on India riiklik inimõiguste komisjon registreerinud rohkem kui 14 000 politsei ja sõjaväe poolt vahistatud inimese surma. Pöördun India poole palvega reformida sõjaväe erivõimu seadus. See on omavoliline õigusemõistmine, mis õhutab vastupanuliikumisi paljudes India osariikides.

Vaesus Indias põhjustab siiani tõsist muret ja isegi kvaliteetsed programmid ei ole piisavad. Teha tuleb palju rohkem, arvestades et Indias elab 40 % maailma kõige alatoidetumatest lastest.

Teadmiste ja tehnoloogia üleandmisega võib Euroopa anda väga olulise panuse India tõeliselt jätkusuutlikku arengusse.

Jaromír Kohlíček, fraktsiooni GUE/NGL nimel. – (CS) Daamid ja härrad, kui India 1947. aastal iseseisvuse saavutas, ei andnud riigis valitsev 18 % kirjaoskajate tase, ebastabiilne poliitiline keskkond ja majandusliku arengu tase kuidagi mõista sellistest probleemidest, millega me 60 aastat hiljem silmitsi seisame. Tõepoolest, riigi arenguprobleemid ei ole kaugeltki mitte läbi. Indias on ikka veel miljoneid kirjaoskamatuid, töötuid ja sotsiaalselt tähtsusetuks muudetud inimesi, kuid nüüd tegeleme me tuumaenergia ja rahvusliku koguprodukti kasvuga, mis on mitu aastat umbes 8 % kasvanud. India on riik, kus on hädavajalik ehitada kümneid elektrijaamu, kaasajastada peamine raudteede- ja maanteedevõrgustik ning lahendada väikeste linnade probleemid. Väiksed linnad Indias on umbes miljonilise rahvaarvuga, lihtsalt selleks, et me teaksime, millest

räägime. Mõningates osariikides on ikka veel suur demograafiline surve, kuid täna on arutusel allhanke probleem.

India firmad saavad Euroopa Liidust kvalifitseeritud tööd, programmeerimist, näiteks raamatupidamise alal, ja Indias elavad töölised võtavad sellise töö tihtipeale enda peale. Paljud riigid impordivad kvalifitseeritud spetsialiste. Oleme harjunud teadmisega, et Lakshmi Mittal'i firma on Euroopa Liidu suurim terasekompanii. Oleme teadlikud, et teised tööstuskompaniid on hakanud meie turule pilku heitma. Lõuna-Aasia Regionaalse Koostöö Assotsiatsiooni (SAARC) sisesed probleemid ei ole siiski kaugeltki mitte lahendatud ja delikaatne Kashmiri teema on ikka veel läbirääkimistel arutusel. Siiski on nendes valdkondades positiivseid märke ja tundub, et poliitika ja majanduse valdkonnas on arutlusel hulk teemasid. Mulle meeldiks väga paluda toetust suurtele infrastruktuuri programmidele Indias ja teistes SAARCi riikides. Üks näide on Iraani, Pakistani ja Indiat ühendav gaasijuhe. Meil on ühised huvid selle ja teiste projektide suhtes. Julgeolek, energiaturvalisus ja ülemaailmne rahvusvaheline koostöö – need on tippkohtumise eel head märgid.

Bastiaan Belder, fraktsiooni IND/DEM nimel. – (NL) Hr juhataja, ühendatud resolutsiooni ettepanek lõpeb kristlastest vähemuse ebakindla positsiooniga Indias. Tahaksin nõukogule ja komisjonile rõhutada, et olukord jääb eriti Orissa osariigis lootusetuks, kui ei pöörduta tegelikult probleemi juurtasandil olevate poliitiliste ja sotsiaalmajanduslike põhjuste poole. Vastavalt raportitele mõrvasid maoistid selle aasta 23. augustil Orissas radikaalse hinduistide organisatsiooni Maailma Hindu Nõukogu (VHP) kohaliku juhi Swami Laxmanananda Saraswati. Selle eest pidi maksma aga kristlik vähemus. Kaigaste, kirveste ja tõrvikutega relvastatud hindu äärmuslased ajasid taga ja püüdsid kinni oma kristlastest kaaskodanikke ja jätkasid nädalaid järgemööda laastamist, isegi põgenikelaagrites.

Näiliselt on tegemist puhtalt usulise vägivallaga, kuid ei puudu ka ilmselge poliitiline element. Asja tuum seisneb selles, et mitte ainult Orissas, vaid ka teistes India osariikides on tugevat toetust võitmas Hindu rahvuslaste Bharatiya Janata Partei (BJP). Nende ideoloogias ei ole ruumi usulistele vähemustele, liiatigi kristlikule vähemusele.

Kuulsin just, et 29. septembril kohtuvad nõukogu ja komisjon Marseille's India peaministri hr Singhiga. Hr Singh on nimetanud häbiväärseid sündmusi Orissas riiklikuks häbiplekiks. Te peaksite sellel teemal temaga Marseille's rääkima. Päevakorda tuleks panna punkt usulise sallimatuse ja kristlaste tagakiusamise kohta ja seda tuleks üksikasjaliselt arutada, sest strateegilise partnerluse jätkamine sellisel kujul on vastuvõetamatu.

Philip Claeys (NI). - (*NL*) Hr president, tahaksin samuti kasutada võimalust väljendada muret kristlaste vastu suunatud vägivalla pärast Indias viimastel nädalatel. Mõrvatud on tosinaid inimesi ja tuhandeid on oma kodudest minema kihutatud. Süüdatud on sadu maju ja armu pole antud isegi kirikutele.

Euroopa Liit peaks pöörduma mitte ainult India keskvalitsuse, vaid ka osariikide valitsuste poole palvega teha kõik võimalik vägivalla peatamiseks ja süüdlaste kohtu ette toomiseks. Järgmise nädala Marseille' tippkohtumisel tuleks lisaks strateegilise partnerluse tugevdamisele Indiaga kaubandussuhetesse puutuvalt edendada ka terrorismivastase võitluse alast koostööd. Eelmise nädala pommirünnak Islamabadis näitas taaskord, kuivõrd islamistliku terrorismi probleem India naaberriiki Pakistani vaevab. Kindlasti on praegusel poliitilisel üleminekuperioodil Pakistanis väga tähtis, et India ja Pakistani vahelised suhted ei halveneks. Euroopa Liit peab pakkuma kogu võimalikku abi dialoogi käimas hoidmiseks ja edasise dialoogi edendamiseks.

India kiirelt kasvav majandus avaldab mõju energianõudlusele. Seetõttu peaks Euroopa Liidu poliitika olema kindlustada, et India ei muutuks liialt sõltuvaks sellistest riikidest nagu Iraan ja Venemaa.

Mario Mauro (PPE-DE). - (IT) Hr juhataja, hr Jouyet, lugupeetud volinik Wallström, daamid ja härrad. Pean aupaklikult juhtima tähelepanu kolleegide sõnavõttude ja teie esitluste vahelisele erinevusele. Nimelt ei olnud teil julgust rääkida oma esitlustes viimastel päevadel aset leidnud tapatalgutest ega mõista teravalt hukka usulise vabaduse puudumist Indias. See on väga tõsine märguanne, mis paneb meid uskuma, et ilmume eelseisvale tippkohtumisele kohale ilma julguseta pöörata tähelepanu võtmeküsimusele, mis avaldab mõju Euroopa Liidu ja India vahelistele tegelikele suhetele ja tõelisele sõprusele.

Tegelikult ei ole arutlusel mitte ainult kristlaste tapatalgud, vaid usulise vabaduse põhimõte, ja usuline vabadus on vabadus nagu iga teinegi. Usuline vabadus määrab demokraatia kvaliteedi. Kuulsime India presidenti sellel täiskogul rääkimas, kuidas ta õppis kristlikus koolis mitte ainult teadmisi armastama, vaid ka usku ja poliitikat eristama.

Juhul kui see on tõsi, nõuame kindlalt, et Euroopa Liit pühendaks ELi-India tippkohtumise päevad tuletamaks meelde, et usuline vabadus on demokraatia arengu põhireegel, ja selgitamaks seda punkti, et meil on kanda

ühine ülesanne – sõpruse vaimus peame meeles pidama, et inimõiguste rikkumine teeb lõpu tõeliselt konstruktiivsetele suhetele iseseisvate üksuste vahel, kellel on olemas kõik eeldused koos tuleviku üles ehitamisest kasu saada.

Lugupeetud volinik ja minister, meil peab see julgus olema, sest kui me seda vastutust enda peale ei võta, teeme end paratamatult kaassüüdlaseks demokraatia kvaliteedi ajapikku hävitamises.

Neena Gill (PSE). - Hr juhataja, parlamendi India delegatsiooni eesistujana on mul hea meel seda arutlust tervitada. Tahaksin rõhutada India ja Euroopa vahelise kestva ja sagedase dialoogi keskset tähtsust paljudel teemadel, mis ühisest lähenemisest kasu saavad, nii nõukogu, komisjoni kui ka parlamendi tasandil. Seega tervitan India parlamendis loodud rühma ja loodan, et üsna pea külastavad nad Euroopa Parlamenti.

Kuigi meie resolutsioon selgitab väärtusi, mida Euroopa ja India demokraatiale, pluralismile, õigusriigile ja mitmepoolsusele pühendumisel kalliks peavad, on põhitoon meie loomulikeks partneriteks olemisel. Usun, et meie resolutsioon oleks pidanud rohkem keskenduma peamistele küsimustele nagu terrorism, kliimamuutus ja meie partnerluse majanduslik tugevdamine ning loodan, et eelseisval kohtumisel liigutakse mingil määral nende küsimuste lahendada püüdmise poole.

Tahaksin samuti avaldada sügavaimat kaastunnet hiljutiste India pommirünnakute ohvritele ja nende peredele. Ma leian, et sel põhjusel tuleb meil tunnistada, et nii Euroopal kui Indial on palju vaenlasi, kes meie ühiseid väärtusi hävitada tahavad. Eelseisev tippkohtumine peaks olema võimalus meievaheliste sidemete tugevdamiseks, kuid minu arvates tuleb meil tunnistada, et siiani on protsess aeglane olnud ja ühine tegevuskava vajab rohkem ressursse, et plaanitud ambitsioone saavutada.

Kokkuvõtteks ütleksin ma lihtsalt, et konstruktiivset kriitikat võime anda paljudes sõbralikes suhetes, kuid selle tasakaalustatuse kindlustamine on mõlema poole vastutus. Seega peaks India raskuste ja läbikukkumiste kriitikat tasakaalustama täielik ja aus kriitika meie endi suhtes. Meil on õigus mõista hukka vähemuste halb kohtlemine, kuid Euroopa peab olema tähelepanelik ka meie enda probleemide suhtes kogukondadevahelise vägivalla ja rahulolematuse registreerimisega rassidevaheliste suhete mõningates valdkondades.

Wojciech Roszkowski (UEN). - (PL) Hr juhataja, India on maailma suurim demokraatia, millel on ka suur demograafiline potentsiaal ja mis naudib kiiret majanduskasvu. Seetõttu on India Euroopa Liidu ja läänemaailma võtmepartner. Tähtis on, et sellised suhted rajaneksid kindlatel alustel. India arengus on palju positiivseid jooni. Siiski põhjustab muret hiljutine kristlaste vastu suunatud tagakiusamine laine Orissas. Asjassepuutuvad kohalikud ametivõimud ei ole suutnud oma riigi kodanike kaitsmiseks fanaatikute poolt toime pandud rünnakute eest midagi ette võtta. See ei ole eriti üllatav, sest teatud India osariigid on võtnud vastu seaduse, mis keelab hinduistidel teise usku üle minna. Lisaks puuduvad seaduslikud takistused äärmuslike hinduistide organisatsioonide tegevusele, kes kutsuvad üles Indiat kristlastest puhastama. India on uhke oma demokraatliku süsteemi üle, kuid selline süsteem nõuab ka etniliste ja usuliste vähemuste austamist. Kas Mahatma Gandhi koduriik tahab tõesti seda praegu ignoreerida? Kui see tõepoolest nii on, tuleb teema eelseisval tippkohtumisel tõstatada.

Angelika Beer (Verts/ALE). - (*DE*) Hr juhataja, daamid ja härrad, lubage mul lühidalt selgitada, miks minu fraktsioon hääletamisel kaldub kompromissotsuse tagasilükkamise poole.

Läbirääkimistel osutus võimatuks formuleerida kriitiline seisukoht USA-India tuumalepingu suhtes. Meie peame seda Euroopa Parlamendi veaks, sest ootame sellelt täiskogult julgust kritiseerida Euroopa vaikust tuumatarneriikide grupi läbirääkimiste ajal. Kõigi liikmesriikide, aga eriti Saksamaa kui tuumatarneriikide grupi eesistujamaa jaoks on see täielik argus tõestada, et ollakse võimetud Euroopa julgeolekustrateegiat sellise tähtsusega kohtumisel mitte kaitsma.

Meil on kompromiss, kus üks prioriteete on tuumarelva leviku tõkestamisega võitlemine. Vaikides oleme siiski minetanud, ja tõepoolest, hävitanud, võimaluse desarmeerimispoliitikaks. Tuumarelva desarmeerimine? Mitte mingil juhul! Tuumarelva leviku tõkestamise lepingu režiimi tugevdamine? Mitte mingil juhul! Iraani läbirääkimiste tõsiseltvõetavus? Mitte mingil juhul! Selle asemel on meil Prantsusmaa majandushuvid, eriti tuumatehnoloogia kokkuleppe lõpetamine Indiaga. See on sisemine seisukoht ja seetõttu lükkame kokkuleppe tagasi.

Erik Meijer (GUE/NGL). - (*NL*) Hr juhataja, sarnaselt Euroopale on India paljude inimeste ja erinevate keeltega subkontinent, mis püüab sõja ja rõhumise seljataha jätta. Siiski kehtivad Indias veel piinamine ja surmanuhtlus ja toimub Kashmiri inimeste vastu suunatud vägivald; neile inimestele pole kunagi korraldatud

referendumit, mis oli nähtud ette pärast riigi osadeks jaotust 1947. aastal, selgitamaks, millise riigi alla nad kuuluda tahaksid.

Euroopas ei peaks 2004. aastal Indiaga sõlmitud strateegiline partnerlus olema põhjus silmade kinni pigistamiseks 170 miljoni puutumatu inimese, kes ei kuulu ühtegi kasti ja kellel pole õigusi, diskrimineerimise suhtes. 2007. aastal võrdles India peaminister dalitide diskrimineerimist õigustatult apartheidiga Lõuna-Aafrikas. Paljud dalitid on vahetanud oma usu kristluse või islami vastu. Äärmuslik opositsioonipartei BJP püüab kasutada eelolevaid valimisi hindude mobiliseerimiseks kristlaste ja moslemite vastu ning dalitite sundimiseks leppima sellega, et nad jäävad alatiseks vaesteks ja õigusteta inimesteks.

Kuidas saame aidata India valitsusel seda vägivalda lõpetada ja kuidas saame olla kindlad, et ELi üleujutuste järgne abi jõuab ka dalititeni?

Tunne Kelam (PPE-DE). - Hr juhataja, selline suhe maailma kahe suurima demokraatia vahel on väga eriline. India kerkib esile kui majanduslik ja poliitiline suurriik, kuid meid ühendab ühine pühendumine õigusriigile, mitmekultuurilisele demokraatiale, ülemaailmsele stabiilsusele ja terrorismivastasele võitlusele. Loodan, et üheksas tippkohtumine toob meid vabakaubanduslepingu allkirjastamisele lähemale ja et otsustataks seni lahendamata küsimused nagu teenused, konkurents ja intellektuaalse omandi õigus.

Väljendan samuti muret hiljutise kristlaste vastu suunatud rünnakutelaine suhtes Orissas. Selline asi ei juhtu esimest korda. Viimane massivägivallalaine toimus detsembris. Palusin ka nõukogul ja komisjonil juhtida India partnerite tähelepanu sellele, et väga tähtis on India ametivõimude poolne kõigi võimalike meetmete rakendamine, et hüvitada vara kahjustamise tõttu tekitatud kahju, võimaldada oma küladest lahkuma sunnitud isikutel sinna ohutult tagasi pöörduda, aidata hävitatud kirikuid üles ehitada ja kurjategijaid kohtu ette tuua.

Samal ajal mõistame selle hiiglasliku riigi keerukust ja ma tahaksin väljendada oma sügavat kaastunnet Indiat tabanud arvukate terrorismirünnakute ohvritele. Seisame koos oma India sõpradega ühiste väärtuste, õigusriigi ja inimelu tingimusteta austamise ees, väärtuste eest, mida Mahatma Gandhi nii jõuliselt kehastas.

Thijs Berman (PSE). - (*NL*) Hr juhataja, peaaegu aasta tagasi toimus Birmas ülestõus ja repressioonid kestavad edasi. Indiale oleks auks, kui selle valitsus Birmas valitsevat kriminaalrežiimi purustama hakkaks. Seda palub üha rohkem ja rohkem India kodanikke, olles šokeeritud selle režiimi kohutavast reaktsioonist keeristormi mõiude suhtes.

Viimastel aastatel on India saavutanud fantastilise majanduskasvu üha rohkemate kõrgelt kvalifitseeritud inimeste ja tohutu uudishimuga innovaatika vastu. India mängib uut rolli arenevate riikide suhtes oma enda "Kõik peale relvade" algatusega. India on uus doonorriik. ELi-India dialoog on samuti erinev ja mõnikord teravam kui võrdsete partnerite vaheliselt dialoogilt oodata võiks. Hiiglaslik majanduskasv võib luua paremad tingimused ja võimalused suuremaks sotsiaalseks õigluseks Indias. Kahjuks on puutumatute probleem ikka veel terav.

Euroopa Liit soovib ka, et India nõustuks Rahvusvahelise Tööorganisatsiooni (ILO) lapstööjõudu käsitleva konventsiooniga. Sellel ei ole lihtsat lahendust, sest Indias elatuvad terved perekonnad laste teenitud rahast. Siiski on lapstööjõud nii vaesuse põhjus kui tagajärg. Kui lapsed töötavad, on saadaval liiga palju odavat tööjõudu ja täiskasvanute palgad püsivad madalad. Niimoodi jääb rikaste ja vaeste vaheline lõhe Indias liiga suureks. Töötamine igaühele võimaluste andmise kallal on ellujäämise küsimus, see ennetab lubamatute sotsiaalsete pingete tekkimist ja on õigluse küsimus miljonitele India elanikele. See on ELi, India ja maailma ühine vastutus.

Dariusz Maciej Grabowski (UEN). -(*PL*) Hr juhataja, kui Euroopa Liit tulevikus väljakutsete kõrgusel seista tahab, peab ta kalduma kõrvale oma orjameelsest poliitikast ja valmisolekust kokkuleppeid saavutada. Sellise poliitika üks näide on ELi hoiak Venemaa suhtes ja väide, et selline poliitika on õigustatud Venemaa energiaressursside tõttu.

Tänapäeva kiiresti muutuvas maailmas kutsutakse ELi üles edendama ja kaitsma õigusi ja võõrandamatuid põhimõtteid nagu üksikisiku õigus vabadusele ja sallivusele ning rahvuste õigus enesemääratlusele. Kõnelused ja kontaktid maailma uue suurriigi Indiaga näitavad, kas EL on sellise rolli enda peale võtmiseks ja vastavaks tegutsemiseks valmistunud.

Üks võtmeteemasid, mille Euroopa Liit tõstatama peaks, on kristlaste õigus usuvabadusele. Sellega viitan eelkõige katoliku kiriku liikmetele, keda praegu Indias taga kiusatakse ja väljasuremisega hirmutatakse. Indias põletatakse kirikuid ja tapetakse kristlasi ning ometi andis Euroopa India rahvastele Ema Teresa Calcuttast. See püha inimene tõi headuse ja lahkuse sinna, kus seda kõige enam vajati. Euroopa Liit peaks oma suhete

jätkamiseks Indiaga otsima inspiratsiooni Ema Teresalt ja India peaks vaatama Ema Teresa kui eeskuju poole erinevate uskude järgijate vaheliste suhete arendamisel.

Sajjad Karim (PPE-DE). - Hr juhataja, mina kui käesoleva teema pikaajaline raportöör selles parlamendis, tervitan peatselt aset leidvat ELi-India tippkohtumist.

Mina näen Indiat mitmel moel ELi loomuliku partnerina. Peaksime seda tippkohtumist kasutama edu saavutamiseks ja ma tervitan nõukogu ja komisjoni täna tehtud seisukohavõtte. Raportöörina pean ma aga siiski ütlema, et jõudmine sinna, kus me praegu oleme, on väga palju aega võtnud. Nüüd on aeg tulemuste üleandmiseks.

Kuulen täna nii paljude oma kolleegide kommentaare inimõiguste ja usulise vabaduse teemadel. Tuletan teile meelde, et käesolev täiskogu võitles väga visalt selle eest, et kõigis meie vabakaubanduslepingutes sisalduks inimõiguste klausel. Lugupeetud volinik, me peaksime rõhutama oma kohustust selle klausli suhtes. Niisiis – olgu see tuhandete inimeste kadumine või ühishauad Jammus ja Kashmiris või kristlaste mõrvamine ja nende vastu suunatud rünnakud Orissas – meie kohustused seoses inimõigustega peaks jääma absoluutseks ja pühendunuks.

Mis puudutab vabakaubanduslepingut, siis nüüd on meil vaja tulemuste üleandmist. Laiahaardeline kahepoolsus ELi ja India vahel ei ole tähtis mitte ainult meile endile, vaid kogu maailmale.

Mirosław Mariusz Piotrowski (UEN). - (PL) Hr juhataja, Euroopa on üles ehitatud kristlusele ja peaksime alati juhinduma kristlikest väärtustest. Üks Euroopa Liidu põhiõigusi on usuvabadus. Seda tuleks Euroopa Liidu ja teiste riikide vaheliste suhete kontekstis rõhutada. Kristlaste vastu suunatud rünnakud Indias, nende tagakiusamine ja nende kirikute hävitamine on esile kutsunud suurt muret. India ametivõimud ei ole suutnud tegutseda, näidates niiviisi oma nõusolekut terroristlike rünnakute laienemisele. ELi-India tulevase tippkohtumise kontekstis oleks kohane pidada India ametivõimude selgesõnalistest kommentaaridest tingitud kõnelusi. India ametivõimud peaksid viivitamatult kindlustama kõigi võimalike meetmete rakendamise, et peatada kristlaste tagakiusamine ja tagada selliste tegude eest vastutavate isikute karistamine. Veelgi enam, Euroopa Liit ei saa teha mingeid mööndusi, sealhulgas kaubanduse osas, riikidele, kus põhiõigusi karistamatult rikutakse. Euroopa Parlament peab edastama selgesõnaliselt, et selliste väärtuste kaitsmine on meile lühiajalistest majanduslikest huvidest olulisem.

Christa Klaß (PPE-DE). - (*DE*) Hr juhataja, lugupeetud volinik, daamid ja härrad, ELi-India tippkohtumine märgib uut etappi ELi-India vaheliste suhete tugevdamisel. Me soovime India majanduslikku arengut edendada.

Siiski jälgime väga teraselt ka seda, mis inimõiguste ja -väärikuse konteksti puutuvalt India piirkondades toimub. Peaaegu kõik eelkõnelejad mainisid hiljuti aset leidnud kristlaste tagakiusamist ja ka selliste teemade üle tuleb tippkohtumisel arutleda. Nimetatud uue konflikti kutsus esile Maailma Hindu Nõukogu vaimse juhi ja liikme mõrvamine 23. augustil käesoleval aastal. See ei ole esimene kristlaste vastu suunatud rünnak ja seetõttu on umbes 60 000 kristlast ainuüksi Orissa osariigist oma kodudest põgenenud. Kristlastest on saanud tagakiusamise, alanduse, kuritarvitamise ja mõrvade ohvrid. Kristlike kogukondade liikmete kodusid, kirikuid ja kloostreid rüüstatakse ja hävitatakse.

India valitsus peab tagama riigis elavatele kristlastele õiguse elule ja vabadusele. Majanduslikku õitsengut ja stabiilsust on võimalik saavutada vaid inimeste vabaduse kaudu.

Reinhard Rack (PPE-DE). - (*DE*) Hr juhataja, India ja Euroopa vajavad rohkem ja paremaid omavahelisi kontakte kõigil tasanditel, kuid eelkõige tavainimeste, näiteks äriinimeste, turistide ja üliõpilaste vahel.

Lubage mul anda lühike kommentaar, mis on asjakohane ka eelnevalt arutletud komisjoni õigusloomeprogrammiga seoses. Me vajame rahvusvahelisse lennundusse korralikke, tegelikult kasutoovaid ja tõhusaid turvamääruseid, mitte ainult sümboolseid žeste. Seega oleks üks mõistlik ja tegelikkuses vajalik samm tühistada lõpuks mõttetud reeglid, mis keelavad reisijatel vedelikke pardale kaasa võtta, ja tulla välja mõistlikuma lahendusega.

Czesław Adam Siekierski (PPE-DE). - (PL) Hr juhataja, ELi-India tippkohtumise lähenedes tahaksime mõtiskleda suurenevate koostööväljavaadete üle Indiaga. Silmapaistvast edust hoolimata on ELi-India koostöö ikka veel märgatavalt vähem dünaamilisem kui ELi-Hiina suhted. EL on India peamine majanduspartner, kuid meie firmadel on siiski veel ruumi edendada oma positsiooni India majanduse nendes sektorites, kus toimub dünaamiline areng. Sellega viitan ma energia-, telekommunikatsiooni- ja masinaehitussektoritele. Samal ajal peaksime tagama, et äritegevuse väljavaade Indiaga ei viiks nende probleemide tähelepanuta jätmiseni, millega India inimkond silmitsi seisab. Kõige olulisemad nendest on laialt levinud vaesus, tervishoiu-

ja haridussüsteemide ebaadekvaatsus, AIDSi epideemia ja märkimisväärsed sotsiaalsed kontrastid. Poliitikute, finantseerijate, kaupade ja oskusteabe lähetamisel ei tohiks me unustada vajadust humanitaarabi ja ravimite järele. Eelkõige ei tohiks me arvestamata jätta India usulise vabaduse motiivi.

Jean-Pierre Jouyet, *nõukogu eesistuja*. – (FR) Hr juhataja, tahaksin kõiki käesoleva arutelu eest tänada. See näitas, millist tähtsust me ELi-India partnerluse arendamisele osutame, sest India on ülemaailmsele ja piirkondlikule stabiilsusele oma panust andev suurriik ja seda juba eespool mainitud põhjusel, et India on piirkonna suurima territooriumi ja rahvaarvuga ning kõige demokraatlikum riik, ja sellepärast, et India on riik, mis hoolimata mainitud raskustest toetab kultuurilist ja usulist pluralismi.

Vastuseks hr Tannocki ja teiste mureavaldustele ütleksin, et ELi-India dialoogi võtmeelement on terrorismivastane võitlus. Mis puutub Indiat tabanud terroristlikku vägivalda, siis mõistab EL hukka kõik rünnakud, mille ohvriks riik on langenud ja, nagu pr Gill sõnas, meie kaastunne on nende rünnakute ohvritega, mille eesmärk on hävitada India ühiskonna multietnilisus ja konfessionaalne mitmekesisus.

Mitmed kõnelejad viitasid üsna õigustatult vägivallale, tagakiusamisele ja rünnakutele, mis on suunatud kristlaste kogukonna vastu üldiselt ja Orissa kristlaste kogukonna vastu konkreetselt. Oleme nende sündmuste suhtes ülimalt valvsad olnud ja ilmselgelt pöördume tippkohtumisel nende juurde. Siiski, nagu pr Gill ütles, peame pakkuma konstruktiivset kriitikat ja veenduma, et kiidame India peaministri julget käitumist, millele mitmed kõnelejad viitasid, kuidas ta kirjeldas nimetatud sündmusi kui riiklikku häbiplekki ja saatis kiiresti Orissasse 3 000 politseinikku. Avaldame jätkuvalt sügavat muret erinevate usutunnistusega inimeste vastu suunatud rünnakute ja vägivalla suhtes, eelkõige kristlikes kogukondades. Kordame, et terrorismivastane võitlus peab leidma aset õigusriigi ja rahvusvahelise seaduse kontekstis.

Piirkondliku stabiilsuse küsimuse suhtes, mille tõstatasid teiste hulgas härrad Menéndez del Valle ja Berman, on Euroopa Liit palunud Birma olukorra lülitamist tippkohtumise päevakorda. EL soovib veenda kõiki Birma naabreid, et selle riigi demokraatlik reformimine ja rahulik üleminekuperiood on nende huvides. Arutame seda teemat India ja teiste riikidega. Ka meie soovime näha suuremat stabiilsust ja loodame, et läbirääkimised suudavad tuua tulemusi ka Kashmiri olukorra ja India-Pakistani suhete osas.

Mainitud sotsiaalsete teemade osas, sealhulgas pr Kallenbachi poolt puudutatud lapstööjõu küsimus, jagab nõukogu teie muret ja mitte ainult India suhtes. Peame oma India partneritega läbirääkimisi tegevuskava üle, mille eesmärk on tugevdada kohustusi ühendatud sotsiaalse vastutuse, korraliku töö ja lapstööjõu vastu võitlemise jõupingutuste suhtes. Oleme muutnud Rahvusvahelise Tööjõuorganisatsiooni standarditega kooskõlas olevad töötajate põhiõigusi puudutavad sätted ELi-India läbirääkimiste osaks sellisel tundlikul teemal nagu kaubandus- ja investeerimisleping. Nagu eespool mainisin, siis jagan osaliselt pr Gilli arvamust, mis tundub mulle väga tasakaalustatud. Me peaksime seisma kõigi terrorismirünnakute ohvrite eest ja peame kritiseerima Indiat, kui tema poolt kasutusele võetud vastumeetmed tunduvad meile ebapiisavad, kuid samas peame India ametivõime asjakohases tegevuses ka toetama.

Mis puudutab kommentaare tuumakoostöö kohta, siis tahaksin teile meelde tuletada, et 6. septembril 2008. aastal sõlmisid tuumatarneriigid kokkuleppe, kus ollakse nõus mööndusega, et teha võimalikuks kaubandussuhete rajamine Indiaga tsiviileesmärgil kasutatava tuumaenergia valdkonnas Rahvusvahelise Tuumaenergiaagentuuri järelevalve all, selle nõusolekul ja selle poolt määratud tingimusi austades. Tahaksin samuti rõhutada, et India on tõotanud pikendada oma tuumakatsetuste moratooriumi ning et tsiviileesmärgil ja militaarsel eesmärgil kasutatavaid programme ei tohiks segi ajada.

Kokkuvõtteks kordan ma, et EL on püsiva dialoogi rajamisel kõigi esilekerkivate riikidega üksi ja üksi ka selles suhtes, mis puudutab igale partnerile sarnaste inimõiguste rakendamist koos kohustusliku klausliga, mis ilmneb kõigis alates 1995. aastast sõlmitud uutes lepingutes ja mis nõuab rahvusvahelise seaduse austamist, olgu see siis Rahvusvahelise kriminaalkohtu, ÜRO poliitiliste õiguste konventsiooni või sotsiaalsete ja keskkonnaõiguste rakendamise vormis. See kehtib kõigi esilekerkivate riikide, sealhulgas meie India partnerite kohta.

Margot Wallström, komisjoni asepresident. – Hr juhataja, austatud liikmed, lubage mul peaaegu telegrammistiilis mõningatele teie üksikasjalikele küsimustele vastata ja mõned punktid lisada.

Esiteks, killuke informatsiooni, mille ma leian kõigile India-ELi koostöö teemaga seotud olevatele isikutele tähtsa olevat, puudutab hiljutist üleujutust Bihari osariigis, kus Euroopa Komisjon selle katastroofi ohvritele abi pakub. Komisjon muretses 2 miljonit eurot hädaabitoetuseks, et katta kõige pakilisemad vajadused toidu, peavarju, vee, tervishoiu ja arstiabi osas. See abi läks nii kodudest lahkuma sunnitud kui kannatada saanud küladesse jäänud inimestele. Leian, et teil on tähtis seda teada.

ET

Puudutati tsiviillennunduse küsimust. Põhimõtteliselt peaks lisaks koostöölepingu allkirjastamisele tippkohtumisel saama allkirja ka uue tsiviillennunduse koostööprogrammi rahastamisleping, mis katab 12,5 miljonit eurot. See on suurim summa Euroopa Ühenduselt kolmanda riigi lennunduse rahastamiseks.

Tahaksin öelda veel mõned sõnad kliimamuutuse kohta, sest loomulikult on meie huvides kaasata India Kyoto-järgse perioodi režiimi loomisesse. Nagu te teate, võtame Indiale vastupidise seisukoha, et kliimamuutusega seotud meetmed ei ole majandusliku arenguga vastandlikud. Vastupidi, need meetmed võivad meid aidata ja me nõuame tungivalt India ennetavat tegevust eelseisval Poznani konverentsil Kyoto-järgseks perioodiks ettevalmistumisel ja lepingu üle käivatel läbirääkimistel Kopenhaagenis. Meil on hea põhjus eeldada, et sellel tippkohtumisel võetakse vastu energia- ja kliimamuutuse tööprogramm ja see on ülioluline osa ELi-India koostöös.

Loomulikult jälgime väga täpselt kogukondlikku vägivalda Orissa osariigis ja mõistame selle hukka. Tõstatasime Orissa küsimuse viimasel inimõiguste üle peetud dialoogil veebruaris, paludes ametivõimudelt sellise vägivalla takistamist. Samuti tõstatasime teema India riikliku inimõiguste komisjoni ja riikliku vähemuste komisjoniga. Tõstatame selle teema ka eeloleval tippkohtumisel raporti alusel, mida Delhis olev missioonijuht palus.

Lõpetuseks tahaksin ELi-India dialoogi teemal pr Gillile öelda, et komisjon on valmistunud informeerima parlamenti uuesti läbi vaadatud ühise tegevuskava prioriteetidest. Meie välissuhete osakond korraldab regulaarseid kohtumisi kõigi India asjadega otseselt seotud ametkondadega ja parlamendi sekretariaadi esindaja on alati nendele kohtumistele kutsutud, kuid ma leian, et on tähtis seda väga praktilisel viisil järjekindlalt jälgida.

Tänan teid väga selle arutluse eest. Loomulikult teavitame komisjoni kõigist teie üksikasjalikest ja põhjendatult teadlikest seisukohtadest.

Juhataja – Olen saanud kuus resolutsiooni ettepanekut⁽²⁾vastavalt kodukorra artikli 103 lõikele 2.

Arutelu on lõppenud.

Hääletamine toimub kolmapäeval.

Kirjalikud seisukohavõtud (kodukorra artikkel 142)

Sylwester Chruszcz (NI), *kirjalikult*. – (*PL*) Valmistudes ELi-India tippkohtumiseks Marseille's 29. septembril, tahaksin juhtida tähelepanu teatud dramaatilistele sündmustele. Pean silmas augustis toimunud kristlaste vastu suunatud vägivallalainet ja massimõrvu Indias, nimelt Orissas. Euroopa Parlament peaks sellised sündmused valjult hukka mõistma. Usuvähemuste esindajate tapatalgute kontekstis tekitab muret ka poliitilise käitumise teema. Tahaksin väljendada oma sügavat kurbust ja muret kristlaste vastu suunatud rünnakute pärast Orissas ning eelkõige Kandhamali piirkonnas. Samuti tahaksin rõhutada vajadust tagada ohvritele viivitamatu abi ja toetus.

Filip Kaczmarek (PPE-DE), kirjalikult. – (PL) India on Euroopa Liidu tähtis partner, kelle saavutused on muljetavaldavad nii poliitikas kui majanduses. India-ELi vaheliste suhete jätkuvaks arenguks on võimalus olemas. Sellised suhted võivad olla vastastikku kasulikud. Siiski tundub, et India ja meie vastastikuste suhete arengule on tõsine takistus, mis India potentsiaali märkimisväärselt vähendab. Usun, et selline takistus on Indias praegu kehtiv kastisüsteem. India ametivõimud peaksid tegema kõik jõupingutused, et India ühiskonda selle süsteemi negatiivsetest ja mõnikord ka suisa traagilistest tagajärgedest puhastada. Sellistel juhtudel ei piisa ainult seadusloomest ja poliitilistest deklaratsioonidest. Tegelikult on tähtis sotsiaalsete suhete ja ebainimlike traditsioonide muutmine. See ei ole kerge ülesanne ja kiireid tulemusi pole mõtet loota. Väljavaade pikaajaliseks tegevuseks ei tohiks meid veenda mitte tegutsema. Vastupidi, me peaksime India jõupingutusi selles tähtsas ettevõtmises toetama. Loodan, et eelseisev ELi-India tippkohtumine aitab nõrgendada India kastisüsteemi ja arendada inimõiguste ja kodanikuõiguste standardeid maailma suurimas demokraatlikus riigis.

⁽²⁾ Vt protokoll.

ISTUNGI JUHATAJA: Luigi Cocilovo

Asepresident

6. Hääletused

ET

28

Juhataja. – Järgmine päevakorrapunkt on hääletamine.

(Hääletamise tulemuste ja muude üksikasjade kohta vt protokoll)

- 6.1. Kodukorra artikli 121 (Menetlus Euroopa Kohtus) muudatusettepanek (A6-0324/2008; Costas Botopolous) (hääletus)
- 6.2. Migratsioon teise põlvkonna Schengeni infosüsteemi (SIS II) (A6-0351/2008, Carlos Coelho) (hääletus)
- 6.3. Migratsioon teise põlvkonna Schengeni infosüsteemi (SIS II) (A6-0352/2008, Carlos Coelho) (hääletus)
- 6.4. Ühenduse laevaliikluse seire- ja teabesüsteem (A6-0334/2008, Dirk Sterckx) (hääletus)
- 6.5. Meretranspordi sektoris toimunud õnnetuste juurdlus (A6-0332/2008, Jaromír Kohlíček) (hääletus)
- 6.6. Reisijate meritsi vedajate vastutus õnnetusjuhtumite korral (A6-0333/2008, Paolo Costa) (hääletus)
- 6.7. Sadamariigi kontroll (uuesti sõnastamine) (A6-0335/2008, Dominique Vlasto) (hääletus)
- 6.8. Laevade kontrollimise ja ülevaatusega tegelevad organisatsioonid (uuesti sõnastamine) (A6-0331/2008, Luis de Grandes Pascual) (hääletus)
- 6.9. Laevade kontrollimise ja ülevaatusega tegelevad organisatsioonid (uuesti sõnastamine) (A6-0330/2008, Luis de Grandes Pascual) (hääletus)
- 6.10. Elektroonilised sidevõrgud ja -teenused (A6-0321/2008, Catherine Trautmann) (hääletus)

Komisjoni seisukoht parlamendi muudatusettepanekutele

Trautmanni raport (A6-0321/2008))

Euroopa Komisjon kiidab heaks järgmised:

- muudatusettepanekud 12, 16, 19, 24, 32, 39 (põhjenduste kohta)
- muudatusettepanekud 40, 41, 42, 45, 56, 58, 59, 60, 61, 79, 84, 89, 92, 96, 99,105, 111, 112, 113, 115, 116, 117, 124 (artiklite kohta)

täiskogu muudatusettepaneku 136.

Euroopa Komisjon kiidab põhimõtteliselt või osaliselt heaks järgmised:

- muudatusettepanekud 2, 5, 6, 7, 14, 15, 17, 26, 27, 31, 35, 36, 37, 38 (põhjenduste kohta)

- muudatusettepanekud 43, 44, 46, 48, 52, 53, 62, 63, 64, 65, 66, 67, 68, 69, 70, 71, 72, 74, 75, 85, 86, 91, 95, 98, 100, 101, 102, 103, 106, 107, 108, 121, 123, 125 (artiklite kohta)
- täiskogu muudatusettepanekud 128, 132, 134

Euroopa Komisjon lükkab tagasi järgmised:

- muudatusettepanekud 1, 3, 4, 8, 9, 10, 11, 13, 18, 20, 21, 22, 23, 25, 28, 29, 30, 33, 34 (põhjenduste kohta)
- muudatusettepanekud 47, 49, 50, 51, 54, 55, 57, 73, 76, 77, 78, 80, 81, 82, 83, 87, 88, 90, 93, 94, 97, 104, 109, 110, 114, 118, 119, 120, 122 (artiklite kohta)
- täiskogu muudatusettepanekud 126, 127, 129, 130, 131, 133, 135, 137, 138, 139, 141, 142, 143
- Enne hääletust:

Catherine Trautmann, *raportöör* – (*FR*) Hr juhataja, pr volinik, me hakkame kohe hääletama Telekomi paketi küsimuses, mis on selle parlamendi koosseisu ametiaja lõpu lähenedes üks delikaatsemaid ettepanekuid.

Kallid kaasraportöörid, pr del Castillo Vera ja hr Harbour, olen teinud tihedat koostööd selleks, et jõuda sidusa ja tõhusa ettepaneku sõlmimiseni nende direktiivide lõppkasutajate jaoks, nimelt komisjonile ja seadusandjatele, mis oleks ühtlasi positiivne ja väärtuslik neile, kes otsivad õiguskindlust, julgustust investeerimiseks ja dünaamilist ning tasakaalustatud turgu, s.o operaatorid ja nende töötajad, kuid ka arvukatele teenustest ja kvaliteedist õiglase ja taskukohase hinnaga põhikasusaajatele: tarbijatele.

Me kõik: raportöörid, seaduseloojad ja variraportöörid liitusime neil eesmärkidel ning seetõttu suutsime jõuda kindla kompromissini, millest annab tunnistust väike muudatusettepanekute arv, mille üle me hääletame.

Sooviksin väljendada oma sügavat tänu kõigile raportööridele, vastutavatele komiteede eesistujatele ja komiteedele, kellelt on nõu küsitud, nende sekretariaatidele ja kõigile fraktsioonidele. Ühtlasi soovin tänada kolleege, kes on ilmutanud huvi selles küsimuses ning on andnud meie töösse oma panuse. Nüüd ma kutsun oma kaasliikmeid üles toetama nende raportööre ja seaduseloojaid, andes neile oma hääle ja andma neile selge ja otsustava mandaadi järgnevaks kaasotsustamise perioodiks.

Lõpetuseks – loodan, et komisjon ja nõukogu reageerivad Euroopa Parlamendi muudetud paketi versioonile positiivselt, mis, kuigi see esindab mitmes mõttes alternatiivi komisjoni algsele nägemusele, esindab endiselt mitmeid valdkondi, milles meie kolm institutsiooni on ühel meelel.

-Enne hääletamist muudatusettepaneku 132 üle:

Ruth Hieronymi (PPE-DE) - (*DE*) Hr juhataja, osutades muudatusettepanekule 132, soovin selle kõigi allakirjutanute nimel tühistada, sest kahjuks meie püüdlused sellel täiskogul mingit autoriõigusi tugevdavat kompromissi saavutada, on osutunud edutuks.

-Enne hääletamist muudatusettepaneku 138 üle:

Catherine Trautmann, raportöör – (FR) Hr juhataja, meil on muudatusettepaneku 138 suhtes üsna raske otsust langetada, seetõttu on päevakorda võetud kolme osa kaupa hääletamise taotlus. Mina isiklikult võtsin päevakorda suulise muudatusettepaneku esimese muudatusettepaneku osa kohta, mis on lisatud hääletamislehele ja kõlab järgmiselt: rakendades põhimõtet, et lõppkasutaja põhiõigustele ja vabadustele ei tohi kehtestada mingeid piiranguid. See on esimene suuline muudatusettepanek. Sellest ajast alates oleme otsinud lahendust, mis oleks fraktsioonidele muudatusettepaneku kolmanda osaga seoses vastuvõetav.

Seetõttu teen allakirjutanute toetusel ettepaneku teha uus suuline muudatusettepanek, kuhu kuuluks ka tööstuse, teadusuuringute ja energeetikakomisjoni esimees pr Niebler ja teised ja mis kõlaks järgmiselt: päästa, kui avalik turvalisus on ohus, kus võib järgneda kohtuotsus. See asendaks kolmanda osa ja selgitaks asju kuna hr Bono ettepanek kolmandast osast on erandite seisukohalt mitmetimõistetav. Lisades selle selgituse oleme saanud loetava ja vastuvõetava muudatusettepaneku. Juhuslikult – pr Hieronymi õnneks – pole sel mingit seost intellektuaalse omandiga, nagu ta väitis.

(Suuline muudatusettepanek kiideti heaks)

24-09-2008

7. Tervitus

ET

30

Juhataja. - Hääletamisaega on pisut edasi lükatud Liibanoni parlamendi delegatsiooni vastu võtmise ajaks, kes tulevad jälgima meie tööd ja mis saab loomulikult meie sooja vastuvõtu osaliseks.

Liibanoni parlamendi delegatsioon, mida juhib Boutros Harb, külastab Euroopa Parlamenti meie parlamentidevaheliste kohtumiste kontekstis. Lubage mul rõhutada tähtsust, mida omistame sellele visiidile, pärast Liibanoni kogetud raskeid aastaid, kus kodusõda kestis 15 aastat, millele järgnes okupatsioon ning hiljuti sõda, mis möllas 2006. aasta suvel, mil sealsete riigiasutuste töö oli halvatud. Oleme iseäranis rõõmsad, et saame nende delegatsiooni võtta vastu ajal, mil Liibanoni kui ka sealse piirkonna poliitiline olukord tervikuna on märkimisväärselt paranenud, seda eelkõige pärast Doha lepingu sõlmimist ja vabariigi presidendi valimist.

Loodame, et uue valimisseadusega, mis pannakse lähipäevil hääletusele, toimuvad järgmiseks aastaks kavandatud seadusandliku organi valimised parimatel asjaoludel ning annavad positiivse tõuke demokraatiale Liibanonis, millel on Euroopa Parlamendi täielik toetus. Euroopa Parlamendi nimel soovin seega tervitada delegatsiooni liikmeid, lootuses, et arutelud, milles nad Euroopa Parlamendis osalevad, on äärmiselt viljakad. Taas kord tänan delegatsiooni.

8. Hääletused (jätkamine)

Juhataja. - Järgmine punkt on hääletamise jätkamine.

8.1. Euroopa Elektroonilise Side Turu Amet (A6-0316/2008, Pilar del Castillo Vera)) (hääletus)

Euroopa Komisjoni seisukoht parlamendi esitatud muudatusettepanekute suhtes

del Castillo Vera raport (A6-0316/2008)

Euroopa Komisjon kiidab heaks järgmised:

- muudatusettepanekud 6, 8, 9, 10, 11, 14, 15, 20, 21, 23, 25, 26, 27, 28, 29, 30, 31, 33, 34, 35, 36, 42,43,44 (põhjenduste kohta)
- muudatusettepanekud 47, 48, 50, 54, 57, 59, 62, 66, 68, 73, 77, 78, 79, 91, 92, 94, 97, 98, 100, 103, 104, 105, 106, 115, 117, 125, 133, 136, 140, 141, 143, 144, 145, 146, 147, 149, 153, 156, 163, 166 (artiklite kohta)

Euroopa Komisjon kiidab põhimõtteliselt või osaliselt heaks järgmised:

- muudatusettepanekud 12, 17, 22, 32, (põhjenduste kohta)
- muudatusettepanekud 49, 53, 60, 61, 63, 64, 65, 69, 70, 81, 83, 85, 87, 88, 89, 93, 99, 101, 102, 107, 126, 131, 152, 159, 160, 161 (artiklite kohta)

täiskogu muudatusettepaneku 168.

Euroopa Komisjon lükkab tagasi järgmised:

- muudatusettepanekud 4, 5, 7, 13, 16, 18, 19, 24, 37, 38, 39, 40, 41, 45, 46 (põhjenduste kohta)
- muudatusettepanekud 51, 52, 55, 56, 58, 67, 71, 72, 74, 75, 76, 80, 82, 84, 86, 90, 95, 96, 108, 109, 110, 111, 112, 113, 114, 116, 118, 119, 120, 121, 122, 123, 124, 127, 128, 129, 130, 132, 134, 135, 137, 138, 139, 142, 148, 150, 151, 154, 155, 157, 158, 162, 164, 165, 167 (artiklite kohta)
- Enne hääletust:

Pilar del Castillo Vera, *raportöör* – (*ES*) Hr president, ma ei kõnele pikalt, kuna olen teadlik piiratud ajalistest ressurssidest. Kuid ka mina soovin tänada kõiki selle aruande koostamisel osalenuid ja soovin rõhutada üht äärmiselt olulist punkti: see, mida Parlament praegu elektroonilise side sektori seadusliku ülevaate osas pakub – nagu juba Catherin Trautmann eelnevalt mainis – on täiesti terviklik ning me usume, et avaldab peagi selle

turu arendamisele väga positiivset mõju. Praegu alanud läbirääkimised peavad jõudma lõpule praeguse parlamendi koosseisu ametiaja jooksul. Usun, et seetõttu on see kõnealusele sektorile otsustava tähtsusega.

8.2. Ühine lähenemisviis digitaalringhäälingule üleminekule vabaneva spektriosa kasutamisel (A6-0305/2008, Patrizia Toia (hääletus)

ISTUNGI JUHATAJA: Hans-Gert Pöttering

9. Ametlik istung – oikumeeniline patriarh Bartholomeus

President. - Teie Pühadus patriarh Bartholomeus, on suur au teid siin sellel Euroopa Parlamendi ametlikul istungil tervitada Euroopa kultuuridevahelise dialoogi aastal 2008. Esimene külaline, kes pöördus Euroopa Parlamendi poole Euroopa kultuuridevahelise dialoogi aasta raames oli jaanuaris ülemuftit Damaskusest. Ta on pärit Süüriast ning pöördus meie poole kui rahumeelse islami sõnumitooja.

Teie Pühadus, te esindate kristlikku usku ja pearabi Jonathan Sacks pöördub novembris Strasbourgis Euroopa Parlamendi poole juudiusu esindajana.

Inimesed neist religioonidest – kristlus, judaism ja islam – on elanud sajandeid üksteise kõrval. Paraku ei ole see kooseksistents olnud alati rahumeelne. Isegi tänapäeval on Lähis-Idas ja mujalgi selliseid piirkondi, kus nende kogukondade vahel valitsevad pinged.

Meie siin Euroopa Parlamendis toetame iga jõupingutust, mis on tehtud usundite ja kultuuride rahumeelse kooseksistentsi edendamiseks Lähis-Idas ja mujal maailmas. Lähis-Idas esineb ka näiteid ususallivusest ja harmoonilistest suhetest erinevat usku inimeste vahel. Hiljuti Süüriat külastades oli mul võimalus kohtuda erinevate usukogukondade vaimsete juhtidega ning nad kinnitasid mulle, et nende riigis on head suhted, mis toetavad jätkuvalt usundite ja kultuuride vahelist dialoogi.

Euroopa Liit on kogukond, mis rajaneb väärtustel ning üks meie põhiväärtusi on iga indiviidi seesmine väärikus. Usuvabadus on inimväärikusest lähtuvalt kesksel kohal, ulatudes tunduvalt kaugemale riigivõimu appi võetud volitustest. Kiriku ja riigi eraldamine, mida me nii kõrgelt hindame, on usukogukondade vabaduse pant nende endi siseasjade ja välissuhetega toime tulemisel. Neid põhimõtteid on üle kinnitatud Lissaboni leppes, mille jõustumist me tagada soovime.

Konstantinoopoli oikumeeniline patriarhaat, mille asukohaks Istanbulis on Phanar, rajati 4. sajandil ning see on tähtis vaimne keskus 300 miljonile õigeusklikule kristlasele üle maailma. Phanar tähendab "majakat" ning Teie, Teie Pühadus, olete alati olnud lepituse ja rahu majakaks õigeuskliku maailma usklikele ja mujalgi.

Hiljutisel Euroopa Liidu laienemisel ühinesid ELiga riigid, kus on ülekaalus õigeusk, mille hulka kuuluvad Küpros, Bulgaaria ja Rumeenia, samas kui Kreeka on olnud liikmesriigiks alates 1981. aastast. Meie seast lahkunud paavst Johannes Paulus II, kes pöördus Euroopa Parlamendi poole 1988. aastal kasutas selle kirjeldamiseks järgmist metafoori: ta ütles, et pärast lõhe ületamist hingab Euroopa taas mõlema kopsuga. Võime täna taas kasutada seda metafoori kirjeldamaks laienenud EL rikkust, millega kaasnesid Lääne ja Ida kristluse erinevad perspektiivid.

Teie Pühadus, täname teid külaskäigu eest. Te olete üks vähestest isikutest, kes pöördub teist korda Euroopa Parlamendi poole. Te viibisite siin aastal 1994 ning Te austate meid veel ühe pöördumisega Euroopa kultuuridevahelise dialoogi aasta puhul. Ootame pikisilmi teie kõnet.

Ma palun teil nüüd teha pöördumine Euroopa Parlamendi poole. Tänan.

(Aplaus)

Tema Pühadus, oikumeeniline patriarh Bartholomeus I – Teie Ekstsellents hr Euroopa Parlamendi president, Teie Ekstsellentsid, väga austatud Euroopa Parlamendi liikmed, erilised külalised, kallid sõbrad, eeskätt toome teieni tervitused Konstantinoopoli oikumeeniliselt patriarhaadilt – mis on palju-palju sajandeid asunud tänapäevase Istanbuli aladel ja mis on austuse ja lugupidamise kants. Eriti väljendame oma tänulikkust meie vanale sõbrale, Tema Ekstsellents Hans-Gert Pötteringile, kes on Euroopa Parlamendi president. Samuti väljendame oma siiraimat tänu selle erakordse au eest pöörduda teist korda Euroopa Parlamendi täiskogu istungil viibijate poole (nagu president enne mainis), eriti Euroopa kultuuridevahelise dialoogi aasta tähistamise puhul.

Puhtalt vaimse institutsioonina hõlmab meie oikumeeniline patriarhaat tõeliselt globaalset apostolaati, mis püüdleb ühiskonna teadvuse tõstmise ja laiendamise poole, toomaks arusaama, et me kõik elame samas "majas". Esmases mõttes on see sõna "oikumeeniline" tähendus, sest "oikoumene" tähendab asustatud maailma – maa on vaadeldav kui maja, milles kõik inimesed, sugulased, hõimud ja keeled elutsevad.

Nagu hästi teada, peitub meie religioosse institutsiooni päritolu ajatelje südames, sügaval ristiusu ajaloos, ajas, mil tegutsesid varaseimad Jeesus Kristuse jüngrid. Kuna meie Püha Tool – meie institutsiooniline keskus, jagas kristliku Rooma impeeriumi keskust ja pealinna, sai see tuntuks "oikumeenilisena", millel olid teatud privileegid ja kohustused, mis püsivad tänini. Üks selle peamisi kohustusi oli viia evangeeliumi lunastav sõnum ka maailma väljaspool Rooma impeeriumi. Aegadel enne avastusretki oli enamikel tsivilisatsioonidest maailmast selline kahekojaline arusaam, nagu olemine "sees" ja "väljas". Maailm oli jagatud kaheks sektoriks: tsivilisatsiooni poolkera ja harimatuse poolkera. Selles ajalooetapis näeme inimeste üksteisest võõrandumise kurbi tagajärgi.

Tänapäeval, kui meil on tehnoloogilised vahendid selleks, et ületada meie eneste kultuurilise eneseteadvuse silmapiir oleme paraku jätkuvalt tunnistajaks inimeste killustumise halbadele tagajärgedele. Oma hõimu huvide liialdatud taotlus, fundamentalism ja marurahvuslus, mis on rahvusluse äärmuslik vorm, kus ei arvestata teiste õigustega, kuuluvad kõik jätkuvate julmade avalduste nimekirja, mis ei lase meil väita, et oleme ikkagi tsiviliseeritud inimesed.

Ja ometi, koos kaubanduse tõusude ja mõõnade, rahvaste rände ja levikuga, usuliste murrangute ja taaselustamistega ja suurte geopoliitiliste liikumistega peaks möödunud sajandite jäiga ja monoliitsel enesepildi lammutamine leidma aset. Oikumeeniline patriarhaat on seilanud mööda sajandite laineid, navigeerides ajaloo tormides ja tuulevaikuses. Kakskümmend sajandit – läbi Rooma rahu, kristluse rahu, islami rahu, Ottomani rahu (kõiki neid ajajärke on iseloomustanud kultuuridevaheline võitlus, konflikt ja lausa sõda) – on oikumeeniline patriarhaat jätkanud ühiskonna ja kristliku kiriku majakana toimimist. Oma kogemuste kaudu pakume tänapäeva maailmale ajatut sõnumit, millel on inimestele alaline väärtus.

Tänapäeval ulatub meie patriarhaadi oikumeeniline ulatus üle meie füüsiliste piiride Euroopas ja Aasias, oleme asunud samas linnas seitseteist sajandit selle rajamisest peale. Kuigi arvult väike, toob meie kogemuse ulatuslik kvaliteet meid täna sellele augustikuisele üldkogu istungile, selleks, et jagada kogemusi kultuuridevahelise dialoogi vajadusest, mis on tänapäeva maailmale kõrgeks ja ajakohaseks ideaaliks.

Nagu te ise olete öelnud – väljendun väga lugupeetud isiku sõnadega: "Euroopa projekti keskmes on tähtis pakkuda vahendeid kultuuride- ja kodanike vahelise dialoogi pidamiseks, et tugevdada kultuurilise mitmekesisuse austamist ja tulla toime meie ühiskonna keerulise reaalsusega ning mitmesuguste kultuuriliste eripärade ja veendumuste kooseksisteerimisega" (otsus nr 1983/2006/EC). Me lisaks alandlikult selle ülla mõtte, mille esitasime eelmisel aastal oma pöördumises Euroopa Nõukogu Parlamentaarse Assamblee täiskogu poole Strasbourgis: dialoog on vajalik eelkõige seetõttu, et see on omane inimloomusele.

See on peamine sõnum, mida pakume teile tänaseks kaalutlemiseks, et kultuuridevaheline dialoog on inimeseks olemise tähenduse üks alustala, sest mitte ükski kultuur inimühiskonnas ei hõlma igat inimest. Ilma sellise dialoogita taanduvad ühiskonna erinevused "teiste" esemena käsitamiseni, viies kuritarvitamise, konflikti ja tagakiusamiseni, mis on inimkonna enesetapp. Lõppkokkuvõttes oleme me ju kõik üks inimkond. Kokku puutudes erinevused kohtuvad ning selline kokkupuude põhineb dialoogil, vastastikusel arusaamal ja üksteisest lugupidamisel – isegi armastusel.

Möödunud 50 aasta jooksul on meie inimühiskond kogenud tehnoloogilist hüpet, millest meie esivanemad ei oleks osanud unistadagi. Paljud on uskunud, et taoline areng ühendab sillana lõhe, mis killustab inimkonda praegu. Justkui meie saavutused oleks andnud meile võimu ületada meie moraalsele, ja võime isegi öelda, et meie hingelisele olukorrale aluseks oleva reaalsuse. Ometi, vaatamata kõikvõimalikele hüvedele ja tehnoloogilistele oskustele – oskustele, mis näivad ületavat meie antropoloogilist mõistust – on meie üleüldisteks kirstunaeladeks endiselt nälg, janu, sõda, tagakiusamine, ebaõiglus, plaanitud kannatused, sallimatus, fanatism ja eelarvamused.

Keset seda tsüklit, mida tundub, et ei saa katkestada, ei ole võimalik "Euroopa projekti" tähtsust siiski alahinnata. See on üks Euroopa Liidu kvaliteedimärke, millel on õnnestunud edendada vastastikust, rahumeelset ja produktiivset kooseksistentsi selliste rahvusriikide vahel, mis vähem kui 70 aastat tagasi olid haaratud verisesse konflikti, mis oleks võinud hävitada Euroopa pärandi pikaks ajaks.

Siin, selles Euroopa Parlamendi üldkogu saalis püüdlete te selle poole, et muuta võimalikuks liikmesriikide vahelised suhted ja poliitika, mis muudavad võimalikuks isikute omavahelise lepitamise. Seega olete tunnistanud kultuuridevahelise dialoogi tähtsust, seda eriti ajal, mil Euroopa ajaloos toimuvad igas riigis ja kõikjal ühiskonnas muutused. Tugevad konflikti tõuse-mõõnu tekitavad jõud ja majanduslik turvalisus ning võimalused on viinud rahvad mööda maailma laiali. Siis on erineva kultuurilise, etnilise, usulise ja riikliku päritoluga inimesed sunnitud hädavajadusest üksteise kõrval elama. Mõningatel juhtudel jätavad need rahvastikusegmendid suurema terviku kõrvale ning isoleerivad end valdavast osast ühiskonnast. Kuid mõlemal juhul oleme haaratud dialoogi, mis ei peaks olema üksnes akadeemiline vastastikuse lugupidamise rakendamine.

Selleks, et dialoog oleks tõhus, et tuua kaasa muudatusi, mis põhjustaks muutusi isiksuse olemuses, ei saa seda teha "subjekti" ja "objekti" alusel. "Teiste" väärtus peab olema absoluutne, ilma esemelisena käsitamata, selline, et igaüht tuleks arvestada kogu tema olemuses.

Õigeusklikele kristlastele esindab ikoon või pühapilt mitte üksnes inimliku esteetika ülimat saavutust, vaid käegakatsutavat meenutust igikestvast tõest. Nagu igal maalil – olgu see siis religioosne või mitte ja vaatamata kunstniku talendile – kujutatakse eset kahemõõtmelisena. Siiski pole õigeusklikele kristlastele ikoon pelgalt religioosne maal – ja määratluselt ei ole see religioosne ese. Õigupoolest on see subjekt, millega vaatleja, kummardaja, astub sõnatusse dialoogi nägemismeele kaudu. Õigeusklikule kristlasele on kohtumine ikooniga ühtekuuluvuse tajumine ikoonil kujutatuga. Kui palju sagedamini peaks meie kohtumised elavate ikoonidega – Jumala näo järgi loodud isikutega – olema ühtekuuluvuse tunnetamise aktid!

Selleks, et meie dialoog oleks midagi enamat kui tühipaljas kultuuriline mõttevahetus, peab valitsema sügavam arusaamine absoluutse vastastikuse sõltuvuse tähendusest – mitte üksnes riikide ja poliitika ja majandustegelaste vahel, vaid iga üksiku inimese vahel peab valitsema vastastikune sõltuvus.. Selline väärtustamine peab toimuma ilma igasuguseid rassilisi, usulisi, keelelisi, etnilisi, riiklikku päritolu või mingit muud sarnasuse etaloni kasutamata, mille kaudu toimub me enesemääratlus ja enese identiteedi tajumine. Kuidas on maailmas, kus elab miljardeid inimesi, selline omavaheline seotus võimalik?

Õigupoolest ei ole sellist kõikide inimeste ühendamise võimalust, selle omaduse omistame me jumalikule. Kuid on võimalus mõista seda universumi, milles me elame kui kõigiga ühiselt jagatud ruumi – eksistentsi tasandina, mis avardab iga inimese tegelikkust – ökosfääri, kus sees me kõik oleme.

Niisiis, on oikumeeniline patriarhaat – vastavalt meie enda arusaamale vastutus "maja" eest, maailma oikos kõigi selles elavate isikutega – aastakümneid võidelnud keskkonna eesmärkide nimel, pöörates tähelepanu ökoloogilistele kriisidele kõikjal üle maailma. Me kaasame vaimulikkonna omakasu püüdmata. Nagu te hästi teate, ei ole meie patriarhaat "riiklik" kirik, vaid pigem fundamentaalne kanooniline oikumeenilise evangeelse sõnumi dimensiooni väljendus ja selle sarnase vastutuse väljendus kirikuelu raames. See on sügavam põhjus, miks kirikuisad ja nõukogud on andnud sellele nimetanud "oikumeeniliseks". Konstantinoopoli kiriku hool ületab kõik keelelised, kultuurilised, etnilised ja isegi usulised piirid, sest selle eesmärk on teenida kõiki rahvaid. Olles küll tugevalt seotud oma konkreetse ajalooga, nagu ka iga teine institutsioon, ületab oikumeeniline patriarhaat ajaloolisi kategooriaid oma igikestva ülesande käigus 1700 aastase eksistentsi jooksul.

Keskkonna paremaks teenimiseks oleme tänaseks spondeerinud seitset teadussümpoosioni, milles tulevad kokku paljude erinevate teadusharude esindajad. Meie algatus sai alguse saarelt, mis andis inimsoole Johannese ilmutusraamatu: püha Patmose saar Egeuse meres. Ja Egeuse merelt alustasime 1995. aastal ambitsioonikat programmi eesmärgiga ühendada praegusi teaduse saavutusi ja arusaamu ookeanidest vaimse lähenemisega maailmausundite suhtumisega vetesse, eelkõige maailma ookeanidesse. 1995. aastast alates oleme käinud risti-põiki läbi Doonau, Aadria mere, Läänemere, Amazonase, Põhja-Jäämere (eelmisel septembril) ning nüüd valmistume järgmisel aastal nii Egiptuses Niiluse jõele kui ka Ameerika Ühendriikides Mississippi jõele seilama.

Me ei taotle üksnes jätkuvat dialoogi, mis on praktiliste vajaduste seisukohalt kasutatav, vaid me püüame ka tõsta inimeste teadlikkust. Samas, kui me püüame leida vastuseid ökoloogilistele muredele ja kriisidele, toome me osalejad ka kõikehõlmavama arusaamiseni neist endist kui suuremasse tervikusse kuuluva ja sellega seotud osana. Me püüame hõlmata inimeksistentsi ökosfääri mitte kontrollitava objekti vaid kaasvõitlejana kasvu ja täiustumise teel. Nagu apostel Paulus, kelle 2000-aastast pärandit tähistatakse sel aastal nii õigeusklikus kui ka Rooma katoliku kirikus, lausub ühes oma kuulsaimatest epistlitest, läkituses roomlastele: "teadaolevalt oigab kogu loodud maailm tänini koos meiega, saades osa meie tuhudest".

Iga selle planeedi ökosüsteem on nagu rahvus – määratluse järgi mingi kohaga piiritletud. Jõesuue ei ole tundra ega ole savann ka kõrb. Kuid nagu igal kultuuril, on ka igal ökosüsteemil mõju, mis ulatub kaugele väljapoole selle looduslikke piire, või kultuuride puhul riigipiire. Kui me mõistame, et iga ökosüsteem on osa ühest ainsast ökosfäärist, siis tajume omavahelist sidet, võimsat ühtekuuluvustunnet ja meie vastastikust sõltuvust üksteisest. Ilma sellise arusaamata juhitakse meid ökotsiidi suunas, mis on sellise ökosfääri hävitamine, mis hoiab alal kogu inimeksistentsi.

Seetõttu seisame täna teie ees, rõhutades seda kultuuridevahelise dialoogi aastat, esitades mõistujutte loodusmaailmast, et kinnistada teie inimlikke väärtusi. Institutsioonina on oikumeeniline patriarhaat elanud sajandeid suhteliselt pisikese ökosüsteemina hulga suurema kultuuri raames. Selle pika kogemuse põhjal lubage mul soovitada kõige olulisemat praktilist omadust, mis aitab kultuuridevahelise dialoogi õnnestumiseks tehtaval tööl õnnestuda.

Peamiselt ja ennekõike tuleb iga enamuse hulgas austada vähemuste õigusi. Seal kus ja millal vähemuse õigusi järgitakse, on ühiskond enamjaolt õiglane ja salliv. Igasuguses kultuuris on alati mingi rahvastikusegment domineeriv – kas siis tuleneb see domineerimine rassist, usust või mingist muust kategooriast. Meie mitmekülgses maailmas on jaotumine paratamatu. Aga me loodame teha lõpu killustumisele! Ühiskonnad, mis rajanevad mitte arvestamisel ja repressioonidel, ei püsi. Või nagu jumalik Jeesus Kristus on öelnud: "Iga lõhenenud kuningriik saab tunda hävingut ja iga lõhenenud linn või maja ei jää püsima".

Meie soovitus kõigile on tunnistada, et üksnes siis kui võtame omaks, et kohalolu on jagatud selle täielikkuses inimeksistentsi ökosfääri raames, oleme võimelised seisma silmitsi meid ümbritsevate isikute – enamuse või vähemuse – "teistsugusega", tõelise inimühiskonna veresuguluse tajuga. Siis näeme meie seas olevat võõrast mitte tulnukana vaid venna või õena ühiskonnas, Jumala peres. Püha Paulus seletab inimüleseid suhteid ja vendlust sõnaosavalt ja sisutihedalt oma esimese sajandi pöördumisel ateenlaste poole.

Sel põhjusel tuleb Euroopal kaasata oma projekti Türgi ning sel põhjusel tuleb Türgil edendada kultuuridevahelist dialoogi ja sallivust selleks, et riik kaasataks Euroopa projekti. Euroopa ei peaks vaatlema ühtegi usundit, mis on teiste suhtes salliv ja austav võõrana. Suured usundid, sarnaselt Euroopa projektile, võivad olla jõuks, mis ületab rahvusluse ja võib isegi ületada nihilismi ja fundamentalismi, keskendudes sellele, mis ühendab meid – inimesi ning edendades dialoogi, mis räägib meid lahutavatest asjadest.

Meie riigist, Türgist, tajume kutset uude majandus- ja kaubanduspartnerlusse, kuid me tunneme ka kõhklust, mis tuleneb valdavalt moslemitega asustatud riigi võrdsena tunnistamisest. Ometi on Euroopa täis siia tulnud moslemeid, kelle taust ja põhjused selleks on erinevad; just nagu siis kui Euroopa oleks endiselt täis juute, Teise maailmasõja õudused ei oleks asja muutnud.

Tõepoolest, need pole üksnes mittekristlased, kellega Euroopa peab kokku saama, vaid ka kristlased, kes ei sobi katoliiklaste või protestantlaste kategooriasse. Õigeusukiriku taastärkamine Ida-Euroopas pärast raudse eesriide langemist on olnud tõesti ime, mida maailm peaks nägema. Ida-Euroopa osadeks jagunemine on viinud mitmetes kohtades killustumiseni. Keskusel puudub mõjuvõim ja keskus ise on vaevu tajutav. Rahvusriigid püüavad end taas sisse seada ja õigeusu levik on tõusuteel uude staatusesse, ületades isegi majandusnäitajate tõusutendentse. 20 aasta eest ei oleks me osanud õigeusu säärast levikut isegi ennustada.

Üks meie oikumeenilise patriarhaadi olulisi rolle on aidata traditsioonilistele õigeusklikele riikide kaasa nende arenemise ja laienemise protsessis, järgides üleilmset õigeuskliku kiriku kanoonilist normi, kuhu kuulub kõikjal üle maailma kokku üle veerand miljardi inimese. Praegu soovime teid, kallid sõbrad, teavitada, et oktoobris, s.o järgmisel kuul, kohtuvad meie kutsel Istanbulis kõik õigeusu patriarhaatide ja autokefaalsete kirikute juhid, selleks, et arutada meie ühiseid probleeme ja tugevdada õigeusuülest ühtsust ja koostööd. Samal ajal tähistame üheskoos kahe tuhande aasta möödumist apostel püha Pauluse sünnist.

Praegu on linnas (Istanbulis) tunda suurt rõõmu ja entusiasmi, sest me kõik valmistume aastaks 2010, siis on Istanbul Euroopa kultuuripealinn. Linn, millel on pikk ajalugu, oli inimeste kokkupuutepunkt ning toimis erinevate usundite ja kultuuride katlana. Möödunud nädalal viibisime Hispaania peaministri auks korraldatud pidulikul einel, mille võõrustajaks oli Türgi peaminister. Nagu teada, on mõlemad ministrid Tsivilisatsioonide Liidu kaastoetajad Ühinenud Rahvaste Organisatsiooni soosingul ning kaitsel. Meil oli võimalus kuulda nende kõnesid, mis olid kooskõlas meie linna diakroonilise salliva vaimuga.

Ja nüüd, kallid sõbrad, palun lubage meil teha kokkuvõte prantsuse keeles, austamaks eesistujariiki Prantsusmaad ning ühtlasi seetõttu, et sel nädalal tähistate te Euroopa keeltepäeva, mis on minu teada järgmisel reedel.

ET

– (FR) Ekstsellents, daamid ja härrad Euroopa Parlamendist, oikumeeniline patriarhaat kinnitab veelkord oma soovi teha kõik, mis tema võimuses, et aidata kaasa rahule ja õitsengule Euroopa Liidus. Me oleme valmis teiega liituma teistes konstruktiivsetes dialoogides nagu tänane dialoog ning me jälgime hoolega hetkeprobleeme.

Selles vaimus on meie patriarhaat kultiveerinud ja hoolitsenud islami ja judaismi tähendusrikka dialoogi eest viimased 25 aastat. Me oleme pidanud mitmeid kahe- ja kolmepoolseid kohtumisi. Selles raamistikus kohtume novembri alguses Ateenas, et jätkata taas 12. korda meie akadeemilist dialoogi islamiga.

Paralleelselt nende aruteludega jätkame oma teoloogilisi kõnelusi roomakatoliku, anglikaani, luteri ja reformeeritud kiriku ja iidsete orientaalsete kirikutega: armeenia, kopti jne. Oktoobri lõpus on meil paavsti kutsel võimalus, koguni privileeg, rääkida 12. maailma piiskoppide sinodi korralisel koosolekul Vatikanis.

See peaks selgitama oikumeenilise patriarhaadi ülimat aktiivsust oikumeenilise dialoogi arendamisel, püüdes aidata kaasa paremale inimeste vahelisele mõistmisele, lepitamisele, rahule, solidaarsusele ning jõupingutustele võidelda fanatismi, vihkamise ja kõigi muude kurjuse vormidega.

Soovime teid tänada selle ainulaadse võimaluse eest pöörduda teist korda teie üldkogu poole ning palume Jumala lõppematut õnnistust kõigile teie õigetele ettevõtmistele.

Lubage mul sellelt poodiumilt edastada oma parimad soovid kõikidele moslemitele üle maailma suurte ramadaani pidustuste lähenedes ning ka kõikidele maailma juutidele Rosh Hashanah eelõhtul. Me kõik oleme õed ja vennad, sama taevaisa lapsed sel imelisel planeedil, mille eest me kõik kanname vastutust, kus on ruumi igaühele, kuid ei ole ruumi sõjale või neile, kes tapavad teineteist.

Taas kord täname teid kogu südamest, et võimaldasite meile seda suurt au ja privileegi täna oma kõnega teie poole pöörduda.

(Tormilised kiiduavaldused)

President - Teie Pühadus, Euroopa Parlamendi poolt teile tormiliste kiiduavalduste osutamine on märk kõrgest hinnangust teie kõnele. Te rääkisite rahust, rahust inimühiskonnale ja maailmast. Rahu on inimväärikuse vastu tuntava austuse haripunkt.

Me ei pea nõustuma iga olemasoleva uskumisega ja me ei pea igat seisukohta aktsepteerima. Kuid me peame austama meie kaaslasi – mehi ja naisi. Selles mõttes seisneb selles inimväärikuse ja sallivuse põhiolemus.

Sooviksime selles vaimus väljendada veelkord palavat tänu Euroopa kultuuridevahelise dialoogi aastasse tehtud panuse eest. See on suur panus, mis edendab arusaamu meie mandri inimeste ja maailma vahel ning aitab kaasa lepituse leidmisele, rahule ja vabadusele.

Tänan teid, Teie Pühadus.

(Aplaus)

ISTUNGI JUHATAJA: Luigi Cocilovo

asepresident

10. Hääletused (jätkamine)

Juhataja. - Järgmiseks jätkame hääletamisega.

10.1. Elektroonilised sidevõrgud ja -teenused, eraelu puutumatuse kaitse ja tarbijakaitse (A6-0318/2008, Malcolm Harbour) (hääletus)

Komisjoni seisukoht parlamendi esitatud muudatusettepanekute suhtes

Harbouri raport (A6-0318/2008)

Komisjon kiidab heaks järgmised:

- muudatusettepanekud 2, 4, 5, 7, 8, 13, 15, 16, 20, 21, 32, 38, 41 (põhjenduste kohta)

- muudatusettepanekud 43, 48, 51, 54, 55, 56, 60, 61, 63, 64, 65, 66, 68, 70, 72, 73, 77, 79, 88, 89, 90, 97, 100, 106, 110, 111, 112, 115, 116, 118, 129, 137, 141, 143, 145, 149, 150, 151, 152 (artiklite kohta)
- täiskogu muudatusettepanekud 191, 192, 167,182

Komisjon kiidab põhimõtteliselt või osaliselt heaks järgmised:

- muudatusettepanekud 3, 6, 9, 11, 12, 14, 18, 19, 22, 23, 25, 26, 27, 31, 37 (põhjenduste kohta)
- muudatusettepanekud 44, 47, 53, 62, 67, 71, 74, 75, 76, 80, 82, 86, 87, 91, 92, 93, 94, 99, 103, 105, 109, 114, 122, 127, 132, 134, 135, 136, 138, 139 (artiklite kohta)
- täiskogu muudatusettepanekud 170,154, 171, 194, 189, 193, 188, 152, 159, 180, 181, 183, 185

Komisjon lükkab tagasi järgmised:

- muudatusettepanekud 1, 10, 17, 24, 28, 29, 30, 33, 34, 35, 36, 39, 40, 42 (põhjenduste kohta)
- muudatusettepanekud 45, 46, 49, 50, 52, 57, 58, 59, 69, 78, 81, 83, 84, 85, 95, 96, 98, 101, 102, 104, 107, 108, 113, 117, 119, 120, 121, 123, 124, 125, 126, 128, 130, 131, 133, 140, 142, 144, 146, 147, 148 (artiklite kohta)
- täiskogu muudatusettepanekud 169, 153, 160, 177, 190, 176, 165, 178, 155, 172, 168, 173, 166, 157, 163, 174, 156, 158, 175, 179, 184, 186, 187
- Enne hääletust:

Malcolm Harbour, *raportöör* – Hr juhataja, ma tean, et ma ei muutuks seekordse pika kõne pidamisega populaarseks, kuid mu kaks kaasraportööri, kellega olen teinud meeskonnana lähedast koostööd, on esinenud lühikese sõnavõttudega, seega soovin järgida meeskonnavaimu.

Soovin öelda, et minu raportis on rohkem muudatusettepanekuid, sest minu komisjonil on olnud arendamise seisukohalt suured plaanid ja soovime teha komisjonile ettepaneku. Palun teie toetust, et elektroonilist sided kasutaksid kindlad ja teemaga kursis olevad tarbijad, kelle turvalisus on tagatud ning kes saavad kindlad olla, et nende isikuandmed on kaitstud.

Soovin tänada kõiki oma kolleege komisjonist, kes minuga töötasid, et koostada mõningaid tõeliselt mahukaid kompromiss-muudatusettepanekuid, mille me täna vastu võtame. Eriti sooviksin tänada Alexander Alvarot kodanikuvabaduste komisjonist, kellega tegin lähedast koostööd nendepoolse e-puutumatuse direktiivi alal. Soovin, et te kõik annaks meile selles suure häälteenamuse, et komisjoni ja nõukoguga läbirääkimistel saaksime anda endast parima Euroopa tarbijate heaks.

– Pärast hääletust:

Viviane Reding, *komisjoni liige* – Hr juhataja, sooviksin tänada raportööre nende tehtud hea töö eest. See polnud kerge – nad on saanud hakkama võimatuga ning neile kuulub minu lugupidamine. Ühtlasi soovin tänada auväärseid Euroopa Parlamendi liikmeid jõulise signaali eest, mille nad on tänase hääletamisega edastanud. See on märguanne ühtse, avatud ja konkureerivale turu loomiseks, ühtemoodi nii telekomi-ettevõtetele kui ka 500 miljonile tarbijale.

Eile tuli komisjonil teha ettepanek uue kodukorra kehtestamiseks, võtmaks käsile liiga kõrged SMSide ja *roamingu*-teenuse tariifid ELis. Need ettepanekud pakuvad kiiret lahendust ühele kõige ilmsematest ühtse telekommunikatsiooniettevõtete turu puudumise sümptomile, mille käes kannatavad nii ettevõtted kui ka tarbijad. Täna on astunud Euroopa Parlament tähtsa sammu edasi, tehes ettepaneku kõrvaldada probleem lõplikult juba eos: vabaneda killustatusest, sillutades teed ühtselt reguleeritud turule.

Eriti tervitatav on tõik, et Euroopa Parlament hääletas pärast pingelist arutelu – ja arvatavasti paljude vaatlejate üllatuseks – tõhusa Euroopa telekommunikatsiooni reguleeriva asutuse rajamise poolt, aidates kaasa riigi reguleerivate asutuste ühendamisele ja riigi reguleerivate asutuste ja komisjoni vahelise dialoogi poolt. See on hea uudis ühtsete mängureeglite loomisele teenuste osutamise ja Euroopa piires telekommunikatsiooni teenuste kasutamise seisukohalt. See uus Euroopa reguleeriv asutus aitab oluliselt kaasa piiriülese konkurentsi ja tarbija valikute parandamiseks.

Nüüd aga, kallid parlamendi liikmed, tuleb meil – parlamendil, nõukogul ja komisjonil – ühise laua taha istuda selleks, et saada see telekommunikatsiooni ettevõtete pakett aastaks 2010 toimima. Selleni ei ole palju

ET

aega jäänud. Me peame tegema seda sisuliselt ja meil tuleb seda teha kohe ja kiiresti. Kõik, mida komisjon saab ära teha aitamaks seda arendada, saab ka tehtud.

Olen veendunud, et tänase parlamendi signaali mõju ulatub väljapoole Euroopatki: seda võetakse kuulda kõikjal üle maailma. See näitab, et ühtne telekommunikatsiooni turg Euroopas on ettevõtlusele avatud, tugeva tööstusharu ja õigusi omava tarbija huvides. Tänan ja õnnitlen teid.

(Aplaus)

10.2. Rahvusvaheline troopilise puidu leping 2006 (A6-0313/2008, Caroline Lucas)

10.3. Rahvusvaheline troopilise puidu leping 2006

10.4. Komisjoni õigusloome- ja tööprogramm 2009

10.5. Ettevalmistused EL-India tippkohtumiseks (Marseille, 29. september 2008)

- Enne hääletamist lõike 20 küsimuses:

Emilio Menéndez del Valle (PSE) – (ES) Meie fraktsioon soovib esitada päevakorda suulise muudatusettepaneku lõikele 20. Inglise keeles peaks see kõlama järgmiselt, alustan viimaselt realt:

Pöördub India ja ELi poole, iseäranis EL Birma/Myanmari erisaadiku vahendusel, töötamaks üheskoos Birma sõjalise hunta üle võidu saavutamise nimel, et vabastada poliitvangid ja austada inimõigusi;

(Suuline muudatusettepanek kiideti heaks)

- Enne hääletamist lõike 25 küsimuses:

Roberta Angelilli (UEN) - (*IT*) Hr juhataja, daamid ja härrad, mul on suuline muudatusettepanek lõike 25 alguse kohta. Ma soovin lisada järgmised sõnad: mõistab hukka iga vägivallaakti kristlike kogukondade vastu ning seejärel jätkub originaaltekst. Põhjus selleks seisneb selles, et dokumendis ei sisaldu kusagil mingit selgesõnalist hukkamõistuavaldust selle kohta, mis juhtus Orissas; selle asemel on kasutatud hulga nõrgemaid sünonüüme.

(Suuline muudatusettepanek lükati tagasi ning mõned liikmed skandeerisid loosungit "Euroopa on kristlik, mitte moslemiriik")

Daniel Cohn-Bendit (Verts/ALE) – (FR) Hr juhataja, kui rassistlikud hääled hüüavad "Moslemitevaba Euroopa", pöördun teie poole palvega sekkuda!

(Aplaus)

Juhataja. - Hr Cohn-Bendit on öelnud oma sõna.

11. Selgitused hääletusele

Hääletuse suulised selgitused

- Raportid: Carlos Coelho (A6-0351/2008 ja A6-0352/2008)

Frank Vanhecke (NI) - (*NL*) Hr juhataja, lõpuks hääletasin kahe Schengeni infosüsteemi ajakohastamise raporti poolt. Kuid soovin lisada, et usun endiselt, et Schengeni lepingu rakendamine on muutnud meie piirid omamoodi sõelaks ja piirid on muutunud hulga ebaturvalisemaks ja kontrollimatumaks.

Alates Schengeni ruumi kehtestamisest oleme kõik sel määral haavatavad nagu on piirikontrolli nõrgim lüli ning see tekitab väga tõsiseid probleeme. Kuigi kui see süsteem eksisteerib ja jätkab eksisteerimist, on loomulikult minu kohustus toetada juhtimisseadmeid, mida rakendatakse võimalikult tõhusalt, ja toimuvat infovahetust. Sel põhjusel andsin oma poolthääle, kuid seda ei tuleks loomulikult võtta Euroopa Liidu avatud piiride poliitika heakskiiduna.

-Raportid: Luis de Grandes Pascual (A6-0330/2008 ja A6-0331/2008)

Josu Ortuondo Larrea (ALDE). – (*ES*) Kahjuks, tulenevalt minust mitteolenevatest põhjustest ei saanud ma osaleda eilsel debatil laevade kontrolli ja ülevaatusega tegelevate organisatsioonide direktiivi kohta. Soovin kasutada avanenud võimalust, et väljendada oma rahulolu sellega, et parlament kohaldas selle direktiivi koos transpordi ja turismi komitee esitatud soovitustega.

Seal oli küll paar aspekti, mis ei olnud nõukogu võetud ühises seisukohas piisavalt selged või korralikult käsitletud. Esimene seisnes selles, et laevade klassifikatsiooniühingud, tegutsedes riikide valitsuste nimel, kuna lipuriikide kohustus on tagada laevade turvalisus, tuleb neile pakkuda samu õiguslikke garantiisid nagu siis, kui tegutsejateks oleks riikide valitsused.

Teiseks usun, et oleme nõuetekohaselt selgitanud finantsvastutust õnnetusjuhtumite korral. Nõukogu ühine seisukoht ei eristanud selgelt kolme võimalust: kui need õnnetusjuhtumid põhjustavad inimeste surma, kui need tekitavad inimestele kehalisi vigastusi või kui need põhjustavad lihtsalt varalist kahju – seega oli parlament selles selgusele jõudnud ning veendunud, et seda on selgitatud.

Ma loodan, et nõukogu võtab selle vastu.

- Raport: Catherine Trautmann (A6-0321/2008)

Neena Gill (PSE) - Hr juhataja, ma hääletasin selle raporti poolt, sest usun, et see teeb pika sammu konkurentsi tekitamise suunas, mida Euroopa elektroonilise side tööstus tõepoolest vajab. Liiga kaua on Briti telekommunikatsiooni ettevõtted võidelnud teistes Euroopa piirkondades ettevõtete vastu, sest neid juhitakse endiselt monopoolsete ettevõtetena. Spektrialadega kauplemine on andnud Ühendkuningriigi valitsusele märkimisväärset tulu, mida on edukat taasinvesteeritud, kuid käesoleva raporti eelis seisneb selles, et siin võetakse kasutusele teenuse, tehnoloogia ja erapooletuse põhimõtted, mis enne teenuses kasutatavate spektrialade kasutamise ja kasutatavate tehnoloogiliste standardite rakendamist läheb isegi kaugemale suurte ettevõtete turul domineerimise vähendamise tagamisel.

Ühendkuningriigis on BT on käinud maha pika tee riigistatud telekommunikatsiooni pakkujast eduka reguleeritud ettevõtteni. Kuid näen oma valimisringkonnas endiselt suurte teenuspakkujate domineerimisega seotud probleeme. Eriti probleemsed on maapiirkonnad, kus tarbijad kannatavad. Neid piirkondi äriliselt liiga elujõuetuteks nimetatud, et neile eraldataks sobiv lairibaline katvusala. Ma loodan, et raporti otsusekindlus nende lahknevuste lahendamisel leiab rakendamist.

Jan Březina (PPE-DE) - (CS) On tõsi, et funktsioneeriva konkurentsikeskkonna puudumine telekommunikatsiooni sektoris muudab uue õigusliku raamistiku kohaldamise soovitavaks või koguni vajalikuks sammuks. Ma pean valitud lahendust vaieldamatult vabatahtliku pühendumise põhimõttel tuginevale funktsionaalse lahususe valdkonda abistavaks. Iga liikmesriik saab seega otsustada kohalikest tingimustest lähtuvalt, kas nõustuda funktsionaalse lahususega või säilitada status quo. Mul isiklikult on funktsionaalse lahususe suhtes reservatsioonid nii seetõttu, et puuduvad piisavad kogemused kui ka seetõttu, et pean konkurentsi erilaadsete võrkude vahel, mida liidu tegevus peaks edendama, olevat tähtsama kui konkurents ühtse võrgustiku raames. Mõnel juhul aga läheb määrus liiga kaugele. Näiteks ei suuda ma nõustuda sellega, et Euroopa Komisjonil peaks olema vetoõigus heastavatele meetmetele, mille on riiklikud reguleerivad asutused oma turu siseselt kohaldanud. See ei ole kooskõlas võimu piirkondade põhimõttega, et komisjon võib sekkuda riikliku ja Euroopa ulatusega asjadesse. Mulle meeldiks tasakaalustatud õigusraamistik, mis peegeldab operaatorite ja nende klientide vajadusi, kus ei ole kohta määrustele nende endi pärast, vaid määrusele, mis aitavad parandada telekommunikatsiooni teenuste kvaliteeti ja kättesaadavust.

Zuzana Roithová (PPE-DE) - (CS) Ma pean tunnistama, et olin üllatunud lahkhelide üle arutelus muudatusettepaneku 138 eelnõu üle, kui mõned kaasliikmed ei suutnud muudatusettepaneku eelnõud vastavalt tekstile tõlgendada. Kaasautorina soovin rõhutada, et need sätted garanteerivad, et kasutajaid saab Internetivõrgust eraldada üksnes reguleerivate asutuste nõukogu nõusolekul. Kasutajaõigusi võidakse aga rikkuda, kui see osutub üldise turvalisuse huvides vajalikuks. Kasutajate põhiõigust eraelu puutumatusele ei rikuta sisu blokeerimise või filtreerimisega ilma pädevate ametivõimude nõusolekuta. Mind panid seda ettepanekut tegema mõningad näited Prantsusmaalt, kus Euroopa Liidu küsimuste ministeeriumi leheküljed ja mõningad rongide ettetellimise leheküljed olid Pariisi raekoja avalikus võrgustikus blokeeritud seoses vigase hinnanguga – nende sisu on pornograafiline. Tänan teid kaasliikmed, et toetasite lõpuks meie tasakaalustatud ettepanekut ja tänan teid Prantsusmaa, et ühinesite sellega.

-Raport: Pilar del Castillo Vera (A6-0316/2008)

Zuzana Roithová (PPE-DE) - (*CS*) Variraportöörina olen meelitatud, et Euroopa telekommunikatsiooni reguleerivate asutuste amet (BERT) säästab Euroopa Parlamendi kohaldatud muudatusettepanekute põhjal kümneid miljoneid eurosid Euroopa maksumaksjate raha igal aastal. Vastupidiselt Komisjoni ettepanekule on rajatud väiksem ja paindlikum institutsioon, mis moodustab põhiosa ühise turu eelistest, säilitades samas riiklike telekommunikatsiooni võimude iseseisvuse. Olen meelitatud, et tänu minu algatusele on tarbijaorganisatsioonide positsioon tugevnenud. Toetasin ka üldist konsensust selle ameti finantseerimise küsimuses, kuid osutaksin taas ohtudele, mis võivad tuleneda liikmesriikide erinevatest panustest. See võib viia tasakaalust välja liikmesriikide mõju eriti suuremate riikide puhul, seda otsuste langetamisele piiriülese telekommunikatsiooni reguleerimisel.

- Raport: Malcolm Harbour (A6-0318/2008)

Miroslav Mikolášik (PPE-DE) - (*SK*) Esmalt soovin tänada raportööri tema paljude tööle kulutatud aastate eest ja järjekinda käsitluse eest olemasoleva õigusliku paketi raames elektroonilise side valdkonnas. Toetasin tänasel hääletamisel seda raportit.

Telekommunikatsiooni paketis sisaldub käesolevate regulatsioonide jaoks vajalikud muudatused, eelkõige üksikisiku eraelu kaitse ja isikuandmete osas. See aspekt oli üks ettepaneku peamisi teemasid ning ma toetasin seda vaatepunti, et andmekaitse ja turvalisusega seotud aspekte tuleks mõista laiemas kontekstis kui lihtsalt Euroopa kontekstis, kuna sideteenuste ja Interneti süsteemide pakkujad asuvad kõikjal üle maailma ning töötavad isikuandmetega erinevate õigussüsteemide raames.

Ma toetasin ka ettepanekut parandada ja suurendada tarbijaõigusi, soovides eelkõige rohkem infot ja läbipaistvust hindades ja telekommunikatsiooni teenuste kasutamise tingimustes. Viimasena mainitav, kuid mitte tähtsusetu asjaoluna tervitan raporti eelnõu püüet hõlbustada ja parandada elektrooniliste sidevahendite kättesaadavust puuetega inimestele.

Zuzana Roithová (PPE-DE) - (*CS*) Hr juhataja, äsja kohaldatud raport on seotud minu enda aastataguse raportiga tarbijate usaldusest digitaalkeskkonna vastu ning seetõttu rõõmustab mind fakt, et lõppkasutajate ja tarbijate õigusi on märkimisväärselt suurendatud. Mul on eriti hea meel, et meil on õnnestunud tegeleda selliste küsimustega nagu numbrite teisaldatavuse võimalus ühe päeva jooksul, mis muudab jäika mobiilioperaatorite turgu, ning hädaabi number 112, mis annab teada ka helistaja asukohast, päästes nii rohkemate inimeste elu. Parandusi on mitmeid, sealhulgas ka järgmine: Euroopa helistamisnumber 116 laieneb väljapoole kadunud laste käsitlusala, aset leiab läbimurre lepingute ja hindade läbipaistvuses, lepingulisi suhteid on varajases faasis lihtsam lõpetada, tavakasutajatel saab olema kergem ligipääs turvatarkvarale, puudega kasutajatele tagatakse võrdne ligipääs ning rämpsposti mõiste saab olema täpsemalt määratletud.

- Raport: Caroline Lucas (A6-0313/2008)

Zuzana Roithová (PPE-DE) - (*CS*) Daamid ja härrad, soovin väljendada oma lahkarvamust antud vaidluse küsimuses, kus eilse komisjoni mõttevahetuse käigus ei suudetud lõpuks jätkusuutliku ja seadusliku troopilise puidu metsatööstuse rahvusvahelise lepingu vastu võtmise õiguslikke küsimusi endiselt lahendada. Usun kindlalt, et sellele oleks vaja parlamendi heakskiitu, mitte üksnes nõustamist. See leping on ebapiisav, kuid meil pole hetkel midagi muud asemele pakkuda ning seetõttu olen rahul, et me oleme selle täna nii selgelt vastu võtnud. Me võtame seisukoha troopiliste metsade rüüstamise vastu, kuid ma kardan, et Euroopasse tuleb jätkuvalt miljonites tonnides madalate hindadega troopilist puitu, sest võimatu on kehtestada keskkonnanõudeid Euroopa kaubanduspoliitikas jõuga. See on paradoks, sest tunneme enda üle uhkust CO₂ emissiooni vähendamise sõnumi kandmise eest kõikjal üle maailma. Siin on midagi valesti. Arvatavasti ei tea parem käsi seda, mida vasak käsi teeb ja vastupidi.

– Resolutsioon: komisjoni õigusloome- ja tööprogramm 2009 (RC B6-0420/2008)

Peter Baco (NI) - (*SK*) Ma hääletasin Euroopa Parlamendi resolutsiooni poolt õigusloome- ja tööprogrammi küsimuses aastaks 2009 seoses selle üldise pädevusega.

Minu arust on põhitoetus Euroopa Parlamendi finantsturgude stabiliseerimise abinõudele valitsevas finantskriisis eriti hea otsus. Ma usun seda, kuigi see programm ei arvesta toiduainete ohutust, milleks tuleb kasutada konkreetseid abinõusid mitte avaldada pelgalt kahetsust.

Üks eriti kiiret käsitlemist vajav element on põllumajandusliku potentsiaali maksimeerimine uutes liikmesriikides, kuna valitseva diskrimineeriva ühise põllumajanduspoliitika tulemuseks on tõsine põllumajanduse allakäik uutes liikmesriikides.

Frank Vanhecke (NI) - Hr juhataja, soovitused, mille parlament pani paika Euroopa Komisjoni tööprogrammile 2009 aastaks, on kõiki asjaolusid arvestades üsna tugevad. Kuid oleks võinud eeldada, et parlament peaks esmajärjekorras õhutama austust demokraatliku õigusliku korra vastu Euroopas Euroopa Komisjoni poliitiliselt määratud kõrgete ametnike kaudu.

Mida tähendab see praktikas? Toon vaid kaks näidet. Esiteks – jumal tänatud – austatakse Iiri rahva otsust, seda otsust, mis väljendab vaieldamatult enamike Euroopa kodanike enamust, kel puudub isegi võimalus Lissaboni lepingu vastu sõna võtta: seega heitke kõrvale varjatud Euroopa põhiseadus.

Teine näide, mis on kõige tähtsam, on peatada liitumisläbirääkimised Türgiga, millel puudub igasugune demokraatlik alus. Loomulikult oleme juba pikka aega teadnud, et eurokraadid ei hooli põrmugi kodanike soovidest, kes sellegipoolest maksavad nende pillava elustiili kinni maksude maksmisega.

– Resolutsioon: EL-India tippkohtumise ettevalmistamine (Marseille, 28. september 2008) (RC B6-0426/2008)

Bogdan Pęk (UEN) - (*PL*) Hr juhataja, selle resolutsiooni küsimuses hääletamise ajal leidis aset juhtum, kus suuline muudatusettepanek lükati tagasi. See juhtus hr Schulzi palvel, kes on üks peamisi inimõiguste kaitsjaid ja mittediskrimineerimise toetaja. Hr Cohn-Bendit, kes on tuntud laiaulatusliku inimõiguste kaitsjana oli ka asjaga seotud. Oleme aga täiesti teadlikud õudsetest sündmustest Indias ja selles riigis toimuvast verevalamisest. See mõjutas täpsemalt kristlasi. Seetõttu ei suuda ma mõista, kust selline juhtivate Euroopa poliitikute ilmutatud neorassism pärineb. Ma ei suuda mõista, kuidas need inimesed julgevad sellise selge muudatusettepaneku raportisse siinsamal täiskogul tagasi lükata. Pealegi peaks parlament olema rajatud inimõiguste kaitsele ja mittediskrimineerimise põhimõttele. Usun, et see küsimus pakub parlamendile ja üldisele elanikkonnale rikkalikult mõtlemisainet.

Jo Leinen (PSE) - (*DE*) Hr juhataja, ma hääletasin ELi-India tippkohtumise resolutsiooni vastu mitte seetõttu, et olen Indiaga koostöö tegemise vastu. Vastupidi, sellel täiskogul India sõprade rühma kaaspresidendina toetan selgelt Indiaga koostöösuhete tugevdamist. Kuid see resolutsioon ei ole midagi kõikide teemade ostunimekirja taolist, mida võime selle tohutusuure riigiga seoses ette kujutada.

Lõige 29 on juhtum, millest kõnelen: selles lõikes kutsume komisjoni üles esitama eduaruannet inimõigustest Indias ja esitama ELi-India inimõiguste dialoogi tulemusi. Vaatamata sellele, et toona oli meil arvukalt lõike, mis viitasid konkreetsetele rahvastikurühmadele nagu Orissa kristlased, Kašmiiri moslemid ja kastivälised dalitid teistes riigi piirkondades. Sel määral oli see, mida äsja kuulsime eelkõnelejalt paras absurd, eriti arvestades, et seda teemat on selles resolutsioonis väga sageli puudutatud.

Arvan, et kõigel on oma õige aeg ja koht. Kujutage ette, kui India parlament võtaks vastu resolutsiooni Rooma staatusest Tšehhi Vabariigis, ungarlastest Slovakkias ja venelastest Eestis ja Lätis. Me ei ole piisavalt küpsed kõige tähtsamatele küsimustele keskendumiseks, selle asemel kaldume alati pika kõiksuguste teemade loendi tõttu teelt kõrvale ning see kitsendab tõepoolest meie mõju. Ma tean, et selle tulemusel ei võeta meid tõsiselt.

Seetõttu hääletasingi resolutsiooni vastu. On äärmiselt kahju, et üheksas tippkohtumine on oluline. Täiskogu on rääkinud reformist ja just seda me vajamegi. Meil tuleb mõelda ka sellelaadsete resolutsioonide teksti reformimisele.

Kirjalikud selgitused hääletuse kohta

- Raport: Costas Botopoulos (A6-0324/2008)

David Martin (PSE), *kirjalikult* – Costas Botopoulose raport "Parlamendi Kodukorra artikli 121 muudatusettepanek Euroopa Kohtus" käsitleb väiksemate muudatustega parlamentaarse menetluse kodukorras. Seetõttu hääletasin selle soovituste poolt.

Andrzej Jan Szejna (PSE), *kirjalikult* – (*PL*) Ma hääletasin Euroopa Parlamendi kodukorra artikli 121 muudatusettepaneku raporti poolt, mis puudutab Euroopa Kohtu menetlust. Toimisin selliselt, kuna kõnealune küsimus on näide austusest kodukorra seaduse vastu.

Kodukorra artikli 121 (3) kohaselt tuleb presidendil tuua hagi Euroopa Kohtusse parlamendi nimel ning vastavalt vastutava komisjoni soovitustele. See säte viitab otseselt ja üksnes kaebustele kohtus. Sellistel juhtudel ei ole võimalik sellist laiemat tõlgendust rakendada, mille kohaselt võiks seda sätet rakendada teistel teistsuguse iseloomuga juhtudel kohtus. Seda sätet rakendatakse vaid juhtudel, mis hõlmavad kaebuse sisse andmist (õigusakti kehtetuks tunnistamisel näiteks) kui parlament algatab kohtumenetlust.

Õiguskindluse ja lõpetatuse tagamise huvides tegi raportöör õigustatult ettepaneku artiklile 121 uue lõike lisamiseks. Uus lõige peaks pühaks sisse seatud tava, mis puudutab Euroopa Parlamendi presidendi poolt märkuste kohtule esitamist ja tema esinemist kohtus õigusasjade komisjoni palvel. Tehtud muudatusettepanek kehtestab järgitava menetluse erimeelsuste ilmnemisel presidendi ja vastava komisjoni vahel. Tänu sellele muudatusettepanekule on praegu järgitaval menetlusel demokraatlik õiguslik alus.

- Raportid: Carlos Coelho (A6-0351/2008 ja A6-0352/2008)

Genowefa Grabowska (PSE), *kirjalikult* – (*PL*) Ma soovin väljendada rahulolematust, et vaatamata faktile, et SIS on suure tähtsusega küsimus Euroopa Liidu liikmetele, on see menetlus konsulteerimisel, millest tulenevalt esitab parlament lihtsalt oma vaateid. Viimane ei ole nõukogule siduv.

SIS – Schengeni infosüsteem – sümboliseerib tegelikult piirideta Euroopat, mis tagab piirkonnale vabaduse, turvalisuse ja õigluse kogu liidu raames. SIS on loonud vanades liikmesriikides võimaluse politsei ja õigusinstitutsioonide vaheliseks koostööks kriminaalasjades. See on võimaldanud unikaalse Euroopa isikute ja üksuste andmebaasi rajamist. See on eriti oluline viisade ja elamislubade väljastamise kontekstis. Kui 12 uut liikmesriiki ühinesid liiduga, muutus vajalikuks nende kaasamine SIS süsteemi. SIS II vastab sellele vajadusele. See on uue põlvkonna süsteem, mis hõlmab kõiki ELi liikmesriike ja võimaldab koguda täieliku andmestiku, sealhulgas ka biomeetrilisi andmeid ja infot Euroopa vahistamiskäskudest.

Nüüd on vaja liidul võtta käsile keeruline operatsioon, kus kõik andmed tuleb uude SIS II süsteemi üle kanda. See on väga vajalik operatsioon, kuid ühtlasi ka keerukas operatsioon. Seega kutsun üles hoolikusele ja ettevaatusele. Niinimetatud vanas süsteemis kogutud andmeil ei tohi lasta lekkida ja sattuda valedesse kätesse. Andmetega tuleb turvaliselt ümber käia, sest sellest sõltub ELi kodanike ja liikmesriikide turvalisus.

Pedro Guerreiro (GUE/NGL), *kirjalikult.* – (*PT*) Me püüame tagada, et Euroopas oleks võimalik täiesti vaba rahva liikumine. Selle tulemusel leiame, et Schengeni tsoon (mis ei hõlma kõiki ELi riike ja veelgi vähem kõiki Euroopa riike), vaatamata osalejariikide vaheliste barjääride eemaldamisele tugevdab tegelikult barjääre teiste riikidega (eriti riikidega, millega Portugalil on ajaloolised seosed).

Olles seda öelnud, ei saa me ignoreerida fakti, et kasutades "liikumisvabaduse" ettekäänet, luuakse infosüsteem ja andmebaasid, mis ületavad seda eesmärki, muutes need üheks keskseks ja toetavaks vahendiks (või "selgrooks") turvalisuse ründel (mida juhib EL) ja õiguse ja siseasjade progressiivsel üleminekul ühenduse kätte – need valdkonnad on otse liikmesriikide autonoomia südames.

Teisisõnu ei saa me nõustuda sellega milleks nõukogu presidentuur teeb ettepaneku luua esmalt süsteem ja seejärel kehtestada selle eesmärgid. Eesmärgid on eriti olulised, sest eemärgid on määratud pikaks ajaks (Euroopa vahistamiskäsu ja biomeetriliste andmete kasutuselevõtt, ligipääs uute üksuste kaudu, sealhulgas andmete jagamine kolmandate riikidega ja nii edasi).

Nagu oleme eelnevalt öelnud, ohustavad need abinõud kodanike õiguste, vabaduste ja garantiide kaitset.

Carl Lang ja Fernand Le Rachinel (NI), kirjalikult. – (FR) Selle raporti lugemisel kerkib pähe üks küsimus: kas seda tehakse seetõttu, et "esimese põlvkonna" Schengeni infosüsteem ei toiminud või oli siis vähemalt ebaefektiivne Schengeni tsooni turvalisuse tagamise vahendina, et kasutusele on võetud "teise põlvkonna" süsteem, mis on kavandatud nende puudujääkide kõrvaldamiseks.

Paraku mitte, kuna see teise põlvkonna süsteem ei ole midagi enamat, kui juba varasema vigase süsteemi ajakohastatud versioon.

Vastavalt komisjoni esitatud arvnäitajatele ületab ELi piiri igal aastal 400 000 illegaalset immigranti. Oletades isegi, et peagi on saadaval ja kasutusvalmis biomeetrilised andmed, et luua selleks faile ja juba iseenesest registreeritud illegaalseid immigrante koju saata, ei suudaks Euroopa Liit teha lõppu oma rannikuil ja maismaapiiridel toimuvale massilisele immigratsioonile seoses liikmesriikide juhtimismehhanismide puudumisega sise- ja välispiiridel.

Schengeni infosüsteem jääb vaid kasutuks tööriistaks seni kuni kehtib ohtlik Schengeni leping.

Andreas Mölzer (NI), *kirjalikult*. – (*DE*) SIS II ellu viimist tuli korduvalt seoses tehniliste probleemidega edasi lükata. Tol ajal esines näiteks uutel Ida-Euroopast pärit liikmesriikidel mitmeid tõsiseid probleeme nende riigipiiridel ning seetõttu surusid nad peale "ajutiste abinõude programmi". See võis olla toona näiliselt arukas lähenemisviis olukorrale, kuid vaieldamatult kaasnesid sellega lisakulutused.

Kogemused olemaoleva SISi mudeliga näivad olevat positiivsed. Pikemas perspektiivis tuleb seda programmi loomulikult edasi arendada. Kiiresti vajaduse järgi valmistatud üleminekulahendused võivad põhjustada aga lünki turvalisuses, sel põhjusel lükkasin tagasi improviseeritud versiooni kavandatava kasutuselevõtu kuna arvan, et see on ennatlik.

- Ettepanek teiseks lugemiseks: Dirk Sterckx (A6-0334/2008)

Jim Higgins (PPE-DE), kirjalikult. – Seoses regulatoorse kapitali väärtusega 1, 3, 4, 5, 6, 7 Sterckx'i raportis andsin koos Iirimaa EPP-DE kolleegidega vastuhääle ehk me hoidusime neist muudatusettepanekutest, et väljendada oma muret teemadel iseseisva institutsiooni võimu kohta ja direktiivi käsitlusala kohta, mis õõnestab liikmesriikide pädevust mitmetes valdkondades. Me toetame direktiivi üldist impulssi ja loodame näha parlamendi ja nõukogu vahel edukat leppe sõlmimist.

Carl Lang ja Fernand Le Rachinel (NI), *kirjalikult*. – (*FR*) Euroopa soovib kaitsta end merel õnnetusjuhtumite eest ja oma meresid ja ookeane reostamise eest. See on tervitatav nähe. Hiljutised kohutavad näited laevade *Prestige* ja *Erika* hukkumisest meenutavad meile kohustust olla tähelepanelikud ja jälgida laeva turvalisust, kuid ka meie vastutust keskkonnakatastroofi korral.

Lisaks tuleks lisada direktiivi ettepanekule erialus õnnetusjärgseks juurdluseks. Esmakordselt oldi nõus, et tuleks rajada juurdlusasutus, mis kohustub otsustama täiesti iseseisvalt ja erapooletult, kas algatada uurimist või mitte selleks, et selgitada välja õnnetusjuhtumi põhjused ja asjaolud. Kavatsused on head, lootkem, et neid ei heideta kaalul olevate suurte finantshuvide tõttu kõrvale.

Vincent Peillon (PSE), *kirjalikult.* – (*FR*) Hääletasin selle Belgia kolleegi hr Sterckxi loodud raporti poolt, mis käsitleb mereliikluse reguleerimist. Alates 1999. aastal toimunud *Erika* laevahukust ja 2002. aastal toimunud *Prestige'i* laevahukust oleme oodanud asjata Euroopa poolseid lahendusi, mis tagaks selle, et selliseid katastroofe enam kunagi ei juhtuks. Ohud pole kaugeltki mitte kahanenud vaid kasvavad iga päevaga: mereliiklus peaks järgmise 30 aasta jooksul kolmekordistuma.

Hoolimata sellest murettegevast ennustusest on enamikel liikmesriikidel kiire komisjoni esitatud ja Euroopa Sotsialistide Partei toetatud põhimeetmete "põhja laskmisega". Üks tähelepanuväärne märkamatult kadumine on kindlustuspoliisi kadumine finantsgarantiide kaudu, mis muudab merekatastroofide ohvritele kompensatsiooni andmise lihtsamaks.

Selle raporti vastu võtmine tähendab künismile ja liikmesriikide vastutustundetusele vastu astumist. Parlament võib tunda uhkust oma ühtsuse üle, sest oma tänase hääletuse kaudu näitab see oma piiramatut pühendumust turvalisematele ja vähem reostatud Euroopa vetele.

- Ettepanek teiseks lugemiseks: Jaromír Kohlíček (A6-0332/2008)

Jim Higgins (PPE-DE), kirjalikult. – Üheskoos oma Iirimaa EPP-ED kolleegidega hoidusime Kohlíčeki raporti muudatusettepanekute raporti kohta hääletamast. Me toimisime selliselt seoses murega, mis seondub juurdluste tehniliseks ja kriminaalseks jagamise mõjuga ja seoses probleemidega, mis sellest tulenevalt Iirimaa seadusandluses esile kerkivad. Me toetame selle üldist impulssi ja kõiki tänasel täiskogu istungil vastu võetud merendusalaseid raporteid.

Ian Hudghton (Verts/ALE), *kirjalikult*. – Šotimaa esindajana tunnistan meretranspordi tähtsust ja arvan, et sel sektoril on tulevikus tohutu arengupotentsiaal. On oluline, et võetaks kasutusele vastavad meetmed, mis maksimeeriks turvalisust merel ja hoiaks ära õnnetusjuhtumeid, sellest tulenevalt on selle paketi ülesanne – mida pean tervitatavaks – hoida ära korduvate õnnetusjuhtumite toimumist.

- Ettepanek teiseks lugemiseks: Paolo Costa (A6-0333/2008)

Ian Hudghton (Verts/ALE), kirjalikult. – Costa raport käsitleb kõikide merepiirkondade jaoks olulisi teemasid. On oluline, et ELil oleks tõsi taga mere turvalisusstandardi tõstmisega, samas meritsi vedajate õlule ebarealistlikku koormat panemata. Toetan täielikult arvamust, et riigivõimud ja sadamavõimud etendavad antud piirkonnas kaasnevate ohtude kindlaks tegemisel olulist rolli ning on üldiselt rahul täna täiskogul vastu võetud meetmetega.

- Ettepanek teiseks lugemiseks: Dominique Vlasto (A6-0335/2008)

Jim Higgins (PPE-DE), kirjalikult. – Üheskoos oma Iirimaa EPP-DE kolleegidega hoidusime sadamariigi kontrolli laevanduses käsitleva raporti küsimuses hääletamast seoses murega, et esitatud muudatusettepanekud õõnestavad ja muudavad komplitseeritumaks Pariisi vastastikuse mõistmise memorandumi ning tunneme, et lipuriikide teemat tuleks pigem käsitleda eraldi direktiivis ja selliste muudatusettepanekute kaasamine muudaks selle direktiivi põhjendamatult keeruliseks.

Dominique Vlasto (PPE-DE), *kirjalikult.* – (*FR*) Oma tänase hääletamisega oleme nõukogule meenutanud, et Erika III pakett moodustab terviku ja tuleks ka sellisena läbi vaadata. Seetõttu nõustusin Savary raportile tehtud paranduste lisamisega oma raportisse sadamariikide kontrollist laevanduses. Lisaks taastades meie esimese lugemise seisukohad, oleme keeldunud järgimast nõukogu ja jätmast kõrvale kaks olulist ettepanekut lipuriikide kontrolli ja laevaomanike tsiviilvastutuse kohta, millele ei leidunud ühist seisukohta.

Eesistujariik Prantsusmaa – kelle raske töö ja pidev pühendumine sellele probleemile lahenduse leidmisel väärib mainimist – on veendunud, et nõukogul tuleks kahe puuduva ettepaneku kallal uuesti tööd alustada. Olen veendunud, et neil õnnestub ummikseisust välja murda ja lepitusmenetlus tingib üldise üksmeele Erika III paketi osas. Loodan, et seda protseduuri saab viivitamatult algatada, et jõuaksime kokkuleppe sõlmida enne käesoleva aasta lõppu. Meresõiduohutus peab jääma Euroopa poliitilises tegevuskavas üheks prioriteediks ning sellest kavatsusest tulenevalt jätkan meie ettepanekute toetamist.

- Ettepanek teiseks lugemiseks: Luis de Grandes Pascual (A6-0331/2008)

Charlotte Cederschiöld, Christofer Fjellner, Gunnar Hökmark ja Anna Ibrisagic (PPE-DE), kirjalikult. – (SV) Mõõdukad toetavad eriti ühiste eeskirjade ja standardite direktiivi ettepanekut laevade kontrollimise ja ülevaatusega tegelevatele organisatsioonidele ja hääletasin ka selle poolt esimesel lugemisel 2007. aasta aprillis.

Teiseks lugemiseks ette valmistamisel otsustas transpordi- ja turismikomisjon ühendada selle direktiiviga suur osa lipuriikide nõuete järgimise direktiivi, mille nõukogu lükkas tagasi.

Lipuriikide nõuete järgimise direktiiv oli katse laiendada ELi pädevust piirkonda, kus juba kehtivad ÜRO määrused. Me hääletasime juba selle laiendamise vastu esimesel lugemisel 2007. aasta märtsis ja seetõttu ei toeta ma ka seda katset neid määrusi tagaukse kaudu kasutusele võtta osana ühiste eeskirjade ja standardite direktiivist laevade kontrollimise ja ülevaatusega tegelevatele organisatsioonidele. Seetõttu oleme otsustanud hääletada hr de Grandes Pascuali raporti vastu.

– Ettepanek teiseks lugemiseks: Luis de Grandes Pascual (A6-0330/2008)

Brian Simpson (PSE), *kirjalikult*. – Ma toetan seda parlamendi raportit, mis käsitleb laevade kontrollimise ja ülevaatusega tegelevaid organisatsioone ning ma toetan teisi parlamendi raporteid, mis koos käesolevaga moodustavad merenduspaketi.

Kahe "puuduva" toimiku teema tsiviilvastutuse ja lipuriikide valdkonnas tuleb nõukogul mingil moel lahendada, seega on oluline, et parlament jätkaks survet, lisades need üheskoos Sterckxi raportile laevaliikluse seiresüsteemist, Vlasto raportile sadamariikide kontrollist ja käesolevale raportile.

Palju tööd on ära tehtud ning ma tunnen, et kokkulepe viie toimiku osas, mille üle täna hääletasime, oleks kergesti saavutatav, kuigi ilma tsiviilvastutuse ja lipuriikideta ei ole võimalik edasi liikuda. Nõukogu peab leidma lahenduse oma siseprobleemidele või vastasel korral ei ole me suutelised turvalisema meresektori pakkumiseks ELi kodanikele.

Ettepanek teiseks lugemiseks: Dirk Sterckx (A6-0334/2008), Jaromír Kohlíček (A6-0332/2008),
 Paolo Costa (A6-0333/2008), Dominique Vlasto (A6-0335/2008), Luis de Grandes Pascual (A6-0331/2008 - A6-0330/2008)

Marie-Arlette Carlotti (PSE), *kirjalikult.* – (FR) Naftatankerite *Erika* ja *Prestige* laevahukkude järel juhtisid Euroopa sotsialistid võitlust "tipptasemel" ELi merejulgeoleku lepingute eest.

Seitse kolmanda meresõiduohutuse paketi raportit on otsustav samm eesmärgi saavutamise suunas, tingimusel, et nõukogu ei röövi neilt nende sisu.

Alates esimesest lugemisest aastal 2007 on nõukogu tagasi lükanud enamiku parlamendi soovitusi ülejäänud viie kohta.

Teisel lugemisel ja pärast oluliste muudatuste tegemist kinnitab parlament taas Euroopa merenduspoliitika loomisele omistatavat absoluutset prioriteeti, mis võimaldab kõrget julgeoleku taset, mis puudutab:

- lipuriikide kontrolli,
- ühenduse laevaliikluse seiresüsteemi,
- reisijate meritsi vedajate vastutust,
- laevade kontrollimise ja ülevaatusega tegelevaid organisatsioone,
- sõltumatu kompetentse võimuorgani määramine merehädas olevate laevade vajaduste rahuldamiseks,
- "reostajalt tasu nõudmise" põhimõtte rakendamine merendussektoris.

Toetan kindlalt seda sõnumit nõukogule.

Ma pöördun abi saamiseks Nicolas Sarkozy ja Dominique Bussereau poole, et tagada see, et eesistujariik Prantsusmaa võimaldaks luua Euroopa merepiirkonda, mis võib toimida eeskujuna kõikidele.

Seán Ó Neachtain (UEN), *kirjalikult.* – (*GA*) Hiljuti toimus purjelaeva õnnetus 30 kilomeetri kaugusel Prantsusmaa rannikust. *Erika* meeskonnal ja pardal olnud inimestel oli kõvasti õnne ja nad pääsesid vigastusteta. Kuid neil ei tulnud üksnes õnnele tugineda. Nad jäid ellu tänu Prantsusmaa päästemeeskonna abile. Iirimaa ja Prantsusmaa merejuurdlusüksused töötasid tihedas koostöös katastroofi põhjuste uurimisel.

Erika juhtum toob esile selle, mis võib juhtuda kui meeskond kõhkleb abi otsimast. Nagu raportite autor on öelnud, ei tohiks laeva pardal viibijate elu ja keskkonna heaolu ohtu seada selleks, et õnnetusjuhtumi korral vältida ühenduse võtmist lähima sadama või päästemeeskonnaga.

Meresõiduohutuse seisukohalt on vaja kohe rahvusvahelist koostööd. Seega loodan, et teisel merenduspaketi lugemisel jõutakse lahenduseni ning selle tulemusel annan ma hea meelega oma toetuse neile raportitele.

- Raport: Catherine Trautmann (A6-0321/2008)

Šarūnas Birutis (ALDE), kirjalikult. – (LT) Ravimilepingute põhieesmärk peab olema meie ühiskonna tervise kaitsmine. Kuigi see eesmärk tuleks saavutada meetmetega, mis ei takista tööstusharu arengut Euroopa Liidus või kauplemist meditsiinitoodetega. Vaatamata tõsiasjale, et varasemates eeskirjades on koostatud toiduvärvide nimekiri, kehtivad erinevates riikides nende kasutamise kohta erinevad seadused. Need erinevused võivad takistada neid värvaineid sisaldavate ravimitega kauplemist ning seetõttu tuleb seda eeskirja muuta; sest see tooks suurema selguse ja muudaks paljude institutsioonide töö lihtsamaks.

Carlos Coelho (PPE-DE), *kirjalikult.* – (*PT*) Selle ettepanekuga üritatakse muuta elektroonilise side õigusraamistikku selle tõhususe tõstmiseks, lihtsama ja tõhusama ligipääsu tagamiseks vabade sageduste raadiospektrile ja kahandada eeskirja täitmiseks vajalikke halduskulusid.

Selle tulemusel peaks ükskõik kus ELi piires saama Euroopa kodanikud kasu tõhusamatest ja odavamatest sideteenustest, kasutagu nad siis mobiiltelefone, lairibaühendust Internetiga või kaabeltelevisiooni.

Uus raadiospektri süsteem on kavandatud uude infrastruktuuri tehtud investeeringu edendamiseks ning kõigile kodanikele lairibateenustele juurdepääsu võimaldamiseks.

Seesmine sideteenuste turg, mis toimib veatult ja konkureeriv infoühiskonna majandus, mis toob kasu tarbijatele ja ettevõtetele võib eksisteerida vaid siis, kui telekommunikatsiooni õigusraamistikku selgelt rakendada. Sel eesmärgil tuleb tugevdada komisjoni koordineerivat rolli, tegutsedes koostöös riiklike reguleerivate asutustega ja uue Euroopa telekommunikatsiooni reguleerivate asutuste ameti (BERT) uue üksusega ja selleks, et parandada nii riiklike otsuste ühtsust mõjutades siseturgu ja heastamisvahendite kehtestamisega.

Seetõttu toetan ma seda raportit ja peamisi muudatusettepanekuid, millega püütakse laiendada pakkumist tarbijatele konkurentsi tugevdamise teel.

Edite Estrela (PSE), *kirjalikult.* – (*PT*) Ma hääletasin Catherine Trautmanni elektrooniliste sidevõrkude ja -teenuste raporti poolt, sest minu arust tuleb elektroonilise side õigusraamistikku parandada, selleks et pakkuda tarbijale suuremaid valikuvõimalusi, paremat kaitset, odavamaid teenuseid ja paremat kvaliteeti.

Koos uue Euroopa telekommunikatsiooni reguleerivate asutuste ameti loomisega tagab see õigusraamistik parema tarbijate eraelu puudutavate andmete kaitse, tõstab konkurentsi, pakub tarbijatele rohkem valikuvõimalusi ja muudab lepingutingimused selgemaks. Tuleb ka esile tuua, et see "pakett" soodustab puuetega inimeste ligipääsu telekommunikatsiooni teenustele.

Ilda Figueiredo (GUE/NGL), *kirjalikult.* – (*PT*) Sarnaselt teistele loodusressurssidele kuulub spekter üldsusele. Seetõttu on see valdkond, mis peaks jääma riikliku juhtimise käsitlusalasse, et tagada avalikkuse huvide teenimine. See on ainus moodus teenida üldsuse huve, mis on olulised kõigi jaoks mõeldud infoühiskonna välja arendamiseks. Seetõttu ei nõustu me põhimõtteliselt vastu võetud resolutsiooniga ning hääletasime selle vastu.

Kogemus on näidanud, et kombineeritud lähenemisviisid (poliitikasuunad ja turg) lõpetavad alati pigem majandusrühmade kui inimeste huvide teenimisega. Sama kehtib ka digitaalringhäälingule üleminekuga vabaneva spektriosa kohta, kus prioriteetideks peaks olema sotsiaalsed, kultuurilised ja majanduslikud väärtused (parem avalik teenistus, traadita lairiba tehnoloogia kasutus geograafiliselt laiematel aladel, areng ja töökohtade loomine ja nii edasi), mitte riigitulude suurendamine.

Spektri haldamine on iga liikmesriigi ainupädevuses. Kuigi esineb teatud resolutsiooni aspekte, millega me ei nõustu, siis lähtudes sellest, et spekter ei tunne piire ja et spektri tõhus kasutamine liikmesriikide ja ELi tasandi koordineerimisel on kasulik, eriti üleeuroopaliste teenuste välja töötamisel ja rahvusvaheliste lepingute suhtes läbirääkimistel. Kuid me ei nõustu kaubanduspoliitikale identse lähenemisviisi kasutamisega.

Petru Filip (PPE-DE), kirjalikult. – (RO) Telekommunikatsiooni pakett on üks tähtsamaid EP-le käesoleval istungil kontrollimiseks esitatud pakette teades, et üks peamisi globaliseerumise alustalasid on suhtlemine reaalajas nii koduriigis kui ka rahvusvahelises ruumis. Siit ka 27 liikmesriigi erinevatest lähenemisviisidest tulenev muudatusettepanekute rohkus, millest igal on oma riiklik tegelikkus. Vaatamata lähenemisviiside lahknevusele, mida arutelude käigus ilmutati, leian, et Trautmanni raport on kogu Euroopa ruumile samm edasi, isegi kui sellised muudatusettepanekud nagu 132 ja 138 tekitasid elavat arutelu. Leian, et käesolev Euroopa Parlamendi vastu võetud versioon kindlustab nii ühise lähenemisviisi Euroopa ruumis side arendamisele kui ka virtuaalruumi üle konstruktiivse kontrolli kehtestamisele, mis puudutab selliseid aspekte nagu andmekaitse või küberruumis leviv organiseeritud kuritegevus. Seetõttu on mul selle parlamendi liikmena õigus hääletada selle raporti poolt.

Ruth Hieronymi (PPE-DE), *kirjalikult.* – (*DE*) 40 allakirjutanu nimel olen jätnud välja 132 muudatusettepaneku Trautmanni raportile, sest ei olnud võimalik jõuda kompromissini või tugevdada põhiõigust intellektuaalse vara kaitsele Euroopa Parlamendi arutelude käigus telekommunikatsiooni raamistiku direktiivist.

Muudatusettepaneku 132 eesmärk oli töötada välja uued meetodid rohkem tasakaalustatud suhete saavutamiseks vaba infole ja Internetile juurdepääsu põhiõiguse ja intellektuaalse vara kaitse õiguse vahel vastukaaluks drastilisele Internetipiraatluse kasvule.

PPE-DE fraktsioon loobus oma toetusest sellele muudatusettepanekule pärast seda kui vasakpoolsed fraktsioonid (PSE, Verts/ALE, GUE/NGL) sidusid oma toetuse del Castillo Vera raportile (Euroopa Elektroonilise Side Turu Ameti loomine) antud küsimusega.

Astrid Lulling (PPE-DE), *kirjalikult*. Telekommunikatsiooni sektor areneb sellises tempos, et on osutunud vajalikuks seadusandliku raamistiku kehtestamine. Kuigi on ilmne, et see raamistik peaks olema ennekõike läbipaistev ja täpne, siis ennekõike ei tohiks see peatada Euroopa telekommunikatsiooniettevõtete investeeringuid, mis seisavad silmitsi Ameerika ja Aasia turgude poolse tugeva konkurentsiga. Meie ettevõtted peavad suutma kavandada ja investeerida viivitamatult uutesse tehnoloogiatesse.

Kuigi tekekommunikatsiooni sektori siseturu tugevdamisest on kasu kõigile, olen rõõmus, et komisjonil ei ole õnnestunud oma võimu meie üle kehtestada, vaid parlament on teinud ettepaneku Euroopa telekommunikatsioonisektori reguleerivate asutuste kogu loomise kohta, mis on hea alternatiiv, mis parandab koostööd riiklike reguleerivate asutuste vahel ja väldib Euroopa Elektroonilise Side Turu Ameti lisabürokraatiat. Luksemburgi telekommunikatsiooni turg (4,7 % töötavast elanikkonnast on otseselt või kaudselt selles

sektoris tööl) vajab näiteks võimsat riiklikku reguleerivat asutust, mis seisaks selle omapäradele oleks teemaga kursis. Käesoleval juhul oli õige otsus rakendada subsidiaarsuse põhimõtet.

David Martin (PSE), *kirjalikult.* – Telekommunikatsiooni valdkond on kiiresti arenemas. Järelikult tuleb säilitada uusi meetmeid ja suurendada tarbijakaitset ja telekommunikatsiooni kasutaja õigusi. Catherine Trautmanni raport elektroonilisest kommunikatsiooni võrgust ja teenustest püüab julgustada järgmise põlvkonna telekommunikatsiooni võrgu välja arendamist Euroopas. Ma arvan, et see on positiivne panus telekommunikatsiooni määruse arendamisele, mis edendab uue side infrastruktuuri investeerimist ja suurendab tarbijaõigusi. Minu antud hääles peegeldub see seisukoht.

Dimitrios Papadimoulis (GUE/NGL), *kirjalikult*. – (*EL*) Ma hääletasin Euroopa Ühendatud Vasakpoolsete/Põhjamaade Roheliste Vasakpoolsete liitfraktsiooni esitatud muudatusettepanekute poolt: need garanteerivad suurema vabadusastme Internetis, sest see kuulub väljendusvabaduse alla, mis on demokraatia seisukohalt samavõrd oluline kui pressivabadus. On positiivne märk, et vaatamata suurele lobirühmade survele on parlament väljendanud oma vastasseisu sellisele suvalisele Internetist kõrvale jätmisele ning ei ole aktsepteerinud, et mis tahes kasutajale võidaks juurdepääsu Internetile keelata.

Sellegipoolest jääb raport lõppanalüüsis negatiivseks. EL peab omistama suurt tähtsust avalikule dialoogile selleks, et tagada nii väljendusvabadus kui isikuandmete kaitse koostöös kodanikuühiskonnaga.

Olle Schmidt (ALDE), kirjalikult. – (SV) Ma pean mainima, et telekommunikatsiooni pakett on üks kõige keerulisemaid seadusettepanekuid, millega olen eales siiatulekust saati kokku puutunud. Ühelt poolt seetõttu, et see on tehniliselt keerukas, kattuvate seadusandlike algatustega; teisalt seetõttu, et konfidentsiaalsuse ja turvalisuse vaheline tasakaal nõuab juba oma olemuselt hoolikat kaalutlemist. Ma võtsin seisukoha, et kuna Internetti ei saa jätta täiesti reguleerimata, tuleb õigusriigi ühiskonna põhimõtted sellegipoolest vähendamata kujul rakendada. Ma ei saa nõustuda õigusemõistmise erastamisega, mis juhtuks siis, kui eraettevõtetel lubataks veebi sekkuda ja kehtestada sisule tsensuur enne, kui kasutajad saavad oma arvamuse välja öelda. Kui seisukoht on selline, et läbipaistvus peaks olema juhtprintsiip, siis on filtreerimine äärmiselt problemaatiline teema.

Samas kui peab olema selge, et kodanikuveebi kasutajate seiret ei tohi kunagi kaubanduslikel eesmärkidel lubada, siis loomulikult ei osale ma seadusandluse loomisel, mis takistaks politseil lastepornograafia uurimist või seaks mingil muul ohtu üldsuse turvalisuse. On oluline mitte aidata kaasa Euroopa õiguslikule raamistikule, mis takistab tehnoloogia arengut ja piirab Interneti demokraatlikku, sotsiaalset ja professionaalset käsitlusala ja võimalusi.

Lõpuks asusin ma seisukohale, et on loodud piisavalt kaitsemehhanisme, mis võimaldaks mul hääletada telekommunikatsiooni turu vabaks laskmise poolt, mis on nii oluline.

Dominique Vlasto (PPE-DE), *kirjalikult.* – (FR) Ma soovisin hääletada pr Trautmanni raporti poolt, kuna selles väärtustatakse raadiosageduste sotsiaalset, kultuurilist ja majanduslikku väärtust, pakkudes samas paremat spektri haldamist kõigi operaatorite ja tarbijate hüvanguks.

See esimene lugemine võimaldab meil ka pakkuda tasakaalustatud alternatiivi algsele komisjoni ettepanekule, millega oleks komisjon konkurentsi monitooringul pigem vahekohtunikuks kui kohtunikuks muudetud. Riiklikele reguleerivatele asutustele on oluline jätkuvalt täisrolli etendamine.

Kuigi ma kahetsen pr Trautmanni suulise muudatusettepanek vastuvõtmist. Samas kui see tundub täiesti vastuvõetav, siis praktikas võetaks selle muudatusettepanekuga kasutusele lõppkasutajate põhiõiguste hierarhia, keelustades kõik ennetustegevused ilma eelneva kohtuotsuseta side ja veebipõhise sisu jaotuse osas. Eilsed sündmused Soome koolis näitavad selgemalt kui kunagi varem seda, miks me peaks kehtestama korralikult läbi mõeldud ja tõhusad ennetusmehhanismid. Sellest see koostöö muudatusettepanek, mida ma toetasin kõneleski ning seetõttu avaldan kahetsust parlamendi käesolevalt valitseva olukorra üle.

Marian Zlotea (PPE-DE), *kirjalikult.* – (*RO*) IMCO raportöörina on mul meeldiv näha, et minu kolleegide poolt kolmel viimasel kuul tehtud töö on võtnud tasakaalustatud raporti kuju, milles sisalduvad märkimisväärsed parandused elektroonilise side sektorile. Ma usun, et need muudatused toovad kasu tarbijaile, pakkudes neile laialdasi valikuvõimalusi. Olen ühtlasi veendunud, et need muudatused toetavad ka turukonkurentsi.

Arvan, et funktsionaalse lahususe säilitamine riigivõimudele käepärase valikuvõimalusena annab neile võimaluse selles valdkonnas konkurentsi edendamiseks. Euroopa majanduskasv ja tarbijate heaolu sõltub

dünaamilisest ja konkureerivast telekommunikatsioonisektorist. Konkureerivatel turgudel on saadaval lairiba ning uustulnukad turul on toonud endaga kaasa kiiremad ja innovaatilisemad teenused.

Uue direktiivi eesmärgid on saavutatavad selliselt: reformitud spektri haldamine, paranenud e-side siseturgu reguleerivate määruste terviklikkus ja suurem turvalisuse ja terviklikkuse aste teenuskasutajate hüvanguks.

- Raport: Pilar del Castillo Vera (A6-0316/2008)

Carlos Coelho (PPE-DE), *kirjalikult.* – (*PT*) 2001. aastal alanud telekommunikatsiooniettevõtete vabaks laskmine on vabastanud Euroopa turud ohjest, mis on nüüd konkureerivamad, innovaatilisemad ja äärmiselt kasumlikud. Euroopa tarbijad on kahtlemata olnud peamised sellest arengusuunast kasu saajad üha laialdasema kättesaadavusega arvukamate ja paremate teenuste, vormide ja sisu kaudu. See oli tehnoloogiline, majanduslik ja sotsiaalkultuuriline (r)evolutsioon.

Vaatamata sellele selgelt positiivsele hinnangule ei saa me loorberitele puhkama jääda.

Endiselt eksisteerib kitsaskohti, mis takistavad tõeliselt integreeritud turu loomist. Need tulenevad peamiselt Euroopa määruste rakendamise erinevustest, mille eest kannab vastutust iga riiklik reguleerivate asutuste amet (NRA).

Seetõttu toetan BERTi ehk Euroopa Telekommunikatsiooni Reguleerivate Asutuste Ameti loomist, mis on Euroopa reguleerivate asutuste töörühma ajakohastatud ja tugevdatud versioon elektroonilise side võrkudele ja teenustele (ERG). See vastutab ühtsema määruste rakendamise eest ja on suuteline tuginema NRAde osalusele, mis omavad väärtuslikku kogemust selle valdkonna igapäevaste probleemide lahendamisel. BERTi loomisel järgitakse NRA kasutusele võetud parandusmeetmete osas sidusat reguleerivat lähenemisviisi kogu ELi raames, mis on täiesti sõltumatud valitsusest ja tööstusest.

BERT mängib ka rolli tarbijate teadlikkuse tõstmisel. Selles osas on ELil juba põhjust rahuloluks, arvestades selle rolli roamingu-teenuse hinna olulisel langetamisel.

Ona Juknevičienė (ALDE), kirjalikult. – (LT) Euroopa telekommunikatsiooni turu vabaks laskmine on toonud kasu kogu Euroopa Liidule. Intensiivsem konkurents sektoris on muutunud investeeringute ja innovatsiooni peamiseks ajendiks. Nõustun komisjoniga, et telekommunikatsiooni turg vajab endiselt juhtimist kuni selle üldiste konkurentsiseadustega vastavuses töötama hakkamiseni.

Kuigi põhimõtteliselt ei saa ma nõustuda komisjoni ettepanekuga luua teine institutsioon, mis reguleeriks seda turgu, sest see suurendaks omakorda bürokraatiat ja oleks kaugel liikmesriikide reguleeritud turgudest. Hääletusel toetan Tööstuse, teadusuuringute ja energeetikakomisjoni (ITRE) esitatud muudatusettepanekuid, mille eesmärk on laiendada olemasoleva Euroopa telekommunikatsioonisektori reguleerivate asutuste kogu (BERT) rolli kui ka anda Euroopa Komisjonile lisavolitusi.

Riiklikud telekommunikatsiooni turgu reguleerivad asutused peaks tegema tihedamat koostööd BERTi ja Euroopa Komisjoniga. Minu arvates võimaldaks tööstuskomisjoni ettepanek turuosalejail olla tõhusamalt korraldatud ja tagada riiklike reguleerivate asutuste tõhus osalus ja kasutada nende kogemust EL tasemel. See omakorda aitab ennetada maksumaksjate raha raiskamist veelgi bürokraatlikuma aparaadi rajamisele.

David Martin (PSE), *kirjalikult.* – Pilar del Castillo raport Euroopa Elektroonilise Side Turu Ameti kohta on tervitatav. Selle raporti nägemus Euroopa reguleerivate asutuste nõukogust, mis toimib sillana komisjoni ja riiklike reguleerivate asutuste ametite vahel on see, mis selgitab adekvaatselt turu keerukust ja selle igavesti laienevat iseloomu. See kajastub minu antud hääles.

- Raport: Patrizia Toia (A6-0305/2008)

Carlos Coelho (PPE-DE), *kirjalikult.* – (*PT*) Käesoleva ettepaneku eesmärk on edendada koordineeritud tegevust ELi tasemel selleks, et tagada digitaalsete dividendide efektiivne kasutamine.

Analoogtelevisioonilt maapealsele digitaaltelevisioonile üleminekul 2012. aasta lõpuks, mille eelduseks on digitaaltehnoloogia parem edastusvõime, vabaneb ennenägematul hulgal spekterruumi, mis loob ELile ainulaadse võimaluse turu kasvuvõimaluste avamiseks, kvaliteedi ja tarbijateenuste valiku laiendamiseks.

Seetõttu loodetakse, et liikmesriigid on võimelised oma digitaalseid dividende võimalikult kiiresti käiku laskma, selleks, et võimaldada Euroopa kodanikel täiesti uuest innovaatiliste ja konkureerivate teenuste vahemikust kasu saada.

Seetõttu peavad liikmesriigid otsustama, kuidas digitaalseid dividende kasutada ja tagada, et kõik need elektroonilised sideteenuste liigid oleks saadavad raadiosagedusaladel kooskõlas vastava riikliku sagedusala eraldamise kavaga ja Rahvusvahelise Telekommunikatsiooni Liidu põhikirjale.

Kuigi on oluline, et ühenduse lähenemisviis oleks koordineeritud selliselt, et me saaks vältida liikmesriikide vahelist eelarvamustel põhinevat sekkumist ja sekkumist liikmesriikide ja kolmandate riikide vahel. See võimaldab spektri kasutamisest tulenevat kasu maksimeerida, garanteerides seeläbi sotsiaalses ja majanduslikus mõttes optimaalse kasutamise.

David Martin (PSE), *kirjalikult*. – Spekter on telekommunikatsiooni sektoris lõplik ressurss. Liikmesriikide kavandatav lülitumisega täiesti digitaalsele televisiooniringhäälingule aastaks 2012 muutub suurem spekter kättesaadavaks. Järelikult tuleb hoolikalt kaalutleda seda, kuidas me seda kasutame. Ma usun, et Patrizia Toia raport ühisest lähenemisviisist digitaalse üleminekuga eraldatud spektri kasutamisele tunnustab konkureerivat nõudlust spektri järele ja selgitab teeninduse ja tehnoloogia erapooletuse küsimusi uute litsentside eraldamisel. Seetõttu hääletasin tema soovituste poolt.

- Raport: Malcolm Harbour (A6-0318/2008)

Marco Cappato (ALDE), kirjalikult. – (IT) Meie, radikaalsed liikmed, keeldusime täna Harbouri raporti poolt hääletamast, et rõhutada käest lastud võimalusi koheseks siduvaks tegevuseks, mis oleks parandanud puuetega inimeste kaasatust. Kuigi on tehtud mõningasi edusamme, on selliseid puuetega inimeste kaasatust puudutavaid kohustuslikke nõudeid, mida pädevatele võimudele ja telekommunikatsiooni operaatoritele kehtestada, liiga vähe. Näiteks ei ole arvesse võetud ühiselt koos Luca Coscioni assotsiatsiooniga paika pandud ettepanekuid kõikide riiklike ringhäälinguteenuse subtiitritega varustamise kohta uudiste ja jooksvate asjade saadetes; teenusoperaatorid ei ole kohustatud korrapäraselt puuetega kasutajaid just neile kavandatud teenustest ja neile olemasolevate madalamatest tariifidest teavitama.

Lisaks püsib paras segadus Interneti erapooletuse ja kasutajate põhiõiguste tagamise garantiide osas. Veeb on üha enam allutatud sõjalises stiilis monitooringule turvalisuse kaitse ettekäändel, taas kord õõnestatakse kasutajate vabadusi, samas kui peaks juba näidatama süstemaatilise veebi filtreerimise võimalusest tulenevalt kaitset ja garantiisid kasutajale.

Konstantinos Droutsas (GUE/NGL), kirjalikult. – (EL) Oma uue ettepanekute paketiga elektroonilise side valdkonnas edendab EL politseimeetmeid ja hirmutab Interneti ja kogu elektroonilise side kasutajaid, võttes kasutusele "filtreerivad" süsteemid üldise turvalisuse ja õiguste kaitse ettekäändel. Samas kehtestab see ühtlaselt EL telekommunikatsiooni, Interneti, audiovisuaalse toodangu ja edastuse, raadio- ja televisioonimeedia ja satelliitühenduse siseturu üle tugevdatud "sõltumatu" asutuse kontrolli monopoolsete ettevõtete huvides

Tulu kindlustatakse ja Euroopa monopolide positsiooni – seistes vastamisi rahvusvahelise konkurentsiga – tugevdatakse Euroopa tasemel turgude liitmise ja vabaks laskmisega. Esmalt toimub täielik vabaks laskmine ja riiklikul tasandil erastamine ning seejärel radikaalne ümberstruktureerimine, keskendudes liigselt meediale ja kapitali kogunemisele sektoris töötajate ja kasutajate arvel.

On kaks eraldi infrastruktuuri: ühelt poolt rahastatakse avalikku teenindamist valitsuse poolt, teisalt aga on meil vaba turumajandus. Valitsus rahastab avalikku teenindamist riigi rahadest ja see ei ole kasumlik, teenused müüakse edasi eraoperaatoritele.

Nende ettepanekute vastu võtmine paremtsentristlike ja vasaktsentristlike jõudude poolt paljastab taas kord nende entusiastliku toetuse kapitali huvides tehtud valikutele. See kinnitab vajadust muuta võimude tasakaalu radikaalselt teistsuguse poliitikaga töötajate kasuks, kasutades uut tehnoloogiat töötajate huvides.

Małgorzata Handzlik (PPE-DE), *kirjalikult.* – (*PL*) Üldkasutatavate elektrooniliste sideteenuste kasutajate õiguste kohta vastu võetud raportiga üritatakse parandada tarbija positsiooni elektrooniliste teenuste turul. Üldkasutatavad teenused peaks tagama tarbijatele juurdepääsu avalikele telefoniteenustele taskukohase hinnaga ja garanteerima riikliku ja rahvusvahelise ühenduse ja hädaabikõnede võimaluse.

Selle raporti vastu võtmine suurendab tarbija õigusi. Tarbijatel on õigus muuta telekommunikatsiooniteenuse pakkujat, säilitades olemasoleva telefoninumbri. Lisaks ei tohiks numbri üleviimine kesta üle ühe päeva. See on väga tähtis. Maksimaalne aeg, milleks telekommunikatsiooni ettevõte saab abonendiga lepingu sõlmida, piirdub 24 kuuga. Sellegipoolest peaks operaator olema võimeline pakkuma kasutajale võimalust sõlmida leping maksimaalselt 12-kuise perioodiga, mis hõlmab kõiki sellega seotud teenuseid ja seadmeid.

Hädaabinumbri 112 kättesaadavust tuleb parandada. See on väga oluline kriisiolukordades. Liikmesriigid peavad tagama täieliku juurdepääsu avalikele telefoniteenustele juhul, kui võrk variseb kokku mingi katastroofi või vääramatu jõu tulemusel. Juurdepääsu kadunud laste hädaabinumbrile 116 tuleb ka parandada. Hetkel toimib see number vabatahtlikkuse alusel vaid seitsmes ELi liikmesriigis.

Mieczysław Edmund Janowski (UEN), *kirjalikult.* – (*PL*) Tervitasin soojalt direktiivi kasutajate õiguste kohta elektroonilistes sidevõrkudes tehtud muudatusettepaneku raportit, mille koostas hr Harbour. See on tasakaalustatud dokument, mille eesmärk on elektrooniliste teenuste turu tingimuste märkimisväärne parandamine. Oli õige teha kompromissmuudatuste eelnõu, mis võeti vastu märgatavate enamushäältega koja liikmete poolt. See tegi võimalikuks raporti kui terviku vastu võtmise, vaatamata väga paljudele muudatusettepanekutele.

Liidu õigusnormid telekommunikatsiooni valdkonnas pärinevad 1990. aastatest. Usun, et muudatusettepanekud direktiividele on suurepärane võimalus nende kohaldamiseks aset leidnud tohutute tehnoloogiliste muudatustega. See on eriti oluline seetõttu, et soovime lisada üldkasutatavate teenuste hulka mobiilside ja lairiba Interneti. Tegevusloa omanikele tuleb tagada õigus täielikule informatsioonile kõigist piirangutest, mis puudutavad juurdepääsu legaalse tarkvarale. Teenuspakkujad peavad tagama võrgu turvalisuse, kaitsma kasutajate isikuandmeid ja takistama nn rämpsposti uputust.

Arvan, et eriti oluline on võtta arvesse puuetega inimeste ja eakate inimeste vajadusi, kes vajavad kergemat juurdepääsu telekommunikatsiooni teenustele. Tuleb loota, et esile kerkivad uued sobivad tehnoloogilised lahendused seadmetele. Ma usun, et selliste arengute tulemusel väheneb telekommunikatsiooni teenuste maksumus oluliselt kõikjal liidu piires. Hetkel oleme endiselt kohustatud maksma ebaõiglaselt kõrgeid hindu andmeedastuse eest liidu siseselt, vaatamata Schengeni süsteemi olemasolule.

David Martin (PSE), *kirjalikult.* – Malcolm Harbouri raport näitab üsna ühemõtteliselt, et Interneti- ja telefonikasutajad on hetkel ebaõiglaselt koheldud. Neil karmidel majandusaegadel vajavad tarbijad täit kindlust, et nad saavad raha eest mingit väärtust. Raporti ettepanekud tähendavad, et kliendid oleks paremini informeeritud ja nende isikuandmed – olgu siis veebipõhised või mitte – oleks turvalisemalt kaitstud. See eritingimus, et puudega inimestel oleks võrdne juurdepääs Internetile ja teistele sideteenustele on ka oluline igaühe tänapäevasest digitaalajastust kasu saamise tagamisel. Ma hääletasin selle raporti poolt.

Andreas Mölzer (NI), *kirjalikult*. – (*DE*) Tänapäeval üritatakse majandushuve igal juhul tõendada. Järsku peab telekommunikatsiooni sätete direktiivi raamistik hõlmama hulgaliselt autoriõiguste õigusakte. ELile piisab tarnijatele kohustuse kasutusele võtmisest, hoiatamaks kliente "intellektuaalse omandi õiguste" rikkumise ohtude eest, kus karistusi reguleeritakse riiklikul tasandil. Seejärel võib igaüks teisi süüdistada. Lisaks on meie ees seisvas raportis suuremad tarkvaraarendajad üritanud asetada oma väiksemate konkurentide teele tõkkeid.

Internetis võib aset leida seaduserikkumisi – pean silmas lastepornograafiat – millele meil tuleks reageerida, kuid me ei tohi lubada andmekaitse ohverdamist käputäiele suurkorporatsioonide ja rahvusvaheliste ettevõtete majandushuvides. Telekommunikatsiooni paketi algne kontseptsioon oli väga arukas, kuid massiliste muudatusettepanekute tõttu – ja üks või kaks neist, mis on sellise minu poolt eelkirjeldatud kriitilise sisuga, on arvatavasti sinna sisse lipsanud – hoidusin ma oma häält andmast.

Nicolae Vlad Popa (PPE-DE), *kirjalikult.* – Telekommunikatsiooni turu vabaks laskmine, mida on ELis 10 aastat teostatud, on vaieldamatult osutunud edukaks.

Reguleeriva võrgustiku reform elektroonilise side valdkonnas on osa komisjoni globaalsest strateegiast siseturu valdkonnas ning on oluline Lissaboni strateegia eesmärkide saavutamise seisukohalt, sest makromajanduslikust seisukohast võetuna aitab telekommunikatsioon kaasa teiste sektorite tegevuse tõhusamaks muutmisele.

Ma hindan raportööride tööd nende sidusate ja tõhusate meetmete kogumi kallal, mis peegeldavad nii ELi eesmärke kui ka enamike ELi parlamendi liikmete seisukohti, mis puudutavad arengule olulist valdkonda ning hariduse, uurimustöö ja innovatsiooni vaheliste sidemete tugevdamist ning eriti Euroopa infoühiskonna loomist, mis on globaalse majandusega kohaldatud ja võimelised panustama majanduskasvu, luues töökohti ja pakkudes paremaid teenuseid, parandades seeläbi Euroopa kodanike elukvaliteeti tervikuna.

Positiivne hääletamistulemus olulistes aspektides nagu kasutajaõiguste selgitamine ja laiendamine, tugevdatud isikuandmete kaitse, Euroopa telekommunikatsiooni reguleerivate asutuste ameti (BERT) loomine ja parem

spektri haldamine näitab PPE-DE muret Euroopa kodanike infosüsteemi integreerimise põhiõiguse ja innovatsiooni ja majanduse arengule soodsa raamistiku tasakaalustamise üle.

Bart Staes (Verts/ALE), kirjalikult – (NL) Minu poolt telekommunikatsiooni paketi vastu antud hääl (Harbouri raport) oli tingitud direktiivi jäetud möödahiilimisvõimalustest, milles peitub potentsiaalne oht meie vabaduste rikkumisele. Liikmesriigid volitavad teenuspakkujaid järgima üksikisikute tegevust Internetis. Loodan, et nende uute eeskirjade rakendamisel ei tunne liikmesriigid kiusatust Interneti sisu filtreerida. See ülesanne tuleb jätta üksnes politsei täita.

Mõistan, et tuleb tegeleda omandiõiguste rikkumisega Internetis, kuid see ei tohiks tähendada üksikute Internetikasutajate vabaduse piiride ületamist. Loomulikult ei saa me luua olukorda, kus me oleme nagu kirju avavad postiljonid, kes vaatavad, kas nende sisu on tegelikult seaduslik?

Need muudatusettepanekud, millega rohelised soovisid seda teksti parandada lükati tagasi ning seega ei saa ma enam seda ettepanekut toetada.

Ma oleks rõõmuga hääletanud paljude tarbija kasude poolt, kuid arvan, et Internetipakkujate muutmine vastutavaks Interneti sisu eest on vastuvõetamatu. See ei olnud ka selle õigusakti eesmärk.

- Raport: Caroline Lucas (A6-0313/2008)

Hélène Goudin ja Nils Lundgren (IND/DEM), *kirjalikult.* – (*SV*) Ebaseaduslik metsalangetamine ja raie põhjustavad keskkonnale tõsist kahju ja üldiselt ollakse üksmeelel, et tundlike troopiliste metsade langetamist tuleb vähendada. Seetõttu on Junilistan positiivselt häälestatud mõtte suhtes, et eraldiseisvad riigid peaks kehtestama troopilise puidu importimise eetikakoodeksi. Ühtlasi tervitame märgistamisega seotud algatusi, näiteks Metsahoolduse Nõukogu kaudu, mis annaks tarbijaile rohkem võimalusi teadlike otsuste tegemiseks, mis põhinevad puidu ja puidutoodete ostmisega seonduvatel tõsiasjadel.

Paraku on käesoleva raporti silmatorkavaks omaduseks selle ilmselge soov edendada Euroopa Parlamendi seisukohti metsanduspoliitikast üldiselt.

Junilistan on kindlalt seisukohal, et ühine metsanduspoliitika EL koostöö raames ei ole soovitav. Selle asemel tuleb vastutus üksikute liikmesriikide metsanduspoliitikaga seonduvates küsimustes jätta riiklikul tasandil lahendamiseks. Nende kaalutluste valguses on Junilistani partei otsustanud selle raporti vastu hääletada.

Ian Hudghton (Verts/ALE), *kirjalikult.* – Mul oli hea meel toetada kolleegi pr Lucase raportit ITTA kohta. Igal aastal hävitatakse miljoneid hektareid troopilist metsa ning selle tulemusel tekkiv süsiniku emissioon avaldab paratamatult planeedile drastilist mõju. Tulevikus peab EL tagama juhtiva rolli etendamise hävitavate ja ebavajalike tegevuste minimeerimisel.

David Martin (PSE), kirjalikult. – Tervitan pr Lucase raportit 2006. aasta rahvusvahelise troopilise puidu lepingu osas. Tõsine lähenemisviis keskkonna säilitamisele nõuab efektiivset nõustamisraamistikku, rahvusvahelist koostööd ja poliitika välja töötamist maailma puidumajanduses. ELil tuleb toetada säilitamist, taasmetsastamist ja vähenenud väärtusega metsamaa taastamist. Arvan, et see raport aitab ELi jätkusuutliku puidu majandusel saavutamisel õigele teele juhtida ning ma andsin sellele oma poolthääle.

Véronique Mathieu (PPE-DE), *kirjalikult.* – (FR) Üle 20 aasta pärast esimese troopilise puidu lepingu sõlmimist oleme sunnitud nentima, et liigne ekspluatatsioon ja illegaalne metsalangetamine on jätkuvalt probleemiks.

Seetõttu on muutunud meie kohustuseks selle lepingu üle vaatamine, selleks et neid uusi eesmärke paremini kajastada.

See on vaieldamatu fakt. Rahvusvaheline troopilise puidu leping, mille üle pidas läbirääkimisi komisjon UNCTADi (Ühendatud Rahvaste Organisatsiooni kaubandus- ja arengukonverents) raames aastal 2006, kehastab uusi muresid metsapiirkondade jätkusuutliku ja seadusliku ekspluateerimise kohta. Toetan soojalt nende eesmärkide arvestamist.

Kuid tootjad kõnealustes riikides ei tohiks olla sunnitud neid uute eeskirjadega kaasnevaid kulusid kandma. Rahvusvaheline kogukond peab kehtestama sobiva rahalise kompensatsiooni skeemi.

Ühtlasi soovin, et komisjon läheks veelgi kaugemale ja looks tervikliku seaduseelnõu, millega tagada Euroopa turul vaid sellise puidu ja puidutoodete müük, mis on saadud jätkusuutliku arengu huvides hallatud ja seaduslikult ekspluateeritud metsadest.

See on ainus viis julgustada tootjaid seaduslikult tegutsema ja kaitsma keskkonda ning seeläbi edendama ülemaailmselt kindlat ja jätkusuutlikku troopiliste metsade ekspluateerimist.

- Resolutsiooni ettepanek: Rahvusvaheline Troopilise Puidu Leping 2006 (B6-0422/2008)

Sylwester Chruszcz (NI), *kirjalikult*. – (*PL*) Toetasin täna resolutsiooni 2006. aasta rahvusvahelisest troopilise puidu lepingust (ITTA). Toimisin selliselt, sest leian, et regionaalsete või globaalsete keskkonnaprobleemide lahendamisele suunatud toetavad meetmed rahvusvahelisel areenil on üks Euroopa Liidu kasulikumaid tegevusvaldkondi. Usun, et oleme kõik teadlikud vajadusest tagada kaitse ja jätkusuutlik troopiliste metsade haldamine ning hoolitseda nende metsade väärtuse kaotanud piirkondade taastamise eest.

– Resolutsiooni ettepanek: Euroopa Parlamendi prioriteedid seoses komisjoni õigusloome- ja tööprogrammiga 2009. aastaks (RC B6-0420/2008)

Philip Bushill-Matthews (PPE-DE), kirjalikult. – Üheskoos Briti konservatiividest kolleegidega toetame tugevalt enamikku selles resolutsioonis sisalduvast. Toetame tugevalt üleskutseid halduskoorma vähendamisele, Lissaboni strateegia püüdlust arengu ja töökohtade järele, VKEde toetamisele, ühisturu teostamise edasisele arengule, tarbijaõigusi suurendavatele meetmetele, edasisele tegevusele kliimamuutuste valdkonnas, piiriülesele tervishoiualgatusele ja Ameerika Ühendriikidega suhete parandamisele.

Kuid me ei saa avaldada toetust Lissaboni lepingu ratifitseerimise tekstile, kus kutsutakse looma ühist immigratsioonipoliitikat, kutsutakse üles looma ühist asüülipoliitikat või kutsutakse üles Euroopa Liidu välisteenistuse loomisele.

Sylwester Chruszcz (NI), *kirjalikult*. – (*PL*) Täna hääletasin Euroopa Parlamendi Euroopa Komisjoni õigusloome- ja tööprogrammist aastaks 2009 käsitleva resolutsiooni vastu. Komisjoni ambitsioonikate plaanidega kaasneb tuleval aastal edasine ebavajalik kooskõlastamine ja direktiivide liikmesriikidele kehtestamine. Ühtlasi soovin avaldada tugevat protesti surve vastu, mida avaldati Iirimaale ja teistele liikmesriikidele Lissaboni lepingu ratifitseerimise protsessi jätkamiseks nagu väljendatud käesoleva resolutsiooni esimeses punktis. Eelmainitud leping lükati Iirimaal toimunud referendumil tagasi.

Ilda Figueiredo (GUE/NGL), *kirjalikult.* – (*PT*) Küllap on sümptomaatiline, et Euroopa Parlament ei ole suutnud vastu võtta ühtegi resolutsiooni Euroopa Komisjoni programmi prioriteetidest. Ilmselt lähenevad Euroopa Parlamendi valimised, mis mõjutavad liikmete otsuseid, eriti neid, millega soovitakse oma käitumist ja oma vastutust ühiskondlikku olukorda halvendanud poliitikate eest, kasvanud töötuse ja ebakindla ja halvastitasustatud töö eest varjata, mille on tinginud finants-, toidu- ja energiakriis – mis mõjutab eriti majanduslikult nõrgemaid riike ja kergemini haavatavaid ühiskonnakihte – olles muutnud rahvusvahelised suhted militariseeritumaks koos kõigi ohtudega, mida see maailma rahule endast kujutab.

Kuid samas ei soovi nad tunnistada vajadust selle kõigeni viinud poliitikaga suhete lõpetamiseks. Nad eelistavad, et Euroopa Komisjon jätkaks samade vahendite ja poliitikatega, mis on viinud sellise olukorra tekkimiseni, ehkki leidub üksikuid roosa ja rohelise värvi laike hoidmaks neid pildil.

Seetõttu nõuame oma fraktsiooni resolutsioonis sisalduvate ettepanekute arvestamist, sealhulgas stabiilsuspakti tühistamist, erastamise ja vabaks laskmise lõpetamist, prioriteeti õigustega tööhõivele, vaesuse hävitamist ja sotsiaalset õiglust.

Ona Juknevičienė (ALDE), *kirjalikult.* – (*LT*) Ma hääletasin komisjoni 2009. aasta õigusloome- ja tööprogrammi resolutsiooni poolt ja tunnen kahetsust, et seda ei võetud vastu. Komisjonile on eluliselt oluline esitada suhtlust hindav rakendus liikmesriikidelt direktiivi ja määruse kohta sotsiaalse turvalisuse süsteemist liikmesriikides.

Selle dokumendi ette valmistamise ajal variraportöörina tõin välja, et need dokumendid on suure tähtsusega igale ELi kodanikule. Neis määratakse protseduurid ja tegeletakse inimeste igapäevaprobleemidega. Selle dokumendi eesmärk ei ole ühendada sotsiaalseid turvasüsteeme. Sellega võetakse kasutusele protseduurid, mis võimaldavad liikmesriikidele erinevate sotsiaalkindlustussüsteemide olemasolu. Samas hoiab see ära nendest erinevustest lähtuva inimeste sotsiaalse turvalisuse kaotamise. Igapäevane iga ELi kodaniku heaolu sõltub nende dokumentide ellu rakendamisest.

Paraku ei anta komisjonile hindamiskohustust selle kohta, mida on saavutatud liikmesriikides üleeuroopalise energeetikavõrgustiku loomise sfääris või kui kaua võiks ühise energeetikaturu loomine või energeetika ohutuse tagamine kogu Euroopa Liidus aega võtta. See küsimus on eriti oluline Leedule, Lätile ja Eestile ning seetõttu tuleb ELi institutsioonidel, kuid eelkõige komisjonil võtta kasutusele konkreetsed meetmed selleks,

et tuua need liikmesriigid nende energeetilisest isolatsioonist ja Venemaast sõltumisest välja – kes on nende ainus gaasi ja elektriga varustaja.

Zita Pleštinská (PPE-DE), *kirjalikult*. – (SK) Ma andsin komisjoni 2009. aasta õigusloomekavale vastuhääle, sest see võttis üle muudatusettepanekute eelnõu, mis vajavad uusi õigusakte sotsiaalvaldkonnas.

Kuna sotsiaalvaldkond langeb peaaegu täielikult liikmesriikide pädevusvaldkonda, siis meie fraktsioon lükkas direktiivi muudatusettepaneku Globaliseerumisega Kohanemise Euroopa Fondi kohta tagasi, mille miinimumstandardid puudutavad iga üksiku töötaja ebaõiglast vallandamist, ebatüüpiliste töölepingutega töötajate kaitset ja töötingimuste parandamist ning tööõnnetuste arvu kahandamist.

Diskrimineerimise vastase õiguskaitse olemus erineb liikmesriigiti, eelkõige reproduktiivsete õiguste, traditsioonilise perekonna, hariduse ja religiooni valdkonnas. Seetõttu peab meie fraktsioon vajalikuks selles küsimuses subsidiaarsuse põhimõtte säilitamist, mille kaudu on iga liikmesriik kohustatud neid põhimõtteid vastavalt oma riiklikele traditsioonidele ja tavadele rakendama.

Türgi ELi vastuvõtmise küsimus on ka meie fraktsioonile delikaatne teema, kuna paljud liikmed on Saksamaa ja Prantsusmaa konservatiivid.

Luís Queiró (PPE-DE), *kirjalikult.* – (*PT*) 2009. aastal juhib komisjoni tegevust Euroopa valimiste ajakava, mille tulemusel kahaneb tegutsemisvõimalus, eriti ühes institutsioonis. Siiski ei takista see asjaolu meid realistlikku tegevuskava välja töötamast. Maailm nõuab aluspõhimõtete läbi vaatamist ja arusaamist sellest, et tegelikkus on suuresti ületanud paljusid teoreetilisi debatte majandus- ja sotsiaalmudelitest ja rahvusvaheliste suhete multipolaarsusest (nii survestamise kui ka majandusjõudude osas või siis kaubandusjõudude vaheliste suhete osas). Me soovime, et komisjon reageeriks sellele uuele reaalsusele pikaajalise seisukohaga, mis oleks paindlik ja oma teostuselt kohanemisvõimeline. Samas soovime 2009. aastaks tegevuskava, mis aitaks selgitada iga liikmesriigi hääletajate silmis selle tähtsust ja kasu meie säästudele ja ELi poliitika alla kuuluvatele ühiskondadele. See tõendus, mis tuleneb rohkem meie poliitika kvaliteedist kui kommunikatsiooni küsimustest, peab moodustama meie tegevuse tuuma ja selle tulemusel Euroopa Komisjoni tegevuse. Paraku ei peegelda hääletusele pandud resolutsioon seda lähenemisviisi, mistõttu andsin sellele oma vastuhääle.

Catherine Stihler (PSE), *kirjalikult.* – Endiselt püsib vajadus laste õiguste edendamise järele. Käesolevalt on tehtud liiga vähe ELi raames laste vaesuse teema käsile võtmiseks. Iga viies laps ELis elab vaesuse piiril – seda on liiga palju. Mul on hea meel, et parlament lükkas tagasi komisjoni 2009. aasta tööprogrammi. Me peame tegema enamat korraliku töö edendamise nimel ELi raames, et tulla toime vaesusega.

- Resolutsiooni ettepanek: Valmistumine ELi-India tippkohtumiseks (RC B6-0426/2008)

Edite Estrela (PSE), *kirjalikult.* – (PT) Ma hääletasin Euroopa Parlamendi ELi-India tippkohtumiseks valmistumise ühisresolutsiooni poolt, sest pean oluliseks 2004. aastal vastu võetud Indiaga strateegilise partnerluse kohandamist vastavalt uutele ELi ja India suhetes esinevatele väljakutsetele nagu toidu-, energiakriis ja kliimamuutused.

Ma rõhutaks tõsiasja, et see resolutsioon õhutab Indiat jätkama jõupingutuste tegemist milleenniumi arengueesmärkide saavutamiseks, eriti soolise võrdõiguslikkuse valdkonnas. Ühtlasi on oluline, et resolutsioon meenutaks Indiale ELi väärtusi, kutsudes India valitsust üles surmanuhtluse tühistamisele.

Pedro Guerreiro (GUE/NGL), *kirjalikult.* – (*PT*) Lisaks paljudele teistele selles resolutsioonis tõstatatud küsimustele, mida väärtustame, peame ülioluliseks rõhutada, et toetame vaieldamatult siira ja tõhusa koostöö tihendamist ja sõprust ELi riikide ja India vahel. Selleks on vaja suhet, mis põhineks iga rahvastikusegmendi vajadustele reageerimisel, mis on vastastiku kasulikud ja aitavad kaasa vastastikusele arengule, austades samas mittesekkumise põhimõtet ja riiklikku suveräänsust.

Tuginedes küll neile põhimõtetele ja prognoosidele, ei saa me loomulikult nõustuda paljude selles resolutsioonis esitatud ettepanekutega, eelkõige selles osas, mis käsitleb "vabakaubanduse" kokkuleppe järeldust, millega püütakse lisaks muudele aspektidele lisada "teenindusleping", "konkurents", "riigihanked" ja "jätkuvate välismaiste otseinvesteeringute valdkonna piirangute tühistamine" ELi ja India vahel.

See ettepanek (ja eesmärk) püüab vastata peamiste majandus- ja finantsrühmade laienemissoovile, mida ei formuleeritud Maailma Kaubandusorganisatsiooni läbirääkimistel, mille eesmärk oli maailma kaubandus vabaks lasta ja milles paistab silma vajadus tõsta kapitali kogunemist ja tsentraliseeritust. See eesmärk on vastuolus töötajate vajadustega ja India elanikega, seda erinevates ELi riikides.

Carl Lang (NI), kirjalikult. – (FR) Meil tuleb arendada oma suhteid Indiaga, mis, oma miljardit ületava rahvastikuga ja õitsva majandusega on vastukaaluks moslemimaailmale ja Hiinale. Siiski peegeldab see päevakorda võetud resolutsiooni ettepanek hr Sarkozy ja komisjoni seisukohti, mis on vastuolus Euroopa rahvaste huvidega. Vajalik "laialdane vabakaubandusleping" aitaks kaasa meie majanduse ja sotsiaalsüsteemi hävitamisele, olles sunnitud konkureerima riikidega, mis tegutsevad sotsiaalse ebaõigluse tingimustes. Pealegi on India nõue Ühinenud Rahvaste Organisatsiooni Julgeolekunõukogu koha järele üks ÜRO reformimise ettepanekuid, mille eesmärk on ühtlasi röövida Prantsusmaalt ja Ühendkuningriigilt alaline julgeolekunõukogu liikmelisus ja anda see hoopis Brüsselile.

Pealegi on India "religioosse mitmekesisuse eeskujuna" kirjeldamine solvang Orissas mõrvatud kristlastele.

India kaitseb oma riiklikke huve ja iidseid väärtusi. Selleks, et suhted Indiaga oleks tasakaalus, peavad meie liikmesriigid tegema sama. See on aga teostatav vaid teistsuguses Euroopas: suveräänsete rahvaste Euroopas, mis rajaneb oma tsivilisatsiooni kristlikel ja kreeka-rooma väärtustel.

Mairead McGuinness (PPE-DE), kirjalikult. – ELi-India delegatsiooni liikmena toetan resolutsiooni ühisettepanekut ELi-India 2008. aasta tippkohtumise ettevalmistamise kohta.

See ettepanek käsitleb Maailma Kaubandusorganisatsiooni kokkuleppeni jõudmise ebaõnnestumist ja väljendab soovi uute jõupingutuste tegemiseks kokkuleppele jõudmiseks.

Kuigi ettepanek ei peegelda peamisi komistuskive sellisele kokkuleppele, nimelt USA ja India suutmatust jõuda kokkuleppele erikaitse mehhanismide osas, ennetamaks toodete odavamalt India turule paiskamist India suure maapiirkondade/põllumajandusega tegeleva rahvastiku kahjuks. Sellise mehhanismita kardetakse põllumajandusest elatuvate India talunike ellujäämise pärast. Võtmeküsimust toiduohutusest ei käsitletud Kaubandusorganisatsioonis adekvaatselt ning arvatavasti seetõttu ei õnnestunud läbirääkimistulemusteni jõuda. Iga uus jõupingutus kõneluste taastamiseks peab kindlustama, et liikmete toiduohutusse puutuvat käsitletaks adekvaatselt. Massilise importimise puhkemisel võivad olla vägagi negatiivsed ja dramaatilised mõjud kohalikule toiduainetetööstusele ning arengumaades, mille laialdane baas põhineb talupidamisel, kahjustab impordi suurenemine tohutult katseid arendada kohalikku põllumajanduse/toiduainete tööstuse baasi.

Luís Queiró (PPE-DE), kirjalikult. – (PT) Mõnikord on vaja meile meenutada, et India on demograafilises mõttes maailma suurim demokraatlik riik. See fakt koos sealse majanduse elujõu ja rahvusvaheliste suhete kasvava rolliga – eelkõige ümbruskonnas – peaks panema meid selle olulise partneriga suhete üle järele mõtlema. Oleks ilmselge viga India demokraatia nõrkusi eirata, milleks on selle majanduslik struktuur või ühiskonnakorraldus, mistõttu peaks need aspektid olema üks meie päevakorra peamisi teemasid seoses meie suhetega selle riigiga. Ometi peab käesolev päevakord olema laialdasem ja eriti olema ühel joonel uue tegelikkuse ja asjaoludega. Poliitiliste sidemete tugevdamist ja suuremat lähedust selle gigandiga tuleks pidada strateegiliseks käiguks. Sarnaselt peame me olema valvel ja valmis India rolli rahvaste koostöös tugevdama, eriti institutsioonilist ülesehitust ja raamistikku silmas pidades. Samas kui on sageli öeldud, et 21. sajand saab olema Vaikse ookeani riikide sajand – oletus, mis vajab Euroopa hoolikat silmas pidamist –, peaks India olema lisatud sellele ettekuulutusele ja meie strateegiad peaks olema vastavalt sellele kohandatud.

12. Hääletusparandused ja hääletamise eesmärgid (vt protokoll)

(Istung lükati edasi kell 13.45 ja jätkus kell 15.00)

ISTUNGI JUHATAJA: Martine Roure asepresident

13. Eelmise istungi protokolli kinnitamine (vt protokoll)

14. Maailma rahandussüsteemi olukord ja selle mõju Euroopa majandusele (arutelu)

Juhataja. – Järgmine teema on nõukogu ja komisjoni seisukohad olukorrast maailma finantssüsteemides ja selle mõjud Euroopa turgudele.

Jean-Pierre Jouyet (ametis olev eesistuja). – (FR) Pr juhataja, volinik, daamid ja härrad, me oleme tunnistajaks ühe ajastu lõpule. Nagu me teame, muutub lähiaastatel maailma finantssektori nägu. Meil ei tule tegeleda mitte üksnes USA kriisiga, vaid ka rahvusvahelist finantssüsteemi mõjutava kriisiga, mis ei anna armu ühelegi maailma piirkonnale.

Mitmeid aastaid kritiseeriti finantssektori kasvavat tasakaalutust: paljude põhjendamatu avatus ohtudele, suhteline finantskontrolöride võimetus hoida kontrolli all kiiret üha keerukamate finantstoodete kasutuselevõttu ja nagu komisjon kahtlemata mainib, valitses maitse liigse ahnuse järele. Nüüd on selle tulemused käes. USA finantssektor on keset keerist ja USA võimud on sunnitud täieulatusliku kriisi ärahoidmiseks üha enam sekkuma. Euroopa ja ülejäänud maailm kogevad selle kriisi mõjusid, millist pole nähtud alates 1930. aastatest.

Prantsusmaa on eesisujariigina veendunud, et viimaste päevade sündmused muudavad tugeva ja ühendatud Euroopa loomise majandus- ja finantsareenil veelgi vajalikumaks. Esmalt peame me leidma kohe vastuse finantssegadusele. Euroopa Keskpanga majandus- ja rahaliidul on võimas keskpank, mis on suutnud tihedas koostöös teiste suuremate keskpankadega kiiresti, otsustavalt ja tõhusalt sekkuda, kui pinged on jõudnud haripunkti. See on märkimisväärne väärtus neil pöördelistel aegadel ja me peame kiitma Euroopa Keskpanga tegevust, kus ollakse valmis igas olukorras sekkuma.

Seistes silmitsi viimaste päevade segaduse süvenemisega on reguleerivad asutused enamikes liikmesriikides otsustanud sarnaselt USA võimudele, kehtestada keeld väärtpaberite katteta eelmüügile. See on hädaabinõu, kuid see on tervitatav kuna see aitab leevendada pingeid turgudel.

Hetkel ei kujuta me ette äsja USA föderaalvalitsuse poolt välja kuulutatud algatuse iseloomu laiaulatuslikul finantsettevõtete käes olnud "toksiliste" toodete tagasiostmisel ning hr Almunial oli selle suhtes öeldus õigus.

Liidu finantssüsteem jääb tervikuna jõuliseks ning seetõttu ei ole vajadust taolise meetme järele, kuid me peame olema valvel ning ühtegi asja ei tohi tühistada mingisuguse ideoloogia nimel. Päeva käsk on olla realistlik ja pragmaatiline. Vajadusel tuleb meil tegeleda võimalike süsteemsete ohtudega, kasutades meie käsutuses olevaid vahendeid.

Erakorraline sekkumine keskpankade ja reguleerivate asutuste poolt on vajalik, kuid kõik eksperdid tunnistavad, et nad ei saa oma jõududega kriisi lahendada. Eurooplased peavad seisma silmitsi oma kohustustega ja sekkuma teistes küsimusvaldkondades.

Me peame reageerima majanduse jahtumisele. See oli ühise Euroopa lähenemisviisi teema, mille võtsid omaks majandus- ja rahandusministrid mitteametlikul Nizza kohtumisel. Ministrid koos komisjoni ja Euroopa Keskpanga presidendiga otsustasid jätta automaatsed stabilisaatorid nendes liikmesriikides, kus on manööverdamisruuni, eelarveküsimustes vabalt toimima.

Ühtlasi kiideti heaks finantskava Euroopa VKEde jaoks, kus Euroopa Investeerimispank jagab alates praegusest kuni 2011. aastani välja 30 miljardit eurot, osutades sektorile märkimisväärset abi ja paradoksaalselt, vaatamata sellele, et Euroopa finantskriis on vähem avaldunud kui USAs, esineb siin reaalmajandusele sama palju ohte. Stabiilset finantssüsteemi ja jõulisi panku võib paluda piirata või tõsta laenukulusid vastavalt vajadusele, eriti VKEde puhul. Viimases osas on vaja rakendada otseseid meetmeid.

Meil tuleb reformida ka oma finantssüsteemi kahel põhijoonel: esiteks, kiired õiguslikud ja reguleerivad meetmed, taastamaks finantssüsteemi läbipaistvust ja panna finantsalal tegutsejad vastust andma. Seda silmas pidades näitasid 13. septembril 2008 ministrid üles oma otsusekindlust 2007. aastal vastu võetud juhiste rakendamise kiirendamisel, reageerimaks finantskriisi esimestele märkidele. Selles juhises käsitletakse nelja põhimeedet rahaliste raskustega tegelemisel: läbipaistvus, usaldatavusnormatiivid, varade hindamine ja turgude funktsioneerimine, hõlmates ka reitinguagentuure.

On aeg tegeleda reitinguagentuuride järelevalvega, panga juhtmehhanismide üle vaatamisega ja raamatupidamisstandardite kohandamisega, mis on vaieldamatult mänginud finantsareenil tsükliliselt varieeruvat rolli. See on Prantsusmaa kui eesistujariigi tõeline prioriteet ja me arutame seda järgmisel Euroopa Nõukogu istungil. Komisjoni liige kinnitab seda, kuid ma leian, et komisjon teeb peagi ettepaneku, et alates 2006. aastast kehtivaid direktiive omavahendite nõuetest tuleb muuta.

See on üks käesolevalt ettevalmistamisel olevaid meetmeid erinevates valdkondades finantsraskustega tegelemisel, mis loomulikult hõlmavad ka hiljutisi finantsstabiilsuse foorumil esitatud eelnõu soovitusi. Tean, et komisjon on suuteline neid ettepanekuid väga kiiresti päevakorda võtma ning me loodame, et parlament jõuab nõukoguga kokkuleppele esimesel lugemisel enne käesoleva ametiaja lõppu nende pakiliste ettepanekute küsimuses.

Komisjonilt loodetakse mõne nädala jooksul saada krediidiagentuure puudutav ettepanek. See järgiks vormilt 2008. aasta juuliks rahandusministrite nõukogu väljastatud palvet ja siinkohal loodan ka sellele, et parlament jõuaks selle ambitsioonika ettepaneku osas võimalikult ruttu kokkuleppeni.

Ühtlasi märgin rahuloluga, et võeti vastu otsus luua töörühm, mis vaataks läbi pankade ja kindlustusettevõtete usaldatavusnormatiivide täitmise järelevalvet teostatakse, võttes arvesse arengu tsüklilist iseloomu, seda eriti kapitali valdkonnas. Järgnema peaks ka kindlad meetmed.

Need on finantssektori reformi põhilised komponendid ning Euroopa finantskriisi läbi vaatamise edenedes kaasnevad nendega tõenäoselt teisedki algatused. Parlament peab etendama täit rolli sellel läbi vaatamisel ja eesistujamaa täheldab suure huviga hiljutist institutsiooni poolt tehtud panust. Pean eelkõige silmas riskifonde, mille kohta ütlevad mõned eksperdid, et need võivad osutuda kriisi järgmisteks ohvriteks. Ühtlasi mõtlen ma, nagu varem mainitud, raamatupidamisstandardite teemast, kuid ka palkadest finantssektoris, mille suhtes tuleb meil koheselt tegutseda.

On viga väita, nagu olen kuulnud mõningaid Euroopa juhte tegemas, et meil tuleb jätkata oma mittesekkumise põhimõtte rakendamisega ja regulatsioonid on ebavajalikud. See on enamatki veel kui viga: see on rünnak finantssüsteemi stabiilsusele, rünnak mõistusele. Olen siinkohal otsekohene: kui meil tuleb kaaluda riskifondide reguleerimist siis Euroopa Liit peab ka seda tegema. Meil tuleb mõelda riskide läbipaistvusest, reguleerivate asutuste järelevalvesuutlikkusest ja palkadest sellelaadsetes asutustes.

Teine põhiline lähenemisviis on finantsjärelevalve tugevdamine. Rahandusministrid tervitasid Euroopa reguleerivate asutuste komisjonide kokkulepet 2012. aastaks Euroopa pankade kaudu järelevalveasutustele andmeedastuse nõuete kooskõlastamisest. Need on esimesed märkimisväärsed tulemused, kuid ka teised peavad neid järgima ja ministrid on nõustunud jätkama oma jõupingutusi seire ja finantsasutuste järelevalve koordineerimise parandamisel. Eesistujariik on valmis tegema parlamendiga koostööd ja komisjon tugevdama oma olemuselt üha enam piiriülese iseloomuga rühmade üle teostatava järelevalve integreeritust ja usaldatavuse seiret. Liit vajab tõhusamat ja integreeritumat järelevalvesüsteemi selleks, et olla finantskriisiga toime tulekuks paremini ette valmistatud.

Daamid ja härrad, Prantsusmaa on Euroopa Liidu nõukogu eesistujariik suurte segaduste ajal. Neis rasketes oludes oleme täiesti teadlikud oma kohustustest. On saabunud aeg võtta vastu meie finantssüsteemi korraldamist puudutavad olulised otsused, selle kohast Euroopa majanduses ja selle rollist, milleks peaks jääma ettevõtete ja üksikisikute rahastamine.

Liit ei ole need viimased kuud istunud käed rüpes. Eesistujariik võib seega toetuda tehtud järeldustele ja selles valdkonnas komisjoni teostatud tööle kui ka mitmete ekspertide tööle, s.h hr Ricolile Prantsusmaal.

Oktoobri Euroopa Nõukogu istung pakub võimalust panna Euroopa tasemel paika ranged suunised: see ongi meie eesmärk. On ilmne, et Euroopa ei peaks üksi tegutsema. Tuleb olla ennetav ja õhutama värskele rahvusvahelisele koostööle nagu president Sarkozy ütles eile Ühinenud Rahvaste Organisatsioonis. Ühtlasi teeme ettepaneku pidada rahvusvaheline koosolek enne aasta lõppu, kus osaleks G8 ja nende reguleerivad finantsasutused. Meie eesmärk on aidata luua esimesi põhimõtteid ja uusi ühiseid rahvusvahelisi määrusi rahvusvahelise finantssüsteemi üle vaatamiseks.

Euroopa Liit näitab sellelaadse algatuse kaudu seda, millist tähtsust omistatakse uuele tasakaalustatud maailma juhtimisele. Euroopas ja rahvusvaheliselt peaks käsitletama lühiajalisi, keskmisi ja pikaajalisi perspektiive. Lühiajalises perspektiivis vajame erakorralisi meetmeid; keskmises perspektiivis meie õigusaktide ülevaatamist, ja pikemas perspektiivis põhjalikumat majandusmudeli rolli uurimist arengu ja tööhõive seisukohalt ja struktuuriliste reformidega jätkamist, mis jäävad oluliseks.

Sellega lõpetan tänaseks selle info edastamise, mida soovisin teiega jagada.

Joaquín Almunia, *komisjoni liige*. – Pr juhataja, see sündmuste jada finantsturgudel, mille tunnistajaks me viimase aasta jooksul ja eriti viimastel päevadel oleme olnud, on sellise ulatusega, et ületab kõik, mida oleme oma eluajal kogenud. Paljud usuvad, ja ma kaldun nendega nõustuma, et see käivitab tähtsad muudatused rahvusvahelise finantssüsteemi toimimises.

Alates kriisi puhkemisest 2007. aasta augustis, on avalikuks tulnud kahjud ületanud kokku üle 500 miljardi dollari, mis on võrdne näiteks Rootsi aastase SKPga. Paraku peetakse lõplikku arvnäitajat veelgi suuremaks.

Avalikustatud kahjude suurenemine USAs viimaste nädalate jooksul ja sellele järgnev investorite usalduse kahanemine on viinud paljud peamised finantseerimisasutused kokkuvarisemise äärele. Juhtudel, kus neist asutustest ühe kokku varisemine tähendaks ohtu kogu süsteemile, on tarvis erakorralisi päästeoperatsioone.

Mõningad neist päästeoperatsioonidest ilmnevad riigi sekkumisena nagu see, mille USA riigikassa ja föderaalreserv tegi vältimaks maailma suurima kindlustusettevõtte AIG pankrotti või hüpoteegi finantsistide nagu Fannie Mae ja Freddie Mac pankrotti, mis üheskoos moodustavad poole USA hüpoteekidest.

Teised võtsid eraettevõtete ülevõtmisest eeskuju, näiteks Ameerika Pank ostis investeerimispanga Merrill Lynch.

Teistel juhtudel, nagu investeerimispanga Lehman Brothers'i ja peaaegu paari tosina USA piirkondliku panga puhul, oli pankroti väljakuulutamine ainus valik. Lühidalt öeldes oleme olnud tunnistajaks ebatavalistele muutustele USA pangandusmaastikul.

Sellest tulenevalt oleme jõudnud punkti, kus USA finantssüsteem seisab silmitsi märkimisväärse usaldusprobleemiga. Sellega seoses ei ole massiline väljaostmine enam USA võimudele sobiv lahendus. Kiiresti on tarvis leida süsteemne lahendus.

Lühiajalises perspektiivis vajame vastust, mis taastaks usalduse ja stabiliseeriks turud.

Riigikassa sekretär Paulsoni poolt eelmisel nädalal USAs välja kuulutatud kava on hea algatus. Kokkuvõttes teeb USA riigikassa sekretär ettepaneku luua riiklik fond, mis kõrvaldaks pankade bilansist mittelikviidsed varad – need hüpoteegiga seotud aktsiad, mis on praeguse probleemi põhjuseks. Nende kõrvaldamine süsteemist aitaks vähendada ebakindlust ja turul keskenduda taas põhilisele. Kui soovime, et kõik õnnestuks, siis tuleb selle ettepaneku detailid korralikult ja kiiresti selgeks teha.

Peaks mainima, et me räägime USA kavast, mis on kohandatud vastavalt olukorrale USAs, kust, meenutagem, sai see kriis alguse ja kus finantssektor on kõige tugevamini kahjustatud. Meil kõigil tuleb analüüsida, miks selline asi juhtus. Meil kõigil tuleb tagajärgedega toime tulla ja käesolevale olukorrale reageerida.

Selle tegemiseks on meil tarvis esmalt mõista, kuidas me selleni jõudsime. Praeguse keerulise aja juured peituvad tasakaalustamata globaalses maailma majanduses, mis lõi liigselt likviidse keskkonna ja viletsa riskihinnangu.

Globaalsete finantsturgude omavaheline seotus, kõrge laenukapitali tase ja innovaatiliste ja keerukate finantstehnikate ja vahendite kasutamine, millest tarbija vaid vaevu aru sai, tingisid nende riskide leviku üle rahvusvahelise finantssüsteemi niivõrd suures ulatuses.

On selge, et turu osalejad, aga ka reguleerivad ja järelevalvet teostavad asutused ei suutnud korralikult mõista selle olukorra ohte ning seetõttu ei suutnud ära hoida tagajärgi.

Tõsi on, et neil kuudel, mil toimus kriisi puhkemine, hoiatasid IMF, Euroopa Keskpank ja teiste seas ka komisjon, peidetud ohtude eest. Me teadsime, et olukord ei kesta, kuid see, mida keegi ei teadnud ega oleks osanudki ennustada, oli see, kuidas, millal ja kui jõuliselt see kriis puhkeb ja et ta suurendab hüpoteegisektoris peamisi täitmatajätmisi.

Nüüd näeme, kuidas viimaste aastate protsess pöördub ja finantssüsteem maadleb sellest tuleneva vajadusega laenukapitali kasutamisest hoiduda. Seoses äärmiselt suure laenukapitali kasutamise mahuga ja riskide vaheliste seoste ulatusega on see soodustuste vähendamise protsess osutunud eriti valuliseks. Läbipaistvuse puudumine süsteemis ja järelevalve teostajate võimetus panna olukorrast kokku täpne ja täielik pilt on viinud dramaatilise usalduse languseni.

Finantssektor on kõige tugevamini mõjutatud, kuna närvilisus pankade seas on muutnud pankadevahelisel krediiditurul likviidsuse väiksemaks.

Mitmed peamised krediiditurud on häiritud ja hiljuti leidis investorite hulgas aset uus liikumine kvaliteedi suunas, millega kaasnes võlakirja tootluse ja suhteliselt riskantsete investeeringute tootluse kriteeriumi jaotuse laienemine.

Tänu sellele nihkele ja keskpankade, koordineeritud sekkumisele, milles asjakohast rolli omab Euroopa Keskpank, on meil õnnestunud vältida tõsist likviidsuse puudujääki. Sellegipoolest on pangad endiselt surve all. Usalduskriis on kutsunud esile hindade langemise, survestades ka pankade bilanssi. Koos pankade vahelise turu olukorraga seisavad pangad silmitsi taaskapitaliseerimise raskustega.

Olukord, millega me oleme silmitsi siin Euroopas, ei ole nii pakiline ja liikmesriigid ei pea käesoleval hetkel USA-stiilis kava vajalikuks.

Keskmise pikkusega perspektiivist lähtuvalt on ilmne, et meil on tarvis laialdasemat struktuurilist lahendust. Viimased sündmused finantsturgudel on muutnud selgeks, et praegust reguleerimis- ja järelevalvemudelit tuleks uuendada.

Lühiajalisest perspektiivist lähtuvalt on vaja kiiresti suunduda käesoleva raamistiku nõrkustega tegelema ja selles osas – nõustun siinkohal täielikult nõukogu seisukohaga – sisaldavad ECOFINi juhised regulatoorsetest tegevustest, samuti ka finantsstabiilsuse foorumi soovitused kõiki vajalikke elemente. Teadaolevalt sisaldab see konkreetseid algatusi investoritele, turgudele ja reguleerivatele asutustele läbipaistvuse suurendamise kohta, üle vaadatud kapitalinõuded pangandusrühmadele ja selgitused reitinguagentuuride rollist.

Töö komisjonis edeneb ning peagi, järgmisel nädalal, tuleb komisjon välja kapitalinõuete direktiivi läbivaatamisettepanekuga ning uue seadusandlusega reitinguagentuuride kohta, loodetavasti enne oktoobri lõppu. Arvestades viimaste arengusuundadega on tõenäoline, et meil on vaja uurida ka muid esile kerkinud teemasid.

Me jätkame arutelu sellest, mida veel tuleks teha parema finantsstabiilsuse tagamiseks ja selle kriisi põhjuste ja tagajärgede muutmiseks ning siinkohal jagan täielikult avaldusi, mida nõukogu eesistujariik jagas.

Lõpuks lubage käsitleda finantssektori kriisi mõju majandusele – reaalmajandusele. Pole kahtlustki, et finantssektoris toimunud sündmused kahjustavad reaalmajandust. Need mõjud on liidetud kerkivate nafta ja muude kaupade hindade inflatsioonsurvega ning tõsiste majutusturu puudujääkidega mõningates liikmesriikides. See kombinatsioon on avaldanud majandustegevusele otsest mõju kõrgemate maksude ja negatiivsete rikkusmõjude kaudu ning kaudselt majandusliku kindluse järsu õõnestamise kaudu. Selle tulemus oli sisenõudluse pidurdumine, mil välisnõudlus on hääbumas.

Juhtivad majandustegevuse näitajad osutavad märgatavale kasvumomendi aeglustumisele nii ELis kui ka eurotsoonis. Selle foonil muudeti SKP kasvu sel aastal märkimisväärselt viimastes vaheennustustes, kus see langes ELis 1,4 %-le ja eurotsoonis 1,3 %-le. Samas on inflatsiooni ennustuste üle vaatamisel leitud see olevat ELis 3,8 % tasemel ja eurotsoonis 3,6 % tasemel. Kuid inflatsioon võib olla pöördepunktis, sest mineviku energia ja toiduhindade kasvu mõju hääbub aegamisi lähikuudel. Seda võib omakorda võimendada edasine alanevas suunas nafta ja teiste toodete hinnas korrektuur, kuigi eks seda ole tulevikus näha.

Üldkokkuvõttes jääb majandusolukord ja olukorra väljavaated ebakindlaks. Ohud sellele kasvu väljavaatele jäävad ebameeldivate külgede hulka, samas kui ohud inflatsioonile on positiivsete külgede hulgas. Selline ebakindlus on isegi suurem järgmise aasta majandusarengu suhtes, kuid me eeldame, et kasv nii ELis kui ka eurotsoonis jääb järgmisel aastal suhtelisel väikeseks.

Kuidas peaks me sellisele majanduse jahtumisele reageerima? Parim vastus on kasutada ära kõik käepärased poliitilised vahendid.

Esiteks, eelarvepoliitikas tuleb meil säilitada oma seotus rahandusdistsipliiniga ja stabiilsuse ja kasvu pakti määrustega, lastes samas automaatsetel stabiliseerijatel oma rolli mängida. Selles osas osutub 2005. aasta pakti reformimine äärmiselt kasulikuks.

Teiseks, on selge pühendumus struktuurireformi rakendamisele, nagu on määratletud Lissaboni strateegia ja riiklike reformikavade raames, oluline tarbija ja investori usalduse tõstmisel lühiajalises perspektiivis ja pikemas perspektiivis meie majanduse paindlikkuse ja dünaamilisuse parandamisel. Sellega seoses on eriti väärtuslikud jaemüügi ja energiaturgude konkurentsi tugevdamise meetmed ning meie tööturgude toimimise parandamine.

Lõpuks, paranduste tegemise vajadus finantsturgude reguleerimisel ja ECOFINi juhiste eesmärkide täitmine, nagu olen eelnevalt rõhutanud, on pakilisem kui eales varem. Tõhusa ja kiire lahenduse leidmiseks rasketele väljakutsetele, millega me silmitsi seisame, võib kuluda pikk tee, et taastada usaldust loodetust kiiremini ja piiramata meie majandusele tehtud kahju.

Neist poliitikavaldkondadest igas oleks meie tegevus tõhusam ja efektiivsem kui me koordineeriks neid eurotsooni ja Euroopa Liidu tasandil.

Paratamatult peame saama üle liikmesriikide vastumeelsusest ühises tegevuses kokku leppimisel, kuigi eelmisel mitteametlikul ECOFINi kohtumisel Nizzas jõudsime me üksmeelele selles osas, millega tuleks sügavamalt tegeleda ja mida arendada.

Euroopa riigid seisavad silmitsi ühiste väljakutsetega. Me saame neist kõige tõhusamalt üle üheskoos ühiste lahenduste leidmise nimel töötades. Selles valdkonnas on majandus- ja rahandusliit suur väärtus ning me peaks kasutama ära neid võimalusi, mida see pakub koordineerimise tugevdamiseks meie EMU@10 raportis ja teatises eelmisel mail soovitatud punktides.

Ometi ilmneb sündmustest, et Euroopa-sisesest tegevusest ei piisa globaalsetele väljakutsetele vastu seismiseks. Meil tuleb tugevdada ühist välistegevust finantsstabiilsuse foorumil, Baseli komitees, G7s kui ka pühendades rohkem tähelepanu rahvusvahelise rahandusfondi tulevikurollile.

Vaadates tulevikku, tuleb meil mõelda sellistest elutähtsatest asjadest nagu see, kuidas suudame tulevikus kujundada oma finantssüsteemi ja globaalset juhtimist ning sellest, milline on Euroopa Liidu roll selles küsimuses. Euroopa võib olla globaalset koordineerimist tagant tõukavaks tugevdavaks jõuks ning sel tuleb võtta rahvusvahelistes kõnelustes vastavas valdkonnas juhtiv roll ning neist esimeseks teostamiseks on tarvis, et Euroopa riigid töötaks ühiselt, olles ühel meelel seesmiste lahenduste suhtes.

Alexander Radwan, PPE-DE fraktsiooni nimel. – (DE) Pr juhataja, hr ametis olev eesistuja, volinik, daamid ja härrad, olles kuulnud äsja voliniku seisukohavõttu, tundus justkui ma oleks valesse filmi sattunud. Ta rõhutas korduvalt kiiresti tegutsemise vajadust. Tegelikult on ainus asi, mis on viimastel nädalatel, kuudel ja aastatel kiiresti liikunud turg, mida on sageli meie korrapärastel debattidel siin ka räägitud. Tegelikkus on selline, et turg reguleeris investeerimispankade probleemi omapäi väga kiiresti. Me ei olnud võimelised kiiresti reageerima.

"Kiire" ei ole kohe kindlasti see sõna, mida me saaks kasutada vaadates nõukogu, eelkõige komisjonist lähtuvalt. Nüüd on ameeriklased palunud meil lahkesti oma osa maksta. Ma ei soovi siinkohal seda kommenteerida. Käesoleval etapil piisab sellest, kui jälgida arengusuundi. Kuid see, mida ma nõukogult eeldaksin – kuigi kui asi puudutab komisjoni, siis ei ole ma kindel, kas Barroso komisjon on selleks võimeline – on tagada vähemalt, et me saaks jagu Ameerika ja Briti vastuseisust finantsturgude läbipaistvusele. Mul tarvitseb teile üksnes meenutada Saksamaa eesistumisaega, mil president Sarkozy ja kantsler Merkel tulid välja oma algatusega ning Barroso komisjon naaldus mugavalt istmel taha ja ütles "Kes see Sarkozy ja Merkel üldse on?" ning ei võtnud midagi ette.

"Kiire" ei ole tõepoolest see sõna, mida võiksime kasutada. Mul tarvitseb vaid teile meenutada Enronit ja Parmalati. Omal ajal võttis Euroopa Parlament vastu asjakohase hr Katiforise raporti – ma olin seal variraportööriks – reitinguagentuuride küsimuses. See toimus 2003. aastal. Praegu 2008. aasta oktoobris võib komisjon sama hästi ettepanekuid esitada, kuid IOSCO ütleb juba, et me ei tohiks väärtpaberi- ja valuutakomisjoni ja USA määrustest kõrvale kalduda, sest vastasel korral takistaksime rahvusvahelist finantssüsteemi.

Euroopa peab siinkohal oma teed minema. Seetõttu ei hooli ma tegelikult SECi ettepanekutest ja kui komisjon kavatseb SECiga samas suunas liikuda, siis võin vaid lisada, et see tuleks soojalt sisse pakkida. Me peame toimima nii, nagu õigeks peame ning seejärel võivad ameeriklased meilt eeskuju võtta. See on kõik, mis mul reitinguagentuuride kohta öelda on.

On öeldud, et me peaks suutma Basel II ühe lugemisega läbi vaadata. Loodan, et nõukogu esindaja kuulab praegu, sest tema mainis seda. Me saame sellega ühel lugemisel hakkama kui nõukogu loobub oma vastasseisust Euroopa järelevalvesüsteemile. See, mida nõukogu on saavutanud seni tänu tihedamale koostööle Euroopa järelevalveasutustega on kahetsusväärne. Nizzas tugineti valitsustevahelisele koostööle. Seda silmas pidades peaks nõukogu hüppama ükskord üle oma varju ning mõtlema Euroopale tervikuna.

Koos erafirma osakutega on mainitud ka riskifonde. Volinik McCreevy kõneles kojale alles sel nädalal, et me ei tohiks liialt kiirustada. Me võime süüdistada hr McCreevy't paljudes asjades, kuid liigne kiirustamine pole üks neist.

(Vahelehüüded ja aplaus)

Ma olen hr McCreevy't täiskogul regulaarselt riskifondide ja erafirma osakute küsimustega rünnanud. Meil tuleb tagada, et komisjon esitaks nüüd kohase analüüsi ega püsiks eitaval seisukohal. See ei ole enam hr McCreevy probleem, nüüd on see hr Barroso probleem.

(Aplaus)

Komisjon peaks lõpuks oma täiskogul korra majja lööma. Siemens on jäikade investeeringute objekt, kuid keegi ei vaata USA poole. Ma loodan, et komisjon ja nõukogu võimaldavad meil selles valdkonnas võtta käsile Euroopa poliitikakurss.

(Aplaus)

Martin Schulz, *PSE fraktsiooni nimel.* – (*DE*) Pr juhataja, me oleme tähelepanelikult kuulanud seda, mis hr Radwanil on öelda. Baieri valimiskampaania heidab talle pika varju. Jah, hr Radwan, mõnes osas on Teil täiesti õigus. Turg on seda reguleerinud, kuid USA maksumaksjatel tuleb selle eest lõivu maksta. See on riik, kes maksab seda hinda.

Me oleme käesolevalt tunnistajaks mitte üksnes investeerimispankade ja suurte kindlustusettevõtete pankrotile. See on sellise majandusfilosoofia pankrott, mis "müüdi" meile aastate eest: selles filosoofias leitakse, et kaasaegne majandus, kasv ja õitseng tulenevad oletatavasti hangeldamisest, mitte tegelikust maailmast. See süsteem läheb nüüd pankrotti.

(Aplaus)

Juhtumisi hr Radwan, mäletame me väga hästi Katiforise raportit. Pean tunnistama, et olete nutikas poliitik. Te kandideerite Baieri liidumaa parlamenti pühapäeval. Edu teile! Kuid see isik, kes pani Katiforise raportile pidurid peale olite ju Teie, hr Radwan. Ka seda mäletame täie selgusega.

Kahjuks ei ole Charlie McCreevy't hetkel kohal. Joaquín Almunia on esitanud väga põhjendatud analüüsi. Volinik Almunia, paluksin Teil viia oma kolleeg hr McCreevy kurssi meetmetega, mis on hädavajalikud ning mis tuleks meil nüüd vastu võtta. Ma ei tea, kus ta on. Arvatavasti on ta tagasi võiduajamiste rajal; arvatavasti on võiduajamiste kihlveokontorid paremini reguleeritud kui rahvusvahelised finantsturud. Kuid üks asi on selge: me ootame, et komisjon võtaks vastu võimalikud ja hädavajalikud meetmed ning me eeldame selle tegevuse teostamist aasta lõpuks või hiljemalt kevadeks.

See tähendab näiteks reitinguagentuuride kohta määruste vastu võtmist ning seda tuleks teha kiiresti. Ühtlasi on eluliselt oluline eraldada linna preemiad lühiajalistest spekulatiivsetest kasumitest. See on väga tähtis punkt. Kui juhataja teab, et tema ise hoiustab 5 % miljardilisest kasust, mille ta saab spekulatiivsetest tuludest, kuna tema lisatasu on seotud spekulatiivselt saadud miljardiga, siis on inimloomusest lähtuvalt mõistetav, et ta püüab saada miljardilise tulu vahendeid valimata ja iga hinna eest: isegi kui kümned tuhanded töökohad selle tulemusel kaotatakse, nagu oleme näinud kõikjal üle maailma viimastel aastakümnetel.

Ilma silmagi pilgutamata hävitavad finantsjuhid – kavalad noored tegelased, kes siinsetes koridorides liiguvad – terveid ettevõtteid ja terveid ettevõtluspiirkondi, tuues kaasa kõik sellega kaasnevad sotsiaalsed hädad. Selle hävitustöö maksumus on 700 miljardit, mille USA maksumaksjad peavad hetkel investeerima suuremate pankade ja kindlustusettevõtete päästmisse. USA juhtimise amatöörlus ilmneb tõigast, et isegi selles ulatuslikus kriisis päästetakse suuremad ettevõtted, mis läheb tavalisele maksumaksjale maksma üle 700 miljardi dollari USA eelarvest. Paraku ei nähta USA valitsuse päästeplaanis ette nende tavaliste maksumaksjate saatust, nende võlgu ja hüpoteeke. Taas kord on see heaks näiteks sellest, kuidas kasumit erastatakse ja kahjumit riigistatakse. Ka sellele tuleb teha lõpp.

(Aplaus)

Me kuulsime sellest kõike esmaspäevasel debatil. Mul on tekkinud peaaegu selline mulje, et meil tuleks sotsiaaldemokraatliku partei liikmeblanketid jagada välja PPE-DE fraktsioonile: näib, et nad ei suuda oma seisukohti piisavalt kiiresti muuta ning pean nentima, et liberaalid on selles osas veelgi hullemad.

Eelmisel novembril toimunud debatil Euroopa Liidu rollist globaliseerumises tegin ma järgmise märkuse: metsiku lääne kapitalism, mis domineerib finantsturgudel, on ähvardamas terveid majanduspiirkondi, sealhulgas praegu ka USA majandust ning sellele on vaja kehtestada rahvusvahelised määrused. Me vajame kontrolli, läbipaistvust ja piiranguid finantsturgude volitustele. ALDE juht vastas seepeale: "Hr president, me kuulsime äsja sõnu minevikust." Vähemalt ei viibi ta tänasel arutelul, mis tõstab ilmselt selle kvaliteeti. Kuid see, mis ma ütlesin ei olnud siiski mineviku hääl. Rohkem kui eales varem on reguleerimata turgude juhtimine ja valitsuse järelevalve – millel puudub austus kellegi või millegi vastu – edasiminekuteeks.

Seega lisaksin üht, kui võib. Loomulikult tuleb meil kiiresti tegutseda, kuid meil tuleb tegutseda ka mulle ja minu kolleegidele südamelähedases valdkonnas siin Euroopa Parlamendis. Spekulatsioonimullid ei lõhke: isegi kui me keelame ajutiselt väärtpaberite katteta eelmüügi, siis tulevad need tagasi. Teine asi, mida arvame taas juhtuvat on see, et investoreid julgustatakse spekuleerima näiteks kasvavate toiduhindadega. Toiduhindade

tõus esineb siis, kui toidu kättesaadavus halveneb. See tähendab, et need, kes on huvitatud kõrgetest toidu hindadest peavad hoolitsema selle eest, et toiduvarud kahaneks. Kuid toidu nappus tähendab maailmas nälga ja kui meil on süsteem, mis võimaldab mingites maailma piirkondades nälja arvelt teistes piirkondades kasu teenida, siis meie 700 miljardi dollari suurune abipakett ei aita meid. Varem või hiljem see süsteem, kogu loomuvastasuses avaldab kibedaid tagajärgi kogu inimkonnale.

Siis ei räägi me enam lühiajalisest hädavajadusest. Asi on selles, kuidas suudame tagada pikaajalist inimlikku sotsiaalset arengut.

Silvana Koch-Mehrin, ALDE fraktsiooni nimel. – (DE) Pr juhataja, daamid ja härrad, üleilmne finantskriis on levinud üle turgude, tuues kaasa ettenägematud tagajärjed. Mõned inimesed võivad tunda rahulolu nähes pankureid oma positsioonilt langemas ja töökohti kaotamas. Kuid see on äärmiselt lühinägelik, sest tegelikud kaotajad ei ole ettevõtete juhid või kauplejad. Tugevaim löök kriitilises olukorras, kus laenuraha on kättesaamatu ja aktsiate ja säästude väärtus langeb tabab tavalisi perekondi. Kaovad nende finantstagatised, kui löögi alla satub nende pensionite ja säästude väärtus.

Seetõttu on oluline võtta käsile täpne analüüs finantskriisist ja selle põhjustest, hoidmaks ära selle kordumise ning mul on hea meel, et me täna tegeleme sellega. Martin Schulz kasutas oma kõnet turgude teemal hädaldamisele. Hr Schulzi ennustuste valguses eelmisel novembril, mida ta meile lahkelt meenutas, võib anda talle võimaluse teenida lisasissetulekut oraaklina. Kuid raha on see, mis turge ergutab, mitte kuum õhk, ning tal tuleb seda fakti tunnistada.

Sobivaks vastuseks käesolevale kriisile ei ole vabast ettevõtlusest eemaldumine. See ettevõtlus loob töökohti ja jõukust. Kas finantsturge on tõesti vaja rohkem reguleerida? Saksamaa majandusime "isa" Ludwig Erhard võttis selle ilusasti kokku. Ta lausus, et riik peab kehtestama reeglid majandusele ja finantssüsteemile, kuid vahekohtunikuna ei peaks see ennast mängu segama. Loomulikult tähendab see seda, et tuleb tegutseda määruste vigade ja rikkumiste vastu.

Reguleerimine on kohane ja vajalik selleks, et vältida ekstsesse, kuid kriisis ei tule süüdistada turumajandust; see süü seondub nendega, kes keelduvad raamistikku ja reegleid järgimast. Aastaid on eksperdid hoiatanud kõrge riskiga laenude võtmise eest, tagatiseta krediidi eest ja lõhkemisvalmis mulli eest finants- ja kinnisvaraturgudel. Meil on tarvis Euroopale ja maailmale tervikuna ühiseid, läbipaistvaid määrusi. Meil on tarvis rahvusvahelist juhtimismehhanismi, kuid seda proportsioonitunnetusega. Kellelegi pole hea, kui me seiskame kapitali liikumise arvukamate määrustega ning anname majanduslangusele hoogu juurde.

Ennekõike on meil tarvis taastada usaldus vaba ja avatud turu suhtes. Euroopa majanduse ja maailma kodanike stabiilsus oleneb sellest, kas me näitame end tegutsemisvõimelistena. Kuigi rahvusvahelised turud ei seisku ja ei oota Euroopa otsust, ega oota need ka parlamendi otsuste vastu võtmist.

Volinik, minister Jouyet, minu fraktsioon ootab, et võtaksite otsekohe kasutusele kiired, ratsionaalsed ja tõhusad toimingud.

Eoin Ryan, *fraktsiooni UEN nimel.* – Pr juhataja, Euroopa Keskpanga president Jean-Claude Trichet ütles hiljuti, et turu stabiliseerudes ei pöördu me mitte tavapärase elu juurde tagasi, vaid selle asemel hakkame kogema uut normaalsust.

Arvestades turul ja asutustes tekkinud puudusi ning nõrkusi, mis on laastavalt ilmsiks tulnud möödunud aastal, tuleb üksnes tervitada eemaldumist möödaniku kuritarvitustest ja vigadest. Finantskriis on põhjustanud kohutava paanika, kuid see on ka rõhutanud vajadust kõrvaldada ebaselgus ja võtta kasutusele läbipaistvus, mida tuleb meil seadusandjatena reguleerida. Kuid me peame vältima ka paanikat, sest paanitsedes teeme halbu otsuseid.

USAs, kus püütakse ära hoida katastroofi, ilmnevad radikaalsed muudatused majandustehingute maastikul. Meie asutused on olnud stabiilsemad kui USA asutused – mõistagi sel põhjusel, et kriis sai alguse teiselt poolt Atlandit –, kuid teatud juhtumid tuletavad meelde, et me ei ole mingil juhul haavamatud. Oma turgude stabiilsuse tagamiseks tulevikus peame rakendama struktuurseid ja süstemaatilisi reforme ning olema valmis kiiresti tegutsema. Juhtuda võib või on juba juhtunud kolm asja, nagu reformid – näiteks selle tagamine, et keskpangad takistavad klientidel massiliselt raha pankadest ja finantsasutustest välja võtta – ning selles osas on võetud juba märkimisväärseid meetmeid. Teiseks, riigikassad peavad kõigepealt kõrvaldama põhjuse sellise massilise raha väljavõtmise esinemiseks, nimelt arestimisohus varade olemasolu finantsasutuste bilanssides. Lõpetuseks, rekapitaliseerimine on finantssüsteemi jaoks määrava tähtsusega.

Me oleme läbinud kriisi esmased etapid. Mõjud pangandusele ja poliitiline vastus sellele esialgsele traumale jääb veel mõnda aega teadmata. Siiski peame nüüd tagama, et kõnealuse kriisi teisest otsast esile kerkiv uus finantsreaalsus on tugev ja terve. Selleks on vaja käsitleda kriisi algtasandit ning kõrvaldada arestimisohus varad ja teha korda bilanss. Kriisi mülkast väljumiseks on samuti vaja näidata, nii kohaliku kui ka ülemaailmse majanduse tervise huvides, et finantssüsteemis on piisavalt kapitali. Kas see pärineb riiklikust või erasektorist või mõlema kombinatsioonist, on järgmise arutelu teema, kuid meil on seda varsti vaja.

Me ei tea veel, milline on maailma finantskriisi täielik ja kestev mõju ning selle tagajärjed Euroopa turgudele. Kuid mida me teame, on see, et antud kriisist püstipäi väljumiseks ning veendumaks, et investorid, turud ja kodanikud on uues tulenevas normaalsuses kaitstud, peame säilitama külma närvi – isegi kahtluste ja segaduste ajal – ning võtma konkreetsed meetmed struktuursete ja süstemaatiliste reformide rakendamiseks, mis tagavad meie Euroopa süsteemi tervise ning Euroopa riikide ja kogu maailma kodanike finantsilise heaolu.

Francis Wurtz, *fraktsiooni GUE/NGL nimel.* – (FR) Pr juhataja, kui peamised Euroopa juhid sooviksid illustreerida lõhet, mis eraldab neid Euroopa kodanikest, peavad nad ainult reageerima, nagu nad reageerisid finantskriisile pärast rahandusministrite kohtumist 14. septembril 2008.

Millised on need peamised väljakuulutatud meetmed lisaks Euroopa Investeerimispanga poolt väikestele ja keskmise suurusega ettevõtjatele antavate laenude tervitatava, kuid ebapiisava suurendamise?

Need võib kokku võtta kolme punktiga. Esiteks, seoses lootustega fiskaalstiimulite osas tsiteerin Jean-Claude Junckerit, kes ütles, et me oleme välistanud Euroopa elustamisplaani vastuvõtmise. Me kavatseme rakendada stabiilsuspakti, kogu pakti ja mitte midagi muud peale pakti.

Järgmiseks, käimasoleva deregulatsiooniprotsessi osas tsiteerin ma Christine Lagarde'i, kes ütles, et me ei tohi lubada mitte mingit struktuursete reformide aeglustumist; Jean-Claude Trichet'd, kes sõnas, et kõik, mida saab teha majanduse paindlikkuse parandamiseks, on meie jaoks piisavalt hea; ja Jean-Claude Junckerit, kes lausus, et me peame reformima tööturgu ning teenuste ja kaupade turge, ning et konkurentsivõime vajab suuremat mänguväljakut.

Lõpuks, meil kõigil mõlgub meeles küsimus, et kes peaks maksma arve. Jällegi tsiteerin ma Jean-Claude Trichet'd, kes ütles, et panganduse valvekoertel ei tohiks olla ebaproportsionaalseid nõudeid krediidiasutustele. Ja teiselt poolt tuleb Jean-Claude Junckeri sõnade kohaselt teha kõik, et vältida palkade väljumist kontrolli alt.

Me soovime öelda neile seda: tulge välja oma mullist ja püüdke end asetada teiste inimeste olukorda. Nad näevad ühelt poolt rahandusministreid tegemas kõike peamiste ülemaailmsete spekulantide jaoks – 110 miljardi euro suuruse summa on väljastanud üksnes Euroopa Keskpank – ja teiselt poolt töötajaid, kes on ohustatud. Püüdes turge rahustada, ärritate te äriühinguid.

Tõsi on see, et kapitali vaba liikumise ja kuulsa avatud turumajanduse, koos vaba konkurentsiga, nimel on finantsjuhid kollektiivselt loonud saatanlikke mehhanisme, mida nad ei suuda enam kontrollida. Lubage mul teile meelde tuletada, et viis kuud pärast eluasemelaenude kriisi rääkis hr Trichet, esindades 10 peamist maailma keskpanka, endiselt ainult lihtsatest turu korrigeerimistest ja teatas jõulisest kasvust, isegi kui toimub kerge aeglustumine. Kolm kuud hiljem palus ta Euroopa Parlamendi majandus- ja rahanduskomisjonil anda erasektorile võimalus enda olukorda parandada. Milline ettenägelikkus! Kui süsteem on suuteline kaotama oma vanad semud sellisel viisil, siis toimub see keset eksistentsiaalset kriisi.

Sel põhjusel, kui me soovime vältida edaspidiseid üha valulisemaid krahhe, peab olema meil julgust teha lõpp. Esiteks peame tegema lõpu arusaamale, et tootlikkus põhineb palga- ja sotsiaalkulude alandamisel. Me peame pöörama ümber jätkuva trendi, et palkade osa lisandväärtuses vähendatakse. See ei ole inflatsiooni allikas, allikaks on finantsettevõtjate ebamoraalsed toimingud.

Teiseks peame lõpetama majanduse ergutamisel täieliku toetumise finantsturgudele, sest need ei toida, vaid mürgitavad seda. Euroopa Keskpangal on etendada otsustav roll raha suunamisel sotsiaalselt efektiivse majanduse suunas, mis loob töökohti, edendab koolitust ja arendab avalikke teenuseid, mis tagab jätkusuutliku tootmise ja kasulikud teenused, millel on koht uurimis- ja arendustegevuse jaoks, mis arvestab riigi osalusega äriühingute ja avaliku huviga ning asetab koostöö majanduslikust sõjapidamisest ettepoole.

Kuid selle saavutamiseks peab Euroopa Keskpanga missioon muutuma. See peaks refinantseerima panku väga erinevate intressimääradega sõltuvalt sellest, kas laenud toovad kasu tugevale majandusele, mida ma just kirjeldasin, või vastupidi – neid kavatsetakse kasutada kahtlase väärtusega finantsoperatsioonide alusena. Laenudele juurdepääsu tingimused peaksid olema soodsad esimesel juhtumil ja äärmiselt keerulised teisel

juhul. Samal ajal on vaja rangeid kontrollimehhanisme pankade ja fondide suhtes ning finantskapitali liikumistele tuleb kehtestada maks. Lõpetuseks, tuleb alustada tööd rahvusvaheliste majandusasutuste radikaalse reformimisega, nagu hiljuti nõudis president Lula oma pöördumises ÜRO-le.

Kolmandaks, tuleb teha lõpp väikese eliidi endaga rahuolule ja üleolevale käitumisele, kui nad selgitavad kodanikele, et ainus õige valik on nende oma. Kui me suudaksime vähemalt arutada seda avameelselt ja kohusetundlikult, siis see kriis oleks ühes asjas toonud mõningat kasu.

Hanne Dahl, fraktsiooni IND/DEM nimel. – (DA) Pr juhataja, esimene uudis, kui ma esmaspäeva varahommikul teel lennujaama lülitasin sisse autoraadio, oli see, et minu pank on läbimas tõsist finantskriisi. Õnneks olen ma vaid hoiustaja, seega ei kaota ma raha –, kuid aktsionärid on pisarais. Ülemaailmne finantskriis on jõudnud minu väiksesse panka. Probleemi kese seisneb üleilmastumise arengus – eeskätt kapitali õiguses liikuda vabalt üle piiride. Me oleme näinud enneolematut spekulatsiooni, millel ei ole muud eesmärki peale kasumi andmise mõnele omanikule. See tegevus saab ainult kahjustada tegelikku majandust, just nagu me seda praegu näeme, kus spekulatsioon USA elamumajandusturul põhjustas rahvusvahelise finantskriisi.

Seetõttu tuleks teha lõpp mõtlemisele, et kapitali vaba liikumine on tee kasvule ja jõukusele. See vaba liikumine toob kasu ainult spekulantidele ja maksupetturitele. Ma julgen öelda, et tavakodanikud ja inimesed, kes soovivad investeerida äriühingutesse ning finantseerida kaupade ostu ja müüki, saavad elada kontrollimehhanismidega selle üle, kes ja mis eesmärgil liigutavad suuri rahasummasid üle piiride. Kontrollimehhanismid kapitali liikumiste kohta annaksid demokraatiale suurema ettenägelikkuse ja võimaluse mõjutada.

Mis on siis lahendus vahetule kriisile? Maksumaksjate rahastatud ohutusvõrgustik tagab kindlasti agressiivse spekulatiivse välispoliitika kasvu finantssektoris ja edendab halvimat kapitalismis. Pangad peavad ise end korrastama pärast krahhe ja kriise; seda ei pea tegema riiklikud pangad ja seega maksumaksjad. Taani finantskonsultant Kim Valentin soovitab päästefondi, mida rahastavad pangad ise. On väga oluline, et pankade sissemakse sellesse uude fondi oleks piisavalt suur, et tekitada neis reaalset huvi hoida üksteisel silma peal ja sekkuda kriisi ilmnemisel, sest nad peavad ise maksma selle lahendamise eest.

Ma teen ettepaneku, et me kasutaksime ELi rangete reeglite kehtestamiseks pankade päästefondide suuruse kohta. See aitaks meil täita ka ÜRO peasekretäri Ban Ki-mooni soovi vastutava ülemaailmse majanduspoliitika osas. Pangad peavad lõpetama käitumise lastena, kes ei ole mitte kunagi proovinud maha kukkuda ja ei tea, et nad võivad endale haiget teha.

Piia-Noora Kauppi (PPE-DE). - Pr juhataja, ma ei jaga oma kolleegide seisukohti, kes süüdistavad komisjoni selles, et nad ei saa hakkama. Minu arvates suurim viga, mida Euroopa Komisjon oleks võinud teha, oleks olnud arvata, et rohkem regulatsiooni on alati õige vastus. Kõik komisjoni ettepanekud peaksid olema proportsionaalsed, tasakaalus ja hästi suunatud.

Ma olen olnud mõõdukalt rahul sellega, kuidas komisjon on reageerinud seni, ja ma olen veendunud, et komisjonil on õiged vahendid finantsteenuste õigusraamistiku täiustamiseks. Täiustused peaksid eelkõige põhinema olemasolevatel õigusaktidel ja õiguslikel alustel. Teiseks tuleks kaaluda mittesiduvaid meetmeid ja lõpuks, kui olukord muidu ei parane, siis peaksime pöörduma juriidiliste uute regulatsioonide poole.

Minu arvates kaldutakse mõnikord unustama, kui palju me oleme juba Euroopas teinud. 2000. aastast oleme oma finantsteenuste seadusi tõsiselt üle vaadanud ja me oleme juba mitmeid asjakohaseid regulatsioone ajakohastanud. Meil Euroopas on tänapäevane ja keeruline õigusraamistik. Ma usun, et seda järgib juba enamik inimesi Ameerikas, seega ma ei arva, et me peame radikaalselt muutma oma lähenemisviisi.

Lõpuks soovin ma öelda, et loomulikult tuleb arvesse võtta, et järelevalveraamistik ei ole nii hea, nagu see võiks olla. Me peaksime majandus- ja rahandusministrite nõukogu tegevuskava alusel töötama välja viisi, kuidas järelevalve teostajad töötavad Euroopas, kuid me peaksime samuti meeles pidama asjade ülemaailmset mastaapi. Me peaksime meeles pidama, et finantstööstus on tõenäoliselt kõige globaalsem tööstusharu tänapäeva maailmas ja me ei saa tegutseda vaakumis. Me peaksime meeles pidama, et me elame koos välismaailmaga ning me peaksime püüdma välja töötada standardid, vastastikuse tunnustamise ja lähenemise Atlandi-üleste osapooltega – sest see on hetkel viis konkurentsi avamiseks – ning samuti väga head eeskirjad jaeklientide kaitseks ja selle kohta, kuidas need asjad peaksid jätkuma.

Lõpetuseks, üks asi Euroopa Keskpanga kohta. Ma arvan, et me peame tänama Euroopa Keskpanka. Euroopa Keskpank tegi väga head tööd. Tagajärjed Euroopa majandusele, nii finantsmajandusele kui ka tegelikule

majandusele, oleksid olnud palju tõsisemad Euroopa Keskpanga tegevuseta likviidsuse osas. Ma arvan, et Euroopa Keskpanka tuleks õnnitleda selle tulemuse eest.

Pervenche Berès (PSE). – (*FR*) Pr juhataja, hr Jouyet – meil on kahju, et vastutav minister ei saa olla siin – volinik, sotsialistid on turu toetajad, kuid nad teavad, et igal turul on ausaid kauplejaid ja vargaid, mis tähendab, et on vaja politseiteenistust. On hämmastav mõelda, et kui keegi proovib panna paika tänapäevast politseiteenistust, kes tegeleks tänapäevaste varastega, süüdistatakse teda äkki anarhismis.

Me vajame tänapäevast järelevalvet ja regulatsioone. Puudub oht, et me kiirustame vastu võtma halvasti nõustatud ja kiirustades tehtud Sarbanes-Oxley liiki õigusakte, sest kriisi algusest on möödunud üle aasta. Kui hr McCreevy pöördus 11. septembril 2007 majandus- ja rahanduskomisjoni poole, viibutas ta näppu krediidiasutuste kui peamiste süüdlaste suunas. Rohkem kui aasta hiljem ei ole meil endiselt ettepanekut. Ma ei arva, et seda saaks kirjeldada parema regulatsioonina.

Mis puudutab 2007. aasta oktoobris ja detsembris koostatud tegevuskava, siis mul on see siin ja ma olen seda punkt punkti haaval kontrollinud. Ausalt öeldes, esiteks, see tegevuskava ei olnud võib-olla kavandatud sellel tasemel kriisi jaoks, mida me täna kogeme, ja teiseks, kui ma vaatasin seda, kuidas ajagraafikut on järgitud, siis on tõesti raske aru saada, kust kohast selles küsimuses alustada.

Prantsuse president on teatanud plaani: ta kavatseb hukka mõista vastutavad isikud ja koguda kõik aruteludeks laua ümber kokku. Kuid mida ta kavatseb arutada? Tagasipöördumist finantsstabiilsuse foorumi koostatud tegevuskava juurde, mida mitte keegi ei saa rakendada, sest mitte kellelgi finantsstabiilsuse foorumis ei ole selleks volitust?

Ta teeb ettepaneku kõige selle osas, samas tema esialgne reaktsioon kriisile oli tormata 2007. aasta sügisel Londonisse, et kiita heaks Gordon Browni strateegia seada sisse varase hoiatamise süsteem selle asemel, et tugevdada Euroopa suutlikkust tegeleda probleemiga, mida hr Barroso täna Washingtonis kaitseb. Ma loodan, et ta suudab veenda oma volinikku Charlie McCreevy nii, et Euroopa sekkumine finantsturgude regulatsiooni ja järelevalve osas on nii jõuline, nagu on vajalik.

(Juhataja katkestas kõneleja)

(Mikrofoniväline kommentaar hr Purviselt kõneaja kohta)

Juhataja. – Vabandan. Ma katkestasin pr Kauppi ja ma katkestasin pr Berès'i. Ma olen üldiselt õiglane, hr Purvis.

Daniel Dăianu (ALDE). - Pr juhataja, kas ainult ahnust, eufooriat ja odavat raha tuleb süüdistada kogu segaduse eest? Kuidas on nn algata-ja-jaota-mudeli puudustega, mis on suurendanud süsteemi riski? Kuidas on moonutatud makseskeemidega, kus puudub eetika ja mis on soodustanud hulljulget riskide võtmist? Kuidas on rämpsule sarnaste krediidireitingute väärtustega? Kuidas on huvide konfliktiga? Kuidas on pankadega, kes tegelevad kasiino tüüpi tehingutega? Kuidas on varipangandussektoriga koos selle äärmusliku intensiivfinantseerimise ja spekulatsiooniga? Miks ei ole poliitikakujundajad õppinud eelmistest kriisidest, kuigi saadeti karme hoiatusi? Tuletagem vaid meelde, mida Lamfalussy, Gramlich, Volcker ja Buffett ütlesid aastaid tagasi.

Pean naeruväärseks väidet, et regulatsioon lämmatab finantsinnovatsiooni. Mitte igasugune finantsinnovatsioon ei ole mõistlik. Kas tuleb taluda poolrahvusvahelist Ponzi skeemi, nagu see on arenenud toksiliste toodete kaudu viimase aastakümne jooksul? Kaalul olev küsimus on nõuetekohase regulatsiooni ja järelevalve puudumine ning puudulik arusaam finantsturgudest, nende toimimise viisist ja süsteemi riskist. Vabaturud ei ole riiklikust sekkumisest vabastatud turgude sünonüüm. Paranduste tegemine saab olema väga valulik, eriti Ameerika Ühendriikides, kuid Euroopa ei ole immuunne majanduslikule surutisele. Lahendused ei tohiks olla ebaühtlased – arvestage, et turud on ülemaailmsed. Rahvusvaheline koordineerimine on vajalik usalduse taastamiseks.

(Juhataja katkestas kõneleja.)

ISTUNGI JUHATAJA: Luigi Cocilovo

Asepresident

Roberts Zīle (UEN). – (LV) Ma arvan, et me saame kasutada olukorra kirjeldamiseks finantsturgudel sellist fraasi nagu "pidu on läbi ja nüüd on sellejärgne hommik". Keegi maksab kallist hinda ärritatud mao eest,

kuid loomulikult on mõned riigid ja ettevõtted, kes saavad sellest äärmiselt halvast olukorrast kasu. Teisisõnu, on mitmed energiaressursid ning eriti arenenud riigid ja ettevõtted, kes suunasid oma lisakasumid selles suunas ning see muudab selgelt ka poliitilise mõju keset ja tasakaalu maailmas. Euroopas on minu arvates just väikesed uued ELi liikmed need, kes on kõige haavatavamad selles olukorras. Ekslikud struktuursed ja maksupoliitikad kõrge majandusliku kasvu ajal loovad praegu ilmselgeid majanduslikke ja sotsiaalseid ohte enamikus neist riikidest, sealhulgas minu kodumaal Lätis.

Suur hulk riigisiseseid eralaene eurodes euroala riikide pankadest, mitteresidentide raha suur osakaal pangandussektoris ja kiire kasv eurodes väljendatud Euroopa keskmiste palkade suunas võib tuua kaasa rahvuslike valuutade ümberhindamise. Sel juhul võib pikaajaline tagasimaksmine finantsasutustele euroalal muutuda uueks koormaks nende liikmesriikide kodanikele ja ettevõtetele. Kui rahvusliku valuuta vahetuskoridor laieneb euro suhtes, siis inflatsioon, mis on juba kõrge, võib hoogustuda ja veelgi lükata edasi uute liikmesriikide ühinemise euroalaga.

Kui eralaenude kogusumma maksetena pangale lisab kuni kahekohalise protsendi SKP-le, siis nende riikide kodanikud ei ole optimistlikud. See loob selle asemel poliitilises mõttes uues liikmesriigis rõhutatud poliitilise pessimismi ja mõjutab avalikku arvamust Euroopa Liidu kui institutsiooni suhtes koos kõikide kaasnevate tagajärgedega ka parlamendile.

John Whittaker (IND/DEM). - Hr juhataja, finantskriis tormab edasi ja eurotsooni riigid puutuvad kokku majandusliku surutisega. Vastus, mida on meile korduvalt öeldud, on see, et me vajame rohkem regulatsiooni, et panna finantssektor paremini tööle.

Kuid meil on praegu probleem ja eeskirjade muutmine pärast probleemi kerkimist ei aita meid selle probleemi osas.

Ma kutsun liikmeid kaaluma täiesti erinevat reageerimist praegustele majandusraskustele. Need on signaaliks, et me ei saa jätkata sellistena, nagu me praegu oleme, ja et tänu laenule, mis on olnud liiga odav, ja impordile, mis on olnud liiga odav, oleme kõik elanud üle oma võimete ning me ei saa jätkata tarbimist samal määral.

Kohanemine on valulik, kuid see on vajalik ja neil rasketel aegadel on veel üks sõnum, mis on isegi silmapaistvam, kuid mida ei võeta neis institutsioonides kuulda. See seisneb selles, et EL ei saa jätkata oma massiivsete seadusandlike programmidega näiteks tervishoiu ja ohutuse, tarbijakaitse, sotsiaalse võrdsuse nimel, sest kõikide nende skeemide peamine mõju on lisada kulusid ja lõhkuda tootlikku tegevust, millest meie enda heaolu sõltub.

Neil rasketel aegadel on üks sõnum, mida tuleks kuulda võtta: Euroopa riigid ei saa enam lubada endale Euroopa Liitu, selle institutsioone ja seadusandluse tohutuid hulki.

José Manuel García-Margallo y Marfil (PPE-DE). – (ES) Hr juhataja, ma püüan olla väga selgesõnaline, võttes arvesse minu fraktsioonis väljendatud arvamuste suurt mitmekülgsust.

Esiteks, praegune kriis ei ole piibellik needus või karistus jumalatelt. Turud on nurjunud ja need nurjumised on tinginud sekkumisi, mis oleksid valmistanud heameelt isegi Keynesile endale. Kui turud on nurjunud, siis me peame parandama selle, mis on turgudel nurjunud; teisisõnu, me peame midagi tegema.

See midagi hõlmab mitmesuguseid asju. Esiteks, me peame kasutama šokiteraapiat, et tuua patsient välja praegusest koomast. Ma tuletaksin komisjonile ja nõukogule meelde, et kuigi maksevõime probleeme saab lahendada Euroopa Keskpank, on maksevõime probleemid midagi sellist, mis mõjutab otseselt teid: nõukogu, komisjoni ja liikmesriike.

Teiseks, et hoida ära selle taasesinemine, peame teadma, mis on turgudel nurjunud ja millised põhimõtted peaksime uuesti kehtestama. Nurjumisi on olnud riskijuhtimises, valitsemises ja lõpuks ka eetikas.

See tähendab, et me peame uuesti kehtestama mõned peamised põhimõtted: läbipaistvus toodetes, äriühingutes ja turgudel; juhtide vastutus, usaldus finantsmajanduse ja tegeliku majanduse vahel ning poliitika keskne roll.

Ma nõustun nõukoguga, et totaalse deregulatsiooni ajad on möödas. Turud ega tööstus ei saa end ise reguleerida.

Lõplik retsept – mis on vajalik patsiendi vaktsineerimiseks ja selle tagamiseks, et seda ei juhtuks enam ega ka mingil muul moel – on see, et me peame jätkama turu integratsiooniga. Me peame saavutama piisavalt kriitilise dimensiooni, nagu nad on teinud Ameerika Ühendriikides. Me peame kehtestama euro demokraatia

nii, et meie valuutal on mõningane mõju ülemaailmses kriisis olevas maailmas. Lõpetuseks, me peame vaatama üle õigusraamistiku ja järelevalveraamistiku, mis on nurjunud.

Seetõttu ma ei nõustu nn leebete õigusaktidega, tegevusjuhenditega ega iseregulatsiooniga. Meist kõigist sõltub, et meil on vastus oma inimestele, kes on lõpuks need, kes peavad selle eest maksma.

Elisa Ferreira (PSE). – (*PT*) Millised järeldused saan ma teha praeguse kriisi kohta ühe minutiga? See on selle tulemus, et me otsustasime mitte teostada piisavat järelevalvet finantsturgude üle. Pädev regulatsioon ei hävita turge, vaid vastupidi – on oluline nende ellujäämiseks. On inimesi, kes vastutavad kahjude eest, kuid on ka kodanikke, kes maksavad hinda oma liialduste ja riikliku järelevalve nurjumiste eest.

Hoiatusi anti mõni aeg tagasi. Rasmusseni raportis, mille parlament võttis eile väga suure häälteenamusega vastu, tehakse teatud ettepanekuid liigse intensiivfinantseerimise, läbipaistvuse puudumise ja huvide konfliktide kohta, kuid see raport tuleneb sotsialistide fraktsiooni alustatud tööst aastaid enne kriisi algust 2007. aastal.

Ieke van den Burgi ja Daniel Dăianu omaalgatuslik raport järgib sama joont. Euroopa Liit on peamine partner rahvusvahelises kontekstis ja ma õnnitlen volinik Almuniat tema teadaannete eest täna, kuid kas volinik McCreevy nõustub nendega? Komisjoni neis küsimustes mõjutaval otsustusvõimetusel ei ole võimalikku põhjendust. Parlament teeb seda, mida ta peaks. Teised institutsioonid peaksid samuti vastavalt tegutsema.

Margarita Starkevičiūtė (ALDE). - Hr juhataja, kahju, et hr Schulz on juba lahkunud. Ma soovisin märkida, et on liiga vara öelda, kes läheb pankrotti, sest mitte keegi ei tea, kes on lõppinvestorid nn toksilistesse varadesse. Võib-olla on need riiklikud pangad.

Sellele vaatamata sooviksin ma julgustada kasutama laiemat sündmuste ülevaadet ja tuletada meelde, et parlament juba tegi selle aasta alguses mõned põhjendatud ettepanekud, mida nõukogu ja komisjon ei aktsepteerinud. Esiteks me nõudsime, et majanduse juhtimine ELi tasemel viidaks vastavusse ülemaailmsete arengutega ja laiaulatuslike majanduslike juhiste täpsustamist. Me soovitasime samuti ELi konkurentsieeskirjade jõulist jõustamist ning et väikesi ja keskmise suurusega ettevõtjaid ei lubataks turult välja suruda, või kukkumiseks liiga suurte monstrumite loomist. Me peame edendama ja säilitama oma rahvuslikku traditsioonilist ärikultuuri, sest Euroopa Liidu loosung on, et mitmekülgsuses me oleme ühendatud.

John Purvis (PPE-DE). - Hr juhataja, lootkem, et Ameerika ettepanekud toksiliste varade ostuks toimivad, sest kui need ei toimi, siis puutenakkus levib peaaegu kindlasti siia. Ma sooviksin saada kinnitust hr Jouyet'lt ja hr Almunialt, et meil on tõesti oma kaitsemehhanismid paigas. Kas meil on oma nn viimase võimaluse laenajad, kes on valmis silmitsi seisma halvimaga, mis võib sellises olukorras esineda? Me liigume likviidsuse probleemi juurest maksevõime probleemi juurde.

On tõsi, et teatud ajal peame vaatama üle oma õiguslikud kaitsemehhanismid, kuid seda ei saa ja ei tohi teha tormakalt, kriisi surve all. Me riskiksime ülereageerimisega, ebavajalike, valesti suunatud, liiga karmide tingimuste kehtestamisega, mis ainult kahjustaksid väljavaateid investeeringuks meie majandustesse ja tulevastesse töökohtadesse.

Kõige olulisem asi, mida me peame tegema otsekohe, on usalduse taastamine. Hr Almunia, te mainisite seda sõna mitu korda. Vaadakem, kuidas me saaksime seda korraldada.

Ma kutsun üles Ameerika, Euroopa, Lähis-Ida ja Kaug-Ida maailma kõige tähtsamate majanduste juhte tulema kokku mõne päeva jooksul ja kinnitama maailmale selgesõnaliselt, et ükskõik, mida ka poleks tarvis kustutada, tegeletakse leekidega üheselt mõistetavalt, olenemata sellest, kus need leegid võivad lahvatada. Ainult siis, kui leegid ja söed on kustutatud, saame pöörduda hukkunute poole, et vaadata, kuidas see sai juhtuda ja mida on vaja selle kordumise ärahoidmiseks.

Usaldus on oluline alus, millel värisev finantssüsteem ja värisev ülemaailmne majandus tugineb. Nüüd on vaba turumajanduse kõige kõrgema taseme poliitiliste juhtide – tõepoolest tippkohtumise – ülesanne tulla kokku – mitte mingeid vabandusi, kõrvalehoidmisi, vastuväiteid –, et võtta täielik vastutus usalduse taastamise eest

Wolf Klinz (ALDE). - (*DE*) Hr juhataja, daamid ja härrad, rahandusminister Henry Paulson nimetas mõnda viimast nädalat alandavaks ajaks Ameerika Ühendriikide jaoks, kui ta avalikustas oma kuni 700 miljardi dollari suuruse päästepaketi riigi sandistatud finantssektori jaoks.

Olukord USAs on tõepoolest ärevust tekitav. USA finantssüsteem oma investeerimispankade, riskimaandusfondide ja struktureeritud toodetega, mis ei allu tavapärasele panganduse järelevalvele, ja selle arvukad finantsalased toimingud, mida teostatakse üheotstarbeliste äriühingute kaudu, mis ei kajastu üheski bilansis, on sisuliselt kokku varisenud. Selle väga kiire taaselustamine tema esialgsel kujul on vähe tõenäoline. Viimased kaks ainult investeerimisega tegelevat panka – Goldman Sachs ja Morgan Stanley – on praegu pöördunud kommertspanganduse suunas. Odava raha lubamine igaühele, et veelgi ergutada kasvu, kasumeid ja likviidsust, on osutunud illusiooniks: seda liiki igiliikumist ei ole lihtsalt olemas. Võlgadel põhinev kõrge elustandard kõikide jaoks – auto, maja ja kõige muuga varajases eluetapis – lihtsalt ei saa kesta pikka aega. Tegelik majandus on meid kätte saanud: töötamiseta ei saa olla hoiuseid, hoiusteta ei ole investeeringuid ja investeeringuteta ei ole jätkusuutlikku kasvu.

Meie, eurooplased, peaksime õppima USA õnnetusest. Eelarve konsolideerimisele ei ole alternatiivi. Raha ei kasva puu otsas. Odava raha küllaldane pakkumine, mida sotsialistid alati Euroopa Keskpangalt nõuavad, ei lahenda probleemi; see teeb selle vaid hullemaks.

Komisjon peaks rakendama ettepanekuid, millel on Euroopa Parlamendi toetus struktureeritud toodete väärtpaberistamise, nende hoidmise osas algatajate raamatupidamisraamatutes, suurema järelevalve, turuosalejate tegevusjuhendi ja mitmesuguste muude meetmete osas, nii kiiresti kui võimalik, kuid proportsionaalselt ja hoolikalt.

Jean-Paul Gauzès (PPE-DE). – (FR) Hr juhataja, hr Jouyet, volinik, ma sooviksin alustada hr Jouyet' tänamisega valmisoleku eest ja suure pädevuse eest, mida ta ilmutab kõikides valdkondades.

Euroopa ei saa jätkata, kannatades perioodiliselt Ameerika kapitalismis juurdunud kriiside tagajärgede pärast. Selle on teinud üsna selgeks eelmised kõnelejad. See seisukoht ei ole vaenulik Ameerika Ühendriikide suhtes. See tuleneb ilmselgest faktist: kriis on tõsise tõrke tulemus, mis vajab jõulisi abinõusid. Iseregulatsioon ei ole piisav.

Täna on kriis siiski ülemaailmne. Hr Jouyet ütles varem, et me vajame uusi meetmeid – õigusakte ja regulatsiooni – ja tuleb hinnata bilansse ning pankade maksevõimet, riiklikke investeerimisfonde, palkasid, läbipaistvust ja raamatupidamisstandardeid. Kõigele sellele tuleb tugineda ja seda täiustada.

Samuti on mitu korda öeldud, et meil on vaja taastada usaldus finantssüsteemi vastu, mis on majanduselu lahutamatu osa. Ma ei ole nõus avaldatud kriitikaga ja usun, et selles suhtes on eesistujariik Prantsusmaa kiiresti reageerinud. President Sarkozy esitatud ettepanekud, kui ta kõneles Euroopa Liidu nimel, andsid tugeva signaali New Yorgis ja tema tehtud ettepanek laiendatud G8 kohtumiseks lubab maailma erinevatel majandustegelastel tulla kokku ümarlaua juurde, mis on tõesti märkimisväärne samm.

Ülemaailmsete eeskirjade väljapakkumiseks ei saa me lahendada asju vaid Euroopas. Loomulikult peab olema Euroopas progress ja selles osas on kahetsusväärne, et tegutsemisel on esinenud teatud aeglust. Eeskirjad on siiski vaja vastu võtta rahvusvaheliselt. Majandus on ülemaailmne, mis tähendab, et eeskirjad peavad olema samuti ülemaailmsed.

Meid ootab ees suur hulk tööd ja ma olen kindel, et hr Jouyet' poolt varem välja kuulutatud meetmed tagavad, et võimalikud lahendused leitakse eelolevate nädalate ja kuude jooksul. Oleks rumal arvata, et neid küsimusi saab lahendada mõne minuti jooksul.

Karsten Friedrich Hoppenstedt (PPE-DE). - (*DE*) Hr juhataja, mõne viimase päeva jooksul oleme näinud suurt segadust USA finantssüsteemis, kui leebelt väljendada. Üks peamisi uudiseid oli see, et äriühing Lehman Brothers Holdings oli sunnitud taotlema pankrotikaitset võlausaldajate eest. Ma sooviksin tuua välja kaks asja selles kontekstis. Esiteks, USA planeerib massiivset toetuspaketti. Kuid see ei lõpeta kriisi ega kaitse meid edaspidiste üllatuste ees, kuna sündmused arenevad edasi.

Teiseks, jah, on tarvis määrata kindlaks, milliseid regulatiivseid mehhanisme saaks parandada ja kus saaks luua rohkem läbipaistvust. Kahjuks on siiski nii, et suurem ja parem regulatsioon ei välista kõiki ebameeldivaid üllatusi, mis võivad esineda finantsturgudel tulevikus, sest me ei tunne kõiki olemasolevaid pangandusmehhanisme.

Miks ma seda ütlen? Lubagem mul tuua näide. Üllatused võivad ilmneda, näiteks pankadevahelised tasaarvelduskokkulepped, mis on väga olulised riski minimiseerimisel. Loomulikult saavad pangad võtta tasaarvelduskokkuleppeid riskihindamisel arvesse ainult siis, kui need kokkulepped on jõustatavad seadusega. Kas paremad eeskirjad võiksid tulevikus välistada mis tahes ebakindluse tasaarvelduskokkulepete kehtivuse

osas? Ma ei arva nii. Minu arvates ei välista isegi põhjendatud ja usaldusväärsed regulatsioonid tulevikus ebameeldivaid üllatusi.

Manuel António dos Santos (PSE). – (*PT*) Hr juhataja, praegust finantskriisi, mis lühikeses perspektiivis on majanduslik ja ei saa jääda sotsiaalseks muutumata, võib-olla ka poliitiliseks, oleks võinud ette näha, sest see oli ennustatav. On häbiasi, et üliliberaalne dogmatism ja finantsspekulatsioonidel põhinev majandus, nn saatana majandus, on saanud eelise sotsiaalsete probleemide ning ettevõtlikkusel ja tegevusel põhineva majanduse ees, mis on ainus majandus, mis on suuteline looma jõukust ja kodanikke teenindama.

Regulatsioon on nurjunud, nagu volinik Almunia märkis. See on nurjunud ja seda tuleks praegu radikaalselt läbi vaadata, pärast karistada saamist. Kriis maailma finantssüsteemis on struktuurne, nagu volinik Almunia samuti märkis. Sellest tulenevalt ei ole piisav üksnes meie käsutuses olevate poliitiliste instrumentide kasutamine. Praeguse tõve tõrjutavate ravimite kasutamist nõudva Euroopa Keskpanga suhtumine, majandusja rahandusministrite nõukogu teatud liikmete, kes vaid 15 päeva tagasi väljendasid üllatust kriisi mõõtmete üle, pimedalt optimistlik autism ja volinik McCreevy, kes teeb ettepaneku muuta midagi nii, et kõik jääb samaks, suhtumine ei ole aktsepteeritav.

Komisjonil on praegu kohustus kasutada kõiki oma vahendeid ja avaldada liikmesriikidele survet uute instrumentide loomiseks. See kohustus hõlmab eelkõige tähelepanu pööramist Euroopa Parlamendi pärast Rasmusseni raportit tehtud õigetele ja ambitsioonikatele soovitustele.

Dumitru Oprea (PPE-DE). - (RO) Öeldakse, et te võite põgeneda, kuid te ei saa peitu pugeda ülemaailmastumise eest. Sama kehtib ülemaailmsete finantsturgude osas. Kuigi kasumit oli kõikjal maailmas, oli normaalolukord; nüüd, kus kahjumid esinevad, on see kapitalismi süü. Meie arvates tuleb suurel määral süüdistada riiki, mis on unustanud ühe oma peamistest infrastruktuuridest, s.o finantsinfrastruktuuri, mis on sama oluline nagu maanteed, raudteed ja lennuliinid.

See, mida Ameerika Ühendriigid ja Euroopa Liit, samuti liikmesriigid püüavad praegu teha, on laduda vundament uuele infrastruktuurile: ülemaailmsele finantsinfrastruktuurile. Riigi sekkumine tuleb kahjuks liiga hilja. See ei ole uus regulatsioon, vaid nn fluidisatsioon, järelevalve ülemaailmsete finantsvoogude üle, ja kõik riigid peaksid selles osalema, võimaldades nii finantssüsteemil usaldusväärsuse tagasi saada.

Proinsias De Rossa (PSE). - Hr juhataja, esmaspäeval ütles meile volinik McCreevy, et riskimaandusfondid ja erakapital ei ole praeguse segaduse põhjus. Tänases *Guardian*'is anti teada, et eile paljastati miljardär John Paulson kui üks riskimaandusfondi juhtidest, kes on üle müünud Ühendkuningriigi panga aktsiaid, tehes ligi 1 miljardi naela suuruse panuse, et nende aktsiad langevad dramaatiliselt. Tema New Yorgis asuv Paulson & Co oli möödunud aasta kõige edukam riskimaandusfond pärast seda, kui see tegi panuse kõrge riskitasemega hüpoteeklaenude vastu, mis hiljem krediidi vähenemisel osutusid toksilisteks. Paulson & Co on teinud panuse neljale kõrgklassi pangale, sealhulgas HBOS-le, kes oli sunnitud nõustuma päästeülevõtmisega Lloyds TSB poolt möödunud nädalal pärast tema aktsiate järsku langemist.

Kui volinik McCreevy ei ole valmis reguleerima kõiki finantsasutusi, siis peaks ta olema sunnitud kõrvale astuma. Komisjonil on kohustus tagada, et neil asutustel ei ole lubatud tühjendada pensionifondide, hoiuste ja töökohtade taskuid. Nad tuleb peatada ja ainus võimalus selle tegemiseks on tuua läbipaistvust ja regulatsiooni kõnealusesse valdkonda. Turu nn nähtamatu käsi on tegelikult taskuvaras ja mida nähtamatum ta on, seda rohkem taskuid ta tühjendab.

Juhataja. – Ma arvan, et hr De Rossa teeb ettepaneku, et volinik McCreevyle pakutakse *The Guardian'*i tellimust. Presidendi büroo uurib seda lähemalt.

Olle Schmidt (ALDE). – (SV) Hr juhataja, meil on kõik põhjused reageerida põhjendamatule kompenseerimisja boonusskeemidele. Ma arvan, et me kõik teeme seda ja see on täiesti arusaadav, kuid olles kuulanud seda vaidlust, ütlen ma siiski, et kriiskav poliitiline retoorika ei ole viis ülemaailmse finantskriisi lahendamiseks. Kuid ometi ei kõla see nii, nagu viskaksite lapse koos vanniveega välja ja suurendaksite paanikat, mis tormles finantsturgudel möödunud nädalal. Seda ei tohi selles majas juhtuda. Me peame olema mõistlikud, me peame olema arukad. See on vastutus, mille on meile andnud meie valijad. Mu sõbrad, me peame võtma tasakaalustatud seisukoha, me peame looma häid ja efektiivseid eeskirju ja seadusi, mis võimaldavad ruumi kasvule ja isereguleerimisele. Mulle teeb muret, kui ma kuulen sellist kriiskavat retoorikat. See teeb mind rahutuks ja ma kardan, et see tingib ülereguleeritud finantskogukonna, mis ei suuda anda kasvu, mida me kõik väga vajame. Meie valijad ootavad aga just kasvu ja uute töökohtade loomise väljavaadet.

Jean-Pierre Audy (PPE-DE). – (*FR*) Hr juhataja, hr nõukogu eesistuja, daamid ja härrad, ma olen hämmeldunult kuulanud sotsialistide ja kommunistide seisukohti, kes ütlevad meile, et see on süsteemi nurjumine. Neil on ilmselt lühike mälu, neil, kes 20. sajandil ajasid pankrotti iga nende käes olnud majanduse. Probleem on ülemaailmne ja lahendus peab seetõttu olema üleeuroopaline.

Finantsküsimuse osas, volinik, sooviksin ma teada saada, kas te kavatsete või ei kavatse rakendada Euroopa Ühenduse asutamislepingu artikli 105 lõiget 6, mille kohaselt võib nõukogu, tegutsedes üksmeeles komisjoni ettepaneku alusel, anda Euroopa Keskpangale ülesande krediidiasutuste hoolsa järelevalvega seoses. Ma arvan, et täna leiavad kodanikud, et meil on aeg vaadata üle olemasolevad korraldused finantssüsteemide hoolsaks järelevalveks. Me ei saa siseturgu üles ehitada ilma Euroopa reguleerimispoliitikata.

Dariusz Rosati (PSE). - Hr juhataja, praegune kriis on näidanud, et ülemaailmne finantssüsteem on tõsiste vigadega. Esiteks ei õnnestunud järelevalveasutustel takistada investoritepoolset vastutustundetut käitumist. Me oleme näinud selliste uute finantsinstrumentide kujunemist, mis ei ole siiski piisavalt läbipaistvad, et võimaldada nõuetekohast riskihindamist. Teiseks, finantsasutuste omanikel ja aktsionäridel ei õnnestunud teha nõuetekohast järelevalvet oma juhtide üle, kes maksid endale pööraselt kõrgeid palku ja preemiaid, kuid mille eest? Oma äriühingute pankrotti ajamise eest!

Me vajame kiiret tegutsemist vähemalt neis kahes valdkonnas. Me ei taha Ameerika katastroofi stsenaariumi kordumist Euroopas. Me ei taha Euroopas olukorda, kus finantsettevõtete tegevjuhid saavad ära jalutada kümnete miljonite dollaritega, samas kui maksumaksjatele jäävad tasuda nende arved. Me ootame, et komisjon astuks tõsiseid samme selles osas.

Jean-Pierre Jouyet, *nõukogu eesistuja.* – (*FR*) Hr juhataja, ma sooviksin tänada liikmeid selle põneva arutelu eest. Me jääksime siia tundideks, sest see teema väärib kindlasti palju arutamist ja nende esitatud mõtted on olnud paeluvad. Kahjuks on meie aeg siiski piiratud.

Ma teen järgmised järeldused. Esiteks, minnalaskmise lähenemisviisi ja regulatsiooni puuduse osas, pidades meeles oma tööga kaasnevat reservi, olen ma enda arvates end üsna selgelt väljendanud. Minu arvates peame minema kaugemale reguleerimise/mittereguleerimise arutelust. Finantsiline deregulatsioon on praegu aegunud arusaam. Tugev kaasaegne finantsregulatsioon on nüüdsest lahendus. Seda tuleb kohandada; me peame liikuma edasi sellest, mis on tehtud seni.

See on esimene märkus, mille ma soovin teha, ja selles osas olen ma väga selgesõnaline. Ma kuulasin ka hoolikalt seda, mida pr Koch-Mehrin ütles ja ma kordan, mida ta ütles, nimelt seda, et regulatsioon ei ole turu vaenlane. Igaüks peab tõusma oma ülesannete kõrgusele. Riigiasutuste töö on reguleerida ja kohandada kehtivaid eeskirju, sest kaalul on süsteemi stabiilsus, eraisikutest säästjate kaitse ja hoiustajate kaitse. Ma ütleksin samuti hr Wurtzile: ka tööhõive ja kasv, millel on otsene mõju tegelikule majandusele, on ohustatud sellest kriisist. See on põhjus, miks me peame tegutsema, sealhulgas vähem jõukamate jaoks, ja tegema seda kiiresti.

Minu teine veendumus on, et Euroopa peab tegutsema tugevnenud rahvusvahelise koostöö raames. Alternatiivi ei ole. Nagu sai öeldud, Euroopa peab tegema oma hääle kuuldavaks, vastasel korral allutatakse meid USA lahenduste mõjudele. Nii on see juba juhtunud Sarbanes-Oxley'ga. Me oleme juba näinud tagajärgi, mida see tõi mõnele Euroopa äriühingule; me nägime mõju, mis sellel on raamatupidamis- ja turustandarditele.

Me võime alustada otsekohe. Meie ainus eelis on see, et täna võib Euroopa, nagu hr Almunia ja president Sarkozy on mõlemad rõhutanud, panna end kindlalt maksma, teha oma hääl kuuldavaks rahvusvahelisel laval, võtta ohjad ja saavutada edumaa. Ma kutsun eurooplasi üles koordineerima end nii, et Euroopa Liidul oleks tugev kohalolek rahvusvahelisel laval, ning olema esindatud rahvusvahelistes finantsstruktuurides ja rahvusvahelistes reguleerivates asutustes.

Sest kui rahvusvahelisi meetmeid ei võeta, ei saa me kaevata alternatiivi puudumise üle, kuid peame toetuma investeerimisfondidele, mida me pealegi soovime alles hoida. Ma ei anna hinnangut, kuid selles osas on vaja teatud järjepidevust. Me peame teadma, mida me tahame teha, ja kui Euroopa ei suuda tegutseda, peame finantssüsteemi stabiliseerimiseks toetuma teistele fondidele.

Minu kolmas uskumus on see, mida on maininud mitmed kõnelejad, sealhulgas hr Schulz. Tõsi on see, et me peame käsitlema palkade küsimust ja kasumite probleemi, mis on seotud tsükliliste turutegevustega. Turu korraldajate palkade küsimust tuleb samuti käsitleda selle rahvusvahelise esindatuse kontekstis. Ma ei ole mitte esimene, kes nii ütleb. Gordon Brown on minevikus samuti nii öelnud. See tundub mulle loogiline ja sellel teemal tuleb põhjalikult mõelda.

On selge, et see ei ole mitte ainult majandus- ja finantskriis, vaid ka eetika ja vastutustunde kriis. See on majanduseetika kriis ja puudutab kõiki osalejaid ja poliitilisi liidreid, olenemata nende eelistustest. Nagu hr Wurtz ja teised kõnelejad on rõhutanud, peab finants jätkama majanduse teenindamist, majandus ei tohi olla finantsi ohver.

Nagu ma ütlesin, mõelda tuleb finantsasutuste rolli ja komisjoni tegevuskava üle, mille nad koostasid rahandusministrite ettepanekute alusel. Rääkigem konkreetsest edusammust. Pr Berès'le ma ütlen, et me peame minema edasi ja ajagraafiku osas tegutsema kiiresti. Ma kordan seda, mida hr Almunia ütles: komisjon peab tegutsema kiiresti, sest küsimus on usalduse taastamises ja ma soovin lõpetada selle punkti osas.

Isegi kui Euroopa on vähem mõjutatud, on meie jaoks oluline saata välja usaldussõnumeid. See tähendab tegutsemist, rahvusvahelist koostööd ja mitte karta kohandada eeskirju, kiiresti tegutsemist ja omada laual valmis ettepanekuid Euroopa Ülemkogu jaoks 15. oktoobril, parlamendi tehtud soovituste rakendamist ja, nagu juba öeldud, olla teadlik asjaolust, et me tegeleme tehingutega, mis ei mõjuta mitte ainult likviidsust, vaid ka kogu finantssüsteemi maksevõimet.

Praegu on selleks just majanduse usaldusväärsus, mis käivitab kasvu, ja seetõttu peame heitma kõrvale dogmatismi, et võtta kindlad meetmed ja kasutada kõiki meie käsutuses olevaid vahendeid.

Joaquín Almunia, komisjoni liige. – Hr juhataja, ma nõustun kõikide nendega, kes on selles arutelus rõhutanud, et me peame reageerima, et me peame reageerima väga suurele ümberkorraldusele oma finantssüsteemis; et me peame õppima mineviku vigadest; ja et meie – Euroopa institutsioonid – peame töötama koos, sest nagu me kõik teame, institutsioonidevahelise koostööta ei suuda me edu saavutada. Reageerimisel peame ka töötama koos teiste mängijatega selles mängus ja me teame, et me räägime ülemaailmsetest finantssüsteemidest. Kui need ei oleks ülemaailmsed, siis me ei oleks mõjutatud sel viisil, nagu me oleme, seega ei saa me unustada, et meie juhtimisoskust, meie algatusi ja meie otsuseid tuleb järgida kõrge konsensuse määraga meie seisukohtade osas teiste partneritega ja teiste osalejatega. Kui ei – olgem ausad –, siis me maksame selle hinda, et oleme selgesõnalised, kuid naiivsed, ja me ei ole konkurentsivõimelised finantssektoris, kuid meil on vaja jätkuvalt olla konkurentsivõimelised – mitte ainult tõhusad, mitte ainult jõulised, mitte ainult suutelised õppima mineviku vigadest, vaid samuti olla konkurentsivõimelised.

Nagu ma ütlesin oma sissejuhatavates märkustes – ja ma nõustun juhataja märkustega – see, mida ma pean silmas reageerimise all lühiajalises perspektiivis, on rakendada täielikult majandus- ja rahandusministrite nõukogu tegevuskava niipea kui võimalik – ja me oleme õigel teel, pr Berès. Mõne nädala eest Nice'is läbi viidud hindamine näitab, et me oleme õigel teel selle majandus- ja rahandusministrite nõukogu otsuste vastuvõtmisel. Järgmine nädal peame esitama ettepanekud kapitalinõuete direktiivi kohta ja mõne nädala pärast krediidireitingu agentuuride direktiivi.

Selles parlamendis ja nõukogus on samuti väga oluline võtta niipea kui võimalik vastu maksevõime II direktiiv. Kuid väljaspool ELi piire peab finantsstabiilsuse foorum jätkama väga aktiivset töötamist; see on väga oluline institutsioon hetkel – Lamfalussy raamistiku kolmanda taseme komiteed. Meie – parlament, komisjon ja ma loodan, et ka nõukogu – tunneme sügavat muret mõne reaktsiooni tõhususe puudumise üle sellel tasemel ning need on peamised institutsioonid, mis peavad töötama palju tõhusamalt, kui siis, mil need institutsioonid mõned aastad tagasi loodi – Baseli komitee, Rahvusvaheliste Raamatupidamisstandardite Nõukogu – see on võtmeküsimus, nagu hr Jouyet ütles. Seega me ei ole üksinda. Me peame reageerima kiiresti, tõhusalt, võttes arvesse enda ees seisvaid suuri probleeme ja samal ajal tagades, et meie juhtimist järgivad teised – nagu me teame, on see nii paljudes muudes reguleeritavates valdkondades.

Struktuursest seisukohast lähtudes ei saa me kahjuks kõike täna otsustada. Kuid see on tõsi – ja ma nõustun täielikult –, et suhe regulatsiooni ja turgude vahel muutub käesoleva kriisi tõttu. Ilmselgelt on tegemist reguleerimise nurjumisega muu hulgas.

Ma arvan, et me kõik nõustume, et me peame kõikidel tasanditel kehtestama intensiivsemad suhted USA asutustega, mitte ainult oma ülesandes komisjonina või täitevharudena, vaid ka parlament koos kongressiga, mis on praegu peamine osaleja teatud probleemide lahendamisel USAs. Me peame reageerima mitmepoolsel tasemel. Finantssüsteemide kõikide nende ebaõnnestumiste tegeliku päritolu – liigne likviidsus, osalejate võetud liigsed riskid, madala riski vastumeelsus, mida me nägime minevikus – *cupidité* hr Jouyet' sõnul – on loonud need ülemaailmsed tasakaalutused, mida ülemaailmsed institutsioonid ei ole olnud suutelised seni lahendama, ja me peame tegutsema ühendatud eurooplastena veenmaks teisi partnereid ülemaailmsel areenil, et kui me ei ole suutelised kohandama neid ülemaailmseid tasakaalutusi korralikul viisil, loovad need probleeme tulevikus ja me peame koordineerima end ELis selgemalt ja tõhusamalt.

Me elame majandus- ja rahandusliidus. Meil on siseturg, meil on tegevusplaan finantsteenuste integratsiooniks, kuid meil on endiselt palju sisemisi barjääre ja saamatust. Ma arvan, et me kõik peaksime olema teadlikud, et see nõuab tihedamat Euroopa integratsiooni ja mitte rohkem riigisiseseid reageerimisi või kaitsvaid suhtumisi liikmesriikidelt.

Peale selle, me peame meeles pidama, mis on meie väljakutsed keskmises ja pikaajalises perspektiivis ning peame säilitama selles väga keerulises keskkonnas stabiilsuse ja kasvu pakti, Lissaboni strateegia ning energiaja kliimamuutuse strateegiad, mis on praegu äärmiselt olulised. Me ei saa endale lubada, et unustame, et meie ees seisavad mitte ainult väga keerulised lühiajalised väljakutsed finantsturgude seisukohast, vaid ka suured väljakutsed keskmises ja pikaajalises perspektiivis maailma majanduse ja meie enda tuleviku osas.

Üks viimane sõna: seda ei olnud tegevuskavas, vaid on järgmise majandus- ja rahandusministrite nõukogu päevakorras ja komisjon nõustub täielikult selle küsimusega. Me peame mõtlema juhtide, direktorite ja tegevjuhtide ning kõikide nende, kes saavad luua trende ja kes saavad vastu võtta otsuseid turgudel, tasustamissüsteemidele. Ma ütlen teile ühte asja – ja see on esitatud ka nõukogule – 2004. aastal tegi komisjon – ja eelkõige minu kolleeg Charlie McCreevy – soovituse, paludes liikmesriikidel võtta vastu otsused selles osas, et vältida valesid algatusi. Me oleme arutanud, mis on juhtunud sellest ajast, viimase nelja aasta jooksul. Komisjoni seisukohast reageeris sellele soovitusele positiivselt ainult üks 27 liikmesriigist. Seega nõustub komisjon praegu täielikult selle konsensusega, et käsitleda ka neid olulisi küsimusi.

Juhataja. – Arutelu on lõppenud.

Kirjalikud avaldused (kodukorra artikkel 142)

Sebastian Valentin Bodu (PPE-DE), kirjalikult. – USA finantssüsteem on saanud raputada viimase paari päevaga, kuna Lehman Brothers esitas pankrotiavaldise ja Merrill Lynch, kartes sama liiki kokkuvarisemist, nõustus Bank of America poolse ülevõtmisega. Dow Jonesi tööstuse keskmine langes 15. septembril 4,4 % ja veel 4,1 % kaks päeva hiljem. Ülemaailmne aktsiahindade langus 15.–17. septembril tingis 3,6 triljoni USA dollari suuruse kahju investoritele. AIG aktsia kukkus üle 90 %, 72 USA dollarilt möödunud aastal 2,05 USA dollarini. USA valitsus võttis 16. septembril kontrolli AIG üle 85 miljardi USA dollari suuruse väljalunastamisega. Need "arengud" viitavad suurimale finantskriisile USAs pärast Suure Depressiooni puhkemist. Need esinesid nädal pärast seda, kui USA föderaalvalitsus haaras kontrolli hiiglaslike hüpoteegifirmade Fannie Mae ja Freddie Mac üle. Probleem seisneb selles, et Lehman Brothers ja AIG võlgnevad mitmeid miljardeid võlausaldajatele mitte ainult USAs, vaid ka Euroopas. Kas Euroopa on valmis neelama alla šoki, mis on tingitud tema lahutamatust seosest USA turuga? Kas 36,3 miljardi euro suurune Euroopa Keskpanga ja Bank of Englandi poolne rahasüst turule on piisavalt suur, et see oht kaoks?

Zbigniew Krzysztof Kuźmiuk (UEN), *kirjalikult.* – (PL) Ma sooviksin juhtida täiskogu tähelepanu järgmistele küsimustele.

- 1. USA valitsus ja föderaalreserv on seni eraldanud ligi 1 triljoni USA dollari suuruse summa finantskriisi mõjude vastu võitlemiseks. Nn Paulsoni pakett sisaldab täiendavaid ettepanekuid, mis lähevad hinnanguliselt maksma täiendavad 700–800 miljardit USA dollarit. See annab märku, et praegune kriis on võrreldav 1929. aasta suure kokkuvarisemisega.
- 2. Lisaks on Euroopa Keskpank muutnud kättesaadavaks ligikaudu 750 miljardit USA dollarit likviidsuse parandamiseks, samas kui Bank of England väljastas ligikaudu 80 miljardit USA dollarit. Need sammud annavad täiendavat kinnitust selle kohta, kui tõsiseks loetakse Euroopa finantsturgude olukorda.
- 3. Kõik nimetatud meetmed annavad märku, et tugev ja otsustav valitsuse sekkumine on taas soositud. Isegi kõige liberaalsemad majandusteadlased tunnistavad vajadust eeskirjade kasutuselevõtmiseks, et kõrvaldada kriis, ning on tegelikult valmis aktsepteerima valitsuste ja rahvusvaheliste finantsinstitutsioonide kaasamist nendesse protsessidesse.
- 4. Käesoleva kriisi maht ja ulatus mõjutavad negatiivselt tehingute käiku tegelikus majanduses. See tingib surutise USA majanduses, mis tähendab negatiivset kasvu. See tähendab ka majandusliku kasvu aeglustumist Euroopas.
- 5. Seda olukorda arvestades on hädavajalik, et kõik riigid tugevdaksid finantsjärelevalvega tegelevaid ametiasutusi. Eriti puudutab see ELi. Need asutused peavad olema suutelised teostama tugevamat järelevalvet peamiste pankade, investeerimisfondide ja kindlustusseltside tegevuse üle. Tugevam järelevalve on ainus viis parandada finantskindlust ja tagada finantsstabiilsus tulevikus.

ET

Esko Seppänen (GUE/NGL). - (FI) Nüüd me teame, et riik on vajalik kapitalismi tagajana finantsiliselt ja mitte ainult militaarselt. Ameerika Ühendriikide, röövelliku kapitalismi kodumaa valitsus on erastanud spekulatsioonist saadud kasumid ja on praegu sotsialiseerimas suurimaid kahjusid nn rämpspangaks spekulatsiooni kaudu oma majanduse ajaloos.

Raubtier (kiskja) on saksakeelne nimetus seda liiki kapitalismi kohta, mis põhineb järgmisel sõnal Raubgier (röövihimu), mis on sarnane sõnale Raub (rööv). Mõlemad on head.

Hoiustajatelt, kes on valmistanud end rasketeks aegadeks kõikjal maailmas, röövitakse nende osade säästude väärtus eelolevatel aastatel möödunud nädala sündmuste tõttu, maailma majandus on inflatsioonis ja/või meid ootab ees majanduslik langus. Raske on ette kujutada, kuidas Ameerika Ühendriigid saaks teisiti maksta neid tohutuid võlgu, mida ta alles praegu võtab, ja kuidas ta inflatsiooni, raha väärtuse nõrgenemise ajal vastab oma halvenevale suutlikkusele maksta ära oma võlad ja normaliseerida oma ülehinnatud varasid.

Ameerika valitsuse lubatud ajapommid, mis on seal valmistatud kiskjaliku kapitalismi turu terroristlike pankade poolt, põhinedes swap-tehingutel, finantstoodete virtuaalpakendid, mittekrediidivõimeliste klientide maksejõuetus ja pettuslikud laenu kindlustamise poliitikad on lõhkenud maksumaksjate silme ees; ja ülejäänud maailm maksab selle eest.

15. Energiahinna kontrolli alla võtmine (arutelu)

Juhataja. – Järgmine päevakorrapunkt on

- Hannes Swoboda, fraktsiooni PSE nimel, nõukogule esitatud suuline küsimus energiahindade kontrolli alla võtmise kohta (O-0082/2008 B6-0460/2008)
- Hannes Swoboda, fraktsiooni PSE nimel, komisjonile esitatud suuline küsimus energiahindade kontrolli alla võtmise kohta (O-0083/2008 B6-0461/2008)
- Giles Chichesteri, Anne Laperrouze'i, Sophia in't Veldi ja Eugenijus Maldeikise, fraktsioonide PPE-DE,
 ALDE ja UEN nimel, nõukogule esitatud suuline küsimus energiahindade kontrolli alla võtmise kohta (O-0089/2008 B6-0463/2008)
- Giles Chichesteri, Anne Laperrouze'i, Sophia in 't Veldi ja Eugenijus Maldeikise, fraktsioonide PPE-DE,
 ALDE ja UEN nimel, komisjonile esitatud suuline küsimus energiahindade kontrolli alla võtmise kohta (O-0090/2008 B6-0465/2008)
- Rebecca Harmsi ja Claude Turmes'i, fraktsiooni Verts/ALE nimel, komisjonile esitatud suuline küsimus energiahindade kontrolli alla võtmise kohta (O-0091/2008 B6-0466/2008),
- Esko Seppäneni ja Ilda Figueiredo, fraktsiooni GUE/NGL nimel, nõukogule esitatud suuline küsimus energiahindade kontrolli alla võtmise kohta

(O-0093/2008 - B6-0468/2008),

– Esko Seppäneni ja Ilda Figueiredo, fraktsiooni GUE/NGL nimel, komisjonile esitatud suuline küsimus energiahindade kontrolli alla võtmise kohta (O-0094/2008 - B6-0469/2008).

Hannes Swoboda, *autor*. – (*DE*) Hr juhataja, ma sooviksin väga südamlikult tervitada volinikku ja minister Borloo'd. Meil on mitmeid küsimusi, sest meile tundub, et ausalt öeldes Euroopa Liit – ja see käib nii komisjoni kui ka võib-olla nõukogu kohta – on pühendanud liiga vähe tähelepanu naftahindade trendidele. Kuigi mul on väga suur lugupidamine voliniku suhtes, usun ma, et me peaksime siin rohkem ära tegema.

Lubage mul kõigepealt käsitleda tõusvaid naftahindu. Ma olen alati märkinud, volinik, et saadakse olulisi kasumeid. Mis juhtub nendega? Tegelikkuses ei investeerita neid näiteks alternatiivsetesse energiaallikatesse või teistesse tähtsatesse investeerimisprojektidesse, selle asemel kasutatakse neid aktsiate kokkuostmiseks ja dividendide maksmiseks.

Teiseks, seoses langevate naftahindadega, mis eksisteerivad samuti teatud määral, siis kas komisjonil on ülevaade, kas need langevad naftahinnad kanduvad edasi tarbijatele? Ma kardan, et see ei ole nii ja ma oleksin tänulik teie vastuse eest ka selles küsimuses.

Kolmandaks, ma sooviksin tõstatada küsimuse energiavaesuse kohta, mida me oleme siin varem arutanud, samuti seoses raportitega, mis me võtsime vastu komitees. Ei ole põhjust, miks komisjon, sõltumatult

tulevastest õigusaktidest, ei peaks tooma sisse väga praktilist kütusevaesuse paketti. See ei ole ainult meede, mida komisjon peaks rakendama, see on ka meede, mida riikide valitsused peavad loomulikult rakendama. Kuid ka siin soovime näha rohkem algatusi komisjonilt.

See viib mind, neljandaks, energiaalane välispoliitika ja energiatarne ning loomulikult eelkõige gaasi küsimuse juurde, mis on teema, mida me oleme arutanud mitu korda. Ma kuulsin, et te olite hiljuti Nigeerias. Oleks huvitav kuulda, milliseid algatusi on võetud vastu selles kontekstis.

Me näeme Nabucco projekti sihitult triivimas, kui tuua vaid üks näide. Ameeriklased on loonud PTC-torustiku nafta jaoks. Kõik väitsid, et see ei saa olema kasumlik, kuid kindlasti on see kasumlik praegu, kui naftahinnad tõusevad. Nad ütlesid vaid, et see on just see, mida nad tahavad ja mida nad vajavad oma energiatarne mitmekesistamiseks.

Mida Euroopa teeb? Minu arvates on Euroopa lähenemisviis olnud liiga jõuetu teatud asjade saavutamiseks ning ma sooviksin näha, et nõukogu ja komisjon oleksid palju jõulisemad ja resoluutsemad mitmekesistamise taotlemises Euroopa jaoks, kuna see on oluline ka meie energiatarne tarvis. Meie fraktsiooni jaoks on aga eriline mureteema energiavaesuse küsimus ja see, mida me kavatseme teha selle käsitlemiseks, sest see on Euroopas endiselt väga tõsine probleem.

Giles Chichester, autor. – Hr juhataja, mul on kahju, et sotsialistid on otsustanud anda voli oma vanadele eelarvamustele kasumite ja sotsiaalküsimuste osas, mis on eelkõige majandus- ja tööstusküsimus. On selge, et naftahinna tõus on tõsine tegeliku majanduse jaoks – eriti nende hindade igasugune kõikumine või ebastabiilsus –, kuid tuletagem meelde õppetunde, mida me õppisime 1970. aastatest. Need õppetunnid hõlmavad asjaolu, et kõrgemad hinnad ergutavad rohkem uurimist ja ressursside arendamist. Need pärsivad liigset tarbimist ja soodustavad tõhusust. Ma möönan, et kütusevaesuse teema on oluline, kuid seda tuleks käsitleda sotsiaalkindlustuse meetmete ja mitte turu moonutamiste kaudu, püüdes ohjeldada hindu.

Tuletagem samuti meelde, et hinnad võivad nii langeda kui ka tõusta ning turud tavaliselt kalduvad liialdama enne realistlikul tasemel rahunemist. Tõeliselt konkurentsivõimelise turu loomine on oluline eeltingimus muude poliitiliste eesmärkide saavutamiseks. See hindade küsimus rõhutab ELi energiapoliitika ja ELi energiaalase olukorra alustugesid, kolme sammast, täpsemalt olulist vajadust tõeliselt konkurentsivõimeliste turgude järele – turgusid, mis pakuvad madalaimad hindu ja kõige tõhusamaid teenuseid; tarneküsimustes kindlust seoses sõltuvusega imporditud kütustest; ning järjepidevuse eesmärkide lähenemine meie poliitika ülejäänud kahele elemendile. Olgem ettevaatlikud, et me ei viskaks last koos vanniveega välja, sest me tunneme muret hinnatõusude pärast möödunud suvel ja unustame, et hinnad lähevad nii alla kui ka üles.

Rebecca Harms, *autor.* – (*DE*) Hr juhataja, daamid ja härrad, volinik, hr Chichester, loomulikult võivad hinnad minna nii alla kui ka üles, kuid ma arvan, et peaaegu kõik meist nõustuks, et arvestades energiaressursside nappust ja nende piiratud kättesaadavust ning üha suuremat ülemaailmset konkurentsi neile ressurssidele juurdepääsu ja neis osaluste suhtes, jäävad hinnad tõenäoliselt pikemaks ajaks väga kõrgeks.

Praegused arengud ja energiavaesuse probleem näitavad, et me ei ole veel adekvaatselt reageerinud sellele olukorrale. Minu arvates tuleb kõrgete energiahindadega seotud teravaid sotsiaalseid probleeme käsitleda alati sotsiaalpoliitika kaudu, kuid me peame ka struktuurses mõttes tagama, et meie ühiskonnad ei raiskaks enam energiaressursse. Hr Piebalgsil on kindlasti midagi selle kohta öelda, kuna ta näitas suurt pühendumust antud küsimusele oma ametiaja alguses.

Energia kokkuhoiu ja energiatõhususe eesmärke tuleb püüda saavutada järjepidevamalt, kui seda on seni tehtud. Me oleme sageli öelnud, et peaksime ehitama teistsuguseid maju ning et me vajame teistsuguseid kütte- ja jahutussüsteeme ning tõhusamaid elektriseadmeid, kuid kus on suuremastaabiline kooskõlastatud tegevus, mida me vajame rakendamaks suurt potentsiaali, mis on meile kättesaadav seoses energiatõhususe ja energia kokkuhoiuga?

Kui on olemas valdkond, kus me vajame teatud liiki Euroopa üldplaani või riiklikke plaane, siis siin see on. Minu arvates tuleks struktuurifonde, Ühtekuuluvusfondi ja Euroopa Investeerimispanga programme jms kasutada ühendatud viisil, et püüda tõsiselt saavutada eesmärke, mida teie, hr Piebalgs, püstitasite korduvalt kolm aastat tagasi.

Kui me näiteks vaatame praegust arutelu naftahindade üle ja vaatame, milliseid ettepanekuid on sellel täiskogul tehtud, et rakendada pidureid komisjoni suhtes, mis siiski soovis autode valmistamist energiasäästlikemana, peaksime esitama endale küsimuse, kas seda arvamust, et hinnad jäävad kõrgeks pikaks ajaks, võetakse tegelikult tõsiselt.

Volinik, ma sooviksin julgustada teid asetama oma varaseimaid ettepanekuid energiatõhususe ja energia kokkuhoiu kohta strateegilise energiaülevaate keskmesse, sest sellest saab valdkond, mis määrab kindlaks, kas me tegutseme oma ühiskondade jaoks õige asjaga või mitte ja kas me täidame nende vajadusi kestvalt kõrgete hindade ajal.

Anne Laperrouze, *autor.* – (*FR*) Hr juhataja, hr Borloo, volinik, daamid ja härrad, energiahindade tõusul on igat liiki negatiivsed mõjud, kõige ilmsem on elamiskulude kasv meie kaaskodanike jaoks. See jällegi illustreerib seda, kuivõrd sõltuvad me oleme energiast. Mitmesuguseid meetmeid on vaja, kui me soovime vähendada energiahindade kõikumisi ja eelkõige viia hinnad alla.

Mul on selle kohta kolm ettepanekut. Esimene tegevuskava käsitleb energiahindade majanduslikku juhtimist. Seda tuleb teha otsekohe, teisisõnu: liikmesriigid peavad välja töötama finantsmehhanismid, kus tõusvate hindade teguri saab äriühingute eelarvetest ja ka majapidamiste eelarvetest kustutada. Samuti peavad nad edendama sotsiaalseid meetmeid, mis on suunatud energiavaesusega võitlemiseks madala sissetulekuga majapidamistes.

Teine tegevusliin on töötada hindadega, mida küsitakse imporditud energia eest. Mis ettepaneku te teete, mis võimaldab Euroopa Liidul rääkida ühel häälel, ajades äri tootjariikidega – ja inimesed kõnelevad alati "ühel häälel rääkimisest" –, nii et kõik need naabruspoliitikad ja partnerluslepingud saavad lõpuks nõuetekohaselt arvestada energia dimensiooniga? Lubagem mul, võib-olla naiivselt, esitada lahendus, mis võiks aidata leevendada suhteid läbirääkimistel Venemaaga. Miks mitte ühendada Nabucco gaasitorustiku alane tegevus South Streami projektiga? Võib-olla see aitaks asjadel veidi maha rahuneda.

Kolmas tegevuskava on vähendada importi või isegi see täielikult lõpetada, mis oleks ideaalne lahendus. Selle saavutamiseks peame purustama sümbiootilise seose suureneva kasvu ja suureneva energiatarbimise vahel. On tõepoolest oluline, et kasv ei tekitaks automaatselt võrdväärset energiatarbimise tõusu. Loomulikult peame välja töötama taastuvad ja madala ${\rm CO}_2$ sisaldusega energiavormid ning meie kolleegi hr Turmes'i esitatud raport on samm selles suunas. Energeetikas tõhus olemine tähendab ka energia kokkuhoidu, mis on see, mida me ei tee piisavalt praegu. Tekstid, mis võetakse siin päevakorda, on kõvasti hilinenud. Me peame keskenduma füüsilistele ja tehnoloogilistele energiasäilitamise võimsustele ja tõepoolest nendele elementidele, mis toimivad edasitoimetamisvahenditena energiatarbimisel.

Kas te võiksite öelda meile, hr Borloo, kas teil on suuri lootusi energeetika-kliima paketi vastuvõtmise osas mis tahes ajal eelolevatel nädalatel? Mida oleks vaja enne ambitsioonika meetmete paketi kokkupanemist nende mitmesuguste eesmärkide täitmiseks?

Esko Seppänen, *autor*. – (*FI*) Hr juhataja, volinik, kompromissotsuses on energiahindadest välja jäetud spekulatsiooni olulisus energiahinna tõusus. Virtuaalset naftat müüakse tuletisinstrumentide turul siiski kuus korda rohkem kui füüsilist naftat. Elektrienergia hind on samuti seotud väärtpaberituruga: virtuaalset elektrienergiat müüakse energiaturgudel kallimalt kui füüsilist elektrienergiat ning Euroopa energiabörsil maksab see viis korda rohkem.

On väga palju tõendeid pettuse kohta börsiväliste tuletisinstrumentide turul, mis on reguleerimata ja mille üle börsid ise järelevalvet ei teosta. Elektrienergia harmoneerimine tingib automaatsed üllatuslikud kasumid suurtele ettevõtetele ja 2013. aastaks suurendab heidetega kauplemine spekulatsiooni ulatust mitmekordselt.

Tarbijad on sunnitud energia tuletisinstrumentide turul maksma spekulatsiooni eest, samal viisil, nagu nad tegid seda kõrge riskitasemega (*subprime*) hüpoteeklaenude turul Ameerika Ühendriikides: kasumid erastati ja kahjumeid sotsialiseeritakse. Kapitalism on kasiino, kus energiahind loositakse börsidel. Tänan teid.

Jean-Louis Borloo, *nõukogu eesistuja*. – (FR) Hr juhataja, daamid ja härrad, olles ära kuulanud need erinevad küsimused, mida peaaegu igaüks näib esitavat, lubagem mul teha mõned omapoolsed märkused.

Esimene käsitleb hindade muutumise ettearvamatust: ühel hetkel 10 USD, siis 140 veidi aega tagasi, nüüd on tagasi 100 juures. Tegelikult tundub olevat seosetus toote enda hinnaliseks muutumise viisi ja sellel samal kaubal põhineva finantsturu vahel. Kuid pikaajalises perspektiivis näib mulle üsna selge olevat, et spekulandid on alati aktiivsed seni, kuni meie arusaam on see, et ülemaailmsed energiavajadused – mis kasvavad jätkuvalt – ei põhine uuel energialiikide kombinatsioonil, mis toetub vähem süsivesinikele.

Peale selle märgin ma, et juuni lõpus Jeddah's, kus volinik Piebalgs ja mina osalesime kõikide tootja- ja tarbijariikide kohtumisel, oli üldine sõnum absoluutselt selge. Ootused olid silmanähtavad: peamised tarbijariigid peavad viitama oma selgetele kavatsustele muuta oma energialiikide kombinatsiooni, rakendama energiatõhususe meetmeid ja muutuma vähem sõltuvaks süsivesinikest. Tootjad ise on kõik selle poolt. Minu

arvates on tulevane kliima-energia pakett just selline ja ma usun, et Euroopa 500 miljonit tarbijat ütlevad: kasutagem rohkem kohalikult toodetud energiat, rohkem teistest sõltumatut energiamajandust ning seadkem sisse otsesem side tootjate ja tarbijate vahel.

Peale selle on lühiajalises perspektiivis selge, et lahendada tuleb mitmesuguseid regulatiivseid probleeme, sealhulgas juurdepääs teabele kaubanduslike varude kohta ja see ei tähenda mitte ainult strateegilisi varusid. Ameerika Ühendriigid teevad seda, Jaapan teeb seda. Komisjonil on palutud mõelda selle üle. Ma arvan, et oktoobri lõpus või novembri alguses esitab komisjon ettepaneku, mille eesmärk on tagada suurem läbipaistvus selles valdkonnas väga lühikese aja pärast. Kuid nõuetekohane strateegia teistest sõltumatu energiamajanduse ja erinevate energialiikide kombinatsiooni osas kujutab siiski kõige tõhusamat vastust kesk- ja pikaajalises perspektiivis.

Andris Piebalgs, *komisjoni liige* – Hr juhataja, ma arvan, et need on väga õigeaegsed küsimused ja see on väga tähtis arutelu. Komisjon vormistab praegu teist strateegilist energiaülevaadet, mis põhineb samuti aruteludel sellel täiskogul. Ma loodan, et see teine strateegiline energiaülevaade võetakse vastu novembris ja eelkõige hõlmab see küsimusi, mida me oleme täna käsitlenud.

Kindlasti on piir, milleni me saame teha ettepanekuid strateegilises energiaülevaates, tulenevalt Lissaboni lepingu ratifitseerimisest, sest on olemas energiaalane artikkel, mis annaks palju rohkem võimalusi vastuse viimistlemiseks. Kuid me saame siiski üsna palju ära teha.

Komisjon jagab arvamust, et naftahinnad jäävad tõenäoliselt kõrgeks kesk- ja pikaajalises perspektiivis. Seda liiki prognoosi põhjendus on kõikumine igapäevastel turgudel. Isegi kui praegu on naftahind 106 USD või 110 USD barreli kohta, mis on palju madalam, kui see oli mõni aeg tagasi, 145 USD, muudab igapäevane kõikumine olukorra suhteliselt raskesti prognoositavaks ja see avaldab kindlasti suurt, laiaulatuslikku mõju ja väärib reageerimist.

Kuigi on selgelt vajadus liikmesriikidepoolse lühiajalise meetme järele, et leevendada mõju kõige haavatavamatele majapidamistele, peaks peamine poliitiline vastus olema suunatud sellele, et hõlbustada meie üleminekut selgelt jätkusuutlikematele energia tootmise ja tarbimise viisidele. Teisisõnu: saavutada oma eesmärk saada madala süsinikusisaldusega ja energiatõhusaks majanduseks. Selle tegemiseks on oluline arendada komisjoni ettepanekuid kliima- ja energiapoliitika osas, jätkates järjekindlalt Euroopa Ülemkogu poliitilisi kohustusi.

Struktuursete reformide osas. Oluline on rõhutada, et me kogeme energia-, mitte ainult naftahinna tõusu: see puudutab ka kivisütt, gaasi ja seega mõjutab ka elektrienergia hindu. Seosed nende hindade vahel on seotud hinnakujunduse struktuuriga: näiteks gaasilepingud kasutavad sageli nafta võrdlushindu; gaasil põhinev elektrienergia tootmine on üha enam marginaalne ja seega hinda määrav. Seetõttu ma arvan, et on väga oluline käsitleda mitte ainult naftahindadega, vaid kõikide sektoritega seotud küsimusi. Olukord kindlasti suurendab vajadust ergutada konkurentsi kogu energiasektoris. Sel põhjusel sooviksin ma taas rõhutada, kui oluline on jõuda kolmanda riikliku energiaturu paketi kokkuleppeni.

Euroopa võib töötada ja peab töötama välja oma tugevad küljed, et tegelda kiiresti muutuva ülemaailmse energiamajandusega. Hästi funktsioneeriv, täielikult omavahel ühendatud ja konkurentsivõimeline ELi ülene siseturg on vastuseks. See vähendab Euroopa haavatavust energiatarne häiretele ning aitab kaasa meie koostööle energiatootja ja transiitriikidega. Solidaarsust kriisis olevate liikmesriikidega võimaldavad Euroopa võrgustikud.

Euroopa energia naftavarude kohta oleme nüüd koostanud õigusaktid, mis käsitlevad selgelt kahte asja: esiteks, need naftavarud on alati kättesaadavad kriisi ajal ja neid saab hõlpsasti kasutada; ja teiseks käsitlevad need nimetatud pretsedendi küsimusi, läbipaistvust ja iganädalast aruandlust kaubanduslike varude kohta. Selles osas, kuigi me ei ole suurim naftatarbija maailmas, oleme suutelised mõjutama läbipaistvust turul ning vähendama kõikumist ja spekulatsiooni taset turul.

Spekulatsioon on kindlasti probleem. Me oleme teinud analüüsi. Olemasolev tõendusmaterjal viitab sellele, et pakkumine ja nõudlus on peamised naftahindu määravad tegurid ning et need alustoed on pandud toestama kõrgeid hindu tulevikus. Kuid samal ajal jätkame oma tööd, analüüsides, milline mõju on spekulatsioonil teatud ajahetkel ning kas on reaalset võimalust kõikumise vähendamiseks ja kehtestada suurem järelevalve energiaturul.

Igal juhul on väga selge, et kindlasti tuleb saavutada läbipaistvus naftaturgudel, nii lepingute ja seotud finantsinstrumentide kui ka aluspõhimõtete suhtes. Ma soovin samuti öelda, et nii komisjon kui ka riiklikud konkurentsiametid tegutsevad äriühingu valitseva seisundi kuritarvitamise vastu. Sel viisil saame edastada

naftahindade muutusi tarbijatele, sest tarbijad kasutavad rafineeritud tooteid. Komisjon teeb täiendavaid jõupingutusi selles osas – me järgime seda küsimust –ja mitmed konkurentsiametid liikmesriikides on alustanud selle uurimist, millal ja kui kiiresti edastatakse naftahinna muutused tarbijatele. Samal ajal on väga selge, et liikmesriikide vahel on erinevusi, sest asjaomastel äriühingutel on erinevad hankestrateegiad. Mõnes riigis on biokütuse segud, mis samuti mõjutavad hindade vastavalt naftahinnale muutmise võimaluse kiirust. Igal juhul peaks see olema väga selgelt kõikide monopolidevastaste ametite tähelepanu keskmes.

Energiatõhusus, taastuvad energiaallikad ja mitmekesistamine: on väga selge, et meie peamised suunad on meie energia- ja kliimapoliitika ning see saab olema väljapaistval kohal meie strateegilises energiaülevaates.

Juba on olemas oluline Euroopa õigusraamistik. Lisaks võetakse mitmeid meetmeid kehtiva energiatõhususe tegevuskava kohaselt, sealhulgas seadusandlikud algatused ja uuringud. Ning on ka tugimeetmeid, näiteks programm "Arukas energeetika – Euroopa".

Olemasolevate ELi õigusaktide osas on just nende rakendamine väga oluline. Ambitsioonikat 2020. aasta eesmärki energia kokkuhoiu osas ei saa täita liikmesriikidepoolse piisava ülevõtmiseta. Komisjon püüab jõuliselt määrata kindlaks rikkumisprotseduurid tagamaks, et liikmesriigid tõepoolest rakendavad oma olemasolevaid ELi õigusakte.

Käesoleval aastal võtab komisjon vastu ka energiatõhususe paketi. See hõlmab teatist põhjaliku ülevaatega komisjoni ambitsioonide kohta energiatõhususe osas, samuti seadusandlike ja poliitiliste algatuste osas – eelkõige silmapaistvad ettepanekud ehitiste energiatõhususe direktiivi uuestisõnastamise osas, samuti energiamärgistuse direktiivi muutmiseks, et tagada tõhusam ja dünaamilisem märgistamine. On ilmselge, et jätkuvalt kõrged energiahinnad tingivad täiendava vajaduse meetmete järele selles valdkonnas. Ja me saame ka selgelt kaasata Euroopa Investeerimispanga sellesse valdkonda.

Euroopa Ülemkogu, analüüsides asjakohaseid reageeringuid kõrgele naftahinnale, rõhutab jätkusuutliku ja piisava maksusüsteemi olulisust.

ELil ja selle liikmesriikidel on märkimisväärselt ruumi, et süstemaatilisemalt ja tõhusamalt ära kasutada maksustamist energia kokkuhoiu ergutamiseks. Komisjon kavatseb esitada ettepanekud ja soovitused maksustamise ja maksusoodustuste, sealhulgas käibemaksusoodustuste tulusaks kasutamiseks, et edendada energiatõhusate kaupade ja teenuste pakkumist ja nõudlust.

Peale selle, vaadates läbi energia maksustamise direktiivi, uurib komisjon seda, kuidas ta saaks paremini toetada ELi energia- ja kliimapoliitikat, julgustades energiatõhusust ja heidete vähendamisi. Maanteede maksustamise laiaulatuslikum ja süstemaatilisem kasutamine kooskõlas komisjoni keskkonnahoidliku transpordi teatise põhimõtetega ergutaks ka liikumist energiatõhusamate läbipaistvuse eeskirjade suunas.

Alternatiivse energia tehnoloogiate ja uurimistöö osas lubagem mul juhtida teie tähelepanu asjaolule, et me oleme koostamas teatist madala süsinikusisaldusega tehnoloogiate kohta, mis kujutab järelmeedet Euroopa strateegilise energiatehnoloogia kavale. Komisjon analüüsib ressursside vajadust pikaajalise uurimis- ja arengutöö, suuremastaabiliste näidisprojektide ja varase etapi kommertsialiseerimise jaoks. Me kaalume meetmeid, mis kasutavad kõige paremini ära riiklikku investeeringut täiendava erainvesteeringu mõjutamiseks, nagu spetsiifilise võimaluse loomine suuremastaabiliste näidisprojektide loomiseks. See võiks tugineda olemasolevatele vahenditele, nagu riskijagamisrahastu, mis on komisjoni ja Euroopa Investeerimispanga ühine algatus. Samuti julgustab komisjon liikmesriike kasutama riiklikke ressursse, nagu potentsiaalsed ressursid, mida saab hankida CO₂ lubade enammüügi teel muudetud heitkogustega kauplemise skeemides.

Energiajulgeoleku ja välispoliitika aspektide osas pöördun ma tagasi idee juurde, et Euroopa saab muuta ja peab muutma paremaks on tugevaid külgi, et toime tulla kiiresti muutuva ülemaailmse energiamajandusega. Sise- ja välispoliitika töötavad energia valdkonnas koos. Mida tugevam on ühtne Euroopa energiaturg, seda tugevam on see väliste energiatarnijate suhtes. Me soovime mitmekesistamist selliste riikidega nagu Aserbaidžaan, Türkmenistan, Egiptus, Iraak, Nigeeria, kuid on selge, et me ergutame ka prognoositavaid suhteid praeguste tarnijatega, nagu Venemaa, ja kindlasti uurime väga võimalust, et Norra võiks suurendada tarnet turule, sest on ilmselge, et ELi turg on atraktiivne tarnijatele ning me ei tohiks karta, et meil saab gaas otsa, kuid me peaksime tõepoolest püüdma saada konkurentsivõimelisi tarneid Euroopa turule ja mitte sattuma olukorda, kus meid saaks šantažeerida hindade osas.

Seoses abiga naftat importivatele arenguriikidele. Arvestades energiale juurdepääsu ja energiahinna tugevat mõju arengule ja ülemaailmsetele kliimamuutustele, on energeetikaalane koostöö üha enam oluline kogu meie arenguabi meetmete käigus. See oli keskne teema minu ja voliniku Micheli ühisel visiidil Aafrika Liitu ja mitmesse Aafrika riiki käesoleva kuu alguses. Me investeerime olulisi ressursse nende riikide liikumise

toetamiseks, mitte ainult energiavaesuse kõrvaldamiseks, vaid selleks, et nad varustaks end uute ja puhaste energiaallikatega.

Makromajanduslike ja sotsiaalsete aspeketide teemal: nafta hinnatasemete tõus pani kindlasti pingelisse olukorda tarbijad ja teatud majandussektorid, millel seisavad ees keerulised kohanemisprotsessid. Lähemast ajast rääkides, enamik liikmesriike on võtnud või kaaluvad hetkel lühiajalisi meetmeid vastusena energiahindade hiljutisele järsule tõusule. Kooskõlas Euroopa Ülemkogu järeldustega keskendub enamik neist poliitikatest haavatavatele majapidamistele. Mõned liikmesriigid on ka võtnud või arutanud ajutisi meetmeid, mis on suunatud konkreetsetele sektoritele.

Kuna kõrged energiahinnad jäävad eeldatavasti kehtima pikaks ajaks, on oluline, et poliitilised meetmed on suunatud sellele, et hõlbustada struktuurset nihet tootmise, transpordi ja tarbimise jätkusuutlikemate mudelite poole. See viitab ka paindlike toote- ja tööjõuturgude ning Lissaboni tegevuskava märkimisväärsusele ning madala süsinikusisaldusega ja kõrge energiatõhususega majandusele ülemineku tähtsusele.

Kuid ma usun, et ei ole selgelt ühte vastust neile küsimustele. Siiski, meie pakutav raamistik koos energia- ja kliimamuutuse paketiga ning energia siseturu paketiga on selgrooks, sest mida varem see vastu võetakse, seda tugevam see on ning tekib rohkem konkurentsi ja hinnad muutuvad tarbijate jaoks madalamaks. Samal ajal me peaksime olema avatud ja ausad ning ütlema inimestele: ärge lootke, et naftahinnad langevad tagasi tasemele 20 USA dollarit barreli kohta. See tähendab, et igaüks meist peaks muutma ka oma käitumist, sest osa sellest probleemist on meie käitumine, ja ma arvan, et me peaksime tegelikult pöörama tõelist tähelepanu oma igapäevaelus.

Jerzy Buzek, *fraktsiooni PPE-DE nimel* – (*PL*) Hr juhataja, me seisame silmitsi kahe erineva probleemiga. Esimene on seotud nafta- ja gaasihinnaga. Euroopa Liit impordib enamikku eespool nimetatud ressurssidest. Teine puudutab elektrienergia hinda.

Esimese punkti osas sooviksin ma öelda, et nafta- ja gaasihinnad võivad langeda, kui tootjad, mitte ainult tarbijad, hakkavad alluma turujõududele. See on teemaks Euroopa Liidu läbirääkimistel Venemaaga, Põhja-Aafrika riikidega ja OPECiga. Me peame samuti märkimisväärselt parandama energiatõhusust ja energia säästmist. Meie kohus on seda teha ja me peaksime prioritiseerima seda ülesannet. Me oleme arutanud seda juba kaua. Ilmselt peaksime me edendama ka taastuvate energiaallikate kasutamist, kuna see kasutaks ära meie sisemisi energiavarusid. Kuid sellest siiski ei jätku meie eesmärkideks. Seetõttu peame kaaluma oma kivisöe- ja tuumaenergiat. Kui me soovime ennetada drastilisi hinnatõuse, ei saa me lubada endale nende kahe energiaallika tähelepanuta jätmist.

See viib meid teise punktini, nimelt elektrienergiani. Elektrienergia maksumust saaks vähendada kindla püüdega luua ühtne Euroopa energiaturg. Vaja on kiiresti rakendada kolmas energiapakett. Me saame kontrollida elektrienergia hindu ka energia- ja kliimamuutuse paketi mõistliku ja järkjärgulise rakendamise kaudu. See on eriti oluline elektrienergia sektori jaoks. Seoses viimasega on oluline kaaluda võrdlusuuringut või sammsammulisi kokkuleppeid heitkogustega kauplemise skeemi direktiivis.

Ma sooviksin tänada komisjoni sellise raske töö ettevõtmises neis küsimustes ning resolutsiooni autoreid teema tõstatamise eest.

Robert Goebbels, *fraktsiooni PSE nimel.* – (*FR*) Hr juhataja, 2. jaanuaril 2008 pakkus Richard Arens, kes on ettevõtja Nymexis, 100 000 USD tuhande naftabarreli eest. Naftabarreli hind jõudis 100 USA dollarini esimest korda. Ettevõtja pani välja 5 000 USA dollarit selle tehingu eest. Ta müüs selle kohe edasi ja seda tehes kannatas kahjumit 800 USA dollarit. See oli väike kahjum ja ta tähistas oma kolleegidega seda, et ta oli esimene, kes murdis psühholoogilise barjääri 100 USA dollarit barreli eest.

New Yorgi kauplejad tähistasid sageli uusi rekordeid järgnevatel kuudel. 14. juulil jõudis naftahind 148 USA dollarini barreli eest. Isegi kui hinnad praegu jälle langevad, on kahju juba tehtud. Naftahindade plahvatuslik tõus on tinginud meeletu spekulatsiooni toorainete, sealhulgas toiduainete osas.

Ülemaailmne majandus ei saa turgudeta hakkama, kuid finantsmaailmale on vastuvõetamatu lubada endale tegeleda kaubanduslike hasartmängudega, mis on rohkem paslikud hasartmängukasiinole. Vaid 5 000 USD suuruse hoovaga õnnestus New Yorgi ettevõtjal käivitada spekulatsioonilaine nafta osas, mis vallandas segaduse kõikjal maailma majanduses. Väärtpaberituruasutused panid lõpuks pidurid peale sellele täielikule spekulatsioonile, keelates ettevõtjatel vähemalt ajutiselt müüa aktsiaid, mida nad ei omanud – protsess, mida nimetatakse katteta müügiks, mille käigus aktsiaid ei laenata. Kui me tahame ohjeldada seda ebatervislikku praktikat, siis ei vaja me mitte ajutisi eeskirju, vaid absoluutselt rangeid regulatsioone. Seetõttu peame olema

palju järjepidevamad selles, kuidas me kontrollime spekulantide hasartmänge. USA senatis on praegu arutlusel ettepanek, millega tahetakse suurendada vähemalt 25 %ni tegelikku panust, mille ettevõtjad käivad välja iga tehingu eest. Sellega hoitaks ära mitmeid riskantseid hasartmänge, mis hetkel ei põhine millelgi muul kui väikesel muutusel.

Üksnes USA toorainete turul investeeritud rahasumma on suurenenud kümme korda viimase nelja aasta jooksul. Hinnaindeks 25 peamise kaubaartikli kohta on plahvatuslikult suurenenud enam kui 200 %. Hinnatasemeid ei määra enam mitte toorainete füüsiline pakkumine ja efektiivne nõudlus nende järele, vaid finantsturgude spekulatiivsed mehhanismid. Käesoleva aasta esimese kuue kuu jooksul oli 60 % Ameerika naftaturul tehtud tehingutest virtuaalse nafta kohta, mida korduvalt müüdi ja edasi müüdi. Börssi ei kasutata enam vahendina nn keerulise vahepala kohandamiseks olemasoleva pakkumise ja tegeliku nõudmise vahel, see on muutunud paigaks, kus tehakse panuseid finantstoodetele, mis on niivõrd keerukad, et neist arusaamine ei ole jõukohane isegi finantsettevõtete juhtidele. Ainus asi, mis läheb kauplejatele ja nende bossidele korda, on boonus. Kõik need "kuldsed poisid" sellest ülemaailmsest kasiinost on pistnud taskusse miljoneid, samal ajal kaotades oma klientidele kuuluvaid miljardeid. Kasumid tehti rahaks, samas kahjumid on praegu natsionaliseeritud. Ameerika maksumaksjad peavad laduma välja enam kui 1 000 miljardit USA dollarit, et maksta kinni finantsmaailma halvad krediidid. See on võrdväärne seitsmekordse ELi eelarvega.

Ka Euroopas on ostujõud madal, krediit on muutunud kallimaks ja majandussurutis on terendumas. Komisjon ja riikide valitsused on alati keeldunud kehtestamast liiga palju regulatsioone finantsturgudele, mis olid tuntud oma tõhususe poolest. Kuid nende finantsgeeniuste täieliku hinguselemineku tõttu peavad riigiasutused nüüd kiiresti tegutsema, kehtestades rangemaid eeskirju ja võttes rangemaid meetmeid, et vältida metsiku spekulatsiooni esinemist turgudel, sealhulgas naftaturul.

ISTUNGI JUHATAJA: Manuel António dos Santos

Asepresident

Liam Aylward, fraktsiooni UEN nimel. – Hr juhataja, mul on hea meel selle üle, et arutelu hõlmab kõiki energiahindu, mitte ainult naftahinda, mis on loomulikult suur probleem. Viimase aasta jooksul ei ole mitte üksnes nafta elanud üle hinnašokki: kivisöe- ja gaasihind tõuseb sama kiiresti kui naftahind, kui isegi mitte kiiremini. Ja nagu alati, kannatavad tarbijad kõige rohkem.

Energiahindade suur tõus paneb tohutu surve keskmise tarbija eelarvele. Esindades rahvast poliitilisel tasemel, on meie ülesanne rakendada poliitikaid, mis tagavad jätkusuutliku kütusega varustatuse mõistliku hinnaga. Kuidas me saame seda teha, kui kütuseallikate varud on ammendumas? Me peaksime suuremal määral keskenduma taastuvale energiale ja ressurssidele. Me peaksime suurendama alternatiivsete kütuseallikate uuringut ja investeeringut neisse. See ei ole mingil juhul uus idee, kuid seni ei ole me veel piisavalt teinud selles suhtes. Meil on kohustus Euroopa inimeste ees ja oma keskkonna pärast peame muutma oma sõnad tegudeks.

Keskkonnakaitse ja tarbija finantsiline heaolu ei ole vastastikku välistavad eesmärgid. Kulutades rohkem raha, aega ja ressursse taastuvenergiale, võime saavutada mõlemat ja tagada jätkusuutliku energiatarne tulevikuks.

Claude Turmes, fraktsiooni Verts/ALE nimel. – (FR) Hr juhataja, daamid ja härrad, hr Goebbelsil on üsna õigus, et naftahindade osas toimub tohutu spekulatsioon, ning ka hr Borloo ja hr Piebalgs ütlesid seda sama. Rohelised, sotsialistid ja ühendatud vasakpoolsed on kõik pannud lauale muudatusettepanekud, millega tahetakse tagada, et meie resolutsioon võtab seda küsimust arvesse, ning ma loodan, et parempoolsed, kes tervitasid täna ideed meetmete kohta metsiku spekulatsiooniga võitlemiseks naftaturul – ja mul on hea meel selle üle – hääletavad meie muudatusettepanekute poolt homme. Oleks naeruväärne, kui see täiskogu hääletataks resolutsiooni poolt, mis ei käsitle üleliigset spekulatsiooni naftaturgudel.

Teine oluline küsimus on sotsiaalne aspekt. Me peame aitama oma ühiskonna vaeseimaid liikmeid sellest olukorrast välja. Mina omalt poolt soovitaksin eesmärgistatud abi. Parem oleks anda vaesematele majapidamistele 100 eurot, kui ajada õhumulle selliste nn heade ideedega nagu käibemaksu vähendamine. Selle arvamuse, mis on nii kallis hr Sarkozyle, lükkab parlament homme kindlasti tagasi, sest me oleksime pigem hr Borlooga ühel meelel, kes on bonus-malus süsteemi kasutamise poolt, millega antakse kodanikele juurdepääs teenustele ja seadmetele, mis tarbivad vähem energiat.

Lubagem mul teha vaid kaks lõppmärkust. Esiteks, me suudame käsitleda ainult jaotamisfondi küsimust, tehes edusamme energiamajanduse ja taastuvenergiaallikate juhtimise valdkonnas. Seetõttu ma küsin volinikult, kas komisjonil lastakse taas rumalana näida, esitades strateegiadokumendi energia ja energiaturvalisuse kohta, kus on jäetud käsitlemata transpordi küsimus? Üheski projektis, mida ma olen näinud, ei mainita transporti. See on naeruväärne, sest Euroopa on väga tugevalt sõltuv naftast, mitte gaasist, ning selle kohta ei ole mitte midagi mainitud teie dokumendis.

Nüüd lõppmärkus hr Borloole: täna arutas Coreper taastuvenergiaallikaid ja mina ei saa enam aru eesistujariigist Prantsusmaast. Te õõnestate asju *rendez-vous* klausliga, sealhulgas 20 % eesmärki. Õnneks lükkas enamik liikmesriike täna selle ettepaneku tagasi. Seetõttu pöörduksin ma otse eesistujariigi Prantsusmaa poole: lõpetage selle direktiivi ohustamine, sest see on väga oluline dokument.

Sergej Kozlík (NI). - (*SK*) Euroopal on suurepärane võimalus mõjutada energiahindu, saavutades muudel ressurssidel kui nafta ja gaas põhineva oma energia piisava tootmise. Kuid kas Euroopa läheb seda teed?

1980. aastatel alustasid Slovakkia ja Ungari Gabčíkovo-Nagymaros hüdroelektrijaama ühist ehitamist. Hiljem astus Ungari projektist välja ja Slovakkia lõpetas üksinda hüdroelektrijaama ehitamise. Energiatootmise asemel oli tulemuseks pigem rahvusvaheline arbitraaživaidlus, mille tulemused on Ungari siiski tähelepanuta jätnud.

1990. aastatel investeeris Slovakkia märkimisväärseid ressursse turvalisuse parandamiseks ja Jaslovské Bohunice tuumaelektrijaama tööea pikendamiseks. Rahvusvaheline Aatomienergia Komisjon kinnitas, et ohutusnormid on täidetud. Euroopa Liiduga ühinemise protsessi käigus oli Slovakkia siiski kohustatud ennetähtaegselt sulgema kaks reaktorit elektrijaamas.

Euroopa Komisjon kaalub hetkel kahe täiendava reaktori ehitamist Mochovce tuumaelektrijaamas. Kaks esimest reaktorit töötavad juba turvaliselt ja tõhusalt. Euroopa Komisjon võtab endale siiski aega vastuse esitamisel. Slovakkia näitest ilmneb, et meie oma tootmise suurendamise ja seeläbi energiahindade kontrollimiseni on Euroopas endiselt väga pikk tee.

Margaritis Schinas (PPE-DE). – (EL) Hr juhataja, naftahindade tõus käesoleval aastal on suur skandaal, mis puudutab kõige madalama sissetulekuga majapidamisi Euroopas. See nõuab poliitilisi vastuseid, samuti kohandumist keskkonnasõbraliku majandusega, torustikepoliitikat ja energiapaketi poliitikat, me peame kindlasti võitma võitluse naftakartellide vastu.

Hetkel tegutsevad kaks naftakartelli Euroopa kodanike kulul.

Üks on rahvusvaheline naftakartell, mida me ei käsitle ühehäälselt – või üldse mitte mingil häälel –, sest kui OPEC tegutseb, ei tunne ta mitte mingit survet ELilt, mis takistaks tal tegutsemist.

On olemas ka teine kartell, Euroopa enda turul, volinik, teie kolleegist volinik, kes vastutab konkurentsi eest, jälgib seda endiselt sekkumata. Ma arvan, et peale kasumisaamise küsimuse, mille hr Goebbels on üsna õigesti tõstatanud, peame tegelema läbipaistvuse puudumisega naftatoodete siseturul. See on suurepärane võimalus Euroopa Komisjoni konkurentsi peadirektoraadile, millelt me ootame mõningat tegevust kodanike huvides, sest, kui ma ei eksi, jääb konkurentsipoliitika ühenduse vastutusalasse.

Kui meil on siis probleeme OPECiga, rakendagem ELis konkurentsipoliitikat.

Eluned Morgan (PSE). - Hr juhataja, selles, kuidas EL energiat toodab ja tarbib, tuleb teha radikaalseid muudatusi. See on põhinenud komisjonipoolsel kolmesuunalisel strateegial: tarnekindlus, jätkusuutlikkus ja konkurentsivõime. Kuid komisjon jättis välja väga olulise osa sellest arutelust, nimelt taskukohasuse.

Alates energiaalase rohelise raamatu väljaandmisest on sotsialistid nõudnud praeguses parlamendis tarbijate asetamist juhtivale kohale. Me soovime näha energiavaesust käesoleva arutelu osana. Seni ei ole ELis mitte mingeid riiklikke definitsioone, samuti ei koguta andmeid, seega ei ole meil aimu selle probleemi ulatusest. Me teame, et energiahinnad on tõusnud tohutult kiiresti ja need puudutavad kõige valusamalt kõige haavatavamaid meie ühiskonnas.

Ma soovin hoiatada nõukogu, et läbirääkimistel elektrienergia ja gaasi direktiivide üle, mida me peagi alustame, on energiavaesuse küsimus väga oluline kokkuleppe jaoks. Me ei kavatse teile varvastele astuda. Me nõuame riiklikku sekkumist selles osas – mitte ühenduse meetmeid –, kuid me eeldame meetmeid energiavaesuse osas kõige vaesemate inimeste jaoks ELis.

Luca Romagnoli (NI). - (*IT*) Hr juhataja, daamid ja härrad, ma söandan mainida, et keegi ei suuda ilmselt vaid ühe minuti jooksul öelda, kuidas ohjeldada tõusvaid energiahindu. Püüdkem seda olukorda kokkuvõtlikult esitada: esiteks, me vajame riiklikke sotsiaalpoliitikaid kõige haavatavamate rühmade ja väikeettevõtete,

nagu kalurid, kuid ka riigiasutuste jaoks. Seetõttu pooldan ma eesmärgistatud sotsiaalmeetmeid, nagu hr Turmes ütles. Edasi, me vajame erinevat poliitikat tootjakartellide ja

-riikide suhtes, nagu hr Buzek ja võib-olla ka teised on öelnud. See on kahtlemata väga oluline.

Ma soovin rõhutada ka veel ühte aspekti, mille suhtes me sageli ei saavuta mitte midagi. See on küsimus aktsiisimaksust. Kui maksimumhinnale, mida valitsused võiksid kütuse eest küsida, seada piir, siis korrigeeritaks aktsiisimaksu automaatselt selle piirini, rikkumata fiskaalsubsidiaarsust või vaba konkurentsi seadusi.

Miks mitte kaaluda seda ideed? Mulle tundub, et hr Piebalgs vihjas, et ta pooldab midagi sarnast.

Üldiselt rääkides, minu arvates me vajame strateegiat, mis soosib neid, kes tarbivad vähem ja karistab neid, kes tarbivad rohkem: teisisõnu – strateegiat, mis soosib energiatõhusust. Kuid me vajame ka meetmeid, mida veel ei eksisteeri, piiri panemiseks spekulatsioonile ning jaehindade ja tootmiskulude kahepoolseks korrigeerimiseks.

Vito Bonsignore (PPE-DE). - (*IT*) Hr juhataja, daamid ja härrad, energiahindade trend kägistab majandust ja nõrgendab perede ostujõudu, kes näevad energiaarvete järeleandmatut tõusu.

Selles uues kontekstis on ilmselge side energiahindade ja välispoliitika vahel ning seega ka tootjariikide suurem poliitiline mõju. Euroopa peab selgelt järgima lühiajalist strateegiat, mis põhineb taastuvenergiaallikate kasutamise kiirendamisel, uute meetodite edendamisel ja otsimisel loodusliku, puhta energia kasutuselevõtmiseks ja uute torustike ehitamiseks. Seetõttu on oluline suurendada oma nafta- ja gaasireserve.

Kõik see ei ole piisav; vaja on uusi algatusi. Ma rõhutaksin peaminister Berlusconi poolt mõni nädal tagasi esitatud kahte ettepanekut: kõikide energiat ostvate riikide kokkutulek ja seega maksimumhinna kehtestamine; ning põhiplaani käivitamine tuumaelektrijaamade kohta. Kas komisjon saab vastata neile kahele ettepanekule, volinik? Kui te selgitate selle strateegiaid erineva tuleviku kujundamiseks tarnete osas, kas te saate meile öelda, niivõrd kui te teate, kas finantsspekulatsioon toimub ja mida komisjon kavatseb selles osas teha?

Reino Paasilinna (PSE). - (*FI*) Hr juhataja, see resolutsioon on oluline ja meil on oma põhiseisukoht selle suhtes. Käesolev olukord on sama tormine nagu Bermuda kolmnurk ning sõltumine, kliimaprobleemid ja hinnad, mida vaesed ei suuda maksta, panevad mere lainetama – ärgem unustagem spekulante ja toiduainete hindu.

Energia kokkuhoid on vajalik ja kõige tõhusam lahendus, seda me teame. Vaeste süsinikdioksiidi heidete mõju on siiski väike võrreldes rikastega, kellel ei ole kavatsust tegelikult seda vähendada, kuid kes on lihtsalt valmis rohkem maksma.

Kas me peaksime selles olukorras kasutusele võtma õigusaktid energia progressiivse maksustamise kohta? Need, kellel on võimalik maksta, maksaksid energia eest vastavalt rohkem. Või kas me peaksime kehtestama kõrgema hinna kaupadele, mis tarbivad palju energiat, või teenustele, mis seda raiskavad? Spekulandid tuleb ilmselgelt kontrolli alla võtta. Me räägime jätkusuutlikust arengust: selle peategelased on energiat kokkuhoidvad ja nende olukorda tuleb korraldada jätkusuutlikult. See on meie põhiseisukoht.

Jim Allister (NI). - Hr juhataja, ELi toetatavate projektide hulgas on ühtne elektrienergia turg Iirimaa saarel. Kas komisjon oskab selgitada, miks see ei toimi Põhja-Iirimaa tarbijate jaoks ning miks stabiilsuse ja säästmise asemel oleme näinud tohutut 52 % ülespoole nihkumist alates käesoleva aasta jaanuarist ja üha süvenevat lõhet hindadega ülejäänud Ühendkuningriigis, kus samal perioodil tõusid hinnad 29 %? Iseenesest palju, kuid palju vähem kui 52 %.

Kas komisjon uurib selle skeemi nurjumist, et täita minister Doddsi lubadus, kui ta käivitas selle skeemi, tõhususe suurendamise ja tugevama konkurentsi osas, et aidata vähendada elektrienergia hulgihinda, koos tohutu hulga hüvedega, mida tema sõnul tarbija pidi saama? Vähem kui aasta hiljem kõlab see minu valijate jaoks tõepoolest väga õõnsalt. Eelkõige, kas komisjon uurib ühtse elektrienergia turu läbikukkumisele kaasaaitamist seeläbi, et ei käsitletud piisavalt ESB domineerimist lõunaturul ja sellest tingitud konkurentsi puudumist, mis on aga loomulikult hädavajalik eduks mis tahes ühtsel elektrienergia turul?

Ari Vatanen (PPE-DE). - Hr juhataja, me räägime alati taastuvenergiast, kui me räägime hindadest. Jah, me teame, et see läheb meile maksma nii üht kui teist ning seega on finantsvastutus energiahindade eest läinud oma rada. Kuidas jääb aga selle 80 %ga? Kuidas jääb homse suureneva energiatarbimise vajaduste rahuldamisega?

Vaadakem Nord Streami. Me vaid räägime keskkonnakaitsestandarditest Nord Streami osas. Kuid see sarnaneb veidi selle köie standardite vaatamisele, mis on silmusena teie kaela ümber, sest Nord Stream ja taolised projektid vähendavad meie energiasõltuvust, kui me peame suurendama oma sõltumatust.

Seega, mida me kavatseme teha? Ainus tegelikult vastutustundlik vastus on tuumaenergia: see on sõltumatu, see on odav, see on konkurentsivõimeline ja hind on prognoositav – see on ka heitmevaba ja Venemaa-vaba.

Atanas Paparizov (PSE). – (BG) Hr juhataja, volinik, kerkivate energiahindade tingimustes on eriti oluline tagada suurem läbipaistvus hinnakujunduse osas. Ühtseid eeskirju tuleb reguleerida ühtse Euroopa energiaturu väljaarendamiseks. See annab suurema kindluse uuteks investeeringuteks energiasektorisse ning elektrienergia ja gaasi ülekandevõrkudesse. See on just kolmas energiapakett, mis tuleb nii ruttu kui võimalik vastu võtta ning komisjoni ja nõukogu roll selles osas on eriti märkimisväärne. See pakett tugevdab energiareguleerijate õigusi ja sõltumatust ning ühtlustab nende tegevust hiljuti asutatud agentuuri kaudu. Ka on vaja pöörata erilist tähelepanu energiavaesuse mõistele ja selle mõiste riiklikule määratlusele, muu hulgas selleks, et tagada üldise huvi avalike teenuste mehhanismi kaudu energia miinimumkogus talvel inimeste jaoks, kes elavad allpool vaesuse piiri.

Ma arvan, et kõrgete energiahindade probleemi saaks võtta kontrolli alla ka adekvaatse energiapoliitikaga, mis on mõeldud pakkuma stiimuleid energiatõhususe, taastuvenergiaallikate ja keskkonnasäästlike toodete kasutuselevõtmiseks. Me kaalume huviga ettepanekut energiatõhususe küsimuses, mida volinik Piebalgs arutas oma sõnavõtus.

Rareş-Lucian Niculescu (PPE-DE). - (RO) Vastavalt uurimusele läheb raisku vähemalt 20 % ELis tarbitud energiast. Me peaksime rõhutama, et majapidamistel on ligikaudu 30 %line energia kokkuhoiu potentsiaal, mis tähendab, et ühe kolmandiku praegu korterelamutes kasutatavast energiast saab kokku hoida. Käepärane lahendus on majade kütmise kordaseadmine, kuid see lahendus on ebaõiglaselt jäänud tähelepanuta ja on alafinantseeritud Euroopa Liidu poolt.

Rumeenias näiteks annaks selline kordaseadmine rohkemale kui 600 000 tonnile naftale vastava kokkuhoiu igal aastal. Minu arvates peaks Euroopa Parlament toetama majapidamiste kütmistõhususe parandamisele eraldatavate ELi rahaliste vahendite suurendamist vähemalt 10 % võrra. See on konkreetne, mugav ja jätkusuutlik lahendus probleemidele, mille on kodanikele põhjustanud energiahinna tõus.

Gyula Hegyi (PSE). - Hr juhataja, ma sooviksin rääkida ainult ühest energiahindade aspektist, nimelt kaugkütte hinnast. Ungaris kasutavad sajad tuhanded majapidamised kaugkütet – enamasti madala sissetulekuga perekonnad – ja selle hind on oluline sotsiaalne küsimus. Kuid aegunud infrastruktuuri tõttu ja muudel tehnilistel põhjustel on kaugküte palju kallim kui individuaalne küte. See on vastuolus terve mõistusega ja keskkonna põhihuvidega. Just sel põhjusel palun ma alati, kui mul on see võimalik, et komisjon ja nõukogu annaksid finantstoetust kaugküttesüsteemide täiustamiseks, et need oleksid sotsiaalselt aktsepteeritavad ja keskkonna seisukohast tõhusad. Seni kuni kaugküte on mõnes liikmesriigis kallim kui individuaalne küte, on mõttetu rääkida energiatõhususest..

Paul Rübig (PPE-DE). - (*DE*) Hr juhataja, nõukogu eesistuja, Euroopa Komisjon on avalikustanud meetmete paketi tuumaelektrijaamade turvalisuse ja julgeoleku kohta. Kas te kinnitate, et see pakett on nüüd lõpuks pandud nõukogu töörühma päevakorda, et see võiks tähendada edu eesistujariigi Prantsusmaa jaoks?

Ma soovin küsida volinik Piebalgsilt, kas oleks võimalik rääkida volinik Kovácsiga, et saada teada, kas me võiksime saada mõningaid toetusi ja võimalusi energiasektorisse tehtava investeeringu mahakandmiseks nii, et kasumeid saaks investeerida mõistlikult. See võiks samuti hinnad alla viia.

Danutė Budreikaitė (ALDE). – (*LT*) Meie energiaprobleemide lahendamiseks on oluline, et oleks ühtne energiapoliitika, millel on välispoliitika aspektid. Me peame rajama siseturu. Kolmas energiapakett moodustab selle aluse. Kuid direktiiv iseenesest ei ole vastus. Me vajame finantssisendit ja õigete sidemete loomist nii gaasi kui ka elektrienergia vallas. See tagaks meie energiakindluse.

Välisaspekti osas, Euroopa Liit, nagu WTO, peaks rääkima ühehäälselt. Komisjonil peaks olema õigus pidada läbirääkimisi energiahindade osas. See ei peaks olema asi, millest iga riik räägiks eraldi; me peaksime pidama läbirääkimisi sel teemal ühiselt ühe maailmaturul osalejana.

Me peaksime vaatama laiemalt, kes meie energiatarbijad on. Ega me ei ehita gaasitorustikke, kus võiks potentsiaalselt mitte gaasi olla, nagu kahtlustatakse Nord Streami puhul? Kas me näeme Arktikat potentsiaalse energiaallikana?

Ma sooviksin samuti viidata lühiajaliste meetmete tähtsusele. Siin ma pean silmas läbirääkimisi OPECi riikidega ja käibemaksuküsimust.

Christopher Beazley (PPE-DE). - Hr juhataja, käesoleva arutelu jooksul on kolleegid sotsialistide ja roheliste ridadest viidanud spekulatsioonile ja sellele, kui aktsepteerimatu see on energiahindade osas, ning ma nõustun nendega. Ma palun neil ka mõtiskleda energia hinnakujunduse poliitilise konteksti üle ja eelkõige Saksamaa endise kantsleri Gerhard Schroederi karjääri üle, kes töötab hetkel Gazpromis ja üsna selgelt püüdleb huvi suunas, mis on tuumaenergiavaba, kuid nagu Ari Vatanen on meile meelde tuletanud, ei ole vaba Venemaa poliitikast.

Ma sooviksin samuti paluda nõukogu, et ta oma vastuses selgitaks meile tegevuskava ühtse energiapoliitika saavutamiseks ELis, arvestades ajakava. Ja ma soovin küsida volinikult, kas ta on esitanud nõukogule näiteks tabeli Venemaalt pärineva nafta ja gaasi maksumuse kohta võrrelduna Qatarist pärit veeldatud maagaasi, tuumaenergia ja kõikide teiste ressurssidega, sest mulle tundub, et meie valitsused ei tooda tegelikult energiat hindadega, mida tarbijad tegelikult soovivad. Nad järgivad enda poliitilisi huve.

Jean-Louis Borloo, nõukogu eesistuja. – (FR) Hr juhataja, siin on kolme liiki teavet. Ma tõesti arvan, et ajastu, mil energiat toodetakse ühes kohas ja siis seda transporditakse ning müüakse kõikjal maailmas, on viinud meid territoriaalsesse olukorda, mis mõjuval põhjusel on saanud ülemaailmse finantskriisi osaks, sest on vihmasadu, mis on kasulik, ja on ka uputused. Kui meil on äkki liiga palju vihma paigas, mis ei suuda seda endasse imada, nimetame seda uputuseks ja katastroofiks ning see tingib kõrvalsaaduste voolu ja kõiges selles akumuleerunud raha pakkumist juhitakse ebareaalsel viisil.

Hr juhataja, volinik, daamid ja härrad, energia on sajandi teema. Ma kuulasin hr Goebbelsit just kõnelemas ja ma olin hämmeldunud tema sõnavõtu emotsionaalse tooni üle. Ma olen seisukohal, et me mitte üksnes ei pea vähendama oma tarbimistasemeid, vaid ka lokaliseerima seda viisil, mis kõrvaldab meie sõltuvuse antud energialiigist. See toob samuti probleeme, nagu see on kivisöe puhul, mis on lokaliseeritud ressurss, mida tuleb arvesse võtta. Me peame lokaliseerima ka spekulatsiooni, me peame piirama seda ja me peame sellega võitlema.

ELi ja OPECi kohtumisel poolteist kuud tagasi tehti ettepanek kaasata spetsialiste põhjaliku ülevaate teostamiseks, püüdes mõista, mis on juhtunud lühiajalises perspektiivis erinevates turusektorites.

Siis on meil pikaajalise ootuse küsimus. Ainus vastus ootuse osas on järgida seda, mida otsustati Jeddahis – nimelt, et Euroopa, mis tähendab, et iga riik Euroopas ja Euroopa tervikuna, peab liikuma energiatõhususe ja vähenenud tarbimise suunas. Kui me loobume kuuest kuni üheksast miljardist ning kui me järgime seda mudelit, siis neil, kel on ootused, on kindlasti alati õigus.

Küsimus võib kerkida, volinik, teatud tegevuskava kohta, ülemaailmse finantseerimise suurendamise kohta mitmesuguste uurimisvaldkondade jaoks. Mis puudutab energiatõhusust, siis see on teema, mille juurde me kindlasti tagasi pöördume.

Andris Piebalgs, komisjoni liige. – Hr juhataja, ma tõesti soovin teile kinnitada, et naftahinnad langevad. Kuid ma sooviksin juhtida tähelepanu küsimustele, mida me oleme mingil põhjusel alahinnanud. Naftaturud on taganud nafta füüsilise tarne, gaasiturud annavad füüsilisi gaasitarneid ja kivisöeturud tarnivad kivisütt. See tähendab, et finantsturgude ja naftaturgude vastasmõju võib toimida. Teisisõnu, me ei pea seadma turgu kahtluse alla, kuid me peame muutma viisi, kuidas me toodame ja tarbime energiat Euroopa Liidus. See on tegelik vastus, sest me ei saa eeldada, et turg muutuks lihtsamaks.

Esineb kasv. Kui esineb kasv, siis on rohkem nõudlust energiaressursside järele ja mitte ühtki olemasolevatest energiaressurssidest ei ole sellistes kogustes, et me saame öelda, et kerge juurdepääs on tagatud. Selleks me vajame paradigma muutust, me peame tõepoolest investeerima energiatõhususse, taastuvenergiaallikatesse, uurimis- ja arengutegevusse – uus investeering.

Kuid selleks me vajame raha, nii erainvestoritelt kui ka riiklikelt investoritelt. Seega me peaksime olema suutelised seda tegema üksnes siis, kui on olemas tegelikult toimiv turg. Tegelikult toimiv turg tähendab seda, et igaüks maksab tegelikku hinda, et katta mitte ainult kulu, vaid ka intressi investeeringult. See, millele me peame keskenduma – ja selle kohta on olemas ELi õigusaktid – on avaliku teenindamise kohustused, mis kehtivad majapidamiste või väikese ja keskmise suurusega ettevõtjate suhtes, kes seda tõesti vajavad. Kuid me ei tohiks sellelt kursilt kõrvale kalduda.

Ma usun – ja ma olen seda korduvalt öelnud –, et teises paketis tehtud ettepanekud on olulised selle muudatuse tegemiseks, ning selle kindlustamiseks lisame paar elementi teise strateegilisse energiaülevaatesse järgmiste

pealkirjade all: infrastruktuuri vajadused ja energiaallikate mitmekesistamine; energiaalased välissuhted; nafta- ja gaasivarud ja kriisiohjemehhanismid; energiatõhusus; ELi sisemiste energiaressursside maksimaalne kasutamine.

Me oleme õigel teel. Meil ei ole vaja kõrvale kalduda ja uskuda, et on olemas võlulahendus, mis viib hinnad otsekohe alla. Kuid kui me seda teed järgime, saame tõeliselt tagada, et juba käesoleva põlvkonna ajal saab meil olema tõhus, taskukohane, puhas energia. Kui me oleme aeglased energiasektori muutmisel, siis mitte ainult meie ei kannata, vaid ka järgmised põlvkonnad kannatavad.

Seega me oleme kriitilises etapis ja, nagu minister ütles, energia on selle sajandi põhiküsimus. See on põhiküsimus, kuid avalik vastuvõtt ei ole alati selline. Arvatakse, et meil on hõbekuulike, mis muudab kõik. Me peaksime jätkama teed, mida me alustasime koos parlamendiga ja ma arvan, et järjepidevus on oluline, ning ma väga loodan, et tehtud juriidilised ettepanekud võetakse vastu käesoleva parlamendikoosseisu ajal. See on väga oluline: see on parim vastus tõusvatele naftahindadele.

Juhataja. – Ma olen saanud kuus resolutsiooni ettepanekut⁽³⁾ vastavalt kodukorra artikli 103 lõikele 2.

Arutelu on lõppenud.

82

ET

Hääletamine toimub homme.

Kirjalikud avaldused (kodukorra artikkel 142)

Ilda Figueiredo (GUE/NGL), *kirjalikult.* – (*PT*) Me nägime hiljuti enneolematut kütusehindade tõusu. See tulenes peamiselt spekulatsioonist, millega tegelesid äriühingud, mis olid saanud väga suuri kasumeid madalamate hindadega ostetud naftavarude spekulatiivsest hindamisest.

See skandaalne hinnatõus on halvendanud valdava elanikkonna osa elamistingimusi, eelkõige ühiskonna majanduslikult haavatavamate kihtide hulgas, ning on avaldanud hävitavat mõju majandustegevusele mitmes sektoris, nagu transport ja muud teenused, tööstus, põllumajandus ja kalandus.

Kuid vaatamata toornafta hinna märkimisväärsele langusele püsivad mõnes riigis hinnad kõrged ja tarbijad on ohvrid. See peaks tingima, et iga liikmesriik kehtestaks maksu üksnes ebatavalistele ja spekulatiivsetele kasumitele, et tuua need liikmesriigi varakambrisse, mis saavad seejärel aidata toetada sektoreid ja inimesi, kes on antud olukorrast kõige rohkem mõjutatud.

Kuid peamised muutused peaksid olema struktuursed, energiasektori liberaliseerimise peatamisega, pidades silmas, et see on arenguks strateegiline sektor. Seetõttu tuleks see natsionaliseerida, et tagada riiklikud poliitikad, mis teenivad riiklikke huve ja elanikkonda tervikuna.

Urszula Gacek (PPE-DE), *kirjalikult.* – Nii asjakohane, et Euroopa Parlament arutab energiahindu just suve lõppedes. Paljud minu valijatest juba vaatavad termomeetrit tõelise hirmutundega. Langevad temperatuurid tähendavad, et nad peavad arvutama, kas nad võivad põhjendatult lülitada sisse oh kui kalli kütte.

Hirmuga oodatakse päeva, millal peaks saabuma majapidamise gaasi- või elektriarve. Mitte üksnes kõige vaesemad pered ei pea otsustama, milliseid olulised ostud nad peavad jätma tegemata sellel sügisel ja talvel, et hoida end soojas.

Majapidamised, kus on väiksed lapsed või vanemad elanikud, saavad eriti raske hoobi. Neil on kõige piiratumad eelarved ja samal ajal suurim vajadus energia järele.

Iga rakendatud meede, mis leevendab ühiskonnas kõige haavatavamate energiakulusid, saab minu siira toetuse.

Tsiviliseeritud Euroopa südames ei saa 21. sajandil sooja kodu pidada luksuseks.

András Gyürk (PPE-DE), *kirjalikult.* – (*HU*) Viimastel kuudel on otse meie silme ees energiahinnad tõusnud nii nagu mitte kunagi varem. Energiatarbimise kõrgele küündivatel kuludel võivad olla äärmiselt kahjulikud tagajärjed Euroopa konkurentsivõimele. Lisaks on sellel protsessil ränk mõju ühiskonna kõige kaitsetumatele kihtidele. Probleemi teravdab veelgi asjaolu, et mõned riigid allutavad neile kättesaadavad toorainete reservid poliitilistele eesmärkidele. Neil põhjustel on energiahindade tõus muutunud üheks kõige tundlikumaks poliitiliseks küsimuseks.

⁽³⁾ Vt protokoll.

Kuigi mitte ükski liikmesriik ei saa end vabastada hinnakasvu mõjust, on mõned riigid eriti kaitsetus olukorras. Sihitu, vigase valitsuspoliitika tõttu on Ungari tarbijad olnud sunnitud taluma gaasihindade tõusu neli korda üksnes 2008. aastal. Just sel põhjusel on energiahindade kasv muutunud üheks kõige olulisemaks sotsiaalse rahulolematuse põhjuseks Ungaris.

Koordineeritud, järjepidev tegevus on vajalik selleks, et hinnad jääksid juhitavaks. Kõik tuleb teha selle tagamiseks, et energiatarnet määravate pikaajaliste rahvusvaheliste lepingute süsteem oleks läbipaistev. Lisaks tuleb tugevdada konkurentsi nii ühenduse kui ka liikmesriigi tasandil koos meetmetega, mis on suunatud energiatõhususe parandamisele. Euroopa Liit peab astuma tegelikke samme kindla seisukoha võtmiseks, eelkõige alternatiivsete energiatranspordi marsruutide ehitamise kaudu. Samal ajal meile tundub, et on asjakohane koordineerida meetmeid, mis on suunatud kõige kaitsetumate kaitsmisele. Meile tundub, et elektrihindade kasvuga ei tohi kaasneda sotsiaalsete erinevuste süvenemine.

Katrin Saks (PSE), *kirjalikult.* – (*ET*) On oluline, et eelseisval talvel teevad liikmesriikide valitsused kõik selleks, et toetada isikuid, kellele energiahindade tõus võib käia üle jõu. Ka Eestis ennustatakse hinnatõusu, mis võib küündida kuni 30–40 protsendini. Eriti olen ma mures selle üle, mis mõju avaldavad tõusvad energiahinnad madala sissetulekuga, vaeste ja toimetulekuraskustega rühmadele.

Olen sada protsenti nõus sellega, et liikmesriigid peavad võtma piisavad meetmed, et tagada teenuste taskukohased energiahinnad. Sealhulgas sihtotstarbeline sissetulekutoetus ja soodustused ning stiimulid elamumajandussektoris kodude energiatõhususe parandamiseks.

Samuti olen täielikult selle poolt, et liikmesriigid peaksid koostama "energiavaesusega" võitlemise tegevuskavasid. Kõigepealt on vaja defineerida energiavaesus. Selline definitsioon aitab keskenduda mingile eesmärgile. Peame tooma kõik inimesed energiavaesusest välja!

Erinevalt näiteks Suurbritanniast on kodus, Eestis, sõna "energiavaesus" päris võõras. Järjekordne näide eurosõnavarast, mis tahes-tahtmata kasutusse hiilib. Selle taga on aga päris huvitav mõte, millega peavad tutvuma seadusloojad.

Sihtotstarbelised toetused vanemas eas isikutele, paljulapselistele peredele ja puudega inimestele sellisel kujul nagu Suurbritannias "winter fuel payments", "cold weather payments" mängivad olulist rolli. Need meetmed on minu arvates suurepäraseks eeskujuks ka teistele.

Säästmisest räägitakse palju, aga tehakse vähe, kuigi see on kõige kiirem viis midagi muuta. Mida paremini isoleeritud ja energiasäästlikumad on meie majad, seda vähem peame kulutama toasooja hoidmisele. Kokkuhoid oleks suur, sest hooned tarbivad näiteks Eestis 40 % primaarenergiast. Aga siin ei saa lootma jääda iga külmetaja ettevõtlikkusele.

ISTUNGI JUHATAJA: Diana Wallis

Asepresident

16. Infotund (küsimused komisjonile)

Juhataja. – Järgmine päevakorrapunkt on infotund (B6-0462/2008).

Komisjonile on esitatud järgmised küsimused.

Esimene osa

Küsimus nr 35, mille esitas**Mairead McGuinness** (H-0637/08)

Teema: Euroala eelarvepuudujäägi ülempiir.

Euroopa Liidu stabiilsuse ja kasvu pakti eeskirjade kohaselt peaksid eurotsooni liikmesriigid mitte ületama eelarvepuudujäägi ülempiiri, mis on 3 % SKTst.

Kas komisjon võib anda täpse hinnangu praeguse eeskirjadest kinnipidamise kohta?

Kas komisjoni arvates on praegused fiskaaleeskirjad piisavalt paindlikud, et võimaldada valitsustel reageerida majandusraskusele, kuid piisavalt ranged, et tagada riigi rahanduse jätkusuutlikkus?

Milliste asjaolude korral, kui üldse, võib eurotsooni riikidel lubada ületada 3-protsendilist eelarvepuudujääki?

Andris Piebalgs, komisjoni liige – Esimese küsimuse teemat on üksikasjalikult käsitletud komisjoni 2008. aasta raportis EMU riikide rahanduse kohta. Ainus oluline eelarvealane areng, mida ei ole käsitletud seal, on ülemäärase eelarvepuudujäägi menetluse hiljutine käivitamine Suurbritannia osas.

Arvestades asjaolu, et komisjon eeldab, et eelarvepuudujääk Suurbritannias ületab 3-protsendilist võrdlusväärtust majandusaastail 2008–2009 ja 2009–2010, on nõukogu kooskõlas Euroopa Ühenduse asutamislepingu artikli 104 lõikega 6 otsustanud sel aastal, et Suurbritannias on liigne eelarvepuudujääk. Kooskõlas asutamislepingu artikli 104 lõikega 7 määras nõukogu samas asjas üheaastase tähtaja selle liigse puudujäägi parandamiseks.

Üldisemas plaanis teostab komisjon Euroopa Ühenduse asutamislepingu ning stabiilsuse ja kasvu pakti kohase mandaadi alusel jätkuvalt järelevalvet majandusliku ja eelarvelise arengu üle liikmesriikides ning on vajaduse korral valmis aktiveerima eelarve järelevalve instrumente.

Vastus teisele küsimusele on positiivne, eelkõige viitega korrigeerivatele sätetele. Alates 2005. aasta reformist on üleliigsed puudujäägid parandatud, ainult Ühendkuningriik ja Ungari on praegu allutatud ülemäärase eelarvepuudujäägi menetlusele. Kokkuvõttes jõudis euroala 2007. aastal oma madalaima struktuurse fiskaalpuudujäägini pärast 1973. aastat. Paraku on ennetava meetme rakendamine olnud mõnikord ebaühtlane. 2007. aasta aprillis Berliini deklaratsioonis võtsid euroala rahandusministrid kohustuse saavutada keskmise pikkusega eelarvelised eesmärgid hiljemalt 2010. aastaks. Seda kohustust korrati põhimõtteliselt käesoleval aastal. Samal ajal lisati 2005. aasta reformiga piisavalt majanduslikke põhiprintsiipe pakti, et olla vajaduse korral suuteline reageerima paindlikult tõsistele häiretele, eelkõige üle vaadatud paindlikkuse klausli kaudu ja bilansiväliste kohustuste lisamisega keskmise pikkusega eesmärkide hulka.

Üle vaadatud pakti toimimine on põhjalikult dokumenteeritud komisjoni raportites EMU riikide rahanduse kohta aastail 2006, 2007 ja 2008 ning kaasnevas teatises. Käesoleva aasta raportis on esitatud ka metodoloogia bilansiväliste kohustuste lisamiseks ennetava meetme keskmise pikkusega eesmärkidesse.

Kolmanda küsimuse osas on parandatud stabiilsuse ja kasvu pakti kohaselt ainult väga kitsalt piiritletud juhtumitel lubatud ELi liikmesriikide eelarvepuudujääkidel ületada 3-protsendilist võrdlusväärtust, ilma et see tooks kaasa liigse puudujäägi. Eelkõige sellised puudujäägid peavad alati olema väga ligilähedased sellele ülempiirile ja samuti ajutised. Lisaks, võrdlusväärtuse ületamine peab olema erandlik ja/või see peab hõlmama puudujäägi esinemist tõsise majanduslanguse tingimustes, mis on määratletud negatiivse kasvuna või tootmise akumuleerunud kahjumina.

Kui puudujääk on ligilähedane ülempiirile ja ajutine, tuleb alati arvesse võtta ka mitmeid teisi tegureid, kuid seda tuleb teha väga tasakaalustatul viisil. Muud asjakohased tegurid on näiteks kasvu soodustavad kulutused uurimis- ja arendustegevusele. Kuid mis tahes kulukirjete otsene mahaarvamine puudujäägist on keelatud. Lõpetuseks, igal juhul tuleb saavutada iga-aastane struktuurne selle korralduse paranemine 0,5 % SKTst kui võrdlusalus.

Mairead McGuinness (PPE-DE). - Ma võtan aega, et käsitleda teie vastuse ühte osa. Te mainisite eelkõige Ühendkuningriike. Mulle pakub arusaadavalt huvi Iiri olukord ja me ootame keerulist eelarvet Iirimaal mõne nädala pärast. Ma sooviksin teie kommentaari, juhul kui te olete vestelnud Iiri ministriga meie puudujäägi osas, ja kas me ületame piirmäära ning milline mõju sel on ELi vaatepunktist.

Andris Piebalgs, *komisjoni liige.* – Me järgime alati fakte. Minu kolleegi Joaquín Almunia ja Iiri kolleegide vaheline vestlus annab rohkem teavet, kuid me analüüsime fakte ja arvnäitajaid aasta lõpus. Sel põhjusel ei saa ma kahjuks vastata sellele küsimusele, kuigi see on väga arusaadav. Nagu ma täna ütlesin, meil on ülemäärase eelarvepuudujäägi menetlus Ühendkuningriigi ja Ungari osas.

Richard Corbett (PSE). - Kas komisjon nõustub, et Euroopa Ühenduse asutamislepingu kohaselt – vastupidiselt stabiilsuspaktile – see 3 % ei ole piirmäär, see on võrdlusväärtus? Komisjoni raport iga liikmesriigi kohta, kes ületab seda võrdlusväärtust, peab arvesse võtma – ja ma tsiteerin asutamislepingu artikli 104 lõiget 3 – "kõiki muid asjassepuutuvaid tegureid, kaasa arvatud liikmesriigi keskmise pikkusega perioodi majandus- ja eelarveseisund".

Kas ta aga ei arva, et viimase mõne päeva ja nädala jooksul on liikmesriikide majandusseisundid kindlasti muutunud ning võib-olla õigustavad täiendavat paindlikkuse määra?

Andris Piebalgs, *komisjoni liige.* – Minu arvates on meil üsna hea saavutuste nimekiri, kui me alustame meetmetega. Kolm protsenti *on* lävi, mida me tegelikult vaatasime. Kui see ületatakse, siis väga erandlike asjaolude korral ei alusta me meetmetega. Seega, põhimõtteliselt on 3 % lävi, mida me vaatame, ja ma arvan,

et me järgime menetlusi, mida me oleme alati järginud. Me ei muuda seatud eesmärke isegi praeguses olukorras mitte.

Juhataja. – Küsimus nr 36, mille esitas Olle Schmidt (H-0668/08)

Teema: Kriis hüpoteektagatisega eluasemelaenude turul ja finantseeskirjad

Kevadel esinesid täiendavad majanduslikud probleemid ja pinged ülemaailmsetel finantsturgudel, mida põhjustas eelkõige leviv hüpoteegikriis. Nüüd, kus Fannie Mae ja Freddy Mac saavad kapitalisüste USA-lt, kõigub hüpoteegiturg oma alustugedel. Ma olin juulis Washingtonis ja kohtusin mitme senaatoriga, kelle arvates hüpoteegikriisi põhi ei olnud veel kätte jõudnud ja see ei juhtuks enne 2010. aastat.

Kui kaua komisjoni arvates finantskriis jätkub? Mida arvab komisjon signaalist, mida USA on saatnud turgudele, lunastades välja finantsraskustes ettevõtteid, isegi kui need ei ole üldjuhul kaitstud osariigi poolt – kõigepealt Bear Stearns ning nüüd Fannie May ja Freddy Mac?

Lõpetuseks, mida komisjon arvab olemasolevate õigusaktide, nagu Lamfalussy ja kapitalinõuete direktiivi praegusest ja eesseisvast ülevaatamisest, arvestades põhiriski praegu, et muutused on liiga suured ja kahjustavad Euroopa finantsturu konkurentsivõimet?

Andris Piebalgs, komisjoni liige. – Rahvusvahelised finantsturud on nüüd olnud segaduses umbes üks aasta ning vastastikune koostoime finantssüsteemis kahjumite akumuleerimise ja halveneva ülemaailmse majandusliku väljavaate vahel teevad selle segaduse lõpu ennustamise raskeks. Praegune olukord finantsturgudel illustreerib seda, kuidas probleem, mis esialgu tundus piirduvat spetsiifilise turusegmendiga, Ameerika Ühendriikide ja kõrge riskitasemega (subprime) hüpoteeklaenude osas, võib mõjutada kiiresti rahvusvahelist finantssüsteemi tervikuna.

Kuna USA kõrge riskitasemega (subprime) hüpoteeklaenudega seotud kahjumid on levinud omavahel seotud turgude ja keeruliste finantstoodete kaudu, on mitmed põhilised krediiditurud lõhenenud. Probleeme nende turgude funktsioneerimisel on kõige teravamalt tunnetatud siiski pangandussektoris, kus on esinenud olulisi kahjumeid ja turu likviidsuse puudujäägid on vajanud keskpankade tuge.

Sellele vaatamata on mitmeid finantsinstitutsioone Ameerika Ühendriikides ja Euroopas päästetud maksejõuetusest pärast seda, kui neil on olnud tõsised raskused likviidsusele juurdepääsul. Need avaliku sektori sekkumised on kajastanud muret riskide pärast finantsstabiilsusele ja on saanud finantsturgudelt üldiselt positiivse vastuse.

Ameerika Ühendriikides peaks kõrge riskitasemega (subprime) hüpoteeklaenude halva müügi tõttu nende hüpoteeklepingute pikendus jätkuma 2009. aasta keskpaigani. Probleemid rahvusvahelisel finantsturul jäävad teravaks – te olete juba täna arutanud neid küsimusi – tulenevalt osaliselt arengutest finantssektoris endas ja osaliselt halveneva majanduskeskkonna mõjudest.

Ebakindlus krediidikahjumite lõpliku ulatuse ja asukoha suhtes õõnestab jätkuvalt investori usaldust ning seni pankade avalikustatud kahjumite kogusummad on palju madalamad hinnangutest üldiste kahjumite kohta finantssüsteemis erinevate prognooside aluse tulevaste hüpoteegikahjumite osas.

Pangad on üha enam sunnitud rekapitaliseerima, sageli kõrge hinnaga ja keerulistes turutingimustes. Peale selle, probleemid pangandussektoris kajastuvad üha enam laenuandmise standardite karmistumises ja madalamas pankade laenuandmise aktiivsuses.

Kaasnevad kõrgemad finantskulud ja väiksem juurdepääs krediidile toimivad tõenäoliselt koos teiste ebasoodsate oludega, nagu kõrged naftahinnad ja kasvav inflatsioon, millega ülemaailmne majandus silmitsi seisab.

Selle alusel on majanduslikud väljavaated ELi ja euroala riikide jaoks veelgi halvenenud pärast komisjoni 2008. aasta kevade prognoosi. Majanduslikud väljavaated erinevad liikmesriigiti. Kui majanduslikud tingimused halvenevad, jätkub surve pankade bilanssidele.

Kehvad turutingimused nõuavad jätkuvat valvsust riigiasutustelt, eelkõige keskpankadelt, järelevalveasutustelt ja rahandusministritelt, et jälgida turu arenguid. Välistada ei saa täiendavate sekkumiste vajadust süsteemse kriisi korral.

Laiemas kontekstis vaadeldakse konkreetseid meetmeid puuduste käsitlemiseks finantsturgude raamistikus. Vastavalt majandus- ja rahandusministrite nõukogu arutelule 2007. aasta oktoobris on võetud vastu regulatiivsete meetmete tegevuskava.

Kuigi see tegevuskava kehtib ainult ELi suhtes, on see kooskõlas vastavate algatustega ülemaailmsel tasemel. Tegevuskava eesmärgid on parandada läbipaistvust, käsitleda väärtuse hindamise küsimusi, tugevdada pankade usaldusnormatiivide täitmise järelevalvet ning uurida struktuursete turgude küsimusi, analüüsides asjakohaseid puudusi õigusraamistikus ja vormistades vastavad poliitilised vastused. Komisjon tegeleb hetkel sellega, et tagada selle tegevuskava õigeaegne valmimine, sealhulgas konkreetsed algatused investorite, turgude ja seadusandjate jaoks läbipaistvuse suurendamise kohta, üle vaadatud kapitalinõuded pankadele ja krediidireitingu agentuuride regulatsioon.

Selles osas on komisjon lõpetanud oma väliskonsultatsiooni kapitalinõuete direktiivi tehtud muudatuste osas ja kavatseb eelolevatel kuudel tulla välja ettepanekuga.

Komisjon kaalub ka õigusakte krediidireitingu agentuuride kohta. Selles kontekstis alustati avalikku arutelu 2008. aasta juuli lõpus.

Edusamme on saavutatud ka järelevalvealase piiriülese koostöö osas ELis koos uue vastastikuse koostöö memorandumi jõustumisega 2008. aasta juuli alguses.

Üldisemalt rääkides, üks Lamfalussy menetluse läbivaatamise eesmärke on uue järelevalve korralduse parandamine, kus komisjon kavandab näiteks otsuste läbivaatamist ELi järelevalvekomiteede kohta.

Oma kõikides jõupingutustes on komisjon hästi teadlik nõutava vastuse ülemaailmsest dimensioonist ja selles suhtes kooskõlastame vastused oma partneritega.

Olle Schmidt (ALDE). - Mõnikord küsimus ununeb ja see on võib-olla pisut aegunud, ma pean möönma, kuid ma tänan komisjoni sellise ausa vastuse andmise eest. Minu üleskutse ja minu mure on see, et me reageerime üle ja ma loodan, et komisjon võiks seda kaaluda. Ma nõustun, et me peaksime tegutsema ja reageerima, kuid me ei tohiks üle pingutada, sest me vajame tasakaalustatud lähenemisviisi. Vastasel korral – ja ma arvan, et see on midagi sellist, mida me peaksime kaaluma pikaajalises perspektiivis – kahjustaksime kasvu Euroopas. Seega ma arvan, tasakaalustatud lähenemisviis; ja ma loodan komisjonile, et tagada nende meetmete nõuetekohane rakendamine.

Andris Piebalgs, *komisjoni liige.* – Ma arvan, et komisjon on tõeliselt tasakaalus. Meil on olnud ühetunniseid arutelusid, kui paljud parlamendiliikmed nõudsid väga kiiret tegutsemist, kuid komisjon rakendab tõepoolest tasakaalustatud lähenemisviisi.

Danutė Budreikaitė (ALDE). – (*LT*) Täna me arutlesime maailma finantskriisi ja selle mõju üle maailma majandusele. Üks liige mainis asjaolu, et tema riigis on üks pank läinud juba pankrotti. Kas te olete teadlik ähvardavast ohust, et pangad lähevad pankrotti meie riikides, ELi riikides?

Paul Rübig (PPE-DE). - (*DE*) Ma oleksin huvitatud praegusest olukorrast tegelike ostude osas vastandatuna finantstehingutele energeetikasektoris. Kas komisjon teeb ettepaneku näidata statistikas selgelt, mis on energia tegelikud ostud ja millega lihtsalt kaubeldakse finantsturgudel, ning kas ta kavatseb võtta vastu eeskirjad katteta müügi reguleerimiseks?

Andris Piebalgs, komisjoni liige. – Minu koduriigis, Lätis, on palju panku ja kindlasti võib maksejõuetust ette tulla. Ma usun, et meil on üsna arenenud turg. Kuid see toimub keskpanga kontrolli all ja vähemalt ei olnud mitte mingit segadust Läti finantsturgudel. Seetõttu võin ma teile kinnitada, et Läti finantsturg on väga stabiilne ja seal ei ole olnud segadust. Kuid väga oluline on rõhutada rolli, mida panga järelevalve peaks etendama ja et kommertspangad täidaksid kõiki järelevalveks vajalikke tingimusi.

Mis puudutab energiaoste, kui austatud liige on nõus, siis ma vastan kirjalikult, sest minu arvates on see väga spetsiifiline küsimus ja ma ei tahaks kiirustada konkreetsete arvnäitajate esitamisega.

Juhataja. – Küsimus nr 37, mille esitas Rodi Kratsa-Tsagaropoulou (H-0679/08)

Teema: Õhutranspordi turvalisus

Hiljutine Spanairi lennukatastroof Madridis, kus paljud inimesed said surma, ja Ryanairi Boeing 737 sunnitud maandumine Limoges'is Prantsusmaal, kus 26 inimest sai vigastada, tõstatavad veel kord küsimusi selle kohta, kas õhutranspordi turvalisust reguleeriv ühenduse õigusaktide ja kontrollimehhanismide arsenal on

adekvaatselt ja tõhusalt rakendatud. Määrusega (EÜ) nr 1899/2006/⁽⁴⁾ sätestatakse konkreetselt lennuettevõtjate kohustus viia ellu õnnetuste vältimise ja lennuohutuse programme ning mis tahes tsiviillennuki kasutamise suhtes kehtivad nõuded (sertifitseerimine, järelevalve, hooldus, tööriistad ja seadmed, ohutus jne).

Kas komisjon leiab, et need sätted on rahuldavad ja piisavad või tuleb tema arvates kehtestada rangem kontrolliraamistik lennuettevõtjate suhtes? Kuidas komisjon hindab direktiivi 2003/42/EÜ⁽⁵⁾ vahejuhtumitest teatamise kohta tsiviillennunduses senist rakendamist (õnnetusjuhtumitest ja tõsistest insidentidest teatamise süsteemi vastuvõtmine)? Kas tema arvates on rahuldav seni osutatud abi kontrollimehhanismidele ja varastele hoiatussüsteemidele lennuettevõtjate suhtes, millel on kahtlane turvalisuse ajalugu, ning vastavuse kontrollimistele, mida on teostanud Euroopa Lennundusohutusamet liikmesriikide lennundusametite ja musta nimekirja koostamiseks väljastatud andmete suhtes?

Andris Piebalgs, komisjoni liige. - Ühenduse eeskirjade rakendamise suhtes õhusõidukite käitamise osas ei ole komisjonil teada puudusi või turvalisusega seotud lünki vastavates õhutranspordi turvalisust käsitlevates õigusaktides, mis muutusid kohaldatavateks ühenduses alles hiljuti, 16. juulil 2008. Tehniliste nõuete hulk õhusõidukite käitamisele on pidevas muutumises, peegeldades teaduslike teadmiste seisu. See saavutatakse ettevõtjate tegevuse pideva seire kaudu; seega antud etapis ei pea komisjon rangemat kontrolliraamistikku vajalikuks.

Mis puudutab ühenduse eeskirjade rakendamist vahejuhtumitest teatamise kohta, siis on komisjon veendunud, et kõik liikmesriigid on kehtestanud kohustusliku aruandlussüsteemi ja koguvad teavet riiklikesse andmebaasidesse. Need eeskirjad sisaldavad infovahetussüsteemi ja sätestavad teabe levitamise. Infovahetus ei ole veel siiski täielikult toimimas, sest see vajab kokkulepet üksikute protokollide kohta iga liikmesriigi ja komisjoni vahel keskandmekogu kaasajastamiseks kooskõlas komisjoni määrusega. Liikmesriigid ja komisjon tegelevad aktiivselt selle küsimusega, kuid antud etapis on teave juba riiklikul tasemel olemas.

Teabe levitamist rakendatakse korrektselt komisjoni 24. septembri 2007. aasta määruse alusel. Teabe kaitse rakendamine on võetud üle riiklikesse õigusaktidesse, kuid ainult aeg võimaldab meil hinnata nende sätete tõhusust, mis kujutavad hea raporteerimiskultuuri nurgakivi, tagades raporteerijate vajaliku usalduse.

Kahtlase turvalisuse ajalooga lennuettevõtjate kontrollimise suhtes võib komisjon lugupeetud liikmele kinnitada, et ta rakendab piinliku täpsusega ühenduse eeskirjade sätteid ohutusnõudeid mittetäitnud lennuettevõtjatele tegevuskeeldude kehtestamise osas. Tänapäeval on 54 % kõikidest lennukitreppide kontrollimistest Euroopas seotud Euroopa ettevõtjatega. See tähendab, et komisjon pöörab võrdset tähelepanu mitte ainult Euroopa, vaid ka mitte-Euroopa lennuettevõtjate turvalisuse näitajatele. Tänu oma pidevale ja tihedale koostööle suurendavad liikmesriikide tsiviillennundusametid järelevalvet oma lennuettevõtjate üle. Lennukitrepi kontrollimiste tulemused on olnud eriti edukas ennetav meede vältimaks lennuettevõtjatele tegevuspiirangute kehtestamist ühenduses.

Mis puudutab riiklike tsiviillennundusametite standardiseerimise kontrolli Euroopa Lennundusohutusameti poolt, soovib komisjon kinnitada lugupeetud liikmele, et tänu liikmesriikide tsiviillennundusametite ja Euroopa Lennundusohutusameti vahelisele tihedale koostööle ja vastastikusele usaldusele lepitakse kokku ja töötatakse välja jätkusuutlikud lahendused Euroopa Lennundusohutusameti ja kontrollitavate asutuste vahel. Head koostööd tõendab tõsiasi, et Euroopa Lennundusohutusamet on suutnud kahekordistada kontrollimiste arvu pärast vastavate eeskirjade vastuvõtmist 2006. aastal ja et liikmesriigile nimetatud aasta lõpus kehtestatud kaitsemeetmed eemaldati sel nädalal.

Rodi Kratsa-Tsagaropoulou (PPE-DE). – (EL) Ma olen väga tänulik komisjonile vastuse eest, kuid ma olen üllatunud, volinik. Lennuõnnetused juhtuvad suhteliselt harva võrreldes lendudega, kuid need on endiselt õnnetused, mis võivad põhjustada mitu surmajuhtumit, tekitada kahtlust avalikus arvamuses ning õõnestada usaldust meie poliitika ja meie kontrollimiste suhtes.

Ma ei ole märganud, et te oleksite teinud ettepanekuid meetmete kohta või jaotanud mingeid uusi kohustusi või ülesandeid ohutusametile. See puudutab mitte ainult lennuettevõtjaid, vaid ka tsiviillennundusameteid, mis vastutavad liikmesriikides kontrollimiste eest. See puudutab ka musta nimekirja: mis kriteeriumitel see põhineb? Kas te toetate seda? Te ei ole andnud mulle vastust, mis arvestaks selliste õnnetusjuhtumite tagajärgi ja probleeme, mis on tekkinud lisaks traagilistele mõjudele inimelude suhtes.

⁽⁴⁾ ELT L377, 27.12.2006, lk 1.

⁽⁵⁾ ELT L167, 4.7.2003, lk 23.

Andris Piebalgs, *komisjoni liige.* – Ma võin teile kinnitada, et ohutussüsteem Euroopas on kõrgeimal tasemel. On väga selge, et see on rakendatud ja meil on olemas kõik meetmed.

Kahjuks ei hoia see ära õnnetusjuhtumite esinemist. Mul on väga kahju, et inimesed on surma saanud, kuid see ei ole tingitud sellest, et ohutusetasemed ELis ei olnud rahuldavad.

Niipea kui me saame teada tulemused õnnetuse põhjuste kohta, viime läbi analüüsid ning kui on vajadus tugevdada mõningaid meetmeid, siis saab see tehtud.

Kuid täna võin ma teile kinnitada, et Euroopa lennundusohutus vastab kõrgeimaile standardeile, mis eksisteerivad ükskõik millises kohas maailmas.

Jörg Leichtfried (PSE). - (DE) Olukord on järgmine: Euroopa Lennundusohutusametile (EASA) antakse nüüd üha enam pädevusi, et tagada ühtne ohutusstandard Euroopas ja see on väga tervitatav. Selle pädevusi suurendatakse praegu teist korda. Mida aga paraku ei juhtu, on mis tahes eelarve suurenemine EASA jaoks, ka ei ole tuvastatud muid finantseerimisallikaid. On olemas kaks lahendust. Esimene lahendus on mitte käsitleda kõiki asutusi võrdselt. Ma ei läheks nii kaugele nagu kolleegid, kes ütlevad, et kui mõned asutused lõpetaksid tegevuse, siis mitte keegi ei märkaks seda. EASA on erinev: kui EASA-l ei ole raha, seatakse inimelud ohtu.

Teine lahendus on kolmanda osapoole poolne finantseerimine, mis tähendab EASA rahastamise parandamist mingi piletipõhise maksu kaudu. Minu küsimus on: millist neist kahest lahendusest te eelistaksite?

Pr juhataja, ma soovin teha lühikommentaari päevakorraväliselt, kui te lubate: ma toetan täielikult seda, mida meie kolleegist liige Poolast ütles istungi läbiviimise kohta.

Andris Piebalgs, komisjoni liige. – Mis tahes asutuse puhul on minu seisukoht, et otsene finantseerimine maksumaksjate raha kaudu on parim viis, sest oma tuluga ei saa te mitte kunagi tagada avaliku teenuse nõuetekohast osutamist. Seega on minu meelest parim viis see, kui eelarvest finantseeritakse igat asutust, kuid kui on võimalus täiendavate vahendite kogumiseks, siis tuleks seda kaaluda. Igal juhul arutatakse igat eelarvet kooskõlas Euroopa õigusaktidega kehtestatud protseduuridega ja rangete määrustega.

Teine osa

Juhataja. – Küsimus nr 38, mille esitas Emmanouil Angelakas (H-0612/08)

Teema: Tuumaelektrijaamade turvalisus

Euroopa Liit seisab praegu silmitsi otsese probleemiga rahuldada üha suurenevat nõudlust energia järele. Arvestades, et nafta- ja maagaasivarud ning taastuvenergiaallikad saavad rahuldada seda nõudlust ainult osaliselt, ei saa eitada tuumaenergia olulist rolli selle probleemi lahendamisel. Samal ajal muutuvad Euroopa kodanikud üha murelikumaks tuumaelektrijaama ohutuse ja tuumajäätmete nõuetekohase käsitlemise pärast, eriti pärast radioaktiivse materjali hiljutisi lekkimisi tuumaelektrijaamast Prantsusmaal ja Sloveenias.

Seetõttu on ainult loomulik, et peaks kerkima suur hulk küsimusi tuumaelektrijaama ohutuse kohta kõikides ELi liikmesriikides ning Türki ja teistesse Balkani riikidesse ehitatavate tuumaelektrijaamade ohutuse ning nende ohutu töötamise osas antavate garantiide kohta. Kas komisjon on teinud uuringu tuumaelektrijaamade ehitamise vajaduse kohta? Mis on selle järeldused? Lõpetuseks, kas ta on arvutanud ELi tuumaenergiast sõltuvuse määra lähitulevikus?

Andris Piebalgs, *komisjoni liige.* – EL toetub hetkel tuumaenergiale 30-protsendilises osas oma elektrienergiatoodangust ja see moodustab kaks kolmandikku ELi süsinikuvabast elektrienergiast. 2030. aastaks kasvab nõudlus energia järele ELis 20 % ja elektrienergia järele 38 %.

Selle tulemusena kasvaks elektrienergia osa lõplikus nõudluses energia järele 20 %lt 23 %ni. Elektrienergia tootmise võimsuse prognoositav kasv on 31 %, kuid komisjoni uuritud PRIMESi aluseelduste kohaselt väheneb tuumaenergia osakaal 30 %-lt 20 %ni elektrienergia tootmisel.

Samuti järeldas Rahvusvaheline Energiaagentuur oma hiljuti avaldatud ELi energiapoliitika ülevaates, et "ELi tuumaenergia tootmisvõimsus hakkab vähenema, kui lähitulevikus ei tehta märkimisväärseid investeeringuid, et pikendada tuumajaamade kasutusaega ja asendada rajatised, mille tegutsemisaeg hakkab läbi saama."

Iga konkreetne liikmesriik otsustab ise, kas toetuda või mitte toetuda tuumaenergiale elektrienergia tootmisel ja uute projektide käivitamisel või jätkata tuumaenergiavaba poliitikaga. Kui liikmesriigid otsustavad

investeerida uude tuumaelektrijaama, kasutab komisjon oma volitusi selle tagamiseks, et uued projektid selles valdkonnas vastavad ohutuse, turvalisuse ja tuumarelvade leviku tõkestamise kõrgeimatele standarditele, nagu on nõutud Euratomi lepinguga.

Kinnitus ohutuse, turvalisuse ja kaitsemeetmete kõrge taseme kohta tuumaseadeldise kogu eluea jooksul on ka prioriteediks ELi laienemise kontekstis ja suhetes kolmandate riikidega tuumaenergia ohutuse alase koostöö instrumendi kaudu.

Komisjon jälgib ELi tuumaenergiasektoris tehtavaid investeeringuid üldiselt. 2007. aastal võttis komisjon vastu tuumaenergia näidisprogrammi, mis annab ülevaate ELi tuumaenergiasektori olukorrast. Hetkel uuendab komisjon seda teatist komisjoni üldise strateegilise energiaülevaate osana. See peaks olema kättesaadav enne 2008. aasta lõppu.

Lisaks käivitas komisjon kaks algatust, et arutada tuumaenergia tulevikku ja teha kindlaks vajadused selle arendamiseks. Esimene on tuumaohutuse ja tuumajäätmete käitlemise kõrgetasemeline töörühm, mis keskendub sellele, et määrata kindlaks eeliskäsitletavad ohutusküsimused ja soovitada ELi tasemel rakendatavaid meetmeid.

Teiseks, Euroopa tuumaenergia foorum kavatseb esitada platvormi laiaks ja läbipaistvaks huvirühmade aruteluks tuumaenergia võimaluste ja riskide üle.

Emmanouil Angelakas (PPE-DE). – (*EL*) Pr juhataja, volinik, ma saan aru, et me ootame aasta lõpuni, et näha nende uuringute tulemusi, et me saaksime teha paremaid järeldusi.

Ma soovisin kuulda voliniku kommentaari teabe kohta, mis on teada möödunud aastast: Venemaa ehitab ujuvat tuumajaama, mis valmib 2010. aastal ja saadetakse Venemaa kaugel asuvasse ossa. Plaanitakse ehitada veel kuus sellist jaama, et saata riikidesse, mis võivad neid tellida ja on juba huvi väljendanud.

Mis on teie kommentaar sellel teemal ohutuse osas?

Andris Piebalgs, *komisjoni liige.* – Venemaa on ka Rahvusvahelise Aatomienergia Agentuuri liige ja Venemaa tuumatehnoloogia vastab rahvusvahelistele standarditele. Seega, kui mingi riik sooviks saada Venemaa tuumatehnoloogiat, siis on teada, et Venemaa järgib mõningaid rahvusvahelisi eeskirju.

ELi osas võiks kasutada Venemaa tarnetehnoloogiat tingimusel, et komisjoni arvamus selle kohta on positiivne ja standardi taseme osas konkureerib Venemaa tehnoloogia teiste tehnoloogia tarnijatega

Seega kui päritolu on Vene, siis ei tähenda see veel madalamat turvalisust.

Justas Vincas Paleckis (PSE). - Volinik, ma soovin küsida teilt veel üks kord meie kuulsa Ignalina aatomijaama kohta.

Hiljuti kohtus meie peaminister Euroopa Komisjoni presidendi hr Barrosoga ja meie dokumentides oli mõningaid tõlgendusi lõhe olemasolu kohta; on võimalus selle jaama töö pikendamiseks.

Mis on teie arvamus ja mida te soovitaksite Leedu valitsusele selles olukorras?

Zita Pleštinská (PPE-DE). - (SK) Tuumaelektrijaamad ja tuumarajatised on ohutuse osas ühed kõige hoolikamalt kontrollitavad paigaldised.

Väljavaated tuumaenergia kasutamiseks Slovakkias, Mochovces 3. ja 4. reaktori ehitamist nõudvad tegevused ning Slovakkia Vabariigi kohustus sulgeda reaktorid Jaslovské Bohunices 2006. ja 2008. aastal kujutavad keerulisi ülesandeid Slovakkia jaoks.

Miks, hr volinik, ilmutab komisjon sellist poliitilist ettevaatlikkust tuumaelektrijaama Mochovcesse ehitamise suhtes? Kas komisjonil on tõelisi reservatsioone selle ohutuse osas?

Andris Piebalgs, komisjoni liige - Ma alustan Ignalinaga, sest ma olen rääkinud sellel teemal mitu korda.

Liitumisläbirääkimiste käigus lepiti Leedu ja läbirääkivate osapoolte – teiste liikmesriikide – vahel kokku, et ohutusprobleemide tõttu tuleks see sulgeda 2009. aasta lõpuks. See leping on esmane õigus ja selle ratifitseerisid kõik liikmesriigid. Komisjon ei osale selles protsessis. Komisjon on lepingu kaitsja ja tema roll on tõesti tagada seaduse järgimine.

Seetõttu ei saa ma anda teile mitte mingit positiivset teavet seisukoha muutuse kohta, sest komisjoni seisukoht on otsustatud lepinguga. Mida saaks teha? Minu arvates sisaldab leping üldsätteid Leedu ümberkorralduste toetamiseks energiasektoris – üldine pakett, kui ma ei eksi, on summas 1,3 miljardit eurot ja see peaks käsitlema valdkondi, mis võiksid tugevdada energiaressursside tarnet Leetu, tugevdades vastastikuseid seoseid, finantseerides energiatõhususe meetmeid, finantseerides alternatiivseid tarneid. Seega on tegevussuund selline, kuid vähemalt minu arvates ei ole mitte ühtegi viisi, kuidas lepingut saaks muuta, sest ainult valitsustevahelise konverentsi ja ratifitseerimisega saab muuta Euroopa Liidu primaarset õigust.

Mochovce suhtes, komisjoni arvates on see tegelikult sama küsimus kui Ignalina puhul – see ei ole erinev lähenemisviis. Kuid Mochovce puhul analüüsisime olukorda ja tänapäeva maailmas on teatud nõuded meie ees seisvatele väljakutsetele. Me oleme näinud mitte ainult ohutuse, vaid ka julgeoleku probleeme, kus õhusõidukit võib kasutada tuumarajatiste sihtimiseks. Uute reaktorite osas esitatud tehnoloogia ei käsitlenud seda küsimust piisavalt. Sel põhjusel palusime ettevõtjat, koos Slovakkia tuumaenergia kontrolliasutustega, rakendada mõningaid täiendavaid meetmeid, mis tagaksid, et isegi tuumaelektrijaama sellisel viisil sihtimise korral ei kannataks see püsivat kahju.

Juhataja. – Küsimus nr 39, mille esitasLiam Aylward (H-0624/08)

Teema: Investeeringud esimese põlvkonna tehnoloogiasse on teise põlvkonnaga võrreldes eelisseisundis.

Turmes'i raporti projekt (2008/0016/COD), mis käsitleb ettepanekut taastuvatest energiaallikatest toodetud energia kasutamise edendamist käsitleva direktiivi kohta, mis läbib praegu parlamendi komiteesid, vaatab uuesti läbi nõukogu ja komisjoni biokütuse ja taastuvenergia kohustusliku eesmärgi transpordis, sest teise põlvkonna uurimis- ja arendustegevus ei ole saavutanud läbimurret.

Kuid kas me mitte ei peaks sätestama selge regulatiivse poliitika esimese põlvkonna biokütustesse investeerijatele? Miks? Nad on need samad investorid, kes investeerivad teise ja kolmanda põlvkonna uurimisja arendustegevusse ning kes ehitavad jaamu, mida saab hõlpsasti kohandada teise ja kolmanda põlvkonna tehnoloogia vajadustele. Nad ei saa lubada endale mitte investeerida uurimis- ja arendustegevusse järgmise põlvkonna jaamade jaoks, sest nende jaamad muutuvad iganenuks.

Andris Piebalgs, *komisjoni liige.* – Komisjon nõustub lugupeetud liikme arvamusega, et selget regulatiivset poliitikat on vaja esimese põlvkonna biokütustesse investeerijatele, et saada teise põlvkonna biokütuseid.

Komisjon näeb esimese põlvkonna biokütuseid sillana teise põlvkonna biokütusteni, kasutades lignotselluloosi lähteainena.

Ilma hea riikliku tootmisaluseta esimese põlvkonna biokütuste jaoks on meil raskusi uuenduslike ja tõhusate toodete turustamisega. Olles seda öelnud, on selge regulatiivne poliitika ülimalt tähtis, mitte ainult kasvu ergutamiseks biokütuse tööstuses, vaid ka keskkonnale negatiivsete mõjude ärahoidmiseks. Biokütuste arendamine ei tohiks kahjustada ka toiduainetega kindlustatust ega tohiks ka mõjutada toiduainete hindu.

Samal ajal ei tohiks olla kahtlust, et komisjon soovib kiirendada teise põlvkonna biokütuste arendamist.

Esitatud direktiiv taastuvatest energiaallikatest toodetud energia kasutamise edendamise kohta sätestab selgelt, et jäätmetest, jääkidest ja toiduks mittekasutatavast tselluloosimaterjalist toodetud biokütuste antud panust loetakse kahekordseks võrreldes teiste biokütuste tehtava panusega, arvestades riiklikke biokütuse kohustusi.

Lisaks sellele on liikmesriigid ka kohustatud raporteerima, kuidas nad on struktureerinud oma toetusskeeme teise põlvkonna biokütuste kasuks.

EL annab ka märkimisväärset toetust käimasolevale uurimistööle teise põlvkonna tootmistehnikate väljatöötamiseks. ELi seitsmenda teadusuuringute raamprogrammi meetmed pööravad suurt tähelepanu teise põlvkonna biokütustele ja biomassi veeldamise protsessidele eelkõige.

Teadusuuringud peaksid sisaldama tehniliselt ja majanduslikult põhjendatud pilootuuringuid tagamaks mitte ainult atraktiivse majandusliku tulude-kulude suhtarvu, vaid andmaks ka netokasu ühenduse eesmärgi saavutamisel kliimamuutuse piiramiseks ja taskukohaste toiduhindade kujundamisel kõikide maailma elanike jaoks.

Seega komisjoni poliitika ja komisjoni ettepanek töötati välja, et võtta tõeliselt arvesse vajadust töötada välja teise põlvkonna biokütused, vajadust kasutada ka esimese põlvkonna biokütuseid, kui see on vajalik, kuid jätkusuutlikul viisil.

ET

Liam Aylward (UEN). - Hr volinik, kas ma võin küsida, miks teie arvates Euroopa Liit kaotab infosõja tugevate ja järjepidevate biokütuste eesmärkide osas, eriti maailmas, kus pakkumine on üha piiratum? Ma küsin seda biodiisli suhtes, millel on potentsiaal aidata kaasa Euroopa Liidu energiatarne julgeoleku parandamisele. Biodiislit saab toota kooskõlas jätkusuutlikkuse põhimõtetega, ohustamata toiduainete pakkumist – millele te olete viidanud – ja biodiisel on ainus taastuvenergia, kus Euroopal on tugev, laiapõhjaline juhtpositsioon.

Andris Piebalgs, komisjoni liige. – Komisjoni ettepanek ei heiduta biodiisli tööstuse arengut ja selle kasutamist transpordisektoris, eelkõige seetõttu, et rafineerimise sektor kannatab väga tõsiselt diisli tootmise puudumise pärast Euroopa Liidus. Selle põhjuseks ei ole asjaolu, et me seda ei julgusta, kuid minu arvates selge jätkusuutlikkuse nõude puudumise korral kahjustab ebaeduka projekti tekitatud kahju kogu tööstusharu, sest praegu keskendutakse niivõrd tugevalt biokütustele, et me ei saa lubada endale mitte mingeid ebaedukaid projekte, sest see tähendaks kogu tööstusharu lõppu.

Selle selgitamiseks, miks ma olen nii tugevalt biokütuse poliitika poolt, vaadakem, mis meil transpordis on: esiteks, tõhusamad autod – ja siin sellel täiskogul on meil toimunud mõni väga karm arutelu autode osas; teiseks, toimub modaalne nihe, kuid inimesed siiski eelistavad kasutada paljudel juhtudel autot; ja kolmas on asendamine alternatiivsete kütustega – üks alternatiivsetest kütustest on biokütus, kuid me peaksime võtma arvesse, et see on toodetud maapinnal, mis võiks toota ka toiduaineid, seetõttu ma usun, et kuigi meede on positiivne – ja see on väga selgelt positiivne – tuleb rakendada kõiki vajalikke ettevaatusabinõusid.

Teresa Riera Madurell (PSE). – (*ES*) Volinik, biokütuste teemal: tegelikkus ja väljamõeldis on sageli seotud viisil, mis ajab elanikkonna hõlpsasti segadusse, põhjustades kahju teadusuuringutele, innovatsioonile ja tööstusinvesteeringutele selles valdkonnas.

Kas komisjon on kaalunud üleeuroopalise teabekampaania käivitamist, mis peab olema jõuline ja objektiivne, et selgitada seda olukorda?

Avril Doyle (PPE-DE). - Neid kahte küsimust oleks võinud tõepoolest koos vaadata, kuid minu Iiri kolleegi küsimuse sisu minu arvates, kui ma sellest õigesti aru saan, on see, et ta sooviks näha – või et õigusaktid võiksid soodustada – esimese põlvkonna investeeringuid, või et me vähemalt ei peaks vabandama esimese põlvkonna investeeringuid soodustavate õigusaktide pärast, mis viivad edasi teise ja kolmanda põlvkonna juurde.

Ma läheneksin sellele veidi erinevalt ja ma sooviksin küsida teilt, kõnepuldi kaudu, volinik: kas mitte kõik antud valdkonna õigusaktid ei peaks põhimõtteliselt olema tehnoloogia osas erapooletud?

Andris Piebalgs, komisjoni liige. – Ma alustaksin võib-olla teise punktiga. Ma arvan, et me peaksime olema teadlikud, tulenevalt arutelust nafta kohta, et me võime puutuda kokku sarnase olukorraga muudes sektorites nõudluse enneolematu kasvu osas ja toiduaine on kindlasti inimeste põhivajadus. Seega me vajame tehnoloogiat, et anda omale suurem võimalus. Suurem võimalus tuleb kindlasti sellest, kui te kasutate asju, mis tavaliselt läheksid vaid raisku. Seega sel eesmärgil ma usun, et me peame selgelt edendama teist põlvkonda. Ma ütleksin, et võib-olla see ei ole isegi mitte piisav, sest meil ei ole riske. Me vajame uusi tehnoloogiaid. Me mitte lihtsalt ei soovi asendada naftat biokütustega, vaid me soovime tehnoloogiat, mis tagab meile selle, et meil puudub konkurents või on piiratud konkurents. Sel põhjusel – isegi kui teoreetiliselt peaksid kõik tehnoloogiad olema võrdsed – ma siiski usun, et teine põlvkond väärib erilist tähelepanu.

Hariduse osas, minu arvates on see hariduse laiem osa. On haridusprogramme, sest üldjuhul see ei ole haridus biokütuste kohta, vaid jätkusuutlikkuse, energiatõhususe ja keskkonda üsna erineva suhtumise kohta ja selle teadmise kohta, et kõik, mida te kasutate, võetakse kuskilt ja see teeb alati kahju. Mõnikord vaidluses biokütuste üle me unustame, et naftat toodetakse samuti ja mõnikord toodetakse seda tõrvaliivast. Hiljuti avaldati mõned pildid selle tootmiskohast. See ei ole farm ja see on tõepoolest väljakutse. Seega ma usun, et igaüks meist peaks energia kasutamisel püüdma kasutada seda võimalikult tõhusalt ja järgima trendi kasutada rohelisemat energiat, toetades seda üritust, isegi kui see maksab veidi rohkem.

Juhataja. – Küsimus nr 40, mille esitas Avril Doyle (H-0632/08)

Teema: Biokütused

Kas biokütuste eesmärkide kindlaksmääramisel tuleks prioritiseerida pigem biodiislit kui bioetanooli?

Andris Piebalgs, *komisjoni liige.* – Komisjon tunnistab, et Euroopa Liidus on suurem nõudlus biodiisli järele asendamaks diislikütust kui bioetanooli järele, mis võiks vähendada bensiini tarbimist.

Seda silmas pidades võiks eeldada, et eelolevatel aastatel jääb biodiisli tarbimine ELis kõrgemale tasemele kui bioetanooli tarbimine. Sellele vaatamata ei ole komisjoni arvates vaja tehnoloogiliselt spetsiifilisi eesmärke, sest nii biodiisel kui ka bioetanool võivad etendada olulist osa Euroopa transpordisektori naftast sõltuvuse vähendamisel.

Olles öelnud seda, just teine põlvkond edendab biodiislit või bioetanooli sõltumatult, kuid nõudmine ELi turul on endiselt kindlasti suurem diisli järele. Ma ei usu, et me peaksime vahet tegema etanooli ja diisli vahel, kuid me peaksime ergutama teist põlvkonda esimese põlvkonna asemel.

Avril Doyle (PPE-DE). - Kas te võiksite palun kommenteerida ja esitada oma seisukohad biokütuste elutsükli jätkusuutlikkuse kogu küsimuse osas või transpordikütuste osas üldiselt seoses Turmes'i raportiga? Teisisõnu, kogu CO₂ vähendamiste kohta algusest lõpuni, sealhulgas saagi kasvatamine, tootmismeetod, transport, töötlemine ja kasutamine. Milleni te jõuate vaidluses CO₂ vähendamise protsendimäära kohta? Kas te pooldate 40–45 % või 35 %?

Andris Piebalgs, *komisjoni liige*. – Ma pooldaksin 35 %, sest on oluline, et kui me kehtestame nõuded, mis keelustavad täielikult biokütused turul ja esineb liiga kõrge hoova risk, liigume nafta juurde – ja sügavamale – ja võib-olla kivisöe ja vedelkütuse tehnoloogia juurde.

Minu arvates on see halvem, kui tõepoolest jätta 35 % läveks ja 35 % lävega vähendatakse kindlasti CO₂.

Seega jään ma 35 % juurde. Nüüd on see parlamendi ja nõukoguga läbirääkimiste teema: kui tulemuseks on erinev arvnäitaja, siis ma lepin sellega, kuid minu arvates on 35 % üsna karm, sest kolleegiga olime juba erineval arvamusel selle arvnäitaja arutamise ajal ja see on juba kahe poole kompromisslahendus: üks pool, kes usub biokütustesse ja teine pool, kes kardab biokütuseid. Seega 35 % oli tegelikult kompromisslahendus.

Zita Pleštinská (PPE-DE). - (*SK*) Pr juhataja, täna me otsime edaspidiseid võimalusi energia alternatiivsete allikate osas. Koos oma kolleegist liikme hr Rackiga käisin ma juulis Uus-Meremaal: mulle avaldas muljet geotermilise energia kasutamine. Minu piirkonnal, Stará Ľubovňal Slovakkias, on sarnased geotermilised allikad, kuid nende arendamine nõuab suuri rahalisi vahendeid.

Milline on komisjoni seisukoht geotermiliste allikate kasutamise osas energia tootmiseks?

Reinhard Rack (PPE-DE). - (*DE*) Tõstataksin probleemi, mida pole arutelu jooksul veel laialdaselt käsitletud. Biokütuste, biodiisli ja bioetanooli energiatõhususe väärtused ja klassifikatsioonid on erinevad, ka CO₂ heidete seisukohast vaadatuna. Üks probleem, millest pole tegelikult veel räägitud, on tegelik energia sisendkogus nende erinevate kütuste tootmisel. Kas volinik võiks seda kommenteerida?

Andris Piebalgs, *komisjoni liige.* – Oleme väga positiivselt meelestatud geotermilise energia arengute suhtes ning usun, et direktiivi eelnõu, mille üle praegu arutletakse, ning kliimaenergia pakett aitavad hõlbustada taastuvenergiate, sealhulgas geotermilise energia kasutuselevõttu.

Miks ei kasutata seda praegu? Osaliselt seetõttu, et taastuvatele energiaallikatele keskendumisest ei piisa. Palju lihtsam on jätta tarbijate kanda fossiilkütuste kulud, sest taastuvenergia, näiteks geotermilise energia kasutamiseks, on vaja kapitaliinvesteeringuid ning selleks on vaja taastuvatele energiaallikatele sobivat erilist keskkonda ning nendele tuleb keskenduda. Seega usun, et taastuval energiaallikal, näiteks geotermilisel soojusel, on ELis palju paremad arenguvõimalused ning mitte ainult energia tootmiseks, vaid näiteks Kopenhaagenis kasutatakse seda ka kaugküttes. Seetõttu võib öelda, et antud tehnoloogia rakendamiseks on erinevaid viise ning tehnoloogia areng ELis jätkub.

Seoses energiatõhususega: tõsi ta on, et biokütuste energiatõhusus on väike ning vaja on suuremaid koguseid ning me ei tohiks ka ekslikult arvata, et suudame asendada nafta biokütustega. Kuid vähemalt siin sõidan ma biokütust kasutava autoga ning ainuke puudus on see, et pean tanklaid tihedamini külastama, kuid mind see ei häiri. Seetõttu väidaksin, et erinevus on olemas, kuid see ei ole nii suur, et peaksin oma käitumist muutma.

Probleemid tekivad elektriautoga. Võrreldes teist tüüpi linnaautodega on see praegu palju aeglasem, vähemalt selles arenguetapis. Võib-olla oleks meil vaja hoopis mingisugust hübriidi, sest pika vahemaa läbimiseks võivad elektrisõidukite omadused jääda ebapiisavateks, kuid biokütusega sõidukitega probleeme ei esine.

Juhataja. – Küsimus nr 41 kuulutati vastuvõetamatuks ning küsimustele 42 kuni 45 vastatakse kirjalikult. Kuna kõik puudutavad sama teemat võetakse küsimused 46, 47, 48 ja 49 kokku.

Küsimus nr 46, mille esitas **Georgios Papastamkos** (H-0613/08)

Teema: Hindade kindlaksmääramine telekommunikatsioonisektoris

Pärast regulatiivmeetmete kehtestamist komisjoni poolt, kes soovis korrastada rändlustasusid, teatas infoühiskonna eest vastutav volinik plaanidest piirata mobiiltelefoni andmete rändlusteenuste tasusid 2009. aasta suvest, keskendudes peamiselt SMS-sõnumite teenuse tasude erinevustele.

Milline on voliniku vastus telekommunikatsiooni sektorile, mis meetmete väljatöötamise asemel, et luua toimivat konkurentsikeskkonda telekommunikatsiooni sektoris, peab tõrjuma populismi ning hinna fikseerimise kaudu turu manipuleerimise püüdluse süüdistusi? Milline on tema vastus telekommunikatsiooni sektori avalikule tugevale vastuseisule eespool toodud plaanide suhtes? Kas tema arvates oleks hinna fikseerimise poliitikat tulnud rakendada ka teistes ELi siseturu sektorites?

Küsimus nr 47, mille esitas Giovanna Corda (H-0618/08)

Teema: Liikmesriikide vahel saadetavate lühisõnumite (SMS) hindade alandamine (rändlustasud)

Euroopa reguleerivate asutuste töörühm (ERG), mis koosneb 27 Euroopa reguleerivast asutusest on aasta aega kutsunud komisjoni üles piirama SMSide hindu, mis on saadetud või vastu võetud liikmesriigis väljaspool kasutaja päritoluriiki. Komisjon andis operaatoritele nende SMSide ja Interneti, mis on saadetud või vastu võetud ELis rännates, hindade alandamiseks aega 2008. aasta juulini. Operaatorid ei ole reageerinud ning karistavad tarbijaid karmilt.

Kas komisjon võiks selgitada, millised meetmed plaanitakse võtta, et sundida operaatoreid alandama tarbijatele kehtestatud pööraseid hindu SMSide ja Interneti kasutamise eest ELis rändlemise ajal, ning kas komisjon plaanib pikendada 2007. aastal kehtestatud mobiilside tasude piiranguid 2010. aastast edasi?

Küsimus nr 48, mille esitas**Brian Crowley** (H-0626/08)

Teema: EÜ rändlustasude määrus

Millised täpsed arengud on praeguse hetkeni ELi rändlustasude määrusest alates aset leidnud ning kas mobiiliside valdkonnas on toimunud vabatahtlikke tekstisõnumite ja mobiilandmesideteenuste rändlustasude langetamisi?

Küsimus nr 49, mille esitas Marian Harkin (H-0645/08)

Teema: Rändlustasud

Võttes arvesse komisjoni pühendumust määrata piirangud piiriüleste tekstide ja andmete rändluse tasudele, siis milliseid samme on komisjon teinud tagamaks, et mingi riigi piirialades elavatele ja seal reisivatele inimestele ei lisanduks tahtmatuid rändlustasusid?

Viviane Reding, *komisjoni liige.* – Teate, et komisjon otsustas eile teise rändluspaketi ettepaneku üle, mis seekord käsitleb SMSide ja andmete rändlust. Parlament mäletab kindlasti väga hästi, et see turuanalüüs viidi läbi parlamendi nõudmisel, lisades eelmise aasta juuni kõneteenuste rändluse paketi ajal määruse artiklisse 11 märke, et komisjon peaks SMSide ja andmete rändluse juurde tagasi pöörduma 2008. aastal. Komisjon ka tegi seda ning teate, et oleme teinud ettepaneku hinnapiiranguteks.

See toob mind hinna fikseerimise küsimuse juurde. Ei, me ei fikseeri hindu. Me reguleerime ülempiire, mille alusel säilib paindlikkus, mis on vajalik konkurentsiks või innovatsiooniks, kas rändluspakkumistega allapoole maksimaalset suulise tariifi ülempiire või teiste pakettidega, mille vahel kliendid saavad valida. Seega, paindlikkust pakutakse.

Mis puudutab SMSe, siis andmed näitavad, et hinnad on viimase aasta jooksul püsinud enam-vähem muutumatutena ning on endiselt selliste tasemete juures, mida ei saa õigustada viidetega hindade aluseks olevatele kuludele ning SMSide turu probleemid on sarnased kõneteenuste rändluse turu probleemidega.

Käesoleva aasta veebruaris osalesin GSM Assotsiatsiooni maailmakongressil Barcelonas ning hoiatasin tegevusharu. Rääkisin tegevusharu juhtidega isiklikult ning mainisin, et neil oli aega hindu ise madaldada ning tähtaeg oli 1. juuli. Oleme näinud, et SMS rändluse hinnad eelmise ja selle aasta võrdluses ei ole üldse muutunud. Sellest lähtuvalt on meie ettepanek piirata jaetasud 11 sendile ning hulgitasud 4 sendile.

Pöördudes tagasi andmete rändluse juurde, siis oleme lisanud meetmeid, et tegeleda väga tuntud šokiarvete juhtumitega, kus kliendid peavad maksma tuhandeid eurosid pärast tagasipöördumist ühe- või kahenädalaselt välisreisilt, sest nad kasutasid oma mobiiltelefone andmete allalaadimiseks nii, nagu nad teevad seda kodus, kus ühe megabaidi andmemahu allalaadimine võib maksta vahemikus 5–15 senti. Välisriikides võib tasu ulatuda kuni 16 euroni ühe megabaidi eest. Seega võite ette kujutada, milliseid arveid võidakse esitada, kui inimene pole toimuvaga kursis.

Seetõttu oleme esitanud mitmeid meetmeid. Esimene on läbipaistvuse meede, millega teavitatakse piiri ületavaid inimesi andmete rändluse maksumusest. Teise meetme abil saab tarbija koos operaatoriga kehtestada ülempiiri, mida tarbija ei soovi ületada, ning piiri ületamisel andmeside katkestatakse. Kolmanda meetme aluseks on see, et oleme näinud, kuidas kogu probleem põhineb ülehinnatud hulgimüügi tasudel, mille üks operaator teisele kehtestab. Seetõttu teeme ettepaneku kehtestada hulgimüügitasu ülempiiriks ühe euro ühe megabaidi eest, lootes, et siis on võimalik normaalseid hinnastruktuure välja arendada ja tarbijatele pakkuda.

Georgios Papastamkos (PPE-DE). – (*EL*) Lugupeetud pr juhataja, enne täiendava küsimuse esitamist soovin õnnitleda volinik Redingit, sest Euroopa Parlamendis hääletati täna elektroonilise side paketi poolt. See on järjekordne algatus, millel on tunda teie käekirja, pr volinik, nagu ka poliitikal, mida olete otsustavalt rändlustasude valdkonnas edendanud.

Võib-olla siiski see rändluspoliitika suurendab võimalust, et Euroopa mobiilside ettevõtjad kehtestavad tava, mis on kehtestatud Euroopast väljaspool asuvates kolmandates riikides, kus kliendid mitte ei maksa ainult kõnede tegemise, vaid ka vastuvõtmise eest?

Marian Harkin (ALDE). – Esiteks soovin õnnitleda volinikku rändluspaketi puhul. Arvan, et see on positiivseks uudiseks paljudele telefonikasutajatele ELis. Minu küsimus käsitles tahtmatuid rändlustasusid seoses inimeste reisimisega piiri lähedal ning tõesti, ka minul on palju selliseid kogemusi. Kuulasin teie kommentaari läbipaistvuse algatuse kohta ning just seda, et piire ületades teavitatakse kasutajaid tasudest. Telefonikõnedest selles kontekstis ei räägitud ning sooviksin teada, kas teil on telefonikõnede valdkonnas algatusi ning kui ei ole, siis kas kaaluksite läbipaistvuse algatuse kasutamist, mida mainisite oma vastuses hetk tagasi?

Viviane Reding, *komisjoni liige.* – Pr juhataja, esiteks soovin tänada austatud parlamendiliiget õnnitluste eest, kuid sooviksin edastada õnnitlused parlamendile, sest parlament, kes väga raskes olukorras, kus käsitleda on viis direktiivi, on teinud suurepärast tööd. Ma ei pruugi 100 % nõustuda kõigega, mille üle parlament on hääletanud, kuid täna on parlament lisanud päevakorda telekommunikatsiooni ühtse turu. Nüüd peab nõukogu üle vaatama parlamendi ettepanekud ning proovima leida ühist teed, et antud telekommunikatsiooni pakett saaks reaalsuseks nii tegevusharu kui tarbijate jaoks.

Rändlusega seoses oli küsimus, kas ei või tekkida oht, et kui me toome rändluse hinnad alla, siis operaatorid püüavad tõsta hindu teistmoodi. Juba eelmisel aastal kõneteenuste rändluse paketi tutvustamise ajal kuulsime, et operaatorid on sunnitud tõstma mobiiltelefonide riiklikke hindu, kuid nägime hoopis vastupidist. Mis siis juhtus? Esiteks, kodanikud, kes välisriigis viibimise ajal enne lülitasid telefone välja, nüüd hoopis kasutavad neid. Häälteenuste maht on kasvanud märkimisväärselt: 34 % ainult ühe aasta jooksul.

Teiseks, kuna konkurents toimub ka üleriigilisel tasandil, ei ole riigisisesed hinnad mitte tõusnud, vaid langenud 10–12 %. Austatud liige mäletab poleemikat, mis mõnda aega oli õhus "arvelda ja jätka" teema tõttu. Operaatorid otsustavad, millist arveldamissüsteemi nad soovivad rakendada. Meie euroopalik viis on mitte kasutada "arvelda ja jätka" süsteemi. See on ameerikalik tegevusviis. Panin just tähele, et hinnad Ameerika Ühendriikides on siinsetest hindadest madalamad ning ütlesin operaatorile selgesõnaliselt, et nad peaksid oma ärimudelit valima. See ei ole voliniku teha, kuid nad peavad kohtlema oma kliente võrdselt. Ainukene asi, millest ma hoolin, on läbipaistvuse olemasolu, et hinnad ei ületaks hinnapiire, mis on vastuvõetamatud, ning kõik Euroopa tarbijad tunneks ennast koduselt, kui nad reisivad ja suhtlevad Euroopas.

Seoses tahtmatu rändluse probleemiga: jah, oleme sellest teadlikud. Pärinen Luksemburgist ning seetõttu oskate ette kujutada, kui palju teemakohaseid kaebusi ma tarbijatelt saan, sest mõnedel Luksemburgi piiriäärsetel aladel elavatel elanikel on üks operaator elutoas, teine köögis ja kolmas magamistoas ning seetõttu olen probleemist väga teadlik. Seepärast oleme tõstatanud probleemi riiklike reguleerijate tasandil ning jälgime antud probleemi Euroopa reguleerivate asutuste töörühmaga. Jätkame samasugust tegevust ka riiklike reguleerijatega. Samuti oleme suurendanud SMSide ja andmete läbipaistvusalgatusi paketis, mis on Euroopa Parlamendile esitatud. Tahtmatu rändluse vallas on juba positiivsed arengud mõningal määral aset leidnud, näiteks Iirimaal, kus head tööd on tehtud mõlemal pool piiri. Leian, et selline lähenemine probleemile on positiivne ning arvan, et operaatorid peaksid samuti tahtmatust rändlusest väga teadlikud olema. Isegi

kui ainult väga väike protsent rahvastikust kannatab selle probleemi tõttu, on operaatorite ülesandeks proovida seda probleemi lahendada.

Paul Rübig (PPE-DE). - (*DE*) Sooviksin samuti tänase hääletuse tulemuse puhul õnnitleda. Ma sooviks kuulda, kas teil on plaane koostada tööprogramme BERTile, kokkulepitud eesmärkide ja ajakavaga, et me saaksime ka riikidevahelises koostöös selge arengu saavutada. Hiljuti lugesime ju väljaandest *New Europe*, mis on Euroopa uudisteallikas, et väidetavalt on rändlus läinud Euroopa tarbijatele maksma 30 miljardit eurot

Tänan, et tegelete rändluse probleemiga ennetavalt. Kas teie arvates on liikmesriikidele samuti vajalik koostada tegevusprogramm, et tulla toime mõningate Euroopa Parlamendi määratletud ülesannetega? Kas on vajadus uue asutuse järele?

Reinhard Rack (PPE-DE). - (*DE*) Pr volinik, nagu olete juba kuulnud, siis teid on teenitult kiidetud ning kodanikud aplodeerivad, sest telekommunikatsioon on Euroopas muutunud odavamaks ning tulevikus langevad hinnad tõenäoliselt veelgi rohkem.

Antud kontekstis sooviksin, kui tohin, edastada ühe küsimuse, mis esitatakse sageli mulle. Ma ei ole kindel, kas olete antud valdkonna eest vastutav ja seetõttu soovin, et vajadusel edastaksite selle küsimuse. Telekommunikatsiooni valdkonnas suudavad komisjon ja volinik tagada, et konkurents on efektiivne ning teenused muutuvad odavamaks piirangute ja teiste meetmete tõttu. Kuna selline asi on võimalik, siis miks ei ole see võimalik nafta ja naftatoodetega seoses? Miks oleme olukorras, kus hinnad liiguvad üldiselt ainult ühes suunas, nimelt ülespoole?

Viviane Reding, *komisjoni liige.* – (*DE*) Pr juhataja, volinik Piebalgs peaks sellele küsimusele vastama, kuid ma edastan talle selle küsimuse. Rändlussüsteem naftatoodetele: see oleks juba tõepoolest midagi!

Seoses ajakavaga, mille kohta küsis hr Rübig: praegu on meil minu teada arutlusel teine rändluspakett. Usun, et parlament tegutseb väga kiiresti, andes oma hinnangu sellele rändluspaketile, et selle saaks kiiresti enne Prantsusmaa eesistumisaja lõppemist ära lõpetada.

Täna pärastlõunal rääkisin ka nõukogu eesistujariigi Prantsusmaaga. Nõukogu eesistujariik pöörab probleemile tähelepanu ning tagab, et nõukogu esitab komisjoni ettepanekute analüüsi nii kiiresti kui võimalik, et uued sätted jõustuksid plaanipäraselt, 2009. aasta 1. juulil. Seda ootavadki kodanikud – tarbijad – parlamendilt ja nõukogult.

Brian Crowley (UEN). - Pr juhataja, vabandan, et puudusin, kui volinik vastas minu küsimusele. Olin hõivatud teisel kohtumisel. Vabandan.

Juhataja. – Tänan teid, hr Crowley, ja tänan ka selle eest, et te ei soovi esitada täiendavat küsimust. Küsimus nr 50, mille esitas**Paul Rübig** (H-0665/08)

Teema: Hiina televisioonikanali NTDTV programmide edastamise peatamine

16. juunil peatas operaatorfirma Eutelsat ootamatult New Tang Dynasty Television (NTDTV) telekanali edastamise Mandri-Hiinasse. Põhjuseks esitati satelliidi "toiteallika anomaalia". Sellest hetkest alates pole Eutelsat esitanud rahuldavaid selgitusi probleemide ilmnemise kohta. NTDTVd ei ole teavitatud, kas tehniliste vigade parandamiseks on pingutusi tehtud. NTDTV on suurim hiinakeelne sõltumatu televisiooniedastaja ning enne 16. juunit ka ainuke, mida sai Hiinas tsenseerimata kujul vaadata. NTDTV edastab saateid hiina ja inglise keeles. Eutelsat ei soovinud uuendada 2005. aastal NTDTVga lepingut Aasiasse edastamiseks, aga lepingu tühistamist suudeti ennetada rahvusvahelise sekkumise abil.

Millised meetmed kavatseb komisjon võtta, et tagada jätkuvalt sõltumatute telekanalite edastamine Hiinasse?

Viviane Reding, komisjoni liige. – Ma olen austatud hr Crowley käsutuses, kui ta soovib minuga hiljem vestelda ning tal on täiendavaid küsimusi.

Mis puutub hiinakeelse telekanali NTDTV edastamise katkemisse, siis komisjon oli probleemist väga teadlik ning seetõttu soovis Eutelsatilt olukorra kohta selgitust.

Saime Eutelsatilt kirja, milles selgitati, et satelliidi V5 kahest päikesepaneelist on üks pöördumatult hävinenud ning seda kinnitavad nii Eutelsat kui ka satelliidi valmistaja Thales Space.

Satelliidi toimimise tagamiseks lülitas Eutelsat välja neli transpondrit, mis edastasid televisiooni otse satelliidi kaudu, jättes tööle telekommunikatsiooniteenuste jaoks kasutatavad ülejäänud 20 transpondrit.

Kuna Eutelsat ei käita ühtegi teist Aasiat katvat satelliiti, on nad oma klientidele, sh ka NTDTV teenusepakkujale, esitanud nimekirja konkurendi satelliitidega, koos katvusega ning pakutavate võimsustega.

Eutelsat juhtis tähelepanu ka asjaolule, et nende satelliidid edastavad kanaleid, mis esindavad kõiki kanaleid, kultuure ja poliitilisi seisukohti. Nad hoiduvad vähimastki soovist hinnata kanalite ideoloogilisi ja poliitilisi asetusi. Eutelsat kinnitas komisjonile, et nad ei ole ei Hiina valitsuse ega kellegi teise käsul alustanud mis tahes tegevust NTDTV vastu. Endiselt edastab NTDTVd üks nende Euroopa satelliitidest.

Eutelsat esitas ka tehnilist teavet, millest ilmnes, et NTDTV vastuvõtmiseks oleks vaja üpris suuri satelliitantenne ja seetõttu on ebatõenäoline, et märkimisväärne osa Hiina Rahvavabariigi rahvastikust saaks seda vastu võtta.

Paul Rübig (PPE-DE). - (*DE*) Kas oskate hinnanguliselt öelda,, millal teenuse pakkumine ja levivõimsused taastatakse? Minu teine küsimus on selle teemaga seotud: kas teie arvates suudame luua piirideta Euroopa lahenduse ka televisiooni jaoks, mille tulemusena saaks kõikide riikide ringhäälinguteenuseid vastu võtta igal pool Euroopas?

Viviane Reding, *komisjoni liige.* – Mis puutub esimesse küsimusse, siis Eutelsat andis meile teada, et rike on parandamatu ning televisiooniülekannete teenuseid ei ole võimalik jätkata. Seega on tegemist ainult tehnilise probleemiga. Kahjuks on võimsus ainult 50 %, seega kasutatav energiamaht on ainult 50 %. Tegemist on tehnilise probleemiga, mida kahjuks ei saa lahendada.

Nüüd aga auväärse liikme olulisema küsimuse juurde, mis käsitleb seda, kas meil peaks ühel päeval olema piirideta Euroopa lahendus ka televisioonile. Me ei ole veel sealmaal. Meil on oma piirideta televisiooni direktiiv, mida praegu rakendatakse piirideta audiovisuaalsete teenuste direktiivis, ning loodan väga, et tellitavad videoteenused saaksid üleeuroopalisteks teenusteks. Loomulikult on unistuseks see, et ühel päeval piire enam pole ning kodanikud, sõltumata asukohast, saavad vastu võtta mis tahes telekanaleid, mida nad soovivad. Me ei ole veel sealmaal, sest õiguste müük toimub ikka riikliku süsteemi alusel. Ühel päeval on Euroopa olukorras, kus õiguste müük toimub ka Euroopa tasandil. Mina pooldan seda. Ma ei saa seda kehtestada, kuid pooldan seda ning usun, et aeglaselt, kuid kindlalt liigume edasi õiguste müügist riiklikul tasandil ning liigume õiguste müügi suunas Euroopa tasandil.

Juhataja. – Vabandan volinik Redingi nimel ülejäänud kahe küsija ees, kuid küsimustele 51 ja 52 vastatakse kirjalikult.

Küsimus 53, mille esitas**Seán Ó Neachtain** (H-0622/08)

Teema: Iiri keel kui Euroopa Liidu ametlik töökeel

Kuidas plaanib komisjon rakendada oma uut mitmekeelsuse strateegiat, eriti selles osas mis käsitleb Iiri keele propageerimist ja edendamist Euroopa Liidu töökeelena?

Leonard Orban, *komisjoni liige*. – (*RO*) Euroopa Komisjoni uus mitmekeelsuse strateegia pealkirjaga "Mitmekeelsus: Euroopa rikkus ja ühine kohustus" võeti vastu 2008. aasta 18. septembril. Strateegia põhiteema on keeleline mitmekesisus ning parim viis selle kasutamiseks ja arendamiseks, et edendada kultuuridevahelist dialoogi, stimuleerida Euroopa ettevõtete konkurentsivõimet ning parandada Euroopa kodanike oskusi ja tööleidmise võimeid.

Strateegia fookus on julgustada liikmesriikides võõrkeelte õppimist ja kasutamist ning ei see keskendu Euroopa institutsioonide keelelisele olukorrale. Me kinnitame uuesti oma pühendumust arendada kodanike suutlikkust suhelda lisaks oma emakeelele kahes muus keeles ning samal ajal tõstame esile vajadust teha kättesaadavaks laiaulatuslik valik keeli, mille vahel saaksid kodanikud lähtuvalt oma huvidest valida. Komisjon usaldab olemasolevaid kogukonnaprogramme, eriti elukestva õppe programmi, mis toetab liikmesriike võõrkeelte propageerimisel, rakendades antud strateegiat.

Komisjoni 1958. aasta 15. aprilli määruse number 1 alusel, muudetud komisjoni 2005. aasta 13. juuni määruse (EÜ) nr 920/2005 artikliga 1, sai iiri keel Euroopa Liidu institutsioonide ametlikuks töökeeleks 2007. aasta 1. jaanuarist. Siiski, määruse artiklid 2 ja 3 sätestavad osalise kitsenduse, mida uuendatakse iga 5 aasta järel, seoses iiri keele kasutamisega Euroopa Liidu institutsioonides. Sisuliselt tähendab see kitsendus seda, et esialgu ainult määruste ettepanekud kaasotsustamise protsessis ning teatud seotud dokumendid ning otsene suhtlus avalikkusega tõlgitakse kirjalikult iiri keelest või iiri keelde.

Seega, lähtuvalt eespool nimetatud sätetest, teostas komisjon kõik iiri keelega seotud kirjalikud tõlked, mis on seadusandlikuks protsessiks vajalikud, ning komisjonil õnnestus need õigeaegselt üle anda. Veelgi enam, kodanike või juriidiliste isikute esitatud küsimustele, mille nad esitasid komisjonile, vastati iiri keeles. Komisjon alustas ka iirikeelsete versioonide koostamist oma kõige olulisematest veebilehekülgedest ning rõhuasetus on sisul, mis pakub iiri keele kõnelejate jaoks eriti huvi.

Mis puudutab suulist tõlget, siis suulise tõlke peadirektoraat suudab rahuldada suulise tõlke vajadusi iiri keelest ja iiri keelde täies mahus nii nõukogus, komisjonis kui komiteedes ning püüavad seda teha ka tulevikus, kindlustades vajalike ressursside olemasolu.

Seán Ó Neachtain (UEN) - (*GA*) Pr juhataja, ma tänan komisjoni toe ning tehtud töö eest, seoses iiri keelega. Iiri keeles on selline ütlus, et millegi hävingu põhjuseks on selle vähene kasutamine. Mul on järgi jäänud ainult 30 sekundit ja seetõttu ei saa ma aega raisata. Üks minut on maksimaalne aeg, mis mulle tavaliselt parlamendis antakse, et ennast oma keeles väljendada.

Sooviksin volinikult teada, kas komisjon rõõmustaks iiri keele arengu üle ning kas seda oleks võimalik kasutada siin parlamendis ning teistes institutsioonides suuremas ulatuses ning eriti komiteede tasandil, kus keelt oleks võimalik kõnelda pikema aja jooksul. Keel ei säili ainult mõne sekundi põhjal.

Leonard Orban, *komisjoni liige.* – (*RO*) Vaadates Euroopa Komisjoni ees seisvaid väljakutseid, on meil hea meel kinnitada, et neid mitte ainult ei täidetud, vaid ka ületati. Euroopa Komisjon tegi palju rohkem. Samas on vaja rohkem ühiseid jõupingutusi, et aidata kaasa iiri keele levikule laiemalt. Need pingutused peaksid tulema nii ühenduse institutsioonidelt kui ka Iirimaa ametiasutustelt ja laiemas mastaabis ka Iiri ühiskonnalt. Näiteks on meil vaja rohkem iiri keele tõlke ja tõlkijaid ning seda eesmärki on väga raske saavutada, kui märkimisväärseid ressursse ei eraldata riiklikul tasandil, see tähendab Iirimaa poolt.

Seetõttu teen lähedalt koostööd Iiri ametiasutustega, et julgustada ja innustada neid, kes soovivad õppida ja omandada vajalikud oskused, mis võimaldaks neil teha keelega seotud tööd ühenduse institutsioonide heaks.

Tahan ka rõhutada, et meie lähedane koostöö Iiri ametiasutustega hõlmab ka iiri keelt käsitlevaid mitmesuguseid arenguid ning mitte ainult institutsionaalseid aspekte. Tahame anda endast parima, et aidata kaasa iiri keele terminoloogia arengule ning nagu mainisin, teeme tihedalt koostööd kõikide osapooltega.

Juhataja. – Küsimus nr 54, mille esitaja oli hr Higgins, on tagasi võetud. Küsimus nr 55, mille esitas**Marco Cappato** (H-0630/08)

Teema: Mitmekeelsus Euroopa Liidu institutsioonides

Komisjon korraldab praktikaprogramme, mis avaldatakse ainult inglise, prantsuse ja saksa keeles⁽⁶⁾. Samuti avaldab komisjon EIDHRi teateid ainult inglise, prantsuse ja hispaania keeles, väites, et sõltumata päritoluriigist võetakse Euroopa organisatsioonidelt projekte vastu ainult nendes keeltes. Tõepoolest, komisjoni enda diskrimineerimisvastane veebileht⁽⁷⁾ on, nagu mitmed teised, registreeritud ainult inglise keeles ning kodulehel kuvatakse logosid ainult selles keeles.

Millise poliitika kavatseb komisjon algatada tagamaks, et mitmekeelsuse rakendumine, mida on avalikult alati kaitstud ning mis esineb ametlikult kõikides komisjoni enda dokumentides, leiaks reaalselt aset ka komisjoni igapäevases töös?

Leonard Orban, *komisjoni liige.* – (RO) Euroopa Komisjoni praktikantide programm on suunatud ülikooli lõpetanutele, kes ei ole varem sellises Euroopa praktikantide programmis osalenud ning kes valdab vähemalt ühte Euroopa Komisjoni töökeelt: saksa, inglise või prantsuse keelt. Tegemist on praktilise vajadusega ning see annab praktikantidele võimaluse osa võtta tegevustest, mida meie teenusepakkujatena ellu viime ning ka nemad saavad oma praktikast täies ulatuses kasu. Kogu asjakohane teave ning selgitused on praktikantidele kättesaadavad ainult nendes kolmes keeles. Samas on praktikaprogrammide eeskirjad saadaval kõikides liidu ametlikes keeltes, mis jõustuvad komisjoni otsuse vastuvõtmise päeval.

Selleks, et täide viia EÜ asutamislepingu artikli 177 ülesannet, tuleb lubatud keelte arvu demokraatia ja inimõiguste Euroopa rahastamisvahendi ettepanekute esitamiseks piirata nende keeltega, mida praegu vastavates kolmandates riikides kasutatakse ja millest aru saadakse. Sellest hoolimata võetakse nüüd vastu

⁽⁶⁾ http://ec.europa.eu/stages/index_en.htm

⁽⁷⁾ http://www.stop-discrimination.info/

valitsusväliste organisatsioonide saadetud välisabi avalduste lisadokumente kõikides ametlikes Euroopa Liidu keeles, läbi valitsusväliste organisatsioonide võrgusüsteemi PADOR.

Rääkides ainult Euroopa Liidu sisestest ning Euroopa kodanikele suunatud teadlikkuse tõstmise või koordineerimistegevuste avaldustest, siis hindame vastava liikmesriigi või -riikide riigikeel(t)es esitatud avaldusi. Tõepoolest, diskrimineerimisvastase võrgukampaania esileheküljel kasutatakse inglisekeelse tekstiga logo, kuid sellelt pääseb ligi lehekülgedele peaaegu kõikides ELi ametlikes keeltes.

Lähtuvalt tegevusplaanist, mis töötati välja kodanikega suhtluse parandamiseks, käivitas komisjon 2006. aastal kirjaliku tõlke peadirektoraadi juures veebitõlke teenuse, kasvatades nii enda mitmekeelse suhtluse suutlikkust. Siiski, kuna Internet areneb kiiresti ning vastavalt määrusele nr 1 on eeskätt vaja tagada juriidilised kirjalikud tõlked, peab komisjon pidevalt hoidma õiget tasakaalu kõigi ELi sidusrühmade asjakohase ja uue teabega varustamise ning kõikide komisjoni veebilehtede täielutusliku mitmekeelsuse tagamise vahel.

Üldine põhimõte, mis määrab keelte kasutamise veebilehekülgedel, on kohandada iga saidi keel sihtpublikule sobivaks. Seetõttu tagab komisjon selliste kodulehekülgede või nende osade tõlkimise võimalikult paljudesse keeltesse, mis pakuvad huvi kõikidele kodanikele, kuid tehnilisemad teemad, millest huvituvad spetsialistid, on kättesaadavad kas piiratud arvuga keeltes või ainult lähtekeeles. Samuti on eeldatavalt pikaajalisemaks kujunev teave kättesaadaval rohkemates keeltes kui lühiajaline teave.

Lähtuvalt määrusest nr 1 on komisjoni kohustus tõlkida kõik määrused, direktiivid, seadusandlikud ettepanekud ning ametlikult heakskiidetud teatised, mis saadetakse komisjonilt institutsioonidele, kõikidesse ametlikesse keeltesse. Samas vastatakse kodanike kirjadele kirjasaaja(te) emakeeles. Lisaks nende ülesannete täitmisele ning lähtuvalt mitmekeelsuse ja mitmekultuurilisuse põhimõttest, võtab komisjon endale kohustuseks igal võimalikult viisil püüda tagada kodanike, kultuuride ja keelte võrdne kohtlemine.

Marco Cappato (ALDE). - (IT) Pr juhataja, daamid ja härrad, esiteks leian, et teie soovitatud eristuse tegemine tehnilise teabega dokumentide ning kui ma sain tõlkest õigesti aru, siis avalikkusele huvipakkuvate dokumentide vahel, tundub mulle üpris ohtliku ja kahtlase eristusena, sest tehnilise teabega dokumendid võivad avalikkusele tegelikult märkimisväärselt rohkem huvi pakkuda.

Probleem on oma olemuselt üpris lihtne: puhtalt töödokumentidele rakenduvad keelelised piirangud, kuid kõik dokumendid, mis võidakse avalikkusele adresseerida, isegi kui need sisaldavad tehnilist teavet, tuleb täielikult käsitleda mitmekeelsusest lähtuvalt: need tuleb tõlkida kõikidesse keeltesse. Eriti jääb mulle täiesti mõistetamatuks, et demokraatia ja inimõiguste edendamisega seotud projektide pakkumiskutsed peaksid olema kättesaadaval ainult inglise, prantsuse ja hispaania keeles. Kodulehed ei peaks mitte ainult olema mitmekeelsed, vaid need peaksid olema registreeritud kõikides keeltes. Lõpuks jääb mulle arusaamatuks, miks isegi uudiskiri *Commission en direct* ilmub peaaegu alati ainult inglise keeles.

Leonard Orban, *komisjoni liige.* – (*RO*) Nagu ma mainisin, on Euroopa Komisjon ühest küljest seotud 1958. aasta määruse nr 1 seaduslike kohustustega ning nende kohustuste täitmisega seoses ei saa mingit kahtlust tekkida. Teisest küljest on ka olemas teie nimetatud probleemid, mis on seotud Euroopa Komisjoni kodulehtedel kättesaadavate tõlgetega ning sellisel juhul seisavad komisjon ja teised institutsioonid tõsise dilemma ees.

Ühest küljest ei saa nende lehekülgede sisu täielikult mitmekeelsena pakkuda; lihtsalt võimatu on tagada komisjoni veebilehtede kõikide dokumentide täielik mitmekeelsus komisjoni piiratud majanduslike ja inimressursside tõttu.

See-eest suurendame praegu dokumentide arvu, mida saab tõlkida võimalikult mitmesse ELi keelde, ilma et rikuksime oma seadusega võetud kohustusi ning mainitud ressursipiirangute ulatust. Kui komisjonile esitati mitmesuguseid palveid, tõestasime oma paindlikkust ning vastavalt sellele, kui palju oleme füüsiliselt suutelised neid palveid täitma, oleme nõus taas samasugust paindlikkust üles näitama.

Juhataja. – Kahjuks pean järgmistele küsijatele pettumuse valmistama, sest aega silmas pidades peame kahjuks teemaga siinkohal lõpetama.

Küsimustele, millele ajapuuduse tõttu ei jõutud vastata, vastatakse kirjalikult (vt lisa).

Robert Evans (PSE). - See on kaudsel viisil protseduuriküsimus. Hr Orban ning mina teame üksteist juba kaua aega ning loodan, et ta suhtub järgmisse kommentaari selles vaimus, sest üks tema vastustest oli tegelikult kuue minuti pikkune ning arvan, et kuna tulevikus üritame esitada palju küsimusi, siis kas äkki oleks võimalik,

et ta prooviks tulevikus vastata natuke fokusseeritumalt või kokkuvõtlikumalt, millest oleks kasu kõikidele liikmetele

Juhataja. – Hr Evans, oleme seda arutanud asepresident Wallströmiga. Ühest küljest teame, et komisjon püüab meile anda nii põhjalikke vastuseid, kui me soovime, kuid samas piirab see loomulikult osalemisvõimaluse saavate liikmete arvu. Tänan teid kõiki ning olen kindel, et saate üksikasjalikud vastused kirjalikult.

(Istung katkestati kell 19.15 ja jätkus kell 21.00.)

ISTUNGI JUHATAJA: Miguel Angel Martínez Martínez

Asepresident

17. Valge raamat toitumise, ülekaalulisuse ja rasvumisega seotud terviseküsimuste kohta (arutelu)

Juhataja. – Järgmine päevakorrapunkt on valge raamatu toitumise, ülekaalulisuse ja rasvumisega seotud terviseküsimustega tegelemise Euroopa strateegia (2007/2285(INI)) alane raport (A6-0256/2008), mille esitas hr Foglietta keskkonna-, rahvatervise- ja toiduohutuse komisjoni nimel.

Alessandro Foglietta, raportöör. – (IT) Hr juhataja, daamid ja härrad, enne kui alustame arutelu raporti kohta, mille üle ka homme hääletame, sooviksin kasutada võimalust tänuavaldusteks. Kõigepealt tänan oma kolleegi Adriana Poli Bortone'i, kes on praegu Itaalia Vabariigi senatis senaator ja kellelt sain pärandiks aruande eelnõu ning juba detailse, täpse uuringu teema kohta. Järgmiseks tänan oma personali, kes on mind entusiastlikult ja kohusetundlikult toetanud, et jätkaksin ilmingu edasist uurimist ja analüüsi. Samuti tänan ka variraportööre, kelle pühendumus aitas kaheldamatult kaasa teksti kinnitamisele keskkonna komisjonis, kui mitme partei vahel valitses peaaegu üksmeel.

Daamid ja härrad, kui see eelnõu tekst mulle usaldati, küsisin endalt, millise eesmärgi peaksin endale raportöörina seadma, kui jätkan sellist tüüpi uuringu arendamist. Vastuse leidsin dokumendi strateegilisest olemusest, kust eraldusid kaks sammast, mille oma töö üles ehitasin: esiteks terviklikkus, et antud teemaga seotud paljudest aspektidest ei jääks mitte ükski tähelepanuta ja nende olulisust ei alahinnataks, ning praktilisus, et oleks võimalik koostada tõepoolest tulevikule suunatud dokument, kus määratletaks tõhusad vahendid ja lahendused.

Selle lähenemise omaksvõtmisel toetusin andmetele, statistikale ja protsentidele, mis olid antud teema kohta laialdaselt juba saadaval. Protsentide vaatamine tekitab ebameeldiva tunde, sest Maailma Terviseorganisatsiooni andmetel on ülekaalulisi inimesi rohkem kui 1 miljard ning rohkem kui 300 miljonit inimest on rasvunud. Rasvumine laste seas kasvab kiiresti ning peaksime meeles pidama, et rasvumise ja ülekaalulisusega seotud haigustele kulub teatud liikmesriikides rohkem kui 6 % riiklikest tervishoiukuludest.

Võimalike lahenduste otsimisel otsustasime mitte hukka mõista teatud tüüpi toitusid, mis oleksid ainukesena rasvumisprobleemi põhjustajad. Probleemi ei lahenda mitte selliste roogade kaotamine toitumisharjumuste seast, vaid pigem tarbijate ning eriti noorte ja laste harimine mõistliku toitumise teemal. Rasvad on õige toitumise juures olulised, kuid seda õigetes kogustes ning õigetel aegadel. Toitumisõpetus, mida suuresti rõhutan, ei räägi oskusest eristada häid toite halbadest. Absoluutses kontekstis ei ole mitte miski kahjulik ning mitte midagi ei pea kaotama tervisliku inimese toitumisharjumustest, kes ei kannata toitumishäirete all.

Teine teema, millele soovin teie tähelepanu pöörata, on see, et rasvumine on tõepoolest haigus. See on haigus, mida ei põhjusta mitte ainult füüsilised, vaid tihti ka sotsiaalsed või psühholoogilised tegurid, kuid sellegipoolest jääb see haiguseks, mis läheb meie riiklikele tervishoiusüsteemidele maksma suuri summasid igal aastal. See on haigus, millega tuleb võidelda praktiliste ja mitmetasandiliste lahenduste abil. Samas olen oma uurimuse koostamise kuude jooksul mõistnud, et avalik arvamus alahindab seda aspekti liiga tihti, minnes täielikult kaasa õigustatult hirmu tekitavate ja teadlikust tõstvate anoreksia kampaaniatega, kuid võttes võrdväärselt põhjendamatult lohutava hoiaku ülekaalulisuse suhtes, kasutades reklaamlauseid nagu "suur on ilus" jne. Selline suhtumine on eksitav ning edastatakse vale sõnum. Me ei räägi siinkohal esteetikast või välimusest, vaid tervisest. Seetõttu, nii nagu anoreksiapahega tuleb innukalt võidelda, soovime proovida samal viisil võidelda ka rasvumisega, tehes tööd antud raportis nimetatud rinnetel, milleks on vaja paralleelseid ja pidevaid jõupingutusi.

Pingutama peavad õpetajad, tervisespetsialistid, toidutööstus ja meedia, eriti televisioon. Kõigil peab olema palju vastutustunnet, mis põhineb nende võimalusel juhtida avalikku arvamust. Ametivõimud, eriti kohalikud, peavad samuti oma ülesannet täitma.

Daamid ja härrad, lõpetan oma sõnavõtu uudisega, mis on viimaste päevade jooksul laineid löönud: nimelt üks kahest Valgesse Majja kandideerivast kandidaadist ütles, et kasulik, õige ning sünnis oleks kehtestada maks rasvunud kodanikele ning ka alkohoolikutele ja suitsetajatele. Põhimõttena on see minu arvates absurdne, kuid usun, et sellele tõsisele probleemile tuleb otstarbekal viisil tähelepanu pöörata, sest positiivseid tulemusi saavutatakse ainult probleemiga vahetult tegeledes.

Juhataja. – Palun kõikidel sõnavõtjatel ajale väga suurt tähelepanu pöörata, kuna me ei saa antud arutelu määratud ajast pikemaks venitada, sest tegemist on õhtuse aruteluga ning meil on kasutamiseks piiratud mahus aega, eriti mis puudutab logistikat, näiteks tõlketeenust.

Palun veenduge, et ma ei pea teid katkestama, sest pean seda eesistuja jaoks väga piinlikuks tegevuseks ning eelistaksin, et kõik võtaks individuaalse vastutuse.

László Kovács, *komisjoni liige.* – Hr juhataja, tunnustan väga parlamendi raportit vastusena komisjoni valgele paberile toitumise, ülekaalulisuse ja rasvumisega seotud terviseküsimuste kohta. Ennekõike õnnitlen hr Alessandro Fogliettat suurepärase töö eest.

Mul on hea meel tõdeda, et parlament jagab komisjoni seisukohta, et rasvumisepideemiat saab pidurdada ainult kombineeritud lähenemisega ning parlament tunnustab komisjoni valget raamatut olulise sammuna üleeuroopalise rasvumise ja ülekaalulisuse tõusu peatamisel. Märgin ära parlamendi soovitused edasiste tegevuste asjus, sh rohkem regulatiivseid meetmeid, mis ulatuvad kaugemale, kui praegu komisjoni kavandatu.

2010. aastal korraldab komisjon esimese edusammude analüüsi, võrreldes neid 2007. aasta valge raamatu eesmärkidega.

Kui vaatluse tulemusena selgub, et areng on ebapiisav, siis tuleks loomulikult kaaluda edasisi tegevusi, sh ka võimalikke regulatiivseid lähenemisi.

Seoses vaatlustoiminguga soovin teie tähelepanu juhtida Maailma Terviseorganisatsiooni olulisele rollile. Teeme koostööd kooskõlas Maailma Terviseorganisatsiooni Istanbuli ministrite konverentsi järeldustega, keskendudes vaatlustegevustele liikmesriikides, et rakendada nii komisjoni valget raamatut kui ka Maailma Terviseorganisatsiooni strateegiat.

Lõpuks soovin teiega täna jagada ka kõige hilisemaid Euroopa toitumise, ülekaalulisuse ja rasvumisega seotud terviseküsimustega tegelemise Euroopa strateegia rakendamise arenguid, mis vastab mõnele teie raporti tegevusele.

Nagu teate, siis selleks, et hoogustada tegevusi Euroopa tasandil, peab komisjon aluse panema kõrgetasemelisele töörühmale, mis keskendub toitumise ning füüsilise aktiivsusega seotud terviseprobleemidele. Rühm tagab ideede ja tavade kiire vahetuse liikmesriikide vahel, omades ka ülevaadet kõikidest valitsuste poliitikatest.

Vaadates sidusrühmade seotust praegusel hetkel, siis üleeuroopalised organisatsioonid ning tervisliku toitumise, kehalise aktiivsuse ja tervishoiu Euroopa tegevusprogrammi liikmed täidavad praegu rohkemat kui 200 ülesannet võtmevaldkondades, nagu toodete uuendamine, sildistamine ja vastutustundlik reklaam.

Seire kestab praegu ning iga-aastased raportid on avalikult komisjoni kodulehel kättesaadavad.

Lisaks ELi tegevusprogrammile on praeguseks avaliku ja erasektori partnerlustest valitsuste ja erasektori vahel teada antud 17 ELi liikmesriigis ning leian, et see viib meid õiges suunas.

Juulis kohtus kõrgetasemeline rühm tervisliku toitumise, kehalise aktiivsuse ja tervishoiu Euroopa tegevusprogrammi esindajatega, et arutada sünergiate ja partnerluste võimalikkust, keskendudes eriti soola vähendamisele – kokkulepitud esialgne prioriteet ühistegevuseks liikmesriikidega.

Ühiskohtumine möödus positiivselt ning olen veendunud, et sellised kohtumised, kus osaleb nii liikmesriikide kõrgetasemelisi ametnikke kui ka tegevusprogrammi liikmeid, suurendavad tegevuste mõju, mida võtavad tulevikus enda kanda nii valitsusasutused kui ka tegevusprogrammi liikmed.

Soovin ka juhtida teie tähelepanu komisjoni eelmise aasta juuli ettepanekule, mille põhjal reserveeritaks igal aastal 90 miljonit eurot, et osta juur-ja puuvilju ning neid koolides tasuta jagada.

Rasvumisnähtuse kulgemise suuna pööramine on üks olulisimaid avaliku tervishoiu väljakutseid, millega me tänapäeva Euroopas silmitsi seisame.

Olen tänulik teie jätkuva toetuse eest ning ootan huviga dialoogi jätkamist parlamendiga, kuidas kõige paremini jätkata, et EL saaks täielikult oma rolli selle küsimusega tegelemisel realiseerida.

Małgorzata Handzlik, siseturu- ja tarbijakaitsekomisjoni arvamuse koostaja. – (PL) Hr juhataja. Rasvumine ja ülekaalulisus on tänapäeva ühiskonna väljakutsed. Need põhjustavad mitmeid kroonilisi seisundeid, nagu vereringehaigused, hüpertoonia, II tüüpi diabeet, rabandused ja teatud tüüpi vähk. Rasvumise ja ülekaalulisuse vastu võitlemine peaks olema üks liidu tervisehoiupoliitika prioriteetidest. Tuleks kaasata võimalikult palju partnereid. Ma pean siinkohas silmas kohalikke asutusi, liikmesriike, Euroopa Komisjoni ning ka tööstusharu esindajaid. Samas ei peaks me kahe silma vahele jätma tarbijaid, kes teevad ise toiduvalikuid. Harivad kampaaniad ning füüsilise aktiivsuse propageerimine tunduvad koos olevat parim lahendus. Tarbijatele oleks siis kättesaadav selge ja arusaadav teave, mille põhjal nad saaksid teha arukaid toiduvalikuid. Samas ma ei usu, et ainult kitsenduste kehtestamisega toidu tootjatele väheneks ülekaaluliste isikute arv. Pean silmas näiteks reklaami.

Sooviksin tähelepanu juhtida ka antud arutelu teisele mingil määral kõrvale jäetud aspektile: vastav koolitus tervishoiuteenuse spetsialistidele, eriti rõhuasetusega diabeetikute eest hoolitsemisele ja diabeedi ravimisele. Sellised koolitused on mingil määral soiku jäänud, eriti uutes liikmesriikides.

Czesław Adam Siekierski, põllumajanduse ja maaelu arengu komisjoni arvamuse koostaja. – (PL) Hr juhataja. Ma oleksin nagu ise selle dokumendi koostanud. Toetan valge raamatu meetmeid. See viitab tervislikuma eluviisi omaksvõtmisele ning igasugusele füüsilisele aktiivsusele kui kõige tulemuslikumatele ravimeetoditele. Valges raamatus on ka ennetavad meetmed kaugeleulatuvate soovitustena toidutootjatele, tarbijatele, restoraniomanikele, toidu müügikohtadele ja reklaamitööstusele. Samuti räägitakse teabekampaaniatest.

Koostöö erinevate poliitikavaldkondade, juhtimistasandite ning avaliku sektoriga on nende meetmete tulemusliku rakendamise seisukohast oluline. Peame probleemile koos vastu astuma. Eraldi rõhuasetus peab olema nende tegevuste rakendamisel, mille eesmärk on laste rasvumise ennetamine. Täiskasvanu kohustuseks on õpetada lastele mõistlikke toitumisharjumusi. Samas on tihti olukord selline, et meie täiskasvanutena ei ole täilikult teadlikud sellest, mida soovitada ja mida mitte. Sestap on nii oluline organiseerida vanematele suunatud teabekampaaniaid, et nad suudaksid pakkuda oma järeltulijatele tasakaalustatud toitumise võimalust.

Tervisliku toitumise ja füüsilise aktiivsuse põhimõtteid propageerivaid programme tuleks suunata ka lastele ja noortele. Laiaulatuslik rasvumine eksisteerib tõesti. Samas on tõsi ka see, et eksisteerib tugev kinnismõte, tung ja tõepoolest ka vajadus olla kõhn. 80 protsenti alla 18-aastastest teismelistest tüdrukutes on proovinud alandada kaalu vähemalt ühel korral oma elu jooksul. Kui proovida alandada kaalu valel viisil, võib see osutuda ohtlikuks. Seega võib öelda, et nii nagu on oluline teavitada noori maailma asjadest targalt, tuleb noori harida ka mõistlikust toitumisest, mis on teadmistenälja tulemuseks. Sellist tüüpi nälg on väga soovitatav.

Tuleks teha kõikvõimalikke jõupingutusi, et rakendada üleeuroopaline programm, mida tuntakse kui koolidele puuvilja jagamise kava. Euroopa Komisjon tegi ettepaneku eraldada pelgalt 90 miljonit eurot selle programmi jaoks. Minu arvates tuleks seda summat suurendada mitmekordselt, et kõik koolide müügiautomaadid, mis on täidetud krõpsude, šokolaaditahvlite ja karastusjookidega, saaks asendada teistega, mis müüvad värskeid puu- ja juurvilju ning piimatooteid. Peaksime alati meeles pidama, et meie laste toitumine määrab nende tervise hilisemas elus.

Anna Záborská, naiste õiguste ja soolise võrdõiguslikkuse komisjoni arvamuse koostaja. – (SK) Tänan teid, hr juhataja. Mul pole palju aega ja seega räägin ainult mõnest teemast.

Nagu alati, pooldan ennetamist ning ennetamist lapsepõlves. Ennetamine on lähedalt seotud vanemliku vastutuse propageerimisega. Parim viis laste rasvumise ennetamiseks on mitte kasutada televiisorit, videomänge ja Internetti lapsehoidmisteenustena. Loominguliste tegevusteta ei saa lapsed ja täiskasvanud piisavalt kehalist liikumist.

Lapsed peavad saama teadlikuks korralikest toitumistavadest toidu kvaliteedi ja kvantiteedi ning lauakatmistavade osas. Oluline on propageerida perekondlikke einestamisi, kus vanemad ning lapsed söövad koos. Pole olemas midagi paremat, kui võimalus einestada perekonnana koos vähemalt ühel korral päevas. Selle realiseerimiseks on oluline kaasa aidata tööelu tasakaalu kehtestamisele. Lastele söögitegemise õpetamine

on veel üks hea viis rasvumise ennetamiseks. Lastele meeldib söögitegemisel abiks olla ning selle julgustamine võib olla hea idee.

Philip Bushill-Matthews, *fraktsiooni PPE-DE nimel.* – Hr juhataja, rasvumine on üks Euroopa suurimaid tervisega seotud väljakutseid, kuid mõned võivad küsida, kuidas on see seotud meiega siin Euroopa Parlamendis? Või isegi Euroopa Liidu siseselt?

On vähemalt kaks põhjust. Üks, nagu raportöör juba mainis, on see, et rasvumisega seotud haigustele kulub rohkem kui 6 % maksumaksja finantseeritud riiklikest tervishoiueelarvetest ELis. Me kõik peame selle eest maksma. Teiseks, erinevad ELi riigid võitlevad probleemiga erineval moel ning meil on palju üksteiselt õppida.

Seetõttu õnnitlen komisjoni nende valge raamatu puhul, mis antud arutelu käivitas, ning soovin lihtsalt esile tõsta mõnda võtmeteemat. Üldjoontes toetame komisjoni ettepanekut toitude sildistamise osas, kuid leidsime, et antud raportit kasutades oleks sobimatu enne üksikasjalikke arutelusid midagi korda saata, sest need on antud spetsiifilise probleemi korral vajalikud.

Andmetest on ka näha, et rasvumise probleem seisneb palju rohkem inimeste kehalise liikumise määras ja mitte nii palju söödava toidu koguses. See tähendab ka kalorite kulutamist, mitte ainult kalorite omandamist. Seega oleks täiesti vale süüdistada toidu- ja joogitööstust probleemi põhjustamises või isegi ebaõnnestumises pakkuda küllaldaselt head lahendust.

Reaalsus on tegelikult palju keerulisem. Vajame rohkem kehalist liikumist toetavaid kogukondi, kes rajavad rohkem jalgrattateid, paremaid linnaplaneeringuid, rohkem ühistranspordi propageerimist, rohkem parke ja spordirajatisi, rohkem mänguväljakuid koolidesse ning jah, ka paremat haridust. Peame mitmeid oma elu aspekte muutma.

Seetõttu õnnitlen raportööri tema laiaulatusliku raporti ning raske ülesande täitmise puhul, mille ta võttis üle oma eelkäijalt ning asus tegelema nii paljude variraportööridega, kellel oli palju omi ideid. Eriti tänan teda selle eest, et ta oli nõus vastu võtma mõned minu ettepanekud, sealhulgas need, mis käsitlevad väärtoitumist, eriti haiglates ning eakate hooldekodudes. Väga oluline on, et hoolitseksime oma ühiskonna kõige väetimate eest.

Mõned inimesed on ise oma nõrkuste põhjustajad ning kui ma tohin lõpetada kokkuvõtva üldistusega, siis üks tänapäeva ühiskonna probleeme on isikliku vastutuse puudumine; usk, et iga ebaõnnestumine on kellegi teise probleem ning keegi teine lahendab selle. Regulatsioonide kasv muudab sellise suhtumise elujõulisemaks. Vastus peitub suuremas eneseregulatsioonis ja enesedistsipliinis. Peame julgustama suuremat isiklikku vastutuse võtmist ning sedamoodi areneme ühiskonnana rohkem.

Linda McAvan, *fraktsiooni PSE nimel*. – Hr juhataja, raport on mahukas. Muudatusettepanekuid oli 400 ning tänan raportööri selle eest, et ta üritas selles kõiges mingisugust selgust luua. Loodan, et põhisõnum ei lähe raporti mahukuse tõttu kaduma.

Meie, sotsialistide fraktsiooni jaoks on põhisõnum see, ning siin on mitmeid väga positiivseid tähelepanekuid, et me vajame head toidusildistamise määrust, ning me soovime, et pakendite esikülgede sildistamine, kus võimaluse korral kasutatakse värvkoode, kerkiks teemana üles edasiste arutelude jooksul. Teame, et komisjon tegeleb sellega ning seda tahame ka meie.

Meil on hea meel selle üle, et nüüd on tekkinud parlamendiülene toetus tehislike transrasvhapete keelustamiseks. Esimest korda pöörasin sellele tähelepanu kaks aastat tagasi ning siis parlamendi toetus puudus, komisjon oli Taanit kohtusse andmas ning mitte midagi ei toimunud. Praeguseks oleme koostanud kirjaliku deklaratsiooni ning oleme saavutanud üksmeele ning loodan, et komisjon teeb midagi sarnast.

Volinik, rääkisite toodete uuendamisest. Ma arvan, et see on ülioluline. Philip Bushill-Matthews räägib tõtt, et loomulikult on inimesed osaliselt vastutavad, kuid tootjatel on vastutus oma toodete valmistamise osas. Mitmed neist teevad nüüd suuri jõupingutusi soola, rasva ja suhkru vähendamise nimel. Tihti on need ained toitudesse peidetud. Ketšupi või jogurti ostmisel pole tarbijal kohe selge, et need sisaldavad palju suhkrut. Tegelikult saab sildistamissüsteemi abil peita tootes sisalduvaid aineid, näiteks jogurtid sildistatakse väherasvasteks, kuid neis on suhkru osakaal väga suur.

Me ei usu, et eneseregulatsioon on vastus kõigele. Arvame, et regulatsiooni peaks teatud ulatuses olema ning eriti seoses lastega. Jah, täiskasvanud suudavad otsuseid vastu võtta, kuid lapsi tuleb seadusega kaitsta ning seetõttu soovime, et teostataks sõltumatut järelevalvet tööstusharu mis tahes vabatahtlike kokkulepete osas. Teame, et astute esimesi samme selles suunas.

Lõpuks on see ka oluline teema kogu Euroopa jaoks. Maksumaksjale läheb see palju maksma, kui me ei hakka selle vastu võitlema, ja praegu vajame konkreetseid ettepanekuid komisjonilt, mitte probleemide kohta, mis kuuluvad riiklikesse vastutusaladesse, vaid nendes valdkondades, mille eest vastutab EL. Vajame selget poliitikat, mis aitab riigi valitsustel rasvumist vähendada.

Frédérique Ries, *fraktsiooni ALDE nimel*. – (FR) Hr juhataja, rasvumine on väheliikuvast eluviisist tulenev vaevus ja nüüd ka üha rohkem noorte haigus ning öeldakse, et rasvumisprobleem on siinse täiskogu töö keskne teema ning on olnud alates praegusest koosseisust. Igal aastal lisandub rohkem kui 400 000 noort nende inimeste pikka nimekirja, kellele saavad osaks teadmised dieedi tagasilanguse efekti kohta.

Ewa Tomaszewska, *fraktsiooni UEN nimel.* – (PL) Hr juhataja. Üle 50 % Euroopa kodanikest on kas rasvunud või ülekaalus. Kolm miljon last on rasvunud ja 22 miljonit ülekaalus. Rasvumise tõttu on luustruktuuril suur koormus ning sellega kaasnevad negatiivsed tagajärjed. Rasvumine põhjustab ka ainevahetuse häireid ning sellega kaasneb kalduvus diabeedi, veresoonkonnahaiguste, hüpertoonia ning kõrge kolesteroolitaseme tekkeks.

Probleemi allikaks on osaliselt vale toitumine ja osaliselt väheliikuv eluviis, millega ei kaasne mingisugust füüsilist pingutust. Meie ühiskonna teatud tunnusjooned, eriti stress, on samuti osalised. Probleemi sotsiaalne dimensioon vajab otsustavat tegutsemist, eriti mis puudutab laste kaitsmist. Lapsed söövad tasakaalustatud einete asemel liiga palju magusat ning veedavad terveid päevi televiisori või arvuti ees. Seda seetõttu, et täiskasvanud ei suuda laste eluviisi õigesti suunata ning anda oma käitumisega eeskuju. Valge raamat toitumise kohta on kasulik dokument rasvumise ohjeldamise seisukohast, eriti laste seas. Tervislike toodete valimist tuleks lihtsustada propageerimise ja teavitamispoliitikaga, mis keskendub lastele, kuid eelkõige nende vanematele. Eriti suur toetus meie poolt on koolidele puuvilja jagamise plaanil.

Kathalijne Maria Buitenweg, *fraktsiooni Verts/ALE nimel.* – (*NL*) Hr juhataja. Täna arutleme ülekaalulisuse ja rasvumise üle ning arvan, et on oluline, nagu mitmed on juba maininud, mitte rääkida liiga palju dieedist ja kulutamisest, vaid peamiselt tervisliku toitumise vajalikkusest.

Mõned kuud tagasi sain väga suure ehmatuse osaliseks, kui minu tütar, eriti sale tütar, tuli koju ning ei tahtnud süüa teist viilu leiba, sest ta kartis paksuks minna. Koolis oli ta palju kuulnud selle kohta, kuidas ennekõike ei tohi olla paks, kuid tal ei olnud piisavalt teavet, kuidas tervislikult toituda ning milline on normaalne toidukogus. Kaheksa-aastane laps ei saa tegelikult aru, millal ollakse liiga paks. Seetõttu on väga oluline rääkida peamiselt tervislikust toitumisest ning mitte sellest, kas isik on liiga paks.

Tegelikult on põhiliselt vanemate ülesanne selgitada lastele, mis on tervislik ja mida tähendab tasakaalustatud toidukoguse söömine, ning koolide kohustus on sellise teabe edasiandmine ning eeskujuks olemine. Vanemad ise peavad rohkem toiteväärtuse ning toodete rasvasisalduse kohta teavet omandama ja seega nõustun sellega, mida enne sildistamise kohta mainiti. Seetõttu peaksime sildistamise seadustes selle teema üle vaatama.

Arvan ka, et on hea mõte arutleda palju spordi üle ning rääkida asjaolust, et lastel peab olema võimalus rõõmsalt väljas mängida. Seetõttu peaksime igal juhul esitama soovituse, et asulaplaneerimisel pöörataks rohkem tähelepanu laste suurema tegutsemisvabaduse soovidele.

Mis puutub toitumisse, siis Euroopa Komisjonil on väga hea ELi Väikeste Kokkade veebileht. Veebilehte on juba täiendatud. Nüüd on seal ka taimetoitlaste road, mida eelnevalt eriti ei olnud, kuid peaaegu kõikides retseptides kasutatakse liha. Olgem ausad selle koha pealt, et loomsed valgud on olulised ülekaalulisuse põhjustajad. Kui loomade heaolu välja arvata, siis ei tohiks Euroopa Komisjon selgesõnaliselt liha tarbimist propageerida.

Tahan lõpetuseks öelda paar sõna ka käibemaksu kohta. Pr Ries mainis just, et ta on meie esitatud paranduse 6 vastu, sest ta soovib inimesi premeerida, mitte karistada. Seetõttu ei soovi ta rasvamaksu või kõrgemaid makse ebatervislikele või imporditud toodetele, vaid madalamaid makse tervislikele toodetele. Nõustun sellega täielikult, kuid praegu tundub, et ka näiteks Hollandis kuuluvad kõik toiduained alumisse kategooriasse. Krõpsud, pulgakommid ning muu sarnane on praegu maksustatud madala käibemaksuga, kuid kindlasti ei saa kavatuseks olla sisse viia selline spetsiaalne erand ebatervislikele toodetele. Seetõttu ei ole küsimus karistamises, vaid selles, et ebatervislikele toodetele ei tohiks laieneda hüvitised madalama käibemaksumäära näol.

Jens Holm, *fraktsiooni GUE/NGL nimel.* – (*SV*) Kolmandik eurooplastest kannatab ülekaalulisuse ja rasvumise all. Märkimisväärne osa liikmesriikide tervishoiueelarvest eraldatakse ülekaalust tingitud probleemidega võitlemiseks. Veelgi enam, ülekaalulisuse probleem peegeldab sotsiaal-majanduslikku ebavõrdsust. Väikese

sissetulekuga inimesed on kõige suuremas mõjuväljas, sest nad tarbivad rohkem suhkrut ja küllastunud rasvu. Lihtsamalt öeldes, nad toituvad ühekülgsemalt.

Igaühele on selge, et poliitika eesmärk on luua inimestele parimad võimalikud tingimused tervislikumaks toitumiseks. Nimetatud aruandes tahab hr Foglietta ka sellist tingimust luua. Seetõttu on tal ka Euroopa Ühendatud Vasakpoolsete fraktsiooni toetus. Aruanne kutsub ELi üles olema paindlikum, lubades liikmesriikidel rakendada madalamaid käibemaksumäärasid tervislikule toidule ja kõrgemaid määrasid toidule, mida peaksime vähem sööma. Ma loodan, et seda olulist nõudmist panevad ELi juhid tähele. Kuidas komisjon seda kommenteerib? Kas komisjon saab tagasi tulla ELi parandatud käibemaksudirektiiviga, mis võimaldab suuremat paindlikkust liikmesriikides, et saaksime maksta näiteks tervislikemalt toitudelt vähem käibemaksu?

Teine küsimus komisjonile puudutab transrasvu. Teame, et transrasvad on meie jaoks kahjulikud. Seda on kinnitanud nii liikmesriikide ametkonnad kui ka EFSA, ELi toiduohutusamet. Keskkonna-, rahvatervise- ja toiduohutuse komisjoni istungil käesoleva aasta 1. aprillil ütles volinik Androulla Vassiliou, et transrasv ei ole kindlasti tervisele kasulik ning selles pole mingit kahtlust. Kõnealuses aruandes soovime transrasvade keelustamist, kuid komisjon keeldub seda ettepanekut tegemast. Pr Vassiliou ei luba isegi liikmesriikidel üksikult järgmist sammu astuda ning riiklikke keelde kehtestada. Komisjonil on nüüd võimalus sellest ebatervislikust seisukohast loobuda. Millal saame keelustada transrasvad? Kas komisjon saab vähemalt garanteerida liikmesriikidele valikuvabaduse keelustada transrasvad, kui nad seda soovivad?

Liha on avaliku tervishoiu probleemi teine dimensioon, nagu eelmine kõneleja hr Buitenweg ka viitas. Liha tarbimine kasvab kiiresti üle maailma. ÜRO Toidu- ja Põllumajandusorganisatsioon hoiatab, et kui midagi ette ei võeta, siis juba niigi kõrge lihatarbimise tase kahekordistub aastaks 2050. Liha sisaldab küllastunud rasvu ning aitab rasvumisele kaasa. Lisaks aitab lihatööstus oluliselt kaasa kliimamuutuse kiirenemisele. EL peaks etapiliselt lõpetama lihatööstusele subsiidiumite eraldamise, kuid siiski juba ainult 2007. aasta eelarves eraldati üle 45 miljoni euro ainuüksi lihatööstuse turustamiskuludeks. Selline tegevus annab vastupidise tulemuse ning lisaks on see ka veider maksumaksja raha raiskamine. Nende lihasubsiidiumite etapiline lõpetamine ja strateegia liha tarbimise vähendamiseks peaksid olema enesestmõistetavad meetmed ELis tervise parandamiseks.

Johannes Blokland, *fraktsiooni IND/DEM nimel.* – (*NL*) Hr juhataja. Transrasvhapped pole kõige tervislikumad rasvhapped. Need rasvhapped eksisteerivad looduslikul ja tehislikul kujul ning neid leidub paljudes toiduainetes.

Kuigi teaduslike uuringute tulemused varieeruvad, leiab enamik uuringuid, et looduslikult toiduainetes leiduvad transrasvhapped ning tehislikult lisatud transrasvhapped on võrdselt ohtlikud. Mõlemat tüüpi transrasvhapped on tegelikult võrdväärselt kahjulikud, kui neid liiga palju tarbida. Seetõttu tundub mulle, et vaadeldavas ettepanekus pole sobiv sellisest eristusest jätkuvalt kinni pidada ja siit ka minu muudatusettepanek.

Veelgi enam, väga raske on keelustada kõik transrasvhapped täielikult, loomata teisi avalikku tervishoidu ohustavaid riske. Näiteks vastavalt Ühendkuningriigi Toidustandardiameti andmetele põhjustaks trasnsrasvhapete keelustamine tegelikult küllastunud rasvhapete kontsentreerimist. Küllastunud rasvhapped on vähemalt sama kahjulikud kui transrasvhapped. Tavatingimustes on küllastunud rasvhapete tarbimine märkimisväärselt suurem Maailma Terviseorganisatsiooni soovituslikust kogusest. Seega olen esitanud parandused, et piirata ka küllastunud rasvhapete kogust ning samal ajal teen ettepaneku mitte keelustada transrasvhappeid, nagu praegu aruande lõikes 32 viidatud.

Mida saaksime võib-olla teha, oleks määrata piirnorm, näiteks 2 % suurune kogus transrasvhappeid kogu energiatarbimises. Tehniliselt tundub see olevat vägagi teostatav ning mõningal määral seda juba ka tehakse. Peame tagama, et me ei vaheta transrasvhapet küllastunud rasvhapete vastu, mille tulemusena tarbija tervislik seisund sugugi ei parane.

Irena Belohorská (NI). - (SK) Halvaendeline kalduvus ebatervisliku toitumise ja ebapiisava kehalise liikumise suunas Euroopas tekitab ärevust. Seetõttu olen väga rahul, et arutleme probleemi üle siin, Euroopa Parlamendis.

Teame, et rasvumine on üks teguritest, mis põhjustab "tsivilisatsioonihaigusi", nagu näiteks kõrget vererõhku, südamehaigusi, diabeeti ja neile järgnevad skeleti-lihassüsteemi haigusi. 17. septembril korraldasin siin Euroopa Parlamendis töölõuna, mille probleemipüstitus keskendus rasvumise ja diabeedi vahelisele seosele raseduse ajal. Kohalolnud liikmetel ning assistentidel oli võimalus kuulata Euroopa tippeksperte, kelleks olid

dr Rosa Corcoy Pla, diabeedi ja raseduse töögrupi juht, ja professor F. Andre Van Assche, Euroopa Günekoloogide ja Akušööride Assotsiatsiooni endine president, ja professor Dr Pera Ovesena.

Rasvumine ja emadusdiabeet kasvatavad emade ja ka vastsündinute haigestumiste ja surmade riski. Peame mõistma, et riski alla ei kuulu ainult haige ema, keegi, kes ei pruugi sageli korralikke toitumisharjumusi jälgida, vaid see hõlmab ka vastutustundlikkust, mida on vaja tulevase rahvastiku tervislikuks arenguks.

Rasvunud diabeetilisel emal on rasvunud lapsed ja see levib põlvkonnalt põlvkonnale. Seetõttu juhiksin tähelepanu kirjalikule avaldusele, mille olen koos kolleegidega selle probleemi jaoks ette valmistanud ning mis puudutab diabeedi ja rasvumise suhet raseduse ajal. ELi liikmesriigid peaksid pühendama rohkem aega diabeedi ärahoidmisele ja väljasõelumisele raseduse ajal ning tõstma rahvastiku seas teadlikkust rasvumise riskide ja tagajärgede kohta.

Horst Schnellhardt (PPE-DE). - (*DE*) Hr juhataja, daamid ja härrad. Valge raamatuga plaanib komisjon esitada ELile mitmetahulise strateegia, mille eesmärk on vähendada haigusi, mis on seotud vale toitumise ja ülekaaluga, ning rasvumisega kaasnevaid terviseprobleeme, millega valet toitumist seostatakse. See on teretulnud, sest haiguste kasv, mida seostatakse vale toitumise ning ebapiisava kehalise liikumisega, sunnib meid tegutsema.

Komisjoni eesmärk vastu võtta ühtne lähenemine üle valitsuse poliitikavaldkondade on õige. See on ainuke viis rasvumisega seotud haigustega võitlemiseks. Tasakaalustatud toitumine on oluline, nagu ka toitumisalane harimine ja spordi propageerimine koolides, ning on oluline, et me juhiksime ja pakuksime tuge, et ELi inimesed saaksid selles suunas liikuda. Mitmeid positiivseid algatusi on juba käivitatud. ELi tervisliku toitumise, kehalise aktiivsuse ja tervise tegevusprogramm on üks nendest, mis toetab selle eesmärgi saavutamist. See on üleeuroopaline algatus, mis püüab ärgitada kodanikke tegema vajalikke muudatusi. Komisjoni puuviljaprogramm koolidele on teine näide.

Samas, kui me otsime jälle abi populistlikest nõudmistest, nagu ettepanekus propageeritakse, siis lihtsalt tõmbame tähelepanu eemale tõelisest probleemist. Mis mõte on jälle nõuda reklaami piiramist? Võtsime just vastu piirideta televisiooni direktiivi. Seal on kirjas väga selged reeglid, kuid jälle tuleme me lagedale uute ideede ja nõudmistega.

Ma elasin 40 aastat sellises Euroopa piirkonnas, kus reklaam oli keelatud. Tulemuseks ei olnud see, et me Euroopa kommunistlikus osas kõik kõhnusime. Mida rohelised ometi teevad, nõudes makse toitudele, mis on spetsiifilise toitesisaldusega? Kas me tahame, et Euroopa Liidu vaesed ei saaks enam teatud tüüpi toite süüa, sest nad ei suuda neid enam endale lubada? Millist strateegiat me siis tahame vastu võtta?

Strateegia, mille peaksime vastu võtma, algab harimise ja koolitusega. Sellesse peaksime investeerima. Me ei peaks oma kodanike valikuvabadust piirama karistusmeetoditega või piirates nende ligipääsu toidule.

Edite Estrela (PSE). – (*PT*) Hr juhataja. Kõnealune arutelu on väga oluline. Seetõttu alustan kiiduavaldusega komisjoni algatusele ja hr Foglietta aruandele. Anoreksiast räägitakse rohkem kui rasvumisest, hoolimata asjaolust, et rasvumine on kasvanud tõeliselt üleilmseks epideemiaks. Rohkem kui 50 % eurooplasi on ülekaalus ning umbes 6 % tervishoiu väljaminekutest kulub rasvumisele, nagu siin täna juba ka mainiti. Rasvumine laste seas kasvab jätkuvalt ning praeguseks on 22 miljonit Euroopa last ülekaalus.

Rasvumise vastu võitlemine peab olema Euroopa Liidu poliitiline prioriteet. Seetõttu nõustun enamike esitatud meetmetega: tarbijateave, piirangud reklaamile televisioonis, toite- ja tervislikkusealane teave toidukaupade siltidel. Inimesed peavad aru saama, et rasvumine on üks peamistest surma põhjustest ning seda seostatakse mitmete krooniliste haigustega, nagu näiteks diabeet, kõrge vererõhk, veresoonkonna haigused, luu ja liigeste probleemid, hingamishaigused ja vähk. Peame tegutsema ja peame tegutsema kiiresti. Lahendus ei ole saladus: rohkem kehalist liikumist ning hoolikamat toitumist, mis on täiesti vastupidine sellele, kuidas enamik inimesi praegu käitub. Võileibu ja karastusjooke, maiustusi ja suupisteid ei tohiks iga päev tarbida ning väheliikuv eluviis ei tule kellegi tervisele kasuks.

Kehaline liikumine võib lihtsalt olla vähemalt poole tunni pikkune jalutuskäik päevas. See ei vaja suurt pingutust või kulu, kuid see toimib. See on oluline täiskasvanute jaoks ning eluliselt oluline laste jaoks. Paljud vanemad isegi ei mõista, millist kahju nad oma lastele põhjustavad, lubades neil veeta oma vaba aeg televiisori või arvuti ees, süües seda, mida nad ei peaks sööma, ilma et keegi jälgiks või kontrolliks.

Me peame ühendama jõud, et võidelda rasvumise vastu, mistõttu peavad tegevused olema kooskõlastatud ning kaasama koole, perekondi ja otsustajaid tootmis-, tervise- ja sotsiaalsektoris. Kohustus lasub kõikidel. Perekonna roll harjumuste muutmisel on otsustav. Koolid peaksid vastutama koolitoitude kvaliteedi- ja

toiteväärtuse kontrolli eest, keelates suure rasva-, soola- või suhkrusisaldusega toodete müügi kohvikutes või müügiautomaatides. Samal ajal peaksid nad õpilaste seas edendama ja propageerima kehalist liikumist.

Holger Krahmer (ALDE). - (*DE*) Hr juhataja. Ma tervitan suurima heameelega Valges raamatus esitatud strateegiat, mis võimaldab meil astuda võitlusse vale toitumise ja rasvumise põhjustega ning nendega seotud haigustega. Kahjuks kipume Euroopa toidupoliitikas, räägime siis toitainelistest põhijoontest või toidu sildistamisest või tõesti ka mingil määral Valgest raamatust, abi otsima väga ühekülgsest lähenemisest. Tavaliselt püüame Euroopa probleeme lahendada tootepoliitika abil.

Minu arvates on eeldus, et on olemas head ja halvad toiduained, täiesti vale lähenemine. Mitmed parandused näitavad, et see ei ole nii. On ainult head ja halvad või tasakaalustud ja tasakaalustamata toitumisviisid. See peaks olema meie lähenemine. On palju põhjuseid, miks inimesed toituvad valesti. Lähenedes probleemile nii, et püüame juhtida tarbijaid kindlas suunas kas toitude sildistamisega või isegi rakendades reklaamikeelde või -määruseid või erinevaid käibemaksumäärasid, ei jõua me soovitud eesmärgile lähemale.

Ma ei taha tõkestada arutelu toidu sildistamise direktiivi üle, kuid usun, et mis iganes tegevust me rakendama hakkame, siis see peaks lähtuma põhimõttest, et me peaksime tarbijaid motiveerima oma söömisharjumuste üle mõtlema. Valgusfoori stiilis sildistamine, mis peaks tarbija korraks kinni pidama ning mõtlema panema, kas ta on valimas head või halba toodet, on lähenemine, mis kohtleb tarbijaid üleolevalt, selmet neid harida ja tõsta nende teadlikkust. Sooviksin näha tasakaalukamat lähenemist koos nõustumisega, et ainult tootekeskse lähenemise jätkamine ei vii meid kuigi kaugele.

Roberta Angelilli (UEN). - (*IT*) Hr juhataja, daamid ja härrad. Ma alustan sellest, et kiidan raportööri töö eest. Arusaadavalt kordan ma mitmeid tähelepanekuid, millest kolleegid juba kõnelnud on, kuid me ei peaks seetõttu lühemalt rääkima: rasvumine mõjutab umbes 25 % Euroopa lastest ning on seetõttu tõsine oht nende tervisele tulevikus. Põhjusteks on ebapiisav teave, halvad toitumistavad, vähene kehaline liikumine ning isegi spordirajatiste vähesus. Samuti ei tohiks me alahinnata sotsiaalseid ja psühholoogilisi probleeme, osalt seetõttu, et ülekaalulised lapsed on sageli koolikiusamise ohvrid.

Seetõttu usun, et ettepanek suurendada koolide puuviljaprogrammi rahastust, mille raames jagatakse klassiruumides puuvilju ja juurvilju tasuta, on hea idee. Tõepoolest, 2009. aastal peaksime nägema Vahemere toitumistavade taaselustumist ning puuviljade ja juurviljade tootmise tõusu, eriti kui võtame arvesse viimaseid Maailma Terviseorganisatsiooni andmeid, kust on näha, et selliste toitude tarbimine langeb isegi Vahemere-äärsetes riikides. Mainitud algatuse raames, selmet hävitada puuvilju nende kõrge hinnataseme hoidmiseks, kasutatakse neid tervislikuma toitumise säilitamiseks, eriti meie laste jaoks ja tagatakse nii tervislikum tulevik kõikidele Euroopa kodanikele.

Ilda Figueiredo (GUE/NGL). – (*PT*) Hr juhataja. On ülioluline, et toitumise, ülekaalu ja rasvumisega seotud lähenemine oleks kõikehaarav ning ühtne, võttes arvesse asjaolu, et mängus on mitmed tegurid, kus eriti olulised on toiduvaesus, alatoitumine ning teabe puudumine tervisliku toitumise kohta.

Tervisliku toidu tagamise probleem on seega üks võtmeteemadest. Riikliku poliitika abil peame tagama, et igaühel on ligipääs tervislikule toidule. See tähendab mitmete meetmete rakendamist, et tagada kõrgekvaliteediliste toiduainete, sh. piima, puuvilja ja juurvilja lokaalne ja kõrgekvaliteediline tootmine ning nende levitamine väikese sissetulekuga inimestele.

Lisaks sellele garanteeriks tervisliku toidu kättesaadavuse taskukohaste hindadega kogu rahvastikule üks teine ühine põllumajanduspoliitika. See hõlmaks perekonnapõhise põllumajanduse kaitsmist ning kohalike turgude loomist puuviljade, juurviljade ja teiste põhitoitude tarbeks ning ka ettenähtud korras tootmisele toetuste jagamist.

Kuna on esitatud ettepanekuid, et tuleks toetada puu- ja juurviljade jagamist koolides, on oluline suurendada summat, mida Euroopa Komisjon on selle programmi jaoks ettepanekuna esitanud, et tagada eelpoolmainitud tasuta ja igapäevane jagamine kõikidele kooliealistele lastele ja mitte ainult üks kord nädalas nagu praegu. Ometi on samaväärselt oluline rakendada teisigi rahvatervise poliitikaid ja programme, kus toitumine on üks prioriteetidest, mis hõlmab ka tervishoiualase hariduse ja teabe ning tervisliku eluviisi ja toitumise propageerimise kampaaniaid. Sinna hulka peab kuuluma kehaline kasvatus ja sport ning ligipääs peab olema tagatud kogu elanikkonnale, eelkõige lastele ja noortele ning eriti koolides.

Urszula Krupa (IND/DEM). - (*PL*) Hr juhataja. Toitumisest, rasvumisest ja ülekaalulisusest põhjustatud terviseprobleeme käsitlev tekst sisaldab palju olulisi tähelepanekuid. Ärevust tekitavad näitajad viitavad sellele, kui tavaliseks on ülekaalulisus muutunud. Seepärast on oluline selle vastu võidelda, pöörates erilist

ET

tähelepanu mahetoidu, spordi ja kehalise liikumise edendamisele varases eas. Oluline on ka tõsta teadlikkust kahjulikest reklaamidest, mis tahtlikult julgustavad üleliigselt sööma. Teised dokumenti iseloomustavad positiivsed jooned on rinnaga toitmise edendamine, koolieinete kvaliteedi parandamise meetmed, puuviljadega varustamine ning suures koguses rasva, soola ja suhkrut sisaldavate toitude ja jookide müügi keeld kooli territooriumil.

Siiski on olemas ka teisi rasvumise ja ülekaalulisuse põhjuseid. Nende hulka kuuluvad traumad ja psühholoogilised seisundid, mis mängivad olulist rolli. Mitmed psühholoogilised haigused põhjustavad irratsionaalse toitumise haiguseid. Anoreksia ja buliimia on ilmsed näited. Bioloogilised reageeringud, mis on põhjustatud kiirtoidu laiaulatuslikust kättesaadavusest, võivad olla tavalistest palju võimsamad, kui ka isiklik areng on ebapiisav, puudub austus väärtuste vastu, on ulatuslik depressioon ja erutatud seisund. Põlgus eetiliste ja moraalsete põhimõtete vastu ning paastu tegeliku tähenduse eiramine võib isegi peatada personaalse arengu, muutes isiku sõltuvaks oma veresuhkru tasemest ning nägemis- ja maitsemeeltest.

Üllatav, et e-posti aruteludes ja esitatud parandustes pole välja toodud küllastunud rasvhapete tähtsust. Nende ainete tarbimine kasvab. Probleem, mis puudutas tehislike transrasvhapete mõju võrdluses teistega, tundub olevat leidnud lahenduse. Looduslikult esinevad transrasvhapped ainult mõnes tootes, eriti piimas, mis sisaldab väikeses koguses neid happeid.

Avril Doyle (PPE-DE). - Hr juhataja. Rohkem kui pool Euroopa rahvastikust on ülekaalulised ning Maailma Terviseorganisatsioon kinnitab meile, et miljard inimest üle maailma on ülekaalulised ja neist 300 miljonit on rasvunud. Kuni 50 % eurooplastest ei tegele üldse kehalise liikumisega.

Südame-ainevahetuse haigused, nagu näiteks diabeet, hüpertoonia ja südamehaigused kasvavad muret tekitava kiirusega ning väga rasvunutel on erakordselt suur oht haigestuda II tüübi diabeeti koos kõikide järgnevate haigusprobleemidega. Ühtlasi oleme ka tunnistajaks sellist tüüpi diabeedi muret tekitavale kasvule väga noorte teismeliste seas. Nüüd räägivad arstid meile, et rasvumise ja dementsuse/Alzheimeri tõve vahel on tõsine seos.

Kriitilisest seisukohast vaadates on tegemist suure väljakutsega poliitikutele, eriti kui räägime oma lastest, kellest 22 miljonit on Euroopas ülekaalulised. Oleme tänapäeval oma imelikus maailmas jõudnud sellisesse olukorda, kus ülekaalulisi inimesi on rohkem kui näljaseid. Kõigele lisaks on meil, ning eriti just rikkamates riikides, üha kasvav problemaatiline suhe toiduga, kus levib üha rohkem anoreksia ja buliimia, mis on nende riikide haigused, kus on piisavalt toitu.

Kuigi tervishoiuprobleemid kuuluvad suuresti liikmesriigi pädevusalasse, on mitmeid viise, kuidas saab ELi tasandil rasvumisprobleemidega võidelda: parimate kogemuste vahetamine, tervislikuma eluviisi propageerimine ELi poliitika raames ning piiriülene epidemioloogiline koostöö.

Eelmisel nädalal korraldasin siin parlamendis hommikusööginädala, mille käigus tõstsime esile fakti, et 61 % eurooplastest jätavad nädala jooksul hommikusöögi regulaarselt söömata. Meie arstid väidavad, et seda saab otse seostada üleliigse kaalu kasvuga. Harvardi meditsiinikool viis hiljuti läbi uuringu, mille käigus leiti, et inimestel, kes söövad iga päev hommikusööki, on 35 % väiksem tõenäosus rasvuda. Uuringu tulemusena tõdeti ka, et hommikusööki vahelejätvad inimesed on suurema tõenäosusega hommikuti rohkem väsinud, ärrituvad ning rahutud.

Päeva alustamine õige veresuhkrutasemega on parim ravim näksimiste ja suhkrunälja vastu. Seega, ehkki kodanikud vastutavad lõppude lõpuks ise oma toitumise eest, on jätkuv tervislikuma eluviisi propageerimine kohustuslik.

Toetan väga kõnealust aruannet, v.a lõiget 28, millega ma ei saa nõustuda: ma ei usu, et tervisearuandes tuleks esile tõsta maksumeetmeid.

Åsa Westlund (PSE). – (SV) Hr juhataja. Nagu palju juba on maininud, arutleme täna siin olulise teema üle. See on ülioluline teema ning me saame sellega seoses üksteiselt palju õppida, liikmesriigid üheskoos, kuid meie jaoks on ka ülioluline meeles pidada, et peame kinni pidama subsidiaarsuse põhimõttest selle teema üle arutlemisel.

EL saab palju teha rasvumisprobleemi vähendamiseks ning sellele peaksime siin parlamendis tähelepanu pöörama. Reklaam ja tarbijateave on valdkonnad, mille suhtes võtame otsuseid vastu siin parlamendis ja neile peaksime keskenduma. Arvan, et selles osas on meie tegevus mingil määral ebaõnnestunud. Me ei ole näiteks suutnud keelata reklaami, mis on suunatud lastele, grupile, kes ei suuda eristada reklaami ja fakte ning mis tahes sellisel viisil edastatav teave on seetõttu juba määratluse kohaselt eksitav just nende tarbijate

jaoks. Suur osa lastele suunatud reklaamist on seotud toiduga, mis sisaldab suures koguses rasva, soola või suhkrut. Lastele suunatud reklaami keelustamine oleks tulemuslik viis Euroopa rasvumisprobleemi piiramiseks.

Teine teema, mida soovin esile tõsta, puudutab transrasvu. Mul on väga hea meel selle üle, et võib-olla juba homme saame kutsuda komisjoni üles esitama transrasvade keelustamise ettepanekut. Tavaliselt on sellise keelu vastuargument see, et tegelikult on küllastunud rasvad Euroopa rahvatervise suurim probleem. Tegelikult nii see ka on, kuid miks mitte käituda läbimõeldult, nagu seda tehakse Taanis? Kui meil on niigi suur probleem küllastunud rasvadega, siis miks peaksime kannatama ka täiendava transrasvade probleemi tõttu? Ma ei saa aru, miks. Me ei saa kaotada kõiki küllastunud rasvu, kuid saame tulemuslikult kaotada transrasvade tööstusliku tootmise, mis on lihtsalt odav ja halb viis toitu toota.

Mul on ka väga hea meel, et tegelesime antud aruandes glutamaatide probleemiga. Lõpetuseks soovin korrata subsidiaarsuse tähtsust. Me oleks võinud palju vähem arutleda selle üle, mida koolid peaksid tegema ja millist toitu nad peaksid pakkuma. Ma arvan tõepoolest, et on olemas paremaid poliitikatasandeid, kus selliseid otsuseid vastu võtta, kui siin Euroopa Parlamendis.

Cristian Silviu Buşoi (ALDE). - (RO) Oleme kõik kuulnud statistikat rasvunud laste ja täiskasvanute kohta ning seega pole mõtete seda korrata. Veelgi murettekitavam on see, et väljavaated pärast 2010. aastat on veelgi süngemad. Selle tõttu peaks üleliigne kaal ja rasvumine meile muret tegema. Seega avaldan tunnustust komisjoni Valgele raamatule ning ka hr Foglietta aruandele.

Kahjuks avaldub rasvumine peamiselt ebasoodsates olukordades olevatel inimestel ning veelgi enam nüüd, kui põhitoiduainete hinnad on märkimisväärselt tõusnud. Samas võiks tervisliku eluviisi ja tervisliku toitumise propageerimine ära hoida rasvumist ning vähendada rasvunud inimeste arvu ning samal ajal alandada tervishoiusüsteemi kulusid, kaotades vajaduse ravida kõiki rasvumisega seotud komplikatsioone.

Ma usun samuti, et sunniviisilised meetmed ei ole lahendus. Euroopa kodanikel on valikuvabadus. Lahendus peitub paremas toitumisalases teabes koos sisu täpsustavate vastavate siltidega ning ka Euroopa Komisjoni ja liikmesriikide valitsuste rahastatud teabekampaaniates. Me ei tohiks unustada kampaaniaid, mis on suunatud vanematele, kes mängivad väga olulist rolli, ning lastele. Lisaks peaksid liikmesriigid määrama koolidesse paigaldatavate müügiautomaatide sisu, nad peaksid kontrollima koolidele ja lasteaedadele tarnitavat toitu ning nad peaksid ärgitama tarbima puu- ja juurvilju. Kehalise kasvatuse tunnid on samuti väga olulised. Viimaks peaks komisjon erilist tähelepanu pöörama ka tööstuse algatustele, mis puudutavad vastutustundlikku reklaami ning soola, suhkru ja rasvade piiramist.

Zdzisław Zbigniew Podkański (UEN). - (*PL*) Hr juhataja. Maailma Terviseorganisatsiooni statistika kohaselt on üle ühe miljardi inimestest ülekaalulised ning 300 miljonit on rasvunud. Olukord Euroopas on veelgi dramaatilisem. Rasvumine pole enam lihtsalt probleem. Sellest on saanud epideemia, mille juurde kuuluvad diabeet, hüpertoonia, südamerabandused ja teatud tüüpi kasvajad.

Ülekaalu ja rasvumise vastu võitlemine vajab laialdasemaid kompleksseid tegevusi. Nende hulka kuulub tervisliku toidu tootmine, arukas toitumine, kõige vaesemate inimeste finantsolukorra parandamine, ühiskonna teadlikkuse tõstmine, teaduse arendamine, laste toitumise jälgimine, tervisliku eluviisi omaksvõtmine ning vaba aja aktiivse veetmise propageerimine. Kahjuks kaasnevad rasvumise ja ülekaalulisuse üldtunnustatud põhjustega ka täiendavad tegurid, mis on seotud vastutustundetusega ja sooviga teenida kasumit. Hea näide sellest on geneetiliselt modifitseeritud organismide levik. Nende istutamine ja viljelemine kahjustab bioloogilist mitmekesisust ning asendab tervislikku toitu.

Inimeste heaolu, arengut ja tervist silmas pidades peaksime ühiselt tegutsema, et muuta Euroopa GMO-vabaks. Niimoodi käitudes kaitseme ka looduskeskkonda. Peame meeles pidama, et tervislik ja looduslik toit on parim viis haigustega, sh. rasvumise ja ülekaalulisusega, võitlemiseks.

Christa Klaß (PPE-DE). - (*DE*) Hr juhataja. Ülekaalulisus ja rasvumine on meie ühiskonna jaoks suured probleemid. Teame, et ei saa muuta tarbijakäitumist seadusandlusega. Pigem avaldab ühiskonna muutunud käitumine mõju indiviidile: sest kes siis ometigi soovib olla autsaider? Meie tervisekäitumist ja toitumist mõjutab meie sotsiaalne keskkond. Esitati pretensioone, et liha tarbimine kasvab. Samas kasvab see seetõttu, et rohkem inimesi suudab endale lubada liha tarbimist, mitte seetõttu, et liha tarbimine elaniku kohta kasvab.

Tervislik suhe toidu ja joogiga on eriti oluline. Kõhnuse sundmõte on tervisele sama kahjulik kui kompulsiivne söömine. Söömisharjumisi ei saa seadusega reguleerida. Inimeste toitumisvajadused on erinevad ning pole olemas ühte kõikidele sobivat lähenemist, mis puudutab inimese kalorite või rasva tarbimist. Inimesed on erinevad ning nende individuaalsed energiavajadused erinevad samuti, sõltudes vanusest, soost, tegevusalast

ning aktiivsustasemetest. Keelud on viletsad asemikud mõistuspärasele suhtumisele. Me ei vaja uusi seaduseid: vajame teabekampaaniaid, mis edastaks teadmisi. Vajame vabadust, mitte lapsehoidjat. Vabadusega kaasneb ka vastutus.

Meie kodanikud on intelligentsed täiskasvanud, kes suudavad ise mõelda. Valgusfoori-tüüpi sildistamine pole representatiivne, sest see ainult esitab teatud aspekte kontekstist eraldi ja seega tekitab see tarbijates segadust. Kuidas peaksin valima, kui toote sildil on kirjas, et selles toidus on punaseid, kollaseid ja rohelisi toiteelemente? Toiduainetööstus kannab uue sildistamise kulud üle tarbijale, tõstes hindu isegi veel rohkem.

Ma olen vastu lapsehoidmise stiilis lähenemisele ning kohustuslikule pakendi esikülje sildistamisele värvkoode kasutades ning seetõttu palun, et minu kaasliikmed hääletaksid antud aruande lõike 37 vastu. Vajadusel saame sellega tegeleda hiljem ja teises kontekstis, kui arutame sildistamise üle. Suhtugem Valgesse raamatusse toitumise, ülekaalu ja rasvumisega seotud terviseküsimuste kohta kui arvamust kujundavasse tööriista, mis pakub ühiskonnale mõtlemisainet, mitte kui võimalusse kehtestada veelgi rohkem nõudeid ja luua uut seadusandlust!

Justas Vincas Paleckis (PSE). - Hr juhataja. Õnnitlen raportööri, et ta sai õnnestunult sellise ülisuure teemaga hakkama.

Esiteks tahaksin esile tõsta koolilastele tasuta lõunate jagamise olulisuse, mis on tavaks minu koduriigis Leedus, kuid ei ole tavaks veel kaugeltki kõikides liikmesriikides. Loomulikult kerkivad üles vastuväited, mis puudutavad ebapiisavat rahastamist ning taldrikul oleva toidu üldist kvaliteeti, kuid see tava annab lastele võimaluse, eriti vasematest perekondadest lastele, süüa korralikku ja piisavalt hea kvaliteediga toitu.

Tervitan ka algatust jagada koolides tasuta puu- ja juurvilju. Seda tuleks võtta parima tava näitena. Usun, et ELi poolsest finantseerimisest oleks abi finantskoormusega liikmesriikidele. Selle olulisus seisneb selles, et sellised projektid viivad ELi otse kodanikeni.

Lõpetuseks mainin ka seda, et aruandes ei räägita tarbimisest ületarbimise tähenduses. Tänapäeval tähendab tarbimismustri muutumine elustiili muutumist. Võib-olla on raske ette kujutada paralleeli rasvumise ja kliimamuutuse vahel, kuid selline vastastikune suhe eksisteerib. Kui me hakkaksime mõtlema mõlema teema üle samaaegselt, siis võib-olla lennutaksime välisriikidest vähem õunu ja maasikaid ning kasvataksime neid rohkem kodus, müües neid kohalikele toidupoodidele, mitte kaubanduskeskustele. See on täpselt üks ettepanekutest, mida ka kõnealuses aruandes esitatakse.

Siiri Oviir (ALDE). - (*ET*) Lugupeetud volinik, head kolleegid. Ülekaaluliste ja rasvunute arvust on siin juba korduvalt räägitud, aga ekspertarvamuse kohaselt lisandub neile järgmisel aastal veel 1,3 miljonit inimest. See on üks minu koduriigi Eesti jagu inimesi – see on ju kohutav. Valet toitumist ja rasvumist põhjustavaid tegureid on palju, kuid kindlasti tuleb arvestada toiduainete maksumuse, kättesaadavuse ja teadlikkusega selles vallas.

Kuueteistkümnes Euroopa Liidu riigis on peetud võimalikuks toiduainete käibemaksu hoida üldmäärast tunduvalt madalamal – see on kiiduväärt otsus. Tervitatav on raportis sellele meetmele tehtud ettepanek, nimelt alandada puu- ja köögiviljade käibemaksu viiest protsendist allapoole. Toob ju WHO aruanne tervise kohta välja ühena seitsmest terviseriskist just vähese puu- ja köögiviljade tarbimise. Selles kontekstis oleks tänuväärt alustada koolides puuvilja pakkumist ja selleks oleks ka vajalik Euroopa Liidu tugi. Just nimelt sellel eesmärgil, et see meede rakenduks kõigis 27 liikmesriigis.

Minutiga ei jõua palju, kuid ma tahaksin peatuda paari sõnaga reklaamil ja meedial. Siin oleks vaja nende mõlema abi ja mõistvat suhtumist reklaamida porgandit, mitte Pepsi-Colat, reklaamida milliseid stereotüüpe, milliseid kehakuvandeid – sellel on väga tähtis osa inimeste teadlikkuse tõstmisel. Lubage mul lõpetades tänada komisjoni ja raportööri tehtud jõupingutuste eest.

Andrzej Tomasz Zapałowski (UEN). - (*PL*) Hr juhataja. Täna arutleme rasvunud inimeste kasvava arvu üle. Samal ajal arutletakse põllumajanduse komisjonis edasise põllumajanduspoliitika üle. Teatud mõttes on mõlema arutelu teema sama, nimelt meie ühiskonna ning eriti noorte tervis.

Vahetevahel tundub mulle, et ühtedes dokumentides kurdame terviseprobleemide üle, kuid teistes propageerime GMOsid, kloonimist ja toidu importimist piirkondadest, kus see on toodetud meetodite abil, mis on looduslikest kaugel. Maailma Kaubandusorgnisatsiooni raames soovivad meie läbirääkijad suuremat turgude avatust väljaspool Euroopat. Peaksime endilt küsima, kas me tõesti hoolime oma ühiskonnast või ainult räägime sellest. Enamik põllumajanduse otsetoetustest läheb suurtele põllumajanduskontsernidele,

mis toodavad suure kemikaalisisaldusega toitu, mitte perekondlikele talumajapidamistele, mis toodavad tervislikku toitu.

Arusaadavalt on praegust aruannet väga vaja ning selles sisalduvaid peamisi leide tuleb rakendada. Võttes arvesse komisjoni praegusi prioriteete, kahtlen tõsiselt, kas see nii ka juhtub.

Françoise Grossetête (PPE-DE). – (FR) Hr juhataja. 27 % meestest ja 38 % naistest ning iga neljandat last Euroopas loetakse praegu kas ülekaaluliseks või rasvunuks ning igal aastal lisandub umbes 400 000 uut juhtu. See on haigus, mis on võtmas Euroopa ühiskonda enda haardesse. Teabekampaaniad ning ennetavad meetmed on kindlasti tulemuslikud vastutoimed, sest kahjuks oleme praegu silmitsi rahvatervise probleemiga, mis on kujunemas ka sotsiaalseks probleemiks. Kahjuks seostatakse rasvumist tihti ka vaesuse ja tõrjutusega.

Palju on räägitud teabekampaaniatest ja ennetamisest. Ma ei soovi tagasi pöörduda selle juurde, mida on öeldud toidu sildistamise, ametivõimude, koolisööklate, spordirajatiste, korraliku teabe, tervisliku toitumise ja igapäevase kehalise liikumise vajaduse kohta.

Siiski sooviksin tähelepanu juhtida, et oluline roll on tervisespetsialistidel, kes tuvastavad rasvumisega seotud kroonilisi terviseriske, sh. diabeet ja veresoonkonnahaigused, ning loomulikult ka tagajärgi, mida sellised haigused ülekaalulistele inimestele põhjustavad. Ennetamine õnnestub parimate kogemuste vahetamise abil, pidades samal ajal kinni subsidiaarsuse põhimõttest.

Uuringute käigus on näiteks selgunud, et kui naise vööümbermõõt on suurem kui 88cm, v.a. raseduse ajal, ning mehe vöö ümbermõõt on suurem kui 102 cm, siis on määratluse kohaselt tegemist kõhupiirkonna rasvumisega ning seda loetakse terviseriskiks ja seda sõltumata isiku pikkusest. Seda väga lihtsat orientiiri ei tunnistata üldarstide poolt piisavalt. Vööümbermõõt peaks saama kõikide patsientide jaoks lihtsaks võrdlusnäitajaks ning peaks käivitama kohese seostuvate riskifaktorite uuringu, kus uuritakse muuhulgas glükoositalumatust, mis on diabeedieelne tunnus, üleliigset kolesterooli, triglütseriide ja artertiaalset hüpertooniat. Me teame, et kahjuks viitavad kõik need sümptomid Alzheimeri tõve arengu suunas.

Seetõttu peame tõepoolest rõhutama tervisespetsialistide rolli selles valdkonnas.

Marian Harkin (ALDE). - Hr juhataja. Õnnitlen raportööri: antud aruanne on väga ajakohane ning vajab poliitikute täielikku tähelepanu. Rasvumise faktid on jahmatavad ning neid on juba refereeritud. Eilsel suurel konverentsil Dublinis väitis üks toitumisspetsialist, et Iirimaa on rasvumiskriisi tipus ning tõepoolest, olukord on sarnane igal pool Euroopas.

Tahan lühidalt mainida ainult ühte probleemi: eneseregulatsioon seaduste vastu. Meil on vabatahtlik koodeks, mis puudutab vähese toiteväärtusega toidu reklaamimist lastele, kuid suur küsimus on, kas see töötab või mitte. Iiri Südameühingu sõnul ei ole see vabatahtlik koodeks efektiivne. Arvan, et peame olukorda väga tähelepanelikult jälgima ning vajadusel koheselt tegutsema.

Hr Bushill-Matthews mainis personaalset vastutust. Ühest küljest on see hea, kuid vajame selget, arusaadavat toitude sildistamist – värvikoodid on positiivne samm. Elame maailmas, kus tarbime töödeldud toite aina suuremates kogustes. Tõesti, teatud ELi poliitikad propageerivad seda – Lissaboni tegevuskava: inimesed töötavad kauem, vähem aega toitu valmistada. Toetan täielikult Lissaboni tegevuskava, kuid selle kõrval toetan ka seda, et meie kui ELi poliitikute kohustuseks on tagada, et toiduainete tootjad teevad väga hästi selgeks, mida nende valmistatavad töödeldud toidud sisaldavad.

Bogusław Sonik (PPE-DE). - (*PL*) Hr juhataja. Toitumise, ülekaalu ja rasvumisega seotud terviseprobleemide teema on praeguse aja mure ning on õige, et me peaksime tegelema sellega praegu. Terve maailm, mitte ainult Euroopa, seisab praegu silmitsi kolossaalse väljakutsega, mis puudutab rasvumist ning sellega otse ja kaudselt seostatavaid haiguseid. Kulutused nende raviks kasvavad murettekitava kiirusega. 60 % Ameerika Ühendriikide kodanikest on ülekaalulised ning üks kolmandik kannatab praegu rasvumise all. Selle riigi uusimate andmete kohaselt on eelmainitud seisundite kulud rohkem kui 100 miljardit USA dollarit. See on rohkem kui 10 % tervishoiu eelarvest. Kurikuulsa statistika seisukohalt vaadates on Euroopa tasapisi oma naabritele järele jõudmas. Aina rohkem lapsi ja noori kannatab hüpertoonia ja diabeedi all. Need seisundid tekivad tihti halva toitumise ja ebapiisava liikumise tagajärjel. Euroopa tuleviku ja selle elanike huvides peame rohkem tähelepanu pöörama hr Foglietta aruandes tõstatatud probleemidele. Euroopat ja globaliseerunud maailma ähvardavat tervisealast katastroofi saab vältida ainult kiire, otsustava ja ühise tegutsemisega.

Euroopa Parlament tegeleb praegu mitmete probleemidega, mis on seotud majandus- ja sotsiaalküsimustega. Kui kavatseme neid edukalt ellu viia, ei tohi me unustada, et ainult tervislikud ühiskonnad suudavad maksimaalselt lõigata kasu neile kättesaadavaks tehtud eelistest. Tuleb astuda samme, propageerimaks

tervislikku eluviisi. Siiski on samal ajal vajalik tarvitusele võtta seaduslikud meetmed, mis muudavad iga liikmesriigi vastutavaks selle eest, et nad teevad kindlameelsemaid jõupingutusi oma kodanike füüsilise seisundi parandamiseks tervisliku toitumise ja spordi abil. Loomulikult tuleks meeles pidada, et spetsiifilised tegevused ning poliitilised programmid, mis on vajalikud selle nähtusega võitlemiseks, kuuluvad liikmesriikide pädevusse.

Danutė Budreikaitė (ALDE). – (*LT*) Valge raamat soovitab arvesse võtta kolme tegurit, kui määratletakse Euroopa jaoks strateegiat toitumise, ülekaalulise ja rasvumisega seotud terviseküsimustes. Esiteks, iga isik on vastutav oma eluviisi eest. Teiseks, ainult hästiinformeeritud isikud suudavad teha õigeid otsuseid. Kolmandaks, raamat soovitab koostööd mitme valdkonna vahel – toit, tarbijad, spordisündmused, haridus, transport jne.

Samas, kõiki neid tegureid mõjutab reklaam. Mida me sööme? Kus me neid tooteid näeme? Kuidas me neist teada saame? Ebatervislikud toidud moodustavad 89 % televisioonis reklaamitavast toitudest. Rohkem kui 70 % lapsi soovib, et nende vanemad ostaks neile toitu, mille reklaami nad televiisoris on näinud.

Tervisprobleemide aruteludelt puudub minu arvates üks osaline – toiduainetööstuse esindajad. Soovime, et nad mõistaks seda kahju, mida ebatervislikud toidud on põhjustanud, ning saaksid aru ebatervisliku toiduga kaasnevatest kuludest, mida ühiskond peab kandma. Soovime, et nad mitte ainult ei lõpetaks ebatervislike toodete reklaamimise, vaid ka hakkaks tootma rohkem tervislikke toite.

Miroslav Mikolášik (PPE-DE). – (*SK*) Rohkem kui pool Euroopa rahvastikust on ülekaalulised. Statistika kohaselt peetakse peaaegu 27 % meestest ning 38 % naistest ülekaalulisteks ning rohkem kui 5 miljonit last on rasvunud. 5–7 % tervishoiukulutustest on otseselt seotud rasvumisega ning need numbrid ulatuvad miljarditeni. Selle murettekitava fakti tõttu on oluline otsustavaid algatusi vastu võtta igal tasandil, et seda nähtust piirata.

Tervitan komisjoni samme, võtmaks vastu kõnealune Valge raamat, mis selgelt tõstab toitumise, üleliigse kaalu ja rasvumise teemad Euroopa Liidu poliitiliste prioriteetide tasandile, ning arvan, et suudame saavutada rasvumise vastu võitlemisel edu, koordineerides erinevaid valdkondlikke poliitikaprogramme Euroopa tasandil.

Tahan juhtida teie tähelepanu ka ülekaaluliste laste ja noorte probleemile: see vanusegrupp peaks olema üks prioriteetidest. Õige toitumine ja kehaline liikumine on laste normaalse kasvu ja tervisliku arengu eelduseks. Harimine tervisliku toitumise vallas on peamiselt vanemate kohustus, kuid ka koolid saavad selles osaleda. Nad peaksid moodustama teise tegevuskeskuse võitluses rasvumise vastu.

Nõustun raportööri vaatega, et koolides peaks olema arstid ja toitumisspetsialistid. Pooldan ka keelu kehtestamist üleliigselt rasvaste, soolaste ja suhkruste toodete müügile koolides, kus need on vabalt kättesaadavad, eriti müügiautomaatides. Statistika kohaselt kulutavad noored täna rohkem kui viis tundi päevas väheliikuvatele tegevustele, peamiselt vaadates televiisorit ja mängides arvutil. Kehaline liikumine aga suurendab kaltsiumi sadestumist luudes, arendab laste sotsiaalseid oskusi ning on oluline tegur stressi vastu võitlemisel. Oluline on luua koolides sellised tingimused, et nendest lähtuvalt oleks võimalik igal päeval leida piisavalt aega kehalise kasvatuse jaoks ning näiteks mänguväljakute ja spordihallide ehitamisega julgustada lapsi sportima. Need sammud on olulised, kui soovime oma noortele tervislikku tulevikku ette valmistada.

Lõpetan märkusega, et rasvumise ärahoidmiseks on vaja vähemalt ühte rahulikku, tervislikku einet koos perega, mis eelkõige juurutab tervislikke väärtusi.

Antonio De Blasio (PPE-DE). - (*HU*) Tänan teid, hr juhataja. Volinik, daamid ja härrad. Rasvumisele ja ülekaalulisusele ei aita kaasa mitte ainult tervislikud põhjused, vaid ka sotsiaalsed põhjused kõige laiemas mõttes. Mul oli hea meel näha, et Valge raamat ja aruanne toovad välja, et rasvumist ja ülekaalulisust ei saa uurida etapis, kus neist on juba saanud tõelised terviseprobleemid, vaid peame tagasi minema algpõhjuste juurde.

Minu arvates on oluline rõhutada, et Valge raamat ja parlamendi arvamus ei tohi olla suunatud tervisesektorile, vaid kodanikele ja kogukondadele, ehk teisisõnu ühiskonnale. Seda väga olulist küsimust tuleks käsitleda kooskõlas Euroopa Liidu teiste dokumentidega, sest probleemi põhjused on mitmetahulised ja seega peaks lahendus tulema mitmetest erinevatest suundadest, kuid samas olema õnnestumiseks koordineeritud.

Tervisliku eluviisi populariseerimist tuleks toetada igal võimalikul viisil, nii Euroopa Liidu, liikmesriiklikul, piirkondlikul kui ka kohalikul tasandil. Peame asetama eriti suure rõhu programmidele ja tegevustele, mille

eesmärkideks on kasvatada kooliealisi lapsi ja noori tervislikele eluviisidele toetudes. Siinkohal pean esile tõstma kohalike omavalitsuste rolli, sest peamiselt nemad haldavad koole. Hästi töötavad programmid tuleb laialdaselt kättesaadavaks teha.

Me kõik teame, et meedia roll teadmiste kujundamisel muutub üha olulisemaks: reklaami jõud suudab tervisliku toitumise, spordi, regulaarse kehalist liikumise, ehk siis tervislikku eluviisi võluda moodsaks mudeliks, mida järgida. Rasvumise ärahoidmiseks tuleb kehalise liikumise ja spordi olulisus tihedalt siduda tervisliku toitumise vajadusega, kuid vaid neile kahele aspektile keskendumisest ei piisa täielikult: ärgitada inimesi järgima tervislikke eluviise peab saama olulisimaks prioriteediks kõikides asjakohastest poliitikavaldkondades.

Eesmärgiks on see, et inimesed peavad saama aru, et tervislik tasakaalustatud toitumine ei tähenda seda, et me ei või kunagi tarbida teatud toite. Regulaarne kehaline liikumine ei tähenda seda, et peame treenima igal vabal võimalikul minutil. Rõhuasetus on mõõdukusel ja nii muutuvad meie toitumisharjumused ja elud tasakaalukamaks. Tänan raportööri tehtud töö eest ning tänan kuulamast. Suur tänu.

Zbigniew Zaleski (PPE-DE). - (*PL*) Hr juhataja. Täna puutume me kokku kahe toitumisega seotud haigusega. Üks neist on anoreksia, millel põhjus on tavaliselt psühholoogiline ning mis on seotud asjaoluga, et kõhnu kehasid kiputakse esitlema kui kaunimaid. Oleme kõik teadlikud äärmuslikest juhtudest, mil see haigus on lõppenud surmaga. Õnneks siiski on mood muutumas ning haigus on nüüd vähem levinud. Teine haigus on rasvumine, mille põhjus võib samuti olla psühholoogiline. Toitu võidakse näha vahendina, mis aitab stressiga toime tulla ning elu probleemide eest põgeneda. Selle tausta valguses usun, et võtmeprobleem on toitumine. Toiduainetootjad ja levitajad on selles osas palju rohkem süüdi. Meie ees olev aruanne on väga tervitatav ning peaks toimima hoiatusena. See nn kiirtoit, mida pakutaks kooliõpilastele väljasõitudel ja reisidel, on ohtlik. Lõppude lõpuks võrdub see õppetunniga toitumisest. Vaja on asjakohast harimist ja toidualast järelevalvet. Minu arvates kujutavad meie jõupingutused sammu õiges suunas ning seetõttu toetan kõnealust aruannet.

Marian Zlotea (PPE-DE). - (RO) Leian, et peaksime oma tähelepanu suunama ülekaalulistele lastele ning püüdma luua uusi programme, millega võidelda rasvumise vastu varajases eas, mil me omandame oma toitumisharjumused. Peaksime edendama toitumisalast kasvatust nii algkoolis kui ka hiljem. Kõik liikmesriigid peaksid oma koolide õppekavadesse lisama tasakaalustatud toitumise ja kehalise liikumise põhitõed.

Teatud statistika kohaselt kasvab kümne aasta jooksul ülekaaluliste laste arv Euroopas üle 30 miljoni. Ma olen tõsiselt mures selle suure probleemi pärast. Sellest lähtuvalt algatasin kirjalike sõnavõttude seeria, kus panen ette koolides spetsiaalsete programmide loomise, mis hõlmaks ka tasuta tervisekontrolli ja nõustamise pakkumist. Toetan Valges raamatus välja toodud ettepanekuid, nagu näiteks toitude asjakohane sildistamine, piirangud reklaamidele, kui tegemist on lastele kahjulike toodetega, väiksem käibemaks puu- ja juurviljadele ning ainult lastele mõeldud toidule. Lõpetuseks õnnitlen raportööri selle saavutuse eest.

László Kovács, komisjoni liige. – Hr juhataja. Mul on väga hea meel, et sõna võtnud parlamendiliikmed nõustusid põhimõtteliselt komisjoni Valge raamatuga. Nad mitte ainult ei jaganud oma seisukohti, vaid ka väljendasid oma tuge komisjoni algatustele.

Ma hindan kõnelejate keerulisi lähenemisi. See on täielikult vastavuses rasvumise probleemi keerulise olemusega. Mitmed kõnelejad rõhutasid avalikkuse teadlikkuse tõstmist ja koostööd toiduainetööstusega, mis on täielikult kooskõlas nii Valge raamatu teksti idee kui ka kirjapanduga. Komisjoni pühendumus peegeldub tarbijatele suunatud toiduaineteabe ettepanekus, mida arutame varsti koos parlamendi ja nõukoguga.

Rõhutan, et Euroopa Liidus on mitmesuguseid programme ja projekte, mis omavahel toetavad Valget raamatut toitumise, ülekaalulisuse ja rasvumisega seotud terviseküsimuste kohta, nagu näiteks linnaliikluse Roheline raamat või spordi Valge raamat, mille mõlema eesmärk on tervislikum elustiil ja tervislikum keskkond. Teised on näiteks ühise põllumajanduspoliitika tervisekontroll – mis võib näiteks piirata tarbimisabi võile – või koolipiima ja -juurvilja projektid, ühenduse seadusandlus reklaami ja turustamise kohta, et propageerida vastutustundlikku reklaami, või ebaausate kaubandustavade direktiiv.

Need on väga olulised algatused, mis on täielikult kooskõlas komisjoni seisukohtadega. Komisjon jätkab tööd ELi tervisliku toitumise, kehalise aktiivsuse ja tervise tegevusprogrammiga ning liikmesriikide ekspertidest koosneva kõrgetasemelise grupiga.

Rõhutan ka, et komisjon julgustab algatusi, mis aitavad ära hoida veresoonkonna haiguse arengut Euroopas, millega seoses on transrasvhapete tarbimine riskitegur lisaks üldisele rasva omandamisele ja küllastunud rasvhapete omandamisele. Vabatahtlik uuendamine võib viia tulemusteni. ELi tervisliku toitumise, kehalise aktiivsuse ja tervise tegevusprogrammi raames on antud lubadusi uuendada tooteid ning vähendada nendes transrasvade ja küllastunud rasvade kogust.

Järgi on veel jäänud ainult üks teema, millest soovin rääkida, sest see puudutab minu valdkonda – maksustamine. Esitati ettepanek uurida võimalust rakendada väiksemaid käibemaksumäärasid juur- ja puuviljadele. Sellesse ettepanekusse suhtun poolehoiuga, sest antud ettepaneku näitel on täpselt võimalik näha, kuidas maksupoliitika aitab saavutada teiste tähtsate poliitiliste programmide eesmärke.

Lõpetuseks rõhutan, et parlament on üks tegevusprogrammi algatajatest ning Euroopa Komisjon on valmis regulaarselt teavitama parlamenti tegevusprogrammi tegevustest. Parlament peaks vaatlusaruannet arutama 2010. aastal.

Juhataja. – Lõpetame arutelu kõnega raportöörilt, hr Fogliettalt, kellel palun püsida temale ettenähtud kahe minuti piires.

Alessandro Foglietta, *raportöör.* – (*IT*) Hr juhataja, daamid ja härrad. Tahan esile tõsta voliniku seisukoha ühte aspekti, mida pean väga oluliseks. Palju tähelepanu tuleks pöörata probleemile, mis vajab tõsist kaalumist, samal ajal kui püüame luua uusi võimalusi.

Arvan, et teema on selline, mis puudutab paljusid meist, kuna mitmed hästi fokusseeritud kõned on teemat käsitlenud ning ergutanud komisjoni tegutsema asuma. Aruande enda eesmärk on eelkõige siiski teha selgeks, et me tegeleme väga kriitilise seisundiga: rasvumisega.

Mis puudutab terviseprobleeme, siis rasvumisest on saamas eriti keeruline probleem, millele tuleb leida lahendus. Abi tuleb pakkuda ning me peame koostama aruande, mis aitab meil eesmärke saavutada. Volinik, komisjon on tõepoolest rõhutanud Maailma Terviseorganisatsiooni rolli, kuid ärgem unustagem, et WHO ise kutsub üles kasvavat laste rasvumistrendi teises suunas pöörama aastaks 2015. Teine oluline tähtaeg on 2010, kui me saame hinnata antud strateegia tulemust.

Seega tänan siinkohal kõiki neid, kes arutelul kõnelesid ning ka variraportööre. Ma olen tänulik kõikide tehtud soovituste eest ning usun, et peame olema väga valvsad ning ettevaatlikud, koostamaks oluline aruanne, mis aitab meil tõesti mõelda ennetamisest ja hästi tasakaalustatud tervislikust toitumisest, mitte ainult keha, vaid ka meele ja hinge tõttu. Usun, et suudame kindlasti selle eesmärgi tänu kõikide koostööle saavutada. Veel kord läheb minu tänu kõigile neile, kes on vaatlusaluse aruande poolt kõnelnud. Tänan teid, volinik.

Juhataja. - Tänan teid töö eest, hr Foglietta, mida ka kõik siinolijad on tunnustanud.

Arutelu on lõppenud.

Hääletamine toimub homme.

Kirjalikud avaldused (reegel 142)

Genowefa Grabowska (PSE), *kirjalikult.*—(*PL*) Ülekaalulisus ja rasvumine on kaasaegsed epideemiad, millel on ohtlikud tagajärjed tervisele ning isegi inimeste eludele. Diabeet, vereringehaigused, hüpertoonia, rabandused ning teatud tüüpi kasvajad on ainult mõned rasvumise ja ülekaalu ohtlikud tagajärjed. Seetõttu on Euroopa Parlamendi jaoks täiesti sobiv, et osaletakse võitluses ülekaalu ja rasvumise vastu. Samuti on õige, et parlament ärgitab ELi kodanike tervise eest vastutavaid asutusi selles võitluses osalema. Viitan asutustele igal riiklikul ja Euroopa administratsiooni tasandil.

Laste rasvumine on eriline probleem. Euroopas on juba 22 miljonit ülekaalulist last ning see arv kasvab püsivalt. Kui me ei pööra seda trendi ümber, siis varsti on meie ühiskond veelgi rasvunum, halvema tervisega ning märgatavalt vähem tootlik. Seetõttu on minu toetus antud aruandele täielik. Leian, et on tulnud aeg jõupingutused ühendada ning käivitada otsustav ja kestev rünnak ülekaalulisuse ja rasvumise vastu. Peame keskenduma ühiskonna kõige tundlikumatele osadele, näiteks lastele ja eakatele, eriti naistele ja üksinda elavatele inimestele.

Kui suudame ühiskonda veenda, et oma kehakaalu kontrollimisest ja ülekaaluga võitlemisest on kasu, ning kui meil õnnestub tervisliku eluviisi propageerimiseks rajada mehhanisme, oleme võimelised vältima paljusid

väga suuri probleeme. Rasvumise ärahoidmine ei ole seetõttu ainult tervise ja ilu küsimus. Sellel on ka sotsiaalsed ja kultuurilised järelkajad.

Louis Grech (PSE), kirjalikult. – Rasvumise probleem ja toitumisega seotud haigused on ülemaailmselt kasvanud dramaatilistesse proportsioonidesse. Minu arvates on peened ja agressiivsed turundustehnikad takistanud tarbijatel tegemast informeeritud valikuid, mis puudutab nende toitumist. Sellest seisukohast vaadatuna on lapsed eriti haavatavad. Audiovisuaalsete meediateenuste direktiiv näeb ette, et meedia teenusepakkujad võtavad vabatahtlikult kasutusele käitumiskoodeksi, mis puudutab toidu ja jookide kommertskommunikatsiooni. Kuigi väärtustan tööstuse ja meedia eneseregulatsiooni püüdlusi, oleksin eelistanud näha konkreetseid piiranguid lastele suunatud reklaami mahu ja tüübi osas. Madalakvaliteedilise toidu hävitavad mõjud ühiskonnale on võrreldavad alkoholi ja tubaka mõjudega ning nende reklaamimine on väga reglementeeritud. Sarnast lähenemist saab rakendada toitudele, mille kahjulik mõju inimese tervisele on kindlaks määratud. Tarbijad vajavad selget ja objektiivset teavet, mida saab pakkuda, nõudes toitude sildistamisele kõrgemaid standardeid ning kehtestades rohkem piiranguid reklaamile.

Praegune finantskriis on veel kord paljastanud ahnuse ja regulatsiooni puudumise segunemise tulemused. Olenemata sellest, kas oled kaotamas oma maja või tervist, arvan, et ükskõikseks turunduslähenemiseks on panused liiga suured. Seadusandjatena peame sekkuma ja oma tööd tegema.

Mieczysław Edmund Janowski (UEN), *kirjalikult.* – (*PL*) Tervitan hr Foglietta esitatud aruannet toitumise, ülekaalu ja rasvumisega seotud terviseprobleemide kohta. Parlamendile on täiesti sobilik uuesti hakata tegelema sellise olulise teemaga, nagu seda on tervisliku toitumise propageerimine. Meil peaksime meeles pidama, et mõistlik toitumine on üks hea tervise kaheteistkümnest tegurist, mida rõhutab Maailma Terviseorganisatsioon. Terve ühiskonna jaoks on terve indiviid vältimatu tingimus. Toiduohutus on selles kontekstis oluline. Kõige hilisemad juhtumid Hiina saastatud rinnapiimaasendajatega tõestavad, kui oluline see on.

Halb toitumine on mitmete vaevuste, sh. ka ülekaalulisuse ja rasvumise põhjuseks. Rasvumine tähendab üleliigse rasva ladestumist kehasse. See suurendab südamehaiguse, hüpertoonia, ateroskleroosi, diabeedi, sapi-, neeru- ja kusejuhakivide tekkimise, luude ja liigeste kängumise ja teatud tüüpi kasvajatesse haigestumise ohtu. Poolas on 65 % inimestest vanuses 35–65 aastat ülekaalulised või rasvunud. Rasvumise esinemus meie kõige nooremate kodanike seas on võtnud epideemilised mõõtmed. 22 miljonit Euroopa last on ülekaalulised. Suure rasva-, suhkru- või soolasisaldusega toitude reklaamide negatiivne mõju on väga tõsine. Oluline on teavitada koole ja perekondi jõupingutustest, millega propageeritakse korralikult valmistatud hea kvaliteediga toitu. Koolid ja perekonnad peaks julgustama noori võtma omaks tervisliku eluviisi, mille hulka kuulub sportimine ja teised lõõgastavad tegevused.

Bogusław Rogalski (UEN), *kirjalikult.* – (*PL*) Ülekaalulisus ja rasvumine on probleemid, mis on hiljuti võtnud epideemilised mõõtmed, oma negatiivsete mõjude tõttu inimese tervisele. Maailma Terviseorganisatsiooni andmetest selgub, et 50 % Euroopa rahvastikust on ülekaalulised või rasvunud. Asjaolu, et 5 miljonit last on rasvunud ja 22 miljonit last on ülekaalulised, annab põhjust olla eriti murelik. Arvud kasvavad murettekitava kiirusega. Rasvumine on üks peamisi surma ning krooniliste haiguste, nagu II tüübi diabeedi, vereringehäirete, hüpertoonia, südamerabanduste ning teatud tüüpi kasvajate põhjuseks.

Rasvumise ravimine on tõesti väga kulukas. See võtab enda alla umbes 7 % liidu riiklikest tervishoiueelarvetest ning kuni 6 % valitsuste kuludest tervishoiule.

Probleemiga võitlemiseks peaks Euroopa tarbijatel olema parem ligipääs teabele parimate toiduainete allikate kohta, et nad saaksid valida enda jaoks sobiva toitumistava. Toit peaks olema selgesti sildistatud. Teatud koostisained, nagu tehislikud transrasvhapped ja trans-isomeerid tuleks kasutusest kõrvaldada. Oluline on ka meeles pidada, et telereklaamid mõjutavad 2-11 aastaste laste nn. lühiajalisi tarbimisharjumusi. Sellel on negatiivne mõju toitumisharjumuste väljakujunemisele.

Ülekaaluga, eriti laste ülekaaluga võitlemine peaks olema prioriteet rahvusvahelisel, Euroopa, riiklikul ja kohalikul tasandil.

Daciana Octavia Sârbu (PSE), *kirjalikult.* – (RO) Rasvumine ja kaalu lisandumine sobimatute toitumisharjumuste ning ebapiisava kehalise liikumise tõttu levib igal pool ELis koos suurte majanduslike ja sotsiaalsete tagajärgedega. Selleks et aidata kaasa tervislikuma ühiskonna tekkimisele, peaks komisjon aktiivselt sekkuma, pakkudes liikmesriikidele tuge tasakaalutust toitumisest ja väheliikuvast eluviisist tingitud kahjulike mõjude piiramisel. Siiski ei piisa ainult tervisliku eluviisi propageerimisest ELi kodanike seas. Peame neile pakkuma ka vajalikku motivatsiooni ja infrastruktuuri. Peaksid olema kohalikud määrused, mis

vähendavad autode kasutamist ning propageerivad jalutamist, peaks olema parke ja jalgrattaradu. Poliitilised programmid rasvumisega võitlemiseks peaksid olema korrelatsioonis linnaarengu ja transpordi poliitiliste programmidega, nagu näiteks linnalise liikumiskeskkonna Roheline raamat, ning need poliitilised programmid peaksid täiendama kehalisele liikumisele ärgitavaid programme. Peaksime rohkem tähelepanu pöörama sotsiaalselt ja majanduslikult ebasoodsates oludes olevatele gruppidele, keda mõjutavad toormaterjalide ja toitude hinnatõusud, ning ka haavatavatele gruppidele, nagu lapsed ja rasedad. Tervisekasvatuse edendamine koolides ja suure rasva-, suhkru- ja soolasisaldusega toitude müügi keelustamine koolides ja lasteaedades tagab tulevase põlvkonna tervise.

Richard Seeber (PPE-DE), *kirjalikult.* – (*DE*) Murettekitava tervisetrendi tõttu Euroopa laste seas (rohkem kui viis miljonit last on rasvunud ning 22 miljonit on ülekaalus) on Euroopa strateegia toitumisega tegelemise kohta väga tervitatav samm. Kohusetundlik toitu sildistamine toiteteabega on usaldusväärne tööriist, mis võimaldab tarbijatel teha informeeritud valikuid oma toitumistavade parandamiseks. Laiaulatuslik teadlikkuse tõstmine varajasest lapsepõlvest alates aitab vaieldamatult lähiaastatel trendi pöörata vastupidises suunas. Keskmises perspektiivis on vahepealsed kampaaniad, nagu koolide värske juurviljaga varustamine, olulised. Euroopa koolid peavad ka paremini tagama oma kohustused seoses sportimise ja igapäevase kehalise liikumisega, võttes arvesse asjaolu, et lapsed ja noored veedavad suure osa oma päevast koolis.

Sellegipoolest saavad Euroopa tasandi määrused ainult luua keskkonna tervislikuks toitumiseks ning need ei tohiks teha seda viga, et kodanikelt võetakse ära nende endi lõplik vastutus. Kui pikemas perspektiivis on meie saavutuseks tervislikum Euroopa, siis peab Euroopa Liit otsima partnerlusi kõikidel tasanditel: poliitilisel areenil, ärivaldkonnas ja kodanikuühiskonnas.

18. Kindlustus-ja finantsteenuste käibemaks (arutelu)

Juhataja. – Järgmine päevakorrapunkt on hr J. Muscati aruanne (A6-0344/2008) Majandus- ja rahanduskomisjoni nimel teemal "Ettepanek: nõukogu direktiiv, millega muudetakse kindlustus- ja finantsteenuste käsitlust direktiivis 2006/112/EÜ, mis käsitleb ühist käibemaksusüsteemi" (KOM(2007)0747 - C6-0473/2007 - 2007/0267 (CNS)).

Kasutan võimalust tervitada oma sõpra hr Muscatit ning õnnitleda teda hiljutise ja väga olulise õnnestumise eest poliitilises elus. See sunnib teda võib-olla mingil hetkel lahkuma siinselt täiskogult, kuid praegu on põhjust pidutsemiseks nii temal kui ka kindlasti mitmel meist.

Joseph Muscat, raportöör. – (MT) Arutleme uute ja läbipaistvamate reeglite üle finantsteenuste valdkonnas ajal, mil oleme elamas üle ühte suurimatest kriisidest selles valdkonnas. Praegusest olukorrast on näha, et me ei saa lasta asjadel minna omasoodu ning on vajadus regulatsiooni järele. "Regulatsioon" ei tähenda bürokraatiat, kindlasti mitte üleliigset bürokraatiat, vaid kindlustunnet, et asju aetakse parimal võimalikul viisil ning mitte formularide ja paberite abil, mis ei vii kuhugi. Kui ma valmistasin kaasliikmetega parlamendis seda aruannet ette, oli meil silme ees kaks prioriteeti. Esiteks soovisime tagada, et mis tahes aset leidvad muutused ei põhjustaks negatiivseid mõjusid tarbijale.

Teisisõnu, tarbijale ei tohiks langeda lisakoormusi ja seetõttu leiame, et finantsteenustele käibemaksu kehtestamise võimalus peaks rakenduma ainult tehingutele kahe ettevõtte vahel ning peaks seetõttu olema korvatav. Kordagi ei soovita meie tekst, et juhul kui finantsteenuse käibemaksu ei ole võimalik teenusele rakendada, siis see kanduks üle indiviidile, st. tarbijale. See on ettepaneku tekstis selgelt ja otse välja toodud, hoolimata võimalikest reservatsioonidest teiste institutsioonide poolt. Mõned kritiseerivad asjaolu, et valdkond hakkab kokku hoidma kulutustelt ning liikmesriikide sissetulekud võivad väheneda. See on huvitav argument, mis siiski ausalt öeldes enamasti esitatakse nende poolt, kellel on piiratud arusaam majandusest ja rahanduspoliitikast. Esiteks, sellises konkurentsile rajatud valdkonnas nagu finantsteenused ning süsteemis, kus on kaitsemeetmed ettevõtetevaheliste lepingute vastu, tuleks kõik kulud, mida ettevõtted ei pea kandma, kas kanda üle kasudena tarbijale või kasutada teiste olemasolevate kulude hüvitamiseks. Teiseks, Euroopana peaksime ükskord lõplikult aru saama, et me ei konkureeri turul üksinda. Peame tagama, et teiste liikmesriikide ja terve Euroopa Liidu kasutatavad süsteemid on piisavalt ahvatlevad tõsistele ettevõtetele, kes soovivad turule siseneda ning kehtestada ennast tõeliste Euroopa ettevõtjatena. Süsteemide lihtsustamine on stiimuli pakkumise viis selles sektoris, genereerides turupotentsiaali ja luues tööd, tootlikku tööd.

Selle aruandega aitame luua Euroopa turgu, eemaldades takistused. Teeme seda, millest on räägitud aastaid, viime täide antud sektori tegevusplaani ühte eesmärki. Tõestame, et suudame ennetada, lahendada probleeme ja tegutseda uute ideede ajendil. Me ei nõustu võib-olla üksikasjades, võib-olla ütlevad mõned, et saame kasutada ainult ühte süsteemi ja mitte teist, kuid usun, et parlament peab andma mulle märku, et see on meie

lõppeesmärk. Ilmselgelt on teatud kohti, millega me kõik ei nõustunud, mina kaasa arvatud, näiteks määratluste laiendamine. Leian, et oleks olnud parem, kui komisjon oleks selles osas minu soovitusi järginud, mis olid need, et alati kas kasutada komisjoni teksti või veelgi enam piirata määratlusi. Sellest hoolimata peaksime meeles pidama, et komisjon otsustas jätkata strateegiliselt ja nii võeti antud aruanne vastu ainult ühe vastuhäälega. Ootan oma sõprade reageeringuid ning ka komisjoni omi.

ISTUNGI JUHATAJA: Luisa Morgantini

Asepresident

László Kovács, *komisjoni liige*. – Pr juhataja. Alustan sellega, et tänan hr Muscatit tehtud töö eest ja toe eest komisjoni ettepanekule ning soovin talle edu tema tulevases rollis Maltal.

Komisjoni ettepanek keskendub kolmele suurele küsimusele.

Esiteks, praeguseid sätteid vaidlustatakse Euroopa kohtus aina enam. Midagi tuleb selles osas ette võtta.

Teiseks vajame käibemaksueeskirjade järjepidevamat kehtestamist finantsteenustele ning rohkem võrdseid võimalusi siseturul.

Kolmandaks peame astuma samme, et parandada konkurentsivõimet kõnealuses sektoris.

Tuntakse muret, et Euroopa Liidu finantsteenuste ja kindlustuse valdkonnad on vähem tõhusad, kui nad peaksid olema ning sellest tulenevalt seisab ELi tööstus silmitsi kõrgemate finantsteenuste ja kindlustuse kuludega kui nende konkurendid kolmandates riikides. See ei ole ainult ELi käibemaksueeskirjade tulemus, kuid need aitasid kaasa selle olukorra tekkimisele. Lisan, et käibemaksuvabastust ei rakendata erinevates liikmesriikides ühtemoodi ning see põhjustab konkurentsi moondumisi Euroopa Liidu sees. Näiteks sõltub kolmandatest isikutest teenuseosutajatele (allhankijatele) maksutud maksu tagasi saamine käibemaksueeskirjade riigipoolesest tõlgendamisest.

Komisjoni jaoks oli Euroopa finants- ja kindlustusettevõtete konkurentsivõime parandamine küll teguriks ettepaneku esitamisel, kuid reaalsuses peab see olema tasakaalustatud liikmesriikide vajadustega, et tagada stabiilseid maksutulusid.

Ettepanek koosneb kolmes osast.

Esiteks, et pakkuda asjaosalistele rohkem õiguskindlust, esitame maksust vabastatud teenuste uuendatud määratluse.

Teiseks, et nende ärikliendid ei peaks olema koormatud tagastamisele mittekuuluva "peidetud" käibemaksuga, on ettepaneku eesmärgiks lubada kõikidel pangandus- ja kindlustusettevõtetel teha oma tegevuse maksustamise osas valik.

Kolmandaks, ettepanek sisaldab käibemaksuvabastust kulude jaotamise kokkulepetelt, sh. piiriülestelt.

Nende ettepanekute tulemusena võib liikmesriikide käibemaksutulu esialgu piiratud koguses väheneda, kuid see on õigustatud, kui esitatud muudatused põhjustavad konkurentsivõime kasvu, nagu me eeldame.

Seetõttu tervitan aruande tähelepanekut tagastamatu käibemaksu probleemide kohta ja selle asjakohasust ettevõtluse tõhususe ja Lissaboni strateegiaga seoses. Tervitan ka asjaolu, et raportöör tunnistab, et muutuse tulemusena võivad väheneda käibemaksulaekumised.

Nõustun, et tarbijatele ei ole mõjud alati selgesti arusaadavad, kuid usun, et lõpuks saavad nemad kasu tegevusharus läbiviidud kulude kokkuhoiust.

Samuti tervitan kõiki positiivseid tähelepanekuid ettepaneku ulatuse ning õiguskindluse loomise kohta. Uued komisjoni esitatud määratlused on vajalikud, et viia seadusandlus kooskõlla reaalsete majandustega.

Pooldan tähelepanekuid ettevaatlikkuse vajaduse ning usaldusväärsete arvude puudumise kohta, mis võimaldaks meil muutuse mõjusid täielikult hinnata. Viimase puudumist ei tuleks siiski komisjonile ette heita, sest ei asjassepuutuvad tegevusalad ega ka riikide valitused ei suutnud pakkuda vajalikke andmeid.

Nagu ka hr Muscat, olen teadlik, et finantsvaldkonnas lõpeb piiriülene konsolideerumine aina rohkem sellega, et käibemaksutulu jääb liikmesriiki, kus teenus loodi, mitte sinna, kus on teenuse tarbijad. Kui liikuda vabastamiselt maksustamisele, mis võimaldaks paremat ligipääsu maksustamisvõimalusele, mida oleme

kõnealuses ettekandes pooldanud, paraneks see tendents. Arvan, et see on parim viis tegeleda muredega, mida on esile tõstetud.

Lõpetuseks soovin teada anda, et aruande üksikasjalikumad arutelud algasid juba Sloveenia hiljutise eesistumise ajal. Praegune eesistujariik Prantsusmaa on samuti otsustanud kõnealuse dokumendi asjus arengut saavutada ning seetõttu tervitan parlamendi positiivset osalust, mis võib veelgi rohkem julgustada nõukogu edukamalt tegutsema.

David Casa, fraktsiooni PPE-DE nimel. – (MT) Meie ees olev aruanne on eriti oluline, eelkõige siis, kui võtta arvesse, et mõne viimase aasta jooksul on majandus võtnud natuke teistsuguse suuna kui eelnevatel aastatel. Pole kahtlust, et kõnealune aruanne püüab praegust olukorda paremini kajastada. Seetõttu on oluline tagada seaduslik alus, et asjassepuutuvad ettevõtted ei peaks tegelema nii suure bürokraatiaga, nagu raportöör ka õigesti ära märkis. Seda on võimalik saavutada siis, kui kaotada anomaaliad praegusest finantsteenuste käibemaksu reglementeerivast seadusest, seadusest, mis on eksisteerinud viimased 30 aastat ning ei ole piisavalt selge. Kõnealune aruanne aitab võimalikult palju kasvatada stabiilsust ning me peame tagama nii palju kui võimalik, et kõik riigid ühtlustatakse, võttes arvesse rakendatavaid määrasid, et vähendada erinevusi nii palju kui võimalik. Kaua aega on juba arvatud, et olukord peab muutuma ning arvan, et raportöör talitas õigesti, et samal ajal kui ta pidas meeles vajadust muuta tegutsemine finantsettevõtete jaoks lihtsamaks, kandis ta hoolt ka selle eest, ning minu arvates on see kõige olulisem, et tarbijad saaks esitatud muutusest kasu.

Täna on viimane päev, kui minu kaasliige Maltalt osaleb sellel plenaaristungil ning ma mõtlen, et ka mina sooviks talle omalt poolt edu tulevaste aastate töös. Siin parlamendis on ta omandanud nelja aasta kogemuse ning arvan, et see kogemus on muutnud ta poliitikust, kes eriti ei uskunud Euroopa Liitu ning nendesse kasudesse, mida liit võib Maltale pakkuda, poliitikuks, kes on kõnealuse aruandega meile näidanud, et ta tõepoolest usub, et siin saame muuta mitte ainult oma maa poliitikat, vaid ka Euroopa Liidu oma. Tänaseks on ta muutunud ning tahaksin, et ta viiks selle muutuse endaga kaasa tagasi minu riiki, sest usun, et parlamendis omandatud kogemust on võimalik tagasi viia minu riiki ning meie poliitika tegemise viis seal võib sarnaneda meie tööviisiga siin parlamendis: see tähendab, et oluliseks jääb nii riiklik huvi kui ka Euroopa Liidu huvi, sest täna oleme selle osa. Soovin talle töös edu soovin talle edu opositsiooni juhina. Ma ei hakka ütlema, et loodetavasti ootab teda pikk karjäär opositsiooni juhina, sest arvan, et nii ei ole paslik oma kaasliikmest rääkida, kuid loodan, et ta viib siin parlamendis omandatud positiivse kogemuse kõigepealt oma parteisse ning lõpuks ka meie riiki.

Antolín Sánchez Presedo, *fraktsiooni PSE nimel*. – (ES) Alates 1977. aastast on enamik finantsteenuseid, sh. kindlustus ja investeerimisfondide haldamine käibemaksust vabastatud. Selle aja jooksul on esile kerkinud kaks põhilist probleemi: vabastuse ulatuse määratlemine ja võimatus saada vabastusega teenuse pakkumisel kulutatud käibemaksu korvamist, mistõttu muutus sagedasemaks nähtuseks peidetud käibemaks. Globaliseerumine, Euroopa rahanduse integreerumine ja turgude konsolideerumine, mis on avaldanud mõju toimingute organiseerimisele ja allhankele, et selliseid teenuseid pakkuda, on muutnud olukorra veelgi keerulisemaks.

Kõnealune aruanne on esimene üritus uuendada direktiivi, mis lisaks oma mitmetimõistetavusele, mille tagajärjel peab sekkuma Euroopa Kohus, on ka iganenud.

Õnnitlen raportööri hr Muscatit suurepärase töö eest, mille tulemusel valmis aruanne teemal, mis on majanduslikust seisukohast tundlik ja tehniliselt keeruline.

Tema ettepanekud kaasajastada kindlustus- ja finantsteenuste määratlusi, mis ühilduvad finantsteenuste tegevuskavaga ning on vabastuste suhtes ranged, on pälvinud üdise heakskiidu. Tema pühendumus hoida ära hindade tõusu tarbijatele, mis on tulemus, kui maksustavad isikud otsustava valida maksustamise, on samuti pälvinud üldise heakskiidu.

Lõpptulemus, mis hõlmab spetsiifilist käibemaksuvabastust ettevõtetele, kes on otsustanud sõlmida kulude jagamise kokkuleppeid, kasvatab tegevusvaldkonna suhtes kindlustunnet ja liikmesriikide eelarvelist kindlustunnet, hoiab ära konkurentsi moondumised ja parandab pankade ja kindlustusandjate konkurentsivõimet, kasvatamata seejuures tarbijate kulusid.

Tahan väljendada oma rahulolu kahe aspekti üle, mis muudatusettepanekutes sisalduvad: viide kaaskindlustusele ja vahendamise kontseptsiooni parandatud määratlus, mis on piiratud professionaalsetele toimingutele, mille käigus pakutakse äratuntavalt selget, otsest või kaudset vahendustegevust, ning mis täpsustab, et vahendajad ei ole hilisemate tehingute lepinguosalised.

Lõpetuseks soovin hr Muscatile palju edu. Olen kindel, et varsti naudib ta seda edu nõukogus, osaledes Euroopa integreerimises.

Zbigniew Krzysztof Kuźmiuk, *fraktsiooni UEN nimel*. – (*PL*) Pr juhataja. Võttes selles arutelus sõna fraktsiooni UEN nimel, soovin tähelepanu pöörata kolmele probleemile.

Esiteks, Euroopa Komisoni ettepanek muuta finants- ja kindlustusteenuste käibemaksu parandab õiguskindlust mitte ainult nende majandusüksuste jaoks, kes selliseid teenuseid pakuvad, vaid ka liikmesriikide finantsüksuste jaoks.

Teiseks, lahendus, mille alusel liikmesriigid kohustuvad lubama maksumaksjatel teha valiku seoses finantsja kindlustusteenuste käibemaksuga, jättes samal ajal paljud üksikasjalikud kokkulepped selles valdkonnas kohaldatavaks liikmesriikide tegevuse ulatuses, on hea. See võrdub maksustamisvolituste detsentraliseerimisega ja seega subsidiaarsuse põhimõtte rakendamisega.

Kolmandaks, esitatud muudatuste finantsmõjude jätkuv analüüs on hädavajalik. Eriti peaks see puudutama individuaalsete liikmesriikide käibemaksutulu vähenemist ettevõtjate kasvavate mahaarvamiste tulemusena. Samuti tuleks uurida nende muutuste mõju finants- ja kindlustusteenuste tarbijahindadele.

Louis Grech (PSE). – (MT) Raportöör on toetanud komisjoni ettepaneku raamistikku ja nii seisame silmitsi probleemiga, mida oleme edasi lükanud rohkem kui 30 aastat. Antud sektor on väga oluline aina suuremale arvule riikidest ning Malta on üks neist. Aruandest leiame määrusi, mis hõlbustavad tähtsate ettevõtete tööd ning aitavad kaasa tõeliselt vabale piirideta turule, mille tulemusena luuakse rikkust, tööd ja rohkem valikuvõimalusi. Üks prioriteetidest on see, et on olemas sätted, mis kaitsevad tarbijaid, ning nad ei pea mingil juhul maksma täiendavaid makse. Tegelikult peaksid tarbijad kasu saama igast kulude vähendamisest ning igast süsteemi tõhususe paranemisest. Vajadusel tuleks tulevikus teha täiendavaid analüüse, et lisada teisi kaitsemeetmeid.

Hr Muscati aruande tulemusena muutuvad maksundus ja finantsteenuste valdkond selgemaks ning õiguskindlus kasvab, eriti nüüd, kui finantsturgudel on toimumas suured muutused.

Lõpetuseks soovin tänada hr Muscatit, kelle panus nelja ja poole aasta jooksul on olnud märkimisväärne.

László Kovács, *komisjoni liige.* – Pr juhataja. Tänan Teid kommentaaride ja väärtuslike seisukohtade eest, mida arutelu jooksul esitasite. Nagu alguses mainisin, on parlamendi positiivne arvamus komisjoni ettepanekule kindlustus- ja finantsteenuste käibemaksu osas väga oluline. Oleme võtnud aruandes tõstatatud mured endale teadmiseks, eriti mis puudutab neutraalsuse puudumist korvamise määrades, keerulist olukorda statistikaga ning ohtu, et mittehüvitatavalt käibemaksult saadud maksutulu suunatakse sisenditele.

Kuigi komisjon saaks põhimõtteliselt mõningatesse muudatustesse positiivselt suhtuda, nagu näiteks nendesse, mis puudutavad tuletisinstrumente, ei muuda me ametlikult oma ettepanekut. Sellegipoolest püüame parlamendi esitatud soovitusi võimalikult palju arvesse võtta nõukogu arutelude ajal.

Kasutan võimalust avaldada tänu positiivse toetuse eest meie ettepanekule. Positiivne arvamus parlamendilt on hea signaal, tõstmaks liikmesriikide teadlikkust vajadusest tegutseda.

Joseph Muscat, raportöör. – (MT) Esiteks tänan parlamendi teenuseid ja komisjoni kogu nende abi eest seoses selle delikaatse dokumendiga, kuigi raske töö pole veel läbi. Samas, mis puudutab parlamenti ja ka volinikku, loodan, et meie sõnum on väga selge. Ma arvan, et peame nõustuma, ning parlament on üksmeelselt nõus, et jah, koostame määruseid, viime sisse muutusi, kus neid on vaja, kindlustame, et süsteem on lihtsam, kuid olgem ettevaatlikud, et tarbijad ei peaks kogu arvet kinni maksma. Leian, et see on komisjonile ja isegi nõukogule peamine sõnum siit parlamendist. Soovin kõigile edu töös, kuni dokumendiga on lõpule jõutud. Tänan oma sõpru heade soovide eest, eriti hr Casat, kes on meile veenvalt kinnitanud, et tööpartei ja riigi jaoks algab poliitikas uus aeg.

Juhataja. – Suur tänu, hr Muscat. Ka mina loodan, et Teie tööd saadab edu ning see muudab Euroopa üha tugevamaks.

Arutelu on lõppenud.

Hääletamine toimub neljapäeval, 25. septembril 2008.

Kirjalikud avaldused (reegel 142)

ET

Gábor Harangozó (PSE). - kirjalikult. – Esiteks őnnitlen raportööri Joseph Muscatit väga igakülgse aruande eest, mis võimaldab kindlustus- ja finantsteenuste käibemaksu ühise süsteemi probleemi käsitleda ettevõtete, maksuinstitutsioonide ja tarbijate seisukohast. Usun, et kuigi antud ettepaneku põhjal on keeruline selgelt hinnata, millises ulatuses saavad tarbijad kasu, mis väljendub tõhususes ja kulude vähenemises, peaksime tagama õiguskindluse ja järjepidevuse kindlustus- ja finantsteenuste käibemaksuga seotud küsimustes. Tegelikult on hädavajalik tagada, et käibemaksu hõlbustamise meetmeid ettevõtetele ei rakendataks tarbijate kulul. Samas on mõtet tähele panna, nagu seda tegi raportöörgi, et liikmesriikidele antakse palju mänguruumi, mis võib liikmesriigiti lõppeda ebavõrdsete rakendustulemustega. Lõpetuseks tahan esile tõsta asjaolu, et võttes arvesse nende meetmete rakendamise mõjude ebamäärasust, peaksime jääma valvsaks ning seetõttu toetama komisjoni kohustust teavitada probleemidest nii nõukogu kui parlamenti.

19. Autoriõiguste ühine haldamine Internetis (arutelu)

Juhataja. – Järgmine päevakorrapunkt on Giuseppe Gargani esitatud suuline küsimus, mis puudutab autoriõiguste ühist haldamist Internetis (O-0081/2008 - B6-0459/2008).

Jacques Toubon, *autori asendaja*. – (FR) Pr juhataja. Mainitud küsimus on keskne teema Euroopa kultuurimajanduse tuleviku seisukohast. Hoolimata infoühiskonna autoriõiguste direktiivist on olukord autoriõiguste ühise haldamisega Internetis ja sellega seotud õigustega väga keeruline, eriti autoriõiguse seaduse territoriaalse iseloomu ja üleeuroopalise litsentsimissüsteemi puudumise tõttu. Antud olukorra on muutnud veelgi keerulisemaks ühtse poliitika puudumine Euroopa Komisjoni poolt situatsioonis, kus ühest küljest ühtse turu ja autoriõiguste eest vastutav peadirektoraat ning teisest küljest konkurentsipoliitika peadirektoraat tegutsevad üksteisest sõltumatult ning neil puudub ülevaade tegevusharu kohta, eriti Euroopa loovtalentide huvide kohta.

Seadusloomest keeldumine, mitmete parlamendi poolt vastu võetud resolutsioonide eiramine ning otsus selle asemel proovida antud sektorit reguleerida soovituste ja administratiivotsuste põhjal on siseturu ja teenuste peadirektoraat loonud õigusliku ebakindluse õhkkonna. Selle taustal alustab konkurentsi peadirektoraat kohtumenetlust antud sektoris tegutseja vastu, kes ainult püüdis tegutseda komisjoni 2005. aasta soovitusega kooskõlas.

Seega otsustas komisjon juulis CISACi vastu. Ei kehtestatud küll rahalisi karistusi, vaid pigem otsiti võimalust muuta CISACi ja selle liikmesühingute tegutsemisviisi. Antud olukord peegeldab asjaolu, et Euroopa Komisjon otsustas eirata parlamendi esitatud hoiatusi, eriti 2007. aasta 13. märtsi resolutsioonis, mis sisaldas konkreetseid ettepanekuid reguleeritud konkurentsi kohta ning ka vähemuskultuuride kaitsmise ja turgutamise kohta Euroopa Liidus.

Pealegi oleme sellest ajast näinud paljusid algatusi ning ainult üks neist on oma iseloomult seadusandlik: otsitud kiidusõnad autoritasu kogumise ühingute soovitusele, hinnangu aruanne ja Roheline raamat 2001. aasta direktiivi kohta, küsimused kodukoopiate kohta, teadusuuringute peadirektoraadi otsuse alusel vaba ligipääs 20 % seitsmenda raamprogrammi pakkumistele, ajapikendus taidekunstnike õigustele, mille jaoks kaalutletakse direktiivi jne.

Seetõttu on õiguskomisjon tõstatanud järgmise küsimuse: kas komisjon ei arva, et parem oleks tagada, et mis tahes kehtestatud muudatused, näiteks CISACi liikmetele, tuleks laialdaselt läbi arutada kõikide huvitatud osapooltega, et lõpetada praeguse juriidilise olukorra järjekindlusetus, mis on tekkinud komisjoni vastukäivate seisukohtade tõttu? Kas Euroopa Komisjon kavatseb kõnealuse sektori poliitika parlamendi 2007. aasta 13. märtsi resolutsiooni valguses üle vaadata, et oleks võimalik leida globaalne lähenemine, mis võtab arvesse mitte ainult kasutajate, vaid ka litsentsihoidjate ja loovtööstuse huve? Oleme veendunud, et CISACi juhtum näitab, et komisjoni lähenemine lähtuda vabatahtlikest sätetest või "pehmest seadusest", nagu seda kutsutakse, või ainult administratiivotsustest, ei ole järjekindel ning on vastuolus õiguskindluse põhimõttega, sest selle mõjualas olevatel osapooltel pole võimalusi edasikaebamiseks või aruteludeks.

Homme kavatseb komisjon jätkata selle "pehme seaduse" lähenemisega, võttes vastu järgmise soovituse, seekord teemal Interneti-põhine loovsisu, mis ka käsitleb multiterritoriaalse litsentsimise küsimust. See ei ole kaasotsustamisemenetlusel põhinev soovitus. Kas komisjon kavatseb kaasata parlamenti antud soovituse koostamiseks efektiivsel viisil? Või kas selles sektoris, mis on nii oluline tuleviku majanduse ja Euroopa kultuuri seisukohalt, kavatseb komisjon veel kord eirata neid, kes esindavad liikmesriike ja nende kodanikke?

Seetõttu on mul kaks soovitust. Esiteks, nagu käituti kodukoopiate korral, peaks komisjon koostama tegevusprogrammi kõikide osapoolte jaoks, et oleks võimalik avada dokumentatsioon ning seda saaks uurida

kõik, kellesse see puutub. Parlament esitab omapoolse arvamuse niikuinii. Õiguskomisjon on nüüd autoriõiguste küsimuses aluse pannud sihttöörühmale, kellel on volitus esitada kõikidele osapooltele selge pikaajaline globaalne visioon intellektuaal- ja loomeomandi kohta ning selle rolli kohta teadmistepõhises ja kultuurimajanduses. Rühma esimene kohtumine on homme hommikul.

Charlie McCreevy, komisjoni liige. – Pr juhataja. Arvan, et need küsimused tuleks paigutada laiemasse konteksti, sest arutelu selle kohta, kuidas litsentsida muusikat Internetis, on muutumas üha olulisemaks. Praegu on Internetis tarbijatele saadaval rohkem muusikat kui kunagi varem, kuid sellest väga väike kogus on korralikult litsentsitud. Seetõttu ei tooda sellest peaaegu mingisugune osa tulu muusikutele või muusika produtsentidele. 2006. aastal oli ebaseaduslikult ja seaduslikult allalaetud laulude suhe 40:1 ja üle 20 miljardi salvestuse laetakse igal aastal ebaseaduslikult alla. Seega, midagi on siin valesti.

Internetis tegutsevad ettevõtted väidavad, et muusika litsentsimine Euroopas on liiga keeruline, mistõttu ei ole üheski uues liikmesriigis seaduslikku võrguteenust saadaval.

See on taust hulgale küsimustele, mida on esitanud hr Gargani. Kõik nõustuvad, et peame lihtsustama muusika litsentsimist Internetist allalaadimisele ja mobiiltelefonidele. Kuid keegi ei soovi selle käigus midagi kaotada.

Kas on olemas lihtsat viisi jõuda litsentsideni, mis kataks kõik õigused üle Euroopa? Sellele küsimusele vastates peame meeles pidama, et enamik autoreid, heliloojaid ja artiste elavad autorikaitsest saadud tuludest. Nii tulevad nad iga kuu ots otsaga kokku.

Kuidas siis leida tasakaalu tõhususe ja õigluse vahel? Komisjon esitas oma soovitused 2005. aastal. Nagu 2008. aasta hinnanguaruanne nendele soovitustele näitas, on mõned autoriõiguste omanikud, näiteks muusika väljaandjad, järginud meie nõuannet ning koostanud üleeuroopalised litsentsid. Kuna väikesed autoritasu kogumise ühingud kardavad, et need tegevusprogrammid ei jäta ruumi niširepertuaarile, peame nüüd kindlustama, et ruumi jääks. Esimesed märgid on julgustavad. Juba on olemas ELi litsentsid väikestele muusikaväljaandjatele. Samal ajal kui need püüdlused jätkuvad, ei tohiks me seadusi teha enneaegselt. Käimasolevale restruktureerimisele tuleks anda võimalus. Kuid peame jääma valvsateks, et väikerepertuaar ei jääks kaotajaks.

Räägin paari sõnaga ka monopolidevastasest otsusest, mille komisjon hiljuti seoses CISACi juhtumiga vastu võttis. Otsus keelab konkurentsivastased tegevused Euroopa autoritasu kogumise ühingute poolt, kes piiravad oma võimalusi pakkuda teenuseid autoritele ja Internetis tegutsevatele ettevõtetele. Piirangute kaotamine annab autoritele võimaluse valida, milline autoritasu kogumise ühing haldab nende autoriõigusi. See muudab lihtsamaks ka Internetis tegutsevatel ettevõtjatel omandada mitmes riigis kasutamiseks mõeldud litsentse ühelt nende endi poolt välja valitud autoritasu kogumise ühingult.

2005. aasta soovitused ja CISACi otsus lähtuvad samadest põhimõtetest: mõlemad kutsuvad üles kaotama piiranguid, mis takistavad autoritel ja heliloojatel vabalt valimast endale autoritasu kogumise ühingut ning annab õiguse mänedžeridele pakkuda multiterritoriaalseid litsentse.

Mis puudutab Interneti-põhise loovsisu soovituse ettevalmistust, siis plaanib komisjon antud soovituse vastu võtta 2009. aasta esimese kvartali jooksul. 2008. aastal aset leidnud avalik konsultatsioon Interneti-põhise loovsisu osas on näidanud, et audiovisuaalsete tööde multiterritoriaalse litsentsimise teema pole veel valmis soovitusse lisamiseks.

Komisjon on juba välja kuulutanud pakkumise kutse sõltumatu uuringu läbiviimiseks audiovisuaalsete tööde multiterritoriaalse litsentsimise teemal, mille eesmärk on analüüsida selliste tegevuste nii majanduslikke kui kultuurilisi aspekte. Komisjon analüüsib praegu pakkumisi ning uuringu tulemused peaksid muutuma kättesaadavaks 2009. aasta lõpuks. Teeme tihedalt koostööd nii Euroopa Parlamendi kui liikmesriikidega Interneti-põhise loovsisu arengute teemal, osaledes erinevates Euroopa Parlamendi korraldatud aruteludes ning ministrite nõukogu audiovisuaalse töörühma diskussioonides.

Kuna arengud Interneti-põhises loovsisu valdkonnas toimuvad väga kiiresti, ei ole olemas ühtseid praktikaid, millele praegusel hetkel kohustuslikku seadusandlust üles ehitada. Praegu võiks selline seadusandlus Euroopas ohustada uute ärimudelite arengut ning koostöötegevusi osapoolte vahel. Seetõttu tundub soovitus kõige sobivam viis aidata kaasa loovsisu sektori liikumisele Interneti-põhisesse keskkonda.

Hr Toubon tegi huvitava ettepaneku, et võib-olla peaks olema töörühm väikestele kollektiivsetele esindusorganisatsioonidele ning arvan, et see on suurepärane mõte. Komisjon oleks valmis abistama ning aitama proovida leida väikestele organisatsioonidele kohta Interneti-põhises maailmas, seega võtame tema soovitust arvesse.

Manuel Medina Ortega, *fraktsiooni PSE nimel.* – (ES) Hr Toubon on õiguslikust seisukohast andnud probleemist suurepärase ülevaate. Seetõttu ei pea mina hakkama selle aspektiga tegelema.

Seetõttu vaataksin antud probleemi palju praktilisemast vaatepunktist. Mis puudutab autoriõigust, siis konkurentsi peadirektoraat lähtub sellest, et autorite mõjuvõim on samaväärne suurte rahvusvaheliste ettevõtetega, mis haldavad meediamaailma. See pole tõsi.

Autorid ja esitajad on tegelikult töötajad. Mõni neist võib-olla ka tippartist, näiteks need, keda näeme ajakirjades. Neil on mingisugused valikuvõimalused. Ent suuremal osal autoritest, esitajatest ja loojatest pole seda valikut. Nende positsioon on põhimõtteliselt võrdväärne töötajatega, kes on organiseerunud oma autorikaitse organisatsioonide abil.

Väita, et need tuhanded, kümned tuhanded, isegi sajad tuhanded autorid, kes töötavad Euroopas iga päev ning kes saavad tulu oma autorite institutsioonidelt, töötavad nii, nagu nad oleksid rahvusvahelised ettevõtted, on väljamõeldis, millel pole reaalsusega midagi pistmist.

Kui meil ei õnnestu alustada sellest, et autorite praegused Euroopa organisatsioonid esindavad igaüks tuhandete liikmete spetsiifilisi huve ning nad käituvad ka niimoodi, siis ei suuda me kunagi reaalsust mõista.

Usun, et komisjon teeb lihtsalt oma tööd, kuid kui nad räägivad uuringutest, muutun päris murelikuks, sest kes neid korraldab, kes maksab nende eest ja millised survegrupid uuringutele mõju avaldavad?

Seetõttu on meil Euroopa Liidus liikmesriikide vahel ja liikmesriikides demokraatlik süsteem. Euroopa Parlamendi liikmete kohus on võtta väljapaistmatult endale siin täiskogul roll, et väljendada sotsiaalset reaalsust, mida võib-olla ei ole võimalik leida kontoritest või teistest suurtest majandusuuringutest.

Oleme sellises olukorras, kus – kui me pole ettevaatlikud ja püüame antud sektoris piiranguid vähendada, nagu on tehtud teistes sektorites – avastame, et hävitame loovust, mis on üks meie unikaalsetest varadest. Hoolimata kõikidest probleemidest iseloomustab Euroopat suur loovus. Lõpuks on meil audiovisuaalne tegevusharu, mis on täiesti sisutu. Seda on näha juba teistes riikides. Seetõttu usun, et praegu peavad osaliselt meie jõupingutused olema pühendatud sellele, et saaksime pakkuda loojatele institutsionaalset süsteemi, mis aitab neil tegutsemist alustada.

Arvan, et abstraktselt käitudes, mõeldes, et väike muusik, väike helilooja suudab ise ennast kaitsta, on absurdne.

Kui Beethoven oleks täna elus ja looks sümfooniaid ning ta peaks sisenema rahvusvahelisele turule, et võistelda suurte rahvusvaheliste muusikakorporatsioonidega, siis ta sureks nälga. Tema majanduslik olukord oleks palju halvem, kui see oli 18. ja 19. sajandil. Arvan, et see on oluline teema, mida tuleb edasi anda.

Hr Toubon viitas meie komisjoni otsusele moodustada intellektuaalomandi kaitse töörühm. Loodame, et komisjon ja eriti hr McCreevy, kes on alati olnud selle õiguskomitee hea sõber, on valmis meiega koostööd tegema, nende muresid edasi andma, kuid ka kuulama. See töörühm kuulab ka tuhandete inimeste seisukohti, kes praegu on väljapaistmatult seotud suure intellektuaalse tööga ja kes lubavad audiovisuaalset meediat, mida me loome, täita sisuga.

Kui ei, siis varitseb tõeline oht, nagu ma ütlesin, et me loome audiovisuaalse süsteemi, mis on täiesti tühi, mida saab täita vaid reklaamidega ning millel pole spetsiifilist sisu.

Selle tulemusena, pr juhataja, arvan, et ettepanek, suuline küsimus ja resolutsiooni ettepanek, mida me plaanime esitada, on suunatud selle iseseisvuse ja unikaalse Euroopa kultuuri identiteedi kindlustamisele, mida ei saa asendada ühegi vabal konkurentsil põhineva abstraktse ideega.

Eva Lichtenberger, *fraktsiooni Verts*/ALE *nimel*. – (*DE*) Pr juhataja, volinik. 2004. aastal korraldas õiguskomisjon arutelu, mis muude asjade seas keskendus kollektiivse esindamise organisatsioonide rollile. Mõned artistid kandsid ette väga muljetavaldava juhtumi, et demonstreerida enda probleeme praeguses süsteemis, mis töötab kollektiivse esindamise organisatsioonide kaudu. Siis valisite n-ö pehme seaduse seadusandluse või pigem mitte seadusandliku lähenemise, mis vahepeal on lihtsalt põhjustanud veelgi rohkem õiguslikku ebakindlust, mille tulemusena seisame silmitsi kaebuste ja pahameele kasvuga olukorra selguse puudumise tõttu. Tegemist on tõelise probleemiga, volinik.

Teie esitatud süsteem põhjustab turu kontsentreerumise, millest saavad kasu tugevaimad ning eiratakse näiteks kultuurilise mitmekesisuse konventsiooni, kui räägime Euroopa kunstist ja kultuurist. Selles süsteemis

saavad vähemuskultuurid, ehk need, mis ei ole osa peavoolust või mis kasutavad vähemuskeeli, lõppude lõpuks kahjustada, sest süsteem lihtsalt ei arvesta nendega.

Kui küsisime teilt õiguskomisjonis, miks te pole esitanud ettepanekuid, mis oleks sarnane parlamendis esitatud Lévai aruande omadele, siis vastasite, et turg liiguks niikuinii selles suunas ning seetõttu ei näe te muutuseks vajadust. Volinik, vastuolulised otsused, mille tunnistajateks oleme hiljuti olnud, näitavad, et see ei olnud õige lähenemine. Kui me soovime kaitsta loovuse potentsiaali, siis vajame praegu tulevikku suunatud lahendust. Arvan, et peame üldiselt õiguste sidumisele rohkem mõtlema. Kas see on pikas perspektiivis veel jätkusuutlik omal vanal viisil – riistvarale orienteeritud moel? Kas saavutame vajalikud eesmärgid või ei toimi see?

Volinik, arvan, et edasised uuringud ja arutelud ei vii meid edasi. Kahjuks oleme näinud, et alati kutsutakse ühed ja samad inimesed ning nad esindavad turu gigante, mitte väikeseid osapooli, kelle arvamust sel moel eiratakse. Vajame teistsugust lähenemist ja selget seadusandlikku ettepanekut, kuidas kollektiivse esindamise organisatsioonid saavad kaitsta ja peaksid kaitsma neid õigusi ja varasid.

Lidia Joanna Geringer de Oedenberg (PSE). - (PL) Pr juhataja, eelmisel aastal vastas parlament resolutsiooniga komisjoni 2005. aasta soovitusele seoses autorikaitse ühise piiriülese haldamisega. Oma resolutsioonis kutsus parlament üles üpris selgelt kindlaks määrama, et antud soovitus kehtib ainult muusikasalvestiste müügi kohta Internetis. Soovisime ka kohest vastavat konsultatsiooni asjast huvitatud osapooltega. Lisaks soovisime, et eelnõule omane paindlik raamistiku tekst esitataks parlamendile ja nõukogule, mis puudutab autorikaitse ja seotud õiguste ühist haldamist, piiriülese Interneti-põhiste muusikateenuste kontekstis.

Autoriõiguste ja seotud õiguste haldamine Interneti-põhiste muusikateenuste kontekstis on endiselt keeruline ja problemaatiline küsimus, hoolimata siduvast direktiivist teabeühiskonna autorikaitse teatud aspektide ühildamise kohta. Keerulisus tuleneb peamiselt Euroopa litsentside puudumisest. Ebaselgelt koostatud soovitus teeb eriti murelikuks. See tähendab, et soovitust saaks võib-olla rakendada ka teistele Interneti-põhistele teenustele, kus kasutatakse salvestisi, näiteks ringhäälingu teenused. Sellest tulenev selguse puudumine seoses erinevate litsentsimissüsteemide kasutamisega tekitab õiguslikku ebakindlust ning põhjustab soovimatuid tagajärgi, eriti Interneti-põhistele ringhäälingu teenustele.

Kahjuks pean ka märkima, et komisjon ei võtnud arvesse parlamendi soovitusi. Komisjon on piiritlenud ennast üksnes kui 2005. aasta soovituste vaatlejaks ja rakendajaks. Mitte kuidagi ei tegeleta niimoodi sektori jätkuvate probleemidega. Muuhulgas peegeldab komisjoni poliitika otsust, mis arvestas Autorite ja Heliloojate Ühingute Rahvusvahelise Konföderatsiooniga. Komisjon on välistanud kollektiivse esindatuse organisatsioonide mis tahes ühise tegevuse võimaluse, näiteks mis puudutab ettepanekut luua Euroopas läbipaistev autoriõiguste süsteem. See võrdub võimu andmisega oligarhiale, mis koosneb suurettevõtetest, kes on sõlminud kahepoolsed lepingud tippartistidega. Võib eeldada, et selle otsuse tulemus on veelgi suurem valikute piiramine ning väikeste ettevõtete kadumine turult, kahjustades kultuurilist mitmekesisust.

Zuzana Roithová (PPE-DE). - (CS) Digitaalsisu turu praegune olukord pole monopolide tõttu jätkusuutlik, see on killustunud ja paindumatu. Seetõttu olen rahul, et komisjon juulikuus vähemalt natukegi selgitas ühist haldamist. Olen mures mitte ainult autorite, vaid ka kasutajate ebaõiglaste lepingutingimuste ja olude pärast. Tahaks nüüd uskuda, et tšehhid ja teised väikeste riikide kodanikud saavad piiriüleselt osta oma lemmiklaule, digiraamatuid või teleseriaale Internetist, näiteks iTunes'ist ja teistest virtuaalsetest kaubandusettevõtetest, mis tegelikult on praegu võimatu. Tahaksin uskuda, et autorid saaksid vabalt valida ühise haldamise mis tahes liikmesriigist ja sundida organisatsiooni parandama teenuste kvaliteeti ja vähendama tegevuskulusid. Loodan, et ühine haldamine suudab vastutasuks pakkuda asukohariigi piiride piiranguteta litsentse, sh Euroopa litsentse, kuid see ei ole nii kerge. Ma ei usu, et komisjoni juulikuine rünnak herilasepessa põhjustab süstemaatilisi muutusi digitaalsisu turul. Palun, et komisjon telliks sõltumatu uuringu ühise haldamise kohta tervikuna ning paluks esitada parlamendile seadusandlik tekst, mis sisaldab terve süsteemi ülevaadet, põhinedes selle probleemi kõikide spetsiifiliste aspektide põhjalikul analüüsil.

Jean-Paul Gauzès (PPE-DE). – (FR) Pr juhataja, volinik, olete tõestanud, et olete valmis kuulama ja nendele probleemidele tähelepanu pöörama. Ometi soovin küsida ühe küsimuse ja esitada oma soovi.

Küsimus puudutab viisi, kuidas parlament kaasatakse töösse, mida te kavatsete ette võtta. Soov on, et kui koostatakse tegevusprogramm, siis minu jaoks tundub hädavajalik, et leide, selle leide ei tuleks etteruttavalt ära otsustada, vaid need peaksid olema tõelise arutelu tulemused, ning arvan ka, et tegevusprogrammi liikmed peaksid esindama meie majanduslikku ja kultuurilist mitmekesisust.

Charlie McCreevy, komisjoni liige. - Tänan austatud liikmeid tõstatatud teemade eest.

Seadusandjad ei peaks kõiki otsuseid vastu võtma. Komisjon toetab aktiivselt muusika Interneti-põhise litsentsimisturu arengut, kuid ennatlik seadusandlik sekkumine ilma täieliku turunõudluse ja -trendide analüüsita ei paista olevat parim viis toimiva Interneti-põhise jaeturu arendamiseks Euroopas. Samas, kui saab selgeks, et komisjoni praegused sekkumised ei suuda pakkuda 21. sajandi jaoks sobivat Interneti-põhist litsentsimismudelit, siis kaalume teist lähenemist.

Praegu on oluline, et kõik osapooled, autorid, esitajad, väljaandjad, autoritasu kogumise ühingud ja plaadifirmad saaksid kokku ja jõuaksid sellise litsentsimisstruktuurini, mille tulemusena tekib rohkem seaduslikke Interneti-põhiseid teenuseid, säilitades samal ajal mõistliku lahenduse autoritele.

Hr Medina Ortega vihjas faktile, et igaühe huvides on see, et meil on elujõuline kultuuritööstus igal pool Euroopas. Arvan, et räägin kogu komisjoni eest, kui ütlen, et see on meie eesmärk. Arvan, et samuti on õige kehtestada süsteem, mille alusel saavad kõik kasu loomingulisusest ja kultuurist, sh. artistid ning kõik saavad seda nautida mõistliku tasu eest.

Seda püüame me kõik saavutada. Meie arvamused võivad erineda selle koha pealt, kuidas seda teostada. Mitme viimase aasta jooksul olen kuulnud erinevaid vaatepunkte, nii siit täiskogult kui ka gruppidelt väljaspool parlamenti. Alati me ei nõustu selles, kuidas neid eesmärke saavutada, kuid arvan, et me kõik teame, mida me tahame ja proovime teha.

Kui ma seda tegevusprogrammi soovitasin – sellele viitasid hr Gauzès ja teised –, siis oli see vajadusest tuua spetsiifilisse foorumisse kokku väikesed ja suured osalised, eriti väiksemad autoritasu kogumise ühingud, kes, nagu ma saan aru, tunnevad, et nad on antud arutelust välja jäetud. Nii et kõnealuse ettepaneku tegin seal. Ma arvan, et meie eesmärgid on samad. Me tahame loomulikult võtta arvesse kõiki huve ja jõuda välja korraliku litsentsimissüsteemini, mis mudelina sobib tänapäeva maailma ja mitte 40 või 50 aasta tagusesse maailma.

Juhataja. - Arutelu on lõppenud.

Hääletamine toimub neljapäeval, 25. septembril 2008.

20. 'IASCF: Põhikirja läbivaatamine – Avalik vastutus ja IASB muudatusettepanekute ülesehitus (arutelu)

Juhataja. – Järgmine päevakorrapunkt on Pervenche Berèsi suuline küsimus IASCF-i kohta: "Põhikirja läbivaatamine – Avalik vastutus ja IASB muudatuseettepanekute ülesehitus" (B6-0463/2008).

Pervenche Berès, *autor*. – (*FR*) Pr juhataja, volinik. Rääkides finantsaruande standarditest on see parlament nüüd teadlik, et Teil on teatav loominguline võime moodustada "mitte midagi tegevaid" komisjone. Kui praeguse koosseisu alguses küsisime Teilt EFRAG-i rolli ja põhikirja kohta, mõtlesite välja ümarlaua ning nüüd teavad kõik, et see ei ole oma volitusi täitnud.

Seisite silmitsi IASCFi usaldusisikute ettepanekutega järelvalverühma moodustamise kohta ning kohe kui mõni liige ei nõustunud teie plaanidega, esitasite idee moodustada rahvusvaheline raamatupidamisnõustamise rühm.

Parlament on nüüdseks Teie tegutsemisviisidega ära harjunud. Kui me Teid sellest teavitasime, võttes enda kätte aruande initsiatiivi, mis oli seotud IASCFi valitsemistava küsimustega, kiirustasite, et oma kohustusi täide viia koos oma Jaapani ja Ameerika kolleegidega ning koos IOSCOga, valmistades ette pressiteate 2007. aasta 7. novembris, kus väitsite, et olete vahekohtunikuks kõikides valitsemistavade küsimustes, selle asemel et oodata võimalust tegutseda Euroopa Liidu demokraatliku esindatuse positsiooni legitiimsuse või võimu alusel või öelda seda otse välja Euroopa Parlamendis.

Kui parlament koostas selle seisukoha meie raportööri hr Radwani eestvedamisel, eelistasite märtsis lükata arutelu aprillikusse, põhjustel, mis puudutavad ainult Teid ning mille eest vastutate ainuisikuliselt.

Kui aprillis tehtud ettepanekute toel oli Teil aeg ja võimalus kehtestada midagi, mis oleks võinud olla Euroopa Liidu seisukoht rahvusvahelisel areenil, ning teha seda kõnealuse resolutsiooni lõike 9 põhjal, mida nüüd tsiteerin: "märgib, et ülalmainitud ühisseisukohas 2007. aasta 7. novembril otsib komisjon – nagu ka siis, kui sõlmiti tegevuskava USA ametivõimudega 2006. aasta aprillis – ennetavaid lahendusi, kui see on eelistatav,

legitiimsuse ja efektiivsuse huvides, et korraldada lahtist konsulteerimisprotsessi ja arutelu, millele antud resolutsioon võiks kaasa aidata.", eelistasite oma erakabinettides ja ametiruumides välja töötada lahenduse, ilma et oleksite konsulteerinud kas nõukogu või selle parlamendiga.

Volinik, mida olete teinud alates 24. aprillist, kui me resolutsiooni kohta hääletasime? Siis küsisime teilt IMFi ja Maailmapanga rolli kohta. Teised liikmed on Teilt küsinud Baseli komitee, Euroopa järelvalvajate tegevuse kohta IASCFi järelvalverühmades. Selliste probleemidega silmitsi seistes olete jälle lagedale tulnud "mitte midagi tegeva" komisjoniga, nimelt rahvusvahelise raamatupidamiskonsultatsiooni rühmaga.

Räägite meile, et see järelvalverühm ei peaks kasvama, sest siis väheneks selle mõjuvõim ning meil poleks enam võimu usaldusisikuid juhtida. Usaldusisikute ettepanek toetub seitsmele liikmele. Teie ettepanek toetub viieliikmelisele rühmale, lisaks ühele vaatlejale ja kahele liikmele, kelle paigutaksite sellesse nõuandvasse organisse, sellesse rahvusvahelisse audiitorite komisjoni.

Meie ettepanek on seitsmene rühm tihendada, seda on soovtanud ka usaldusisikud, hõlmates vajaliku. Kommentaar arvu kohta on tähtsusetu, sest samal ajal on järgmine ettepanek kasvatada Rahvusvahelise Raamatupidamisstandardite Nõukogu liikmete arvu, suurendades seda neljateistkümnelt kuueteistkümnele.

Sellest lähtuvalt on meile Teile täna öelda kaks asja, volinik. Esiteks, kui tõesti soovite muuta IASBi juhtimistava, siis selle koha pealt valitseb meie vahel üksmeel, sest meie olime need, kes palusid Teil seda teha, kuid palun konsulteerige meiega, kaasake meid ning tehke seda algusest peale, mitte viimasel hetkel. Ärge öelge meile, et Teil olid olulised asjatoimetused augustis, kui me oleme Teie järele küsinud alates eelmisest sügisest ning Te olete olnud parlamendi seisukohast teadlik alates aprillist.

Me räägime ka Teile, et IASBi ja IASCFi tööprogrammides on ka teine faas, mille käigus on vaja terve instrument üle vaadata, sh. tingimused, mille alusel IASCF asutatakse, ning soovitame, et kasutaksite seda hetke võimalikult hästi, et kehtestada selged tingimused terve mehhanismi stabiilsuse ja juhtimistavade loomiseks, et me lõppude lõpuks saaksime juhtimistavadega süsteemi, mis on võrdväärne probleemidega, millega täna silmitsi seisame. Või selgemalt öeldes, milliseid raamatupidamisstandardeid me vajame, et luua finantsturg, kus finantsaruannete standardite tõlgendamine on samal lainepikkusel olukorra majandusreaalsusega, millega seisame silmitsi siin ja mujal?

Charlie McCreevy, *komisjoni liige.* – Pr juhataja. Vajadus parandada Rahvusvaheliste Raamatupidamisstandardite Nõukogu (IASB) juhtimist on midagi, mida on kaua aega tunnistanud komisjon, parlament ja ministrite nõukogu. Ma olen selle olulisust rõhutanud mitmel korral. Olen kritiseerinud IASBi adekvaatse konsultatsiooni puudumist ning tagasiside protseduure ning ka uute standardite mõjuhinnangute puudumist.

Võttes arvesse IASBi faktilist rolli globaalsete standardite kehtestajana on äärmiselt vajalik, et selle juhtimisprotseduurid vastaksid kõrgeimatele standarditele. Tahan jõuda olukorda, kus saame IFRSi standardid ELis vastu võtta, olles täielikult veendunud, et nende standardite protsess ja sisu on perfektne. Seetõttu kui kuulsin, et kavandatakse IASCFi põhikirja läbivaatamist, otsustasin prioriteediks seada juhtimistavade parandamise.

Mäletate, et eelmise aasta novembris esitasin koos kolleegidega USA Väärtpaberi- ja Valuutakomisjonist (SEC) ja Jaapani Finantsteenuste Agentuurist ning Rahvusvahelise Väärtpaberijärelevalve Organisatsioonist ettepaneku moodustada järelvalveorgan, et tagada IASCFi avalik usaldusväärsus.

Sellest ajast peale oleme saavutanud mõningat edu. IASCF on hiljuti teatanud oma põhikirja muutmisest, et luua ametlikku suhet esitatud järelvalveorganiga. Nõustutakse, et organil peab olema võimu osaleda IASCFi usaldusisikute määramisel ning omada lõplikku võimu nende kinnitamisel. Nõustutakse ka sellega, et järelvalveorganil on õigus juhtida tähelepanu kas usaldusisikute või IASBi mistahes töövaldkonnale ning suunata need aruteluks kas IASCFi usaldusisikute nõukokku või IASBisse.

IASCF püüab jõuda nendes küsimustesse otsuseni oktoobri alguseks ning IASCFi põhikirja muutused jõustuvad 2009. aasta 1. jaanuarist. See võimaldab järelvalveorganil muutuda töövõimeliseks 2009. aasta alguses. Seetõttu leian, et aeg on küps need ettepanekud lõplikult korda seada. Kui me jätame selle liiga viimasele minutile, siis ei ole meil võimalik uuesti arutleda juhtimistavade probleemide üle.

Jätkuv majanduskriis rõhutab vajadust tagada, et raamatupidamisstandardid peegeldaks ettevaatliku järelvalve ja finantsstabiilsuse eesmärke. Pole osutunud võimalikuks jõuda üksmeelele organite nagu näiteks ECB kohalolus järelvalvenõukogus. Kompromissina saaksime nendesse uutesse kokkulepetesse plaanida, et üks rahvusvaheline raamatupidamisnõustamise rühm nõustaks järelvalvenõukogu ettevaatlikkuse ja

finantsstabiilsuse teemadel. Antud rühma peaks kuuluma nii Euroopa Keskpank kui ka Euroopa väärtpaberituru reguleerijate komitee ning kahtlemata ka teised olulised rahvusvahelised organid. Jälle olen tänulik siinsele kojale ettevaatliku järelevalve ja finantsstabiilsuse olulisuse rõhutamise eest 24. aprilli resolutsioonis.

Teostades oma rolli järelvalvenõukogus, peab komisjon esindama teisi Euroopa institutsioone, eriti siinset täiskogu. Selle efektiivseks täideviimiseks esitan ettepaneku koostada nõustamisprotseduurid Euroopa Parlamendiga. Neid protseduure saab vajadusel formaliseerida sobivasse vormi.

Ma olen püüdnud tagada, et parlamendi võtmeliikmeid teavitatakse minu talituse poolt kõnealuse arutelu arengust. Ometi tehti mulle täna teatavaks, et suhtluses on aset leidnud seiskumine. Tundub, et meie seisukohtade ettevalmistamise käigus ei edastatud puhkuseperioodi tõttu minu talituse poolt tavalisel viisil juuli lõpul aset leidnud sündmuseid. Tean, et siinsel täiskogul valitseb laiaulatuslik rahulolematus, kuna teiega ei konsulteeritud korralikult meie ettepanekute viimistlemise ajal. Ma ei ole sellega samuti rahul ning olen oma talitusele andnud selged juhised, et selliseid vigu enam ei juhtuks. Usun, et minu peadirektor on hr Berèsiga suhelnud ja üritanud olukorda selgitada. Loodan, et selline eksimus ei sea ohtu meie ühist eesmärki, mille poole oleme püüelnud, nimelt IASBi parema juhtimise kehtestamist.

Koos mõningate parandustega olen kindel, et need muudatused IASCFi juhtimisse parandavad raamatupidamisstandardite kvaliteeti ning tagavad, et need vastavad kõikide osapoolte vajadustele, sh. Euroopa Liidu vajadustele, kes siiani on jätkuvalt suurim IFRSi kasutaja.

IASCFi valitsemise reformimine, mille üle praegu arutletakse, esindab radikaalset muutust antud organi vastutuse määras avalikule võimule. See on midagi, mida siinne täiskogu on pidevalt soovinud. Pöördun Euroopa Parlamendi poole, soovides toetust meie ettepanekutele, mis on parim viis tagada, et antud reform saavutab tõelise mõju.

Jean-Paul Gauzès, *fraktsiooni* PPE-DE *nimel*. – (*FR*) Pr juhataja, volinik, daamid ja härrad. Me kuulsime just, kuidas majandus- ja rahanduskomisjoni esimees väljendas nende parlamendiliikmete seisukohti, kes on probleemist huvitatud. Nagu juba rõhutati, on kõik teadlikud finantsarvestuse standardite olulisusest ning väljakuulutatud reformidest. Aeg on nüüd tulnud, volinik, et selgitate oma kommentaare ja teete need tegelikkuseks.

Mul on ettepanek: antud resolutsioon on range ning seda see peab ka olema, kuid patustajat pole vaja tappa. Mida me tegelikult võiksime teha, on võtta paaripäevane puhkus, et kehtestada protokoll komisjoni ja parlamendi vahel, mis määratleks selgelt parlamendi teavitamise ulatuse, parlamendi osalusmäära antud küsimuses ja seisukohad, ning selleks peaksime hääletuse mõne päeva võrra edasi lükkama. See on ettepanek, mille Euroopa Rahvapartei ja Euroopa Demokraatide fraktsioon esitab homme, nimelt, et resolutsiooni hääletamine lükataks edasi, et parlament ja komisjon saaksid selles olulises küsimuses korralikult koostööd teha. Loomulikult, kui vaheaja jooksul midagi ei sünni ning et kaotatud aega ning võimalikku teabekadu tasa teha, oleme kohustatud hääletama resolutsiooni üle, mis on esitatud täna, koos kõikide raskete otsustega, mida see sisaldab.

Keerulise olukorra keskel, kuhu oleme sattunud praeguse finantskriisi tõttu, mis ei ole raamatupidamisstandardite seisukohast midagi nii täiesti tundmatut, loodan, et kõik meist saavad aru, et peame leidma kiire ja praktilise lahenduse, mis aitab meil arenguid juhtida soovitud suunas.

John Purvis (PPE-DE). - Pr juhataja. Pean volinikule tunnistama, et ma ei saa aru, mis selle teemaga toimunud on. Ma ei olnud kuulnud sellest sõna otseses mõttes mitte midagi kuni selle nädalani, kui äkitselt ujutatakse mind üle lähenemistega IASCFilt ja komisjonilt, kes püüavad mind veenda ühes või teises suunas küsimuses, kas IMF peaks olema kaasatud järelvalveorganisse. Arvan, et selline jätkamisviis millegagi, mis on põhimõtteliselt peaaegu seadus, on sobimatu ning seega soovin volinikult teada, kas me saaksime selle natuke edasi lükata, sellest selgust saada ja siis selle juurde tagasi pöörduda võib-olla oktoobri lühikesel plenaaristungil.

Tahan öelda, et ma ei arva, et IMFi ja Maailmapanga kaasamine järelvalveorganisse kasvataks selle liiga suureks. Mulle tundub, et nad esindaksid ülejäänud maailma üpris rahuldaval viisil. Ma ei näe tõesti vajadust moodustada veel üks raamatupidamisnõustamise organ, mis nõustab järelvalvajat, kes tegeleb järelvalvega. See meenutab lastejuttu "Maja, mille Jaak ehitas". Huvitav, kas nad ei suudaks igal juhul koheselt mitteametlikult nõustada, kui selle järele peaks vajadus olema. Ma mõtlen, et paari järgmise nädala jooksul võiks toimuda arutelusid, mis lõppeks oktoobri lühikesel plenaaristungil hääletusega võib-olla rahuldavamal viisil.

Zuzana Roithová (PPE-DE). - (CS) Volinik. Täna näitab maailma finantskriis meile, kui oluline on finantsturgude heaks funktsioneerimiseks ettevõtte tõeline, õiglane väärtus. See on hädavajalik teave aktsionäridele ja võlausaldajatele. Järelvalvekomisjon aitaks kaasa finantsaruandluse läbipaistvuse ning võrreldavuse parandamisele ning seeläbi oleks abiks ka aktsionäri isiklikule vastutusele õigete majanduslike otsuste eest. Rahvusvaheline standardiseerimine toob selgelt endaga kaasa piiriüleste kapitaliturgude tekke ja seetõttu, stabiilsuse huvides, peaks järelvalverühm rakendama tsükliliste trendide vastu ka ennetavaid meetmeid ning aitama ennetada süstemaatilist riski. Loomulikult pole organi moodustamise küsimust arutletud. Selle volitusi pole selgitatud, näiteks kas sellel on ka suunav funktsioon. Minu arvates on ka oluline, et igast riigist peaks olema delegaat selles soovitatavas järelvalveorganis, kuhu peavad kuuluma ka oluliste institutsioonide esindajad, et oleks esindatud maailma kõige olulisemad rahanduspiirkonnad, kultuuriline mitmekesisus ja arenenud ning arenevate majanduste ning rahvusvaheliste institutsioonide huvid, kes vastutavad avalike ametkondade ees. On kahju, et parlamendiga eelnevalt teema arenedes ei konsulteeritud.

Pervenche Berès, *autor*. – (*FR*) Pr juhataja. Volinik, mida olete teinud alates 24. aprillist selles osas, et võtta arvesse parlamendi seisukohta? Mida olete teinud alates 24. aprillist selles osas, et arutada parlamendiga, leidmaks tulemuslikke lahendusi usaldusisikute juhtimise suhtes? Teame väga hästi, et IASBi juhivad audiitorid, kes on kehtestanud nn "õiglased väärtused" ning keegi ei tea, kuidas neid valiti, kui enam pole reguleeritavat turgu.

Selle tulemusena soovitatakse meil arutleda IASCFi juhtimise üle. Esitate meile kiirustades ettepaneku – ning seda ajal, mil me esitame Teile üpris mõistlikke lahendusi, mille abil oleks nende struktuuride juhtimist võimalik kaasata globaalsesse ja aruandvasse juhtimissüsteemi –, et tuleks moodustada nõustamiskomisjon. Kas see on mõistlik?

Ma ei usu, et seda küsimust saab lahendada, lihtsalt kaasates parlament ühes või teises etapis Ettepanek, mille meile seoses IASCFi juhtimisega esitate, pole rahuldav. Ootame Teilt uut ettepanekut ja võib-olla peame ootama nõustamisearutelude teist etappi ja vajadusel selle juhtimisprotsessi üle vaatama.

Charlie McCreevy, *komisjoni liige.* – Pr juhataja. Praeguses eluetapis ei üllata mind enam kuigi paljud asjad ning seega ei üllata mind sugugi Euroopa Parlamendis toimuv ja mõningate inimeste seisukohad.

Kas ma võiksin kogu selle arutelu juures öelda, et pidagem meeles ainult ühte väikest asja. IASCF ja selle alusorgan IASB on sõltumatud organisatsioonid.

(Vaevukuuldav katkestus saalist)

Tahan lihtsalt faktid lagedale tuua. Nad on täiesti sõltumatud, kuid faktiliselt on neist saanud raamatupidamisstandardite kehtestamise organ maailmas, sest IFRSist, mis pärineb IASBist, on nüüd faktiliselt saanud ülemaailmne raamatupidamisstandard. Rõhutan, et tegemist on sõltumatu organiga. Kuna meie Euroopas oleme omaks võtnud IFRSi, otsus, mis tehti komisjonis enne minu aega ning mis rahuldas Euroopa Parlamenti, oleme täna suurim IFRSi kasutaja. See olukord võib muutuda, kui maailm hakkab IFRSi üha rohkem omaks võtma. Me ei pruugi siis enam olla suurim kasutaja, kuid praegu oleme kindlasti suurim IFRSi kasutaja.

Euroopa Parlamendi toega oleme mõnda aega püüdnud parandada IASCFi usaldusisikute juhtimiskorraldust, võttes arvesse, et tegemist on sõltumatu organisatsiooniga.

Minevikus on meid saatnud mõningane edu ning IAS teatas hiljuti, et nad vaatavad oma asutamisdokumendi üle. Seega kasutame võimalust enda heaks ära, et oma ettepanekuid esitada. Meil pole õigust oma seisukohta IASCFile peale suruda, see on sõltumatute usaldusisikute teha, kuid seame oma eesmärgiks parandada juhtimiskorraldusi. Tahan lihtsalt kõigi ees seda lihtsat fakti rõhutada, nagu me Iirimaal ütleksime, et "me ei kaota pead" selles valdkonnas. Selline on faktiline ja juriidiline olukord.

IASi usaldusisikud plaanivad oktoobri alguses sisse viia oma uued juhtimiskorraldused, võttes arvesse kõiki esitatud ettepanekuid. Ettepanekute esitamise viimane kuupäev oli juba tegelikult mõni päev tagasi. Selleks kuupäevaks oli 20. september ning täna on 24. september. Me ootasime, et esitada oma lõppdokumenti. Oleme mõnda aega nendega mitteametlikult konsulteerinud, seega nad teavad tegelikult, mis ettepanekuid me kavatseme teha, kuid ootasime viisakusest parlamendi resolutsiooni. Seega peame mõne järgneva päeva jooksul esitama oma ametlikud ettepanekud.

See on ainult parlamendi otsustada, mida nad antud soovitusega tahavad peale hakata. Mr Gauzès on esitanud mõistliku lähenemise, et võiksime võtta mõne päeva vaheaega, võib-olla töötamaks välja dokument parlamendi osaluse kohta selles protsessis, mida ma püüan korraldada.

ET

Mis puudutab järelvalveorgani ideed, millest teavitasime eelmise aasta novembris, siis ei ole kõikide esindatus järelvalveorganis võimalik. See ei ole vastuvõetav IASCFi usaldusisikutele ning kui nemad ütlevad ei, siis nii ongi. Seega esitasime kompromissettepaneku, kus nõuandekogus oleks olulised isikud ja organid. Ma ei hoia kramplikult kinni mingitest kindlatest seisukohtadest selles osas, kuidas seda tuleks organiseerida või kes peaks sinna kuuluma. Mul ei ole selles suhtes seisukohta.

Ma sain alles täna teada, et minu talitus pole Euroopa Parlamendi asjaosaliste liikmetega pidevalt viimase kuu või paari jooksul ühendust hoidnud. See oli minu jaoks uudis, sest arvasin, et minu ametnikud on kogu aeg hoidnud ühendust nende inimestega siin, kes on antud teemast huvitatud, kuid täna sain teada, et nii see pole olnud. Eelmistes märkustes ütlesin, et kahetsen seda ning et olen andnud juhised, mis väldiks sellise asja juhtumist tulevikus. Me soovime koostööd teha. Rohkem pole minu võimuses.

Hr Purvis, loomulikult saab parlament venitada nii kaua kui soovitakse, oktoobri keskpaigani või kaugemale, kuid kui me tahame, et Euroopa Komisjonil oleks sõnaõigust, pean esitama meie ametlikud ettepanekud koos juhtimiskorraldusega IASFi nõukogule otsekohe. Nad ei nõustu mõningatega. Nagu hr John Purvis ütles, on talle viimase paari päeva jooksul tehtud lobitööd mitmete osapoolte aadressilt, selgitades, mida nad soovivad saavutada.

Lugedes resolutsiooni selle koostamise ajal, kerkib selles esile üks eripära, millest ei tohiks minu arvates mööda vaadata, eriti ei tohiks vaadata Pr Berès, kes on kaua pooldanud selle IASBi organi suuremat juhtimist ja usaldusväärsust. Resolutsiooni eripära on, et see teeks täpselt seda, mida usaldusisikud tegelikult tahavad ning pööraks ümber selle, mida me soovime saavutada suurema juhtimise osas. See on eripära, kuid resolutsioon on täielikult Euroopa Parlamendi teema, mitte minu. Mainisin seda möödaminnes, sest IASBi usaldusisikute seas on inimesi, kes ei ole väga huvitatud vastu võtma mõningaid kaugeleulatuvaid juhtimiskorraldusi, mida me neile esitame. Mingil määral tekib vastuseis. Me usume praegustesse usaldusisikutesse, et nad võtavad meie muresid arvesse ning parandavad neid juhtimismeetmeid, nagu me ette näeme. Kuna me ainult esitame ettepanekuid, siis me ei saa kehtestada nõudmisi ning öelda, et see peab olema niimoodi, kuid me oleme nendega ühenduses olnud ning nad teavad, mida me kavatseme ette panna. Nad ei ole kõikide meie esitatavate ettepanekutega rahul. Ma olen sellest teadlik, kuid püüame seda juhtimist parandada.

Mitte et poliitilisel areenil toimuv pakuks mulle üllatusi, kuna olen valdkonnaga olnud seotud juba üle 30 aasta, kuid see on irooniline, et kui oleme aastate jooksul jõudnud nii kaugele, saades oma tahtmist kahes asjas, nimelt selles, et IFRSist on saanud rahvusvaheline standard ja et nüüd, nagu siinsed inimesed teavad, teevad Ameerika Ühendriigid ettepaneku, et IFRS oleks kättesaadav USA ettevõtetele (miski, mida ennustasin umbes kaks aastat tagasi asjassepuutuvatele liikmetele asjassepuutuvas parlamendi komitees ning selle üle enam-vähem naerdi, sest kaheldi selle võimalikkuses, aga see on osutunud tõeks), siis see organ, mis on nõudnud koos meiega ja survestanud meid omandama rohkem juhtimisõigust ning usaldusväärsust sellelt kõnealuselt organilt, kavatseb nüüd, praegusel hetkel ja teatud inimeste sõnul, tegelikult teha vastupidist. Ma arvan, et see on natuke irooniline, kuid loodan, et selgitasin seda nii hästi kui oskasin.

President. – Olen saanud ühe resolutsiooni ettepaneku vastavalt kodukorra reeglile 108(5) (8).

Arutelu on lõppenud.

Hääletamine toimub neljapäeval, 25. septembril 2008.

21. Järgmise istungi päevakord: vt. protokolli

22. Istungi lõpetamine

(Istung lõpetati 23.45.)